



This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>



Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

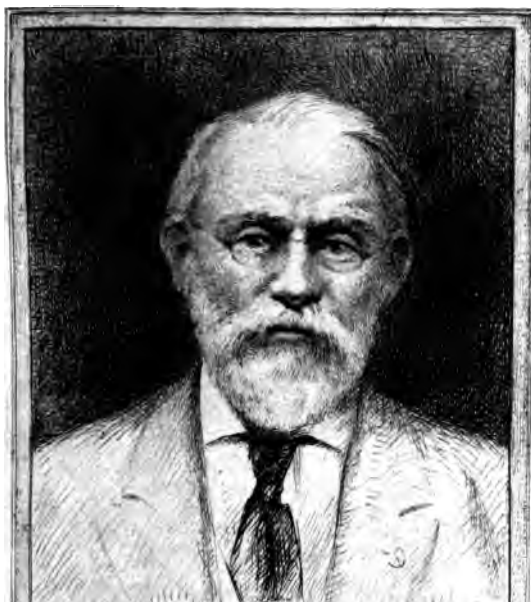
Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

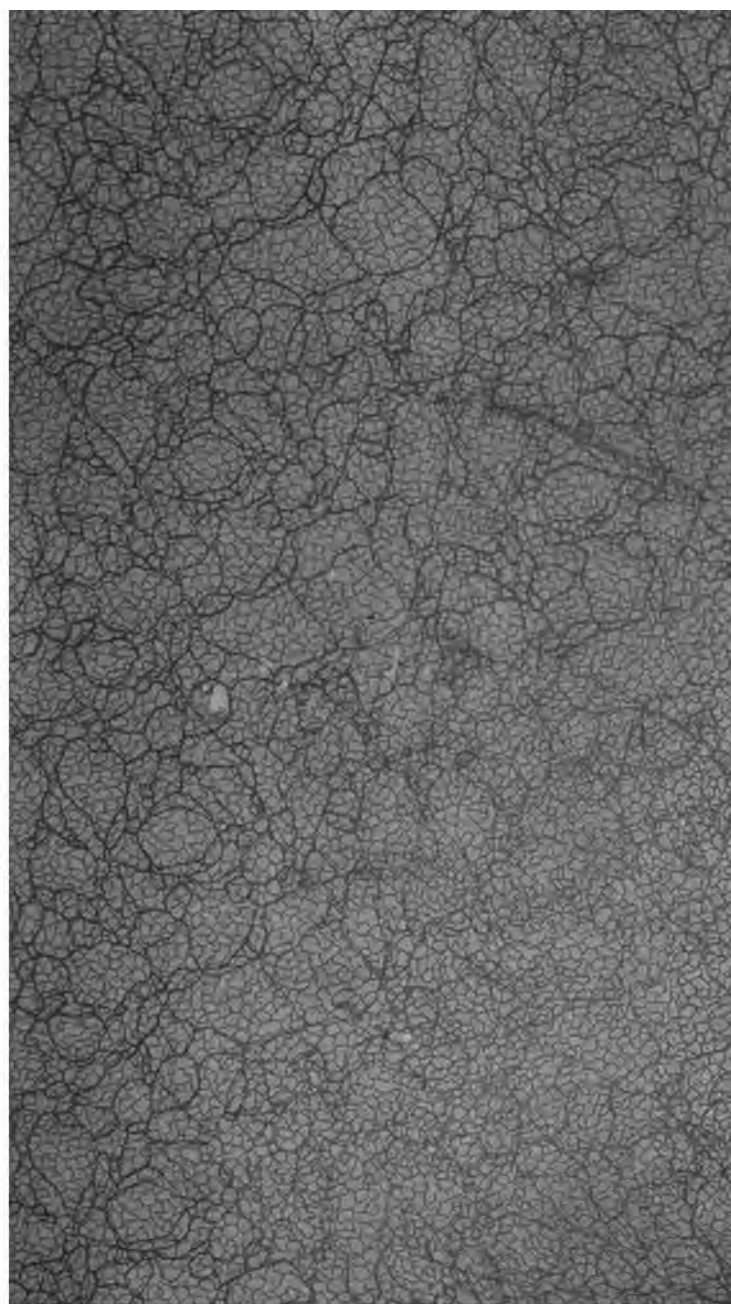
Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på <http://books.google.com>

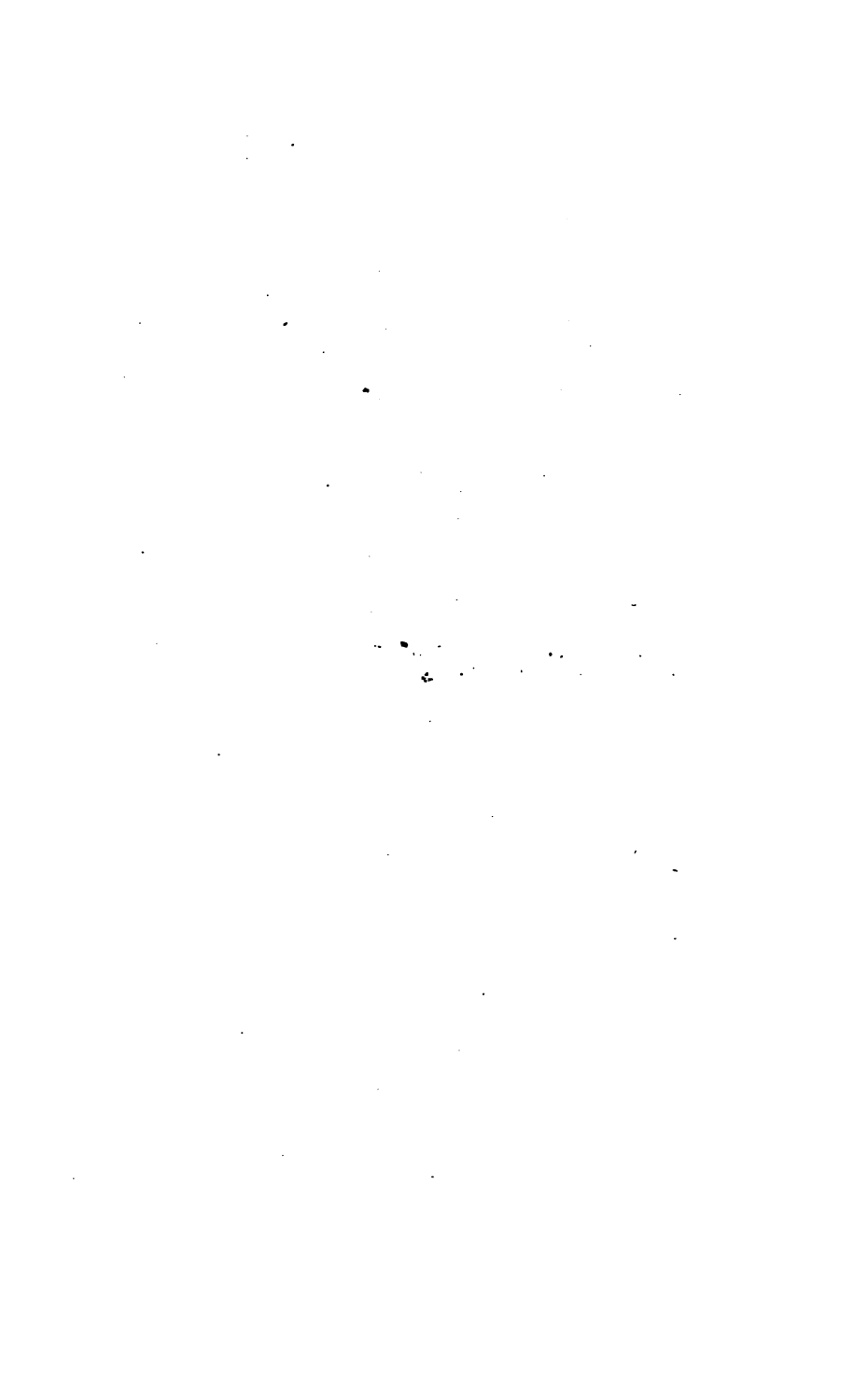
A 797,741



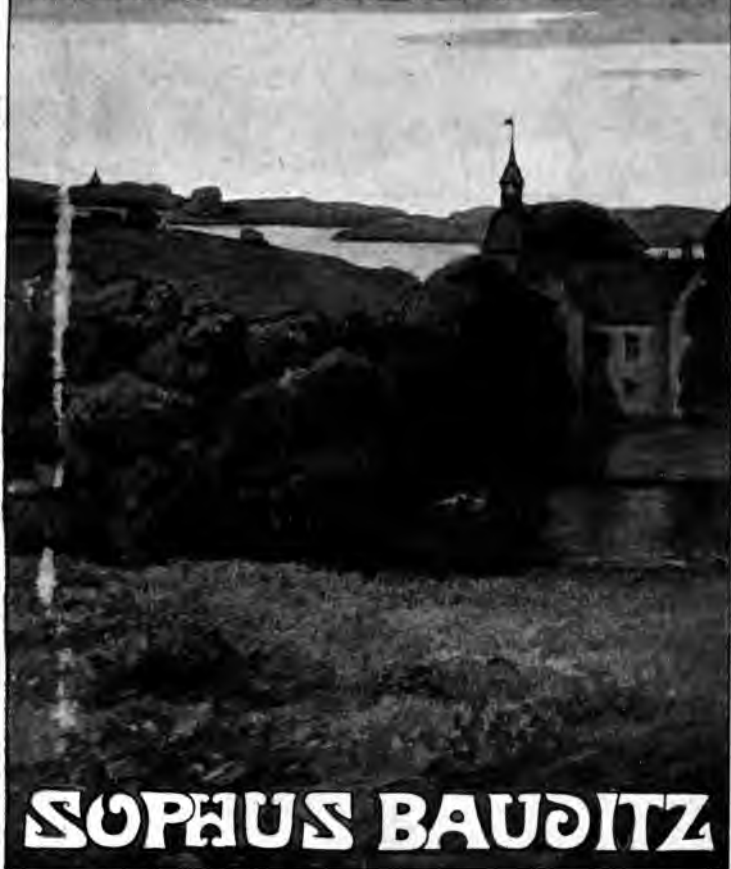
SILAS WRIGHT DUNNING
BEQUEST
UNIVERSITY OF MICHIGAN
GENERAL LIBRARY

FROM THE LIBRARY OF
CHRISTIAN JENSEN





HJORTHOLM



SOPHUS BAUDITZ

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
KJØBENHAVN OG CHRISTIANIA



PT
8123
B4
H6
1705

HJORTHOLM



Gustav
SOPHUS BAUDITZ

HJORTHOLM

FEMTE OPLAG



GYLDENDALSKE BOGHADEL
NORDISK FORLAG
KJØBENHAVN OG CHRISTIANIA
1905



Gustav
SOPHUS BAUDITZ

HJORTHOLM

FEMTE OPLAG





FR. BAGGES KGL. HOF-BOGTRYKKERI
KØBENHAVN

DUNNING
HILL
12-14-39
39683

„Og bliver jeg saa gammel som Mosset paa Bro,
Og svagsynt og aflægs, saa har jeg nu den Tro,
At naar jeg ikke mere kan jage her, saa gi'er
Vorherre mig et andet og bedre Revier!“

Den, der sang saadan, var en Rytter, som i jevn idtgang bevægede sig op ad et Bakkedrag i det nordlige Jylland. Paa Hovedet havde han en gammel, slidt ceershue, der kun skyggede lidt over et solbrændt sigt med graat Fuldskjæg og brune Øine, som under kede Bryn plirede fornøiet ud i Verden; den graa Jakke i aaben og viste en Vest med Uniformsknapper, lange, nkede Vandstøvler havde han paa Benene, og over ggen hang korsvis Bøsse og Skydetaske, fra hvis Net lder og Næb af et Par Graaænder stak ud. Den bomrke Hoppe var dygtig svedt, og Høsehunden, som skede bagefter — en af de gamle danske, graa med re, brune Pletter — havde den hvide Tunge hængende gt ud af Munden — det var en smeltende varm Julidag.

„Ja, bliver jeg saa gammel som Mosset paa Bro“ —

yndte Rytteren igjen, men just som han oppe paa skedragets Kam sang den fjerde Linie, rullede der ham tæt Støvsky imøde, og et Øieblik efter gjorde en aaben rdauer — Extrapostbefordring fra nærmeste Kjøbstad — ldt ved Siden af ham. I Vognen sad en yngre Mand i et Kort i Haanden, hilste høfligt og spurgte, om han paa rette Vei til Lisebro.

„Lisebro?“ gjentog Rytteren smilende og hilste som Militair. „Det er nok Generalstabens Kort, De kører efter?“

„Ja, det er da de bedste“, erklærede den Reisende.

„Aa, ja, saamænd — men de er ikke altid gode at faae Forstand af! Generalstaben har nu engang en Mani for at bruge, ikke de Navne, som Byer og Gaarde virkelig har, men de Navne, som de enten har havt paa Erik Menveds Tid, eller som vedkommende Officeer synes, de burde have!“

„Men hedder Byen da ikke Lisebro?“

„Nei, det veed Gud, den ikke gjør — den hedder Lysbro! Men De er forresten paa rigtig Vei; Byen ligger derovre bag de Møllevinger, De kan se i Nordvest.“

Den Reisende tog et Compas frem, men inden han fik seet rigtig paa det, vedblev Rytteren: „Nordvest er ellers derhenne!“ og pegede ud for sig. „De er nok ikke Jyde!“

„Nei, jeg er Kjøbenhavner — og jeg har aldrig været i Jylland før.“

„Aldrig været i Jylland — naa, De har rigtignok det Bedste tilbage! Men saa maa De virkelig staa af her og gaa med op paa Vihøi — det er den stolteste Udsigt i mange Miles Omkreds!“

Rytteren satte af Hesten, som han lod staa og skjøtte sig selv, den Reisende steg ud af Vognen, og de fulgtes ad op paa en Kjæmpehøi, der laa lige tæt ved Veien; paa Østsiden af Høien var lidt purlet, vindstynet Egekrat, paa Toppen stod en tilhuggen Sten, hvor Bogstaverne „F. M.“ betegnede Stedet som fredet Minde.

„Jeg er Capitain Riis“, sagde Føreren, mens de gik op, „og jeg er Jyde nok til strax at spørge, hvem jeg har den Fornøielse at tale med.“

„Mit Navn er Erik Kongsted“, lød Svaret. „Jeg er Ingenieur.“

„Naa, saa De er den Ingenieur, der skal lede Vandingsanlæggene nede i Lysbro Enge?“

„Ja, det er mig. -- Ligger Capitainen her paa Opmaaling?“

„Nei, jeg er ude af Tjenesten for mange Tider siden. Jeg boer ellers derovre i Skoven — De kan lige skimte Skorstenen paa min Wigwam over Træerne — men nu skal De se Udsigt — jydsk Udsigt!“

Milevidt til alle Sider saae man fra Kjæmpehøiens Top: Agre og Eng, Mose, Skov og Hede skiftede med hinanden; kullede Kirker kneiste paa Bakkernes Top, store Gaarde laa skjulte mellem kuplede Trækroner, Aaløb bugtede sig gennem grønne Dale, hvor der hist og her var et rødtækt Teglværk, og sorte, toppede Lyngbakker satte fjernt, fjernt ude Grænse for Synet.

„Ja, det er noget Andet end paa Øerne!“ sagde Capitainen og saae saa straalende glad og stolt ud over Landskabet, som saae han det for første Gang. „Jylland har, hvad Øerne mangler: det Storslaaede, de vide Syner. Og det er Overraskelsernes Land: gaa op paa en skaldet Bakke, hvor De vil, og De har en Udsigt, som De ikke drømmer om; følg en af de grønne Dale ind mellem Høierne, hvor Bækkene plasker, og pludselig ligger der den heiligste Vandmølle med brusende, skumhvide Hjul, med Foreller mellem Stenene og Vildænder mellem Rørene. Og saa Kjæmpehøiene — allerhelst en Eftermiddag med Storm, naar en hvid Hest eller en Flok forfrosne Faar kryber sammen paa Læsiden. Har De nogensinde seet det? — Ikke? Det var Skade! — Ja, hvad troer De, den Viking i Vihøi vilde sige, om han pludselig vaagnede op og saae ud — ud over dyrket, kristnet Land med Kirker og udskiftede Agre — De kan tro, han vilde gjøre store Øine!“

Men Den, der gjorde store Øine, det var Ingenieuren — han saae op paa Capitainen som paa et Væsen af remmed, ukjendt Race, og da han dog syntes, han skulde vare Noget, sagde han: „Ja, smukt er her! Og de Lyngbakker derovre, hvor man har plantet Smaagræner i Rækker paa Skraaningerne, de minder ligefrem om Vinbjergene ved Rhinen.“

„Død og Pine! Har De været ved Rhinen?“ spurgte Capitainen.

„Ja, jeg har reist det meste af Europa igjennem dels for min Uddannelses Skyld, dels for min Fornøielse.“

„Det var som Pokker!“ udbød Capitainen og saae helt imponeret op paa sin Ledsager; det havde han egentlig slet ikke gjort før, og han var ellers nok værd at se paa. Ung var han — henimod tredive Aar — kraftigt bygget og sund af Lød. Trækkene var regelmæssige og smukke, Blikket aabent og røligt, ingen Furer om Øinene, ingen slap Fold ved Mundvigene — Intet, der tydede paa overstaaede Kampe og gjennemlevet Lidenskab; det blonde Fuldskjæg var velpleiet, Skikkelsen soigneret og tiltalende, og Manden bar i det Hele et umiskjendeligt Præg af ikke selv at have behøvet at tilegne sig sin sociale Dannelse men at have været lykkelig nok til at kunne tage den i Arv.

— „Er det Hjortholm?“ spurgte Ingenieuren, efterat have raadført sig med Kort og Compas, og pegede nordpaa, hvor et anseeligt Spir løftede sig over Skoven.

„Nei, hvor vil De hen!“ svarede Capitainen, yderlig forbauset over, at den Fremmede ikke var lige saa godt orienteret som han selv. „Det er jo Skovsgaard! — De kjender da nok Grev Porse!“

„Ja, af Omtale.“

„Nei, Hjortholm ligger jo derhenne, ovre paa den anden Side af Søen — De kan se den ene Gavl over Lindetræerne i Haven! — Kjender De ellers Noget til Hjortholm?“

„Ja, det er jo den Gaard, som Jægermester Høibro eier.“

„Har eiet — han er død for mange Aar siden, min kjære, gamle Ven. Nu er det Sønnens — det vil sige, han bliver først myndig til Efteraaret. Han ligger i Kjøbenhavn og studerer — kjender De ikke Frits Høibro?“

„Nei! Jeg kommer ikke i de Kredse, hvor han søger. I det Hele tilstaaer jeg, at jeg ikke har overdreven Sympathi for vort Aristokrati.“

„Men De kjender det jo slet ikke! De kjender jo kun Kjøbenhavn!“

„Ja, men derfor kan man vel nok —“

„Nei, man kan ikke! — Man kan da heller ikke sige, man kjender Kronvildt, fordi man har seet det i en Dyrehave eller i Zoologisk Have!“

Ingenieuren smilede og spurgte saa: „Er Hjortholm slet ikke beboet?“

„Naada!“ svarede Capitainen. „Jo, det er den rigtignok! Der boer jo baade Tante Rosa og Onkel Heinrich — det er den afdøde Jægermesters Søskende, og saa hans Datter Fanny — hun og Broderen er Tvillinger.“

„Naa, det er de. — Ja, jeg skal dog engang over at se Gaarden; jeg har en vis Interesse for den.“

„Archæologisk Interesse eller —“

„Nei, rent personlig. Min Familie skulde for et Par Hundrede Aar siden have havt Gaarden, men saa gik den med Urette over til Høibroerne, der tidligere havde eiet den.“

„Saa—aa, med Urette?“

„Ja, det var en Parsbjerg, der havde den, og han var gift med en Kongsted. Børn havde de ingen af, og Slægtninge paa hans Side var der heller ikke, saa Gaarden var Kongstederne vis nok, men alligevel gik den til Høibroerne efter et saakaldt Testamente, som —“

„Naa, ja, det har jeg vist forresten hørt Noget om. — Men det kan man da egentlig ikke kalde med Urette, for Parsbjergeren havde jo Lov at oprette, hvad Testamente han vilde!“

„Men Testamentet har aldrig existeret!“ svarede Kongsted sikkert og næsten ivrigt.

„Saa—aa?“

„Ja, det er ganske vist! Der har i min Familie holdt sig en saa bestemt Tradition om det Punkt, at den ikke kan være ugrundet, og saa vil De jo nok kunne forstaa, at det kan interessere mig at se den Gaard, som egentlig skulde have været min — eller, rettere sagt, min Faders.“

„Se paa Hjortholm skal De have Lov til“, sagde Capitainen; „men kommer De forat føre Proces om den, saa faaer De med mig at bestille!“

„Nei“, lo Ingenieuren, „De kan være ganske rolig,

Hr. Capitain: man fører ikke Proces om det, der forlængs er vundet lovlig Hævd paa!“

Han tav et Øieblik og spurgte saa i den forrige, lett Conversationstone, som han under de sidste Repliker lige som var gleden ud af: „Maa jeg spørge Capitainen, om det er medgjørige Folk her paa Egnen — jeg vil jo des værre faae en Del Forhandlinger, og —“

„Brillante Folk!“ forsikrede Capitainen. „Prægtig Mennesker, udmærkede Mennesker, lige fra Greven t Indsidderen! Jeg kan frit jage, saa langt Himlen er blå og Sneen hvid, og hvor jeg kommer, har jeg Venner! De kan rigtignok prise Dem lykkelig, at De er kommet hertil!“

„Ja—a, men jeg vil dog sikkert savne Hovedstaden meget — for ikke at tale om Omgang med —“

„Omgang? Her er jo tæt bebygget!“

„Ja, her er vist Mennesker nok, men Omgang med Bønderne kan man dog vel egentlig ikke have noget Udbytte af.“

„Ikke det? Det var meget!“

„Men Egnen er dog vist meget politisk — er Bønderne ikke gennemgaaende radicale Venstremænd?“

„Venstremænd? Jo, det kan gjerne være — jo, det er de vist i Grunden, for der bliver da altid valgt et Venstrecandidat her i Kredsen. Og jeg er naturligvis Høiremand — det vil sige, jeg er sgu ikke regeringsvenlig med Hensyn til Jagtlovgivningen, for den er vanvittig! Vil De tænke Dem: man maa ikke længere skyde en Julehare! Graaænder skal være fredløse lige til Februar, mens Heiren, den er fredet! Der er vist Ingen, der undrer sig mere over den Fredning, end den selv gjør! — Naa, eller er jeg som sagt Høiremand — naturligvis — men saadan Politik og den Slags Ting — jeg snakker aldrig om Politik, og der er heller Ingen, der snakker til mig om det. Jeg skal sige Dem, jeg deler ikke Folk hverken Dannede og Udannede eller i Høire og Venstre, men jeg deler dem i gode Mennesker og Slubberter, og af de sidste har vi Ingen her paa Egnen — jo, Een, det er sandt!

Naa, jeg er glad ved Egnen og Befolkningen, og jeg er glad ved —“

„Ja, Capitainen er vist i det Hele glad ved Tilværelsen“, indskjød Ingenieuren smilende. „Det er saamænd en ren Fornøjelse i vore Dage at træffe en Mand, der er det!“

„Det manglede kun, at man ikke var glad og taknemmelig! Den Dag, jeg ikke kan synge og —“

„Undskyld, Hr. Capitain, da jeg mødte Dem før, sang De noget af en Vise; jeg kjendte hverken Ord eller Melodi, men —“

„Nei, det vil jeg nok tro!“ lo Capitainen. „Begge Dele er hjemmegjort Arbeide.“

„De er Digter!“

„Jeg er Pokker, er jeg! Men Noget skal man da synge, og saa nynner jeg saadan, hvad der falder mig ind. Det Halve er maaske af mig selv og det Halve af Andre — paa det Omraade kan jeg ikke saadan gjøre Forskjel paa Mit og Dit — og forresten er der aldrig Slutning paa mine Viser, der er kun Begyndelse. — Men stop lidt! Det er blevet helt klart østerpaa: nu kan De se Vildmosen!“

„Vildmosen?“

„Ja, hverken „den store“ eller „den lille“, men vor egen Vildmose: Hjortholms Vildmose. Den er ikke saadan økjendt, for den er ikke stort mere end en halv Mil lang og en Fjerdingvei bred, men det er samme Dannelse som de to andre — De kan finde den paa Deres Kort. Efter Traditionen skal det allerældste Hjortholm have ligget herude.“

„Saa?“

„Ja, det er selvfølgelig kun et Sagn, for det er udenfor al Tvivl, at Vildmosen er hævet Havbund — man har gsaa fundet Rester af et Vikingskib, eller hvad det nu har været for et Fartøj, midt ude i den. Men efter Sagnet — et ganske almindeligt Syndflodsagn — levede en af de gamle Høibroer et saa ugudeligt Liv, at Havet en skønne Dag opslugte baade ham og Borgen, og saa flyttede Efterkommerne længere ind i Landet.“

„Og blev fromme?“

„Nei, det vil jeg ikke sige! Der har altid været haarde Halse og løse Fugle i den Slægt. — Men se nu ud over Mosen! Den blaa Stribe udenfor er Hav, saa kommer der en smal, graagrøn Strimmel: det er Øxneholm, som ogsaa hører under Hjortholm, og saa kommer det rigtige, store Kattegat i een Uendelighed — ja, deilig er her!“

Capitainen og Ingenieuren gik igjen ned ad Høien, den Ene steg til Hest, og den Anden til Vogns, Kusken fik Besked om Veien, og saa skiltes de, men forinden havde Capitainen indstændigt bedt sin nye Bekjendt om at besøge sig i Skovhuset, og det lovede han. — „I de første fjorten Dage er jeg nu neppe hjemme!“ raabte Capitainen efter Vognen, „for Moserne er mange og Ællingerne store, og jeg har Guds Velsignelse af Patroner. — Farvel!“

Capitainen red den nærmeste Vei ad Hjortholm til, men det gik ikke saa hurtigt, for havde Capitainen ikke meget travlt — og det havde han sjældent — var han længe om at naa frem: der var jo Meget at se, og Mange at tale med; hver bjæffende Køter kjendte han og hver lyshaaret Rolling, og vexle i det mindste et Par Ord, hvor han kom hen, det maatte han.

Der laa en fattig, lyngtakt Hytte trykket op til en skaldet Bakke; Husløgene stod i Rosetter paa Mønningen, og den gule Stenurt blomstrede i store Klumper paa Gjærdet, hvor en Gjød stod tørt — det saae ligefrem storartet ud, syntes Capitainen, og han maatte derfor absolut udtale sin beundrende Glæde til Konen — Kristine Barnepige kaldet — som stod ved Skorstenen indenfor den aabne Dør og bagte Pandekager. — „Ja, nu kommer Frits snart hjem til Hjortholm“, sagde han, „hen paa Sommeren bliver det nok; saa kan Du igjen bage Pandekager til Din egen Dreng — for det er han dog, Kristine, hvad! — Ja, jeg skal nok hilse Tante Rosa! Nei, Tak, jeg skal Ingenting have idag, jeg maa skynde mig. — Farvel!“

Og Capitainen satte Hesten i Trav — men ikke ret langt. Inde i Laasby Krat maatte han standse og brække en stor, duftende Caprifoliegren af; den stak han ind i et Knaphul, red saa videre, standsede og snakkede, nynnede en lille Visestump og henvendte i Ny og Næ et Ord til Hest og Hund.

— Capitain Riis var til Aars. I 48 var han allerede med som Frivillig, blev Lieutenant og avancerede inden 64 til Capitain. Efter Krigen fik han sin Afsked, og saa fulgte et Par Aar, som han ikke holdt af at tale om; Kvinder, Vin og Spil havde været de Guder, han dengang dyrkede, og han var nok ikke langt fra at gaa under, da hans Barndomsven og Krigskamerat, Jægermesteren paa Hjortholm, fik ham over til sig og tilbød ham Bolig i det lille Skovhus. Paa een Gang rettede han sig helt og var nu Egnens lykkeligste og Egnens populære Skikkelse.

Hjemme i Skovhuset var han aldrig ret længe ad Gangen og saa godt som slet ikke i den rigtige Jagttid. Naar den kom, sadlede han sin Hoppe og fløitede ad sin Hund, og saa red han ud i den vide Verden; Hegnsmandens Kone fik hans tamme Ravn at passe, Nøglen til Huset lagde han over Dørkarmen — ganske som man gjorde i Frode Fredegodes Tid — og stundom skrev han med Kridt paa Døren, hvor han var reden hen. Den Anvisning kunde man nu forresten ikke stole paa, thi det hændte saa-jevnlige, at han var fast bestemt paa at tage til Skovsgaard men alligevel faldt ind paa Hjortholm, og han kunde ogsaa godt have tænkt paa blot at ville aflægge Møller Sørensen i Pinds Mølle en Visit paa et Par Timer og saa blive der i otte Dage.

Overalt var han en velkommen Gæst. Propre Husmødre, der havde nyskurede Gulve, skottede ganske vist undertiden med hemmelig Gru til hans Vandstøvler, der kom lige fra Mosen eller Brakmarken, men de afvæbnedes hurtigt, naar han bragte dem et Knippe Bekasiner eller en Hare; unge Damer — og sommetider gamle med — fik en Buket Engblomster, som han var staaet af for at plukke, og hvis Skjønhed han forstod at udmale saaledes, at selv

Den, der aldrig før havde havt Øie for Engfloraen, pludselig fik sit Blik aabnet, og til Børnene i de Huse, hvor han kom, havde han ikke alene venlige Ord men ogsaa jevnlig et Par Æbler eller en Haandfuld Nødder, som han i Forbigaaende havde plukket inde hos Naboens.

Kom han ridende i Gaarde et Sted, pleiede han gjerne, naar der ikke strax viste sig Nogen, at raabe med Stentorrøst: „Halløi! Er der Nogen hjemme?“ og hørtes der alligevel Ingen, satte han selv sin Hest i Stald og ledte saa Beboerne op. De allerfleste Steder var hans Ankomst en formelig Fest; han bragte Solskin med sig og Friluftspust — der stod som en Duft af Kløver og Krusemynte, af vaade, friske Blade efter ham. Holdt han i Gaarden paa sin Hest, var det som en Mellemtung af en velbyrdig Ridder og en drabelig Landsknægt, man saae, og stundom havde Ridderen, stundom Landsknægten Overtaget; ikke i den Forstand, at Capitainen nogensinde kunde blive hverken fin paa det eller simpel, men uvilkaarligt tog han dog saa meget Farve efter Omgivelserne, at han, uden selv at vide det, var En, naar han sad paa Skovsgaard og nippede til Grevens udsøgte Vine, og en Anden, naar han drak Thevandsknægte hos Mølleren.

Let begejstret og let rørt blev han over Alt, hvad han fandt godt og kjønt; sine Visestumper sang han baade i Tide og Utide, og Ingen kunde undgaa at lægge Mærke til, at der var en vis *festivitas*, en vis Poesi over ham, men sin Poesi stykkede han ud i Smaamønt paa Alfarvei, og det er jo ikke Alle, der respecterer Smaamønt tilstrækkeligt, selv om dens Præg er nok saa ægte. Kvinder beundrede han — Begrebet Kvinde var for ham ensbetydende med det Bedste i Tilværelsen — og han nøiedes trods sine 65 Aar ikke altid med at beundre paa Afstand. — „Jeg tager endnu de Kys, man byder mig“, pleiede han at sige, „og sommetider tager jeg ogsaa et, der strengt taget ikke er budt mig!“

Sang og Musik, navnlig Sang, elskede han — det var for ham det naturlige Udtryk for Glæden over Livet — og hvor der var Ungdom, Dans og Lystighed, der maatte han være med; det sagdes om den fordrukne

Steffen Husar, at han kunde lugte Brændevin i en halv Mils Afstand, men om Capitainen sagdes det, at han kunde høre en Violin eller en Clarinet, om det saa var paa den anden Side Fjorden.

Saadan var Capitain Riis, og nu rider han ind paa Hjortholm.

Ind gennem den hvælvede Port, hvor der er fuldt af pibende Svalereder, og hvor Spindelvævet hænger ned som flagreende Sørgefaner, ind i Ladegaarden. Lappet og mosklædt er Længernes Straatag, Stalddøren synker i Hængslerne, og i Meieriet — kjendeligt paa de blanke Junger, der ligger til Tørring udenfor — er Murstensgulvet hullet og hulslidt.

Storkefamilien staaer paa Rad henne ved Reden, og Lænkehunden, der er bleven træt af sine Forsøg paa at bilde sig selv ind, at der kom Nogen, som der skulde gjøes af, har gispende lagt sig ovenpaa sit Hus — endelig kommer der da En ridende! Hovslagene giver Gjenlyd paa den toppede Stenbro — nu skal der gjøes! Og Sultan giver Hals, som var den rasende, skjønt den lige strax har kjendt baade Capitainen og Diana, men Ingen opskræmmes af dens Gjøen: det er Middagshvilens Tid.

Capitainen trækker sin Hest i Stald, lader Hunden lægge sig i Spiltovet hos den, og gaaer ad Dæmningen, der, hvor der engang har været Bro — Vindebro — over Graven ind i Herskabsgaarden. Lang Gravenes Rand — der er Grave paa de tre Sider af Gaarden — er tæt Rørskov, og spredte gro Rørene rundt i hele Graven, løftende sig op fra den oliefede, lysgrønne Andemad, som kun et Par Steder har Huller, hvor man seer det sorte Vand, og hvor man, om man ellers er heldig, kan faae Øie paa en af de ældgamle Familiekarper, der snapper efter en let-sindig Myg.

Anseelig — klodset fornem — kneiser den gamle Gaard med sine tre trappegavlede Fløie og det sexkantede, kobbertakte Taarn paa Midten, ud mod Haven; men Kalken er rundt omkring falden ud af Fugerne mellem de

brunrøde Munkesten, Sandstenskarmene forvitrer, og Vebenden, som næsten helt dækker den nordre Gavl, synes mere at støtte Muren end at faae Støtte af den. Hovedindgangen i Midterfløien har en stor Portal af hugne Sten i Frederik den Andens Stil; en spyddragende Væbner holder Vagt paa hver Side, og ovenover seer man de Høibroers Vaaben: en Sparre under en vandret Bjælke.

Capitainen gaaer først hen til den buede Kjælderhals i søndre Fløi, der, hvor Køkkenet er, afleverer sine Ænder til Kokkepigen og spørger, om Herskabet er hjemme. — „Jo — ja, det vil sige, Kammerjunker Heinrich er gaaet ned ad Søen til, og hvor Frøken Fanny er, det er ikke godt at sige, men Frøkenen er da hjemme — hun er inde i Havesalen.“

„Frøkenen“, det er den gamle Frøken Rosa, og ved blot at høre hendes Navn nævne, seer Capitainen hel glad ud. Han gaaer ind imellem Sandstensvæbnerne, op ad et Par Trin, ind i den store Forsal. Bjælkerne, der bærer Loftet, ligger synlige, en stor Ørk med udskaarne Slægtvaaben staaer i et Hjørne, et Par rustne Forladebøsser og en mølædt Skydetaske hænger paa mægtige Kronhjortgevierer — ellers er her Intet og Ingen. Men Capitainen kjender jo Veien, og han har allerede Haanden paa Dørgrebet, da han pludselig besinder sig og gaaer tilbage forat tørre Fødderne omhyggeligt af paa Maatten — det gjør han altid paa Hjortholm.

Med god Samvittighed gaaer han nu gennem Spisestuen og Dagligstuen og aabner efter et barsk „Kom ind!“ Døren til Havesalen, der kun bruges om Sommeren. Linde træerne ude i Haven skygger for Vinduerne, og Lyset falder køliggrønt ind i det store Rum.

Her er baade Marmorkamin og Malmlysekrone, og her er Snese af Familieportraiter paa Væggene: Riddere i Panser og Plade, og Riddere af det blaa og hvide Baand, ærbare Matroner i Sort og Hvidt, med Sæt og med Snip, og pudrede Skjønjomfruer med dybt udringede Kjoleliv. Blide seer de Høibroer ikke ud, og blide har de nok heller ikke været: Vildmoseblodet er ikke gaaet af dem, det har kun skiftet Character i Tidernes Løb. Om En af dem

vides det, at han paa Skipper Clements Tid har ladet en Flok oprørske Vendelboer ryge ud, som var det Ræve, En har Ord for paa Trediveaarskrigens Tid at have plyndret ret rigeligt i eget Land, en Anden er kjendt som frygtet Bondeplager, og den føre Gamling i den blaa Vams henne over Kaminen, det er ham, som i forrige Aarhundrede lod Skovene forhugge for i Kjøbenhavn at kunne faae Raad til at hævde sit Ry som Kurmager og Spiller. Kjønnen er de Høibroer heller ikke — Næserne er for mægtige og Læberne for fyldige — men Racemærke har de alle — sagtens fordi de hyppigst har giftet sig ind i Sidelinierne af samme Slægt — og tapre i Kongens Tjeneste har de altid været, saa det er intet Under, at Adskillige af dem ikke hviler i Familiebegravelsen men langt herfra paa fremmed Valplads.

Henne foran Kaminen staaer et stort Egebord med plumpe Kugleben, og ved det sidder en høj, statelig Kvinde. Kruket, graat Haar stikker frem under Pibekappen, Panden er furet, Trækkene stærkt markerede, og paa den store, krumme Ørnenæse sidder et Par mægtige Brillen. Ved Siden af hende staaer paa Bordet en aaben Snusdaase, og foran hende ligger en Protocol: den seer hun i, tæller og lægger sammen, og mere og mere bekymret seer hun ud.

Det er Frøken Rosa. Da Capitainen træder ind, er det, som kom der pludselig Solskin over hendes gamle Ansigt; hun reiser sig — hurtigt og mandhaftigt — og siger med stærkt, næsten grovt Mæle: „Goddag, gamle Capitain! Ja, jeg havde det, minsæl, paa Fornemmelsen, at De kom idag!“

Capitainen kysser hende paa Haanden — han kysser nu alle Damer, Somme paa Panden og de Fleste paa Munden, men „Tante Rosa“, som han kalder hende, kysser han altid kun paa Haanden — og derpaa udbryder han sjæleglad: „Nei, havde De virkelig! Gud velsigne Dem for det! — Men jeg synes, De seer lidt forstemt ud, der er da vel ikke Noget iveien?“

„Ikke Andet end, hvad der altid er iveien, men

det er jo ogsaa nok! Jeg sad midt i mine Godsregnskaber og —“

„De er vel ikke lystelige, kan jeg tænke!“ indskyder Capitainen.

„Nei, det kan De bande paa, de ikke er, for de er jo rent ud fortvivlende! Jeg kan sommetider ikke frigjøre mig for den Tanke, at Bro forsætligt har administreret saa slet som muligt i de Tider, han var Godsforvalter.“

„Ja, hvorfor beholdt De den Skurk saa længe?“

„Det behøver De ikke at spørge om: De veed meget godt, at vi var bundne med stærke Baand, som jeg kun med stor Overvindelse løste, da jeg syntes, det var absolut nødvendigt for Fannys Skyld.“

„Sandt nok, Tante Rosa, det veed jeg, men nu da De er Deres egen Godsforvalter — nu behøver De da ikke at taale ham.“

„Jo — til en vis Grad desværre! Det er jo ham, der har den største Prioritet i Hjortholm!“

„Au! — Ja, saa kan man vel ikke smide ham ud!“

„Nei! Men han kommer her Gudskelov meget sjældent, og Fanny seer ham aldrig!“

„Og hun har virkelig aldrig mærket Noget?“

„Aldrig! Hun har rent instinctmæssig Modbydelighed for ham — det fik hun allerede som halvvoxen — men ud over det — nei!“

„Men hvor er det egentlig muligt, at hun ikke —“

„Ja, hvordan er det muligt? Fordi Fanny trods sine 24 Aar og trods sine Anskuelser ikke har mere Begreb om, hvad Lidenskab eller overhovedet Erotik er, end et Barn paa syv Aar. — Men lad os nu ikke tale om Bedrøveligheder — vil De have Noget at drikke?“

„Ja, tusind Tak — en halv Baier maaske!“

„Det faaer De ikke! For det Første har De ikke godt af det, og for det Andet findes der ingen her paa Gaarden, men vil De have et Glas af min Ribsvin med Vand i, saa —“

„Brillant! Men saa vil jeg nyde min Læskedrik nede i Haven, paa Bænken her udenfor. Og De tager Deres Strikketøi og sætter Dem ud ved Siden af mig; der er

lig Skygge under Lindene, og det er saa velsignet at de og se op i Kronerne og nyde Duften af Lindeblomrne i fulde Drag!“

„De er dog et stort Barn!“ svarer Tante Rosa og iler. „De er begyndt paa Meget i Deres Liv — men Eneste, De aldrig er begyndt paa, det er at blive ren — kom saa, gamle Dreng!“

Lidt efter sad Capitainen og Tante Rosa ude paa benken under de nærmeste Linde, hun holdende Strikket med de store Træpinde langt frem foran sig, han geligt hvilende og nydende den spædte Ribsvin i smaa irke.

— „Hvad Nyt?“ spurgte Tante Rosa.

„Ja, hvad Nyt — jo, det er sandt: jeg traf den nye Ingenieur oppe ved Vihøi.“

„Hvad for en Ingenieur?“

„Ham, der skal lede Arbeidet nede i Lysbro Enge. n hedder Kongsted — Erik Kongsted.“

„Er det af de Kongsteder, som bilder sig ind, at —“

„Ja, det er!“

„Hvor veed De det fra?“

„Han sagde det selv.“

„Naa, saa det gjorde han! — Praler! Plebeier!“

„Han var ellers en rigtig flink Mand!“

„Saa?“

Naar Tante Rosa sagde „Saa?“ med den Betoning, al Discussion dermed afskaaren, og Capitainen gik for over paa andet, neutralt Omraade ved at spørge:

„Hvad Nyt paa Hjortholm?“

„Aa, hvad Nyt skulde her være, her kommer jo en! — Der var forresten en Fyr forleden fra Oldnordisk seum og bad om Lov til at udgrave Maglehøi.“

„Naa, og det fik han?“

„Han fik Fanden, fik han! Jeg sagde til ham, at n, der engang var lagt ned i den Høi, formodentlig rde gjort Regning paa at skulle ligge der uforstyrret til mmedag, og at jeg for min Part meget skulde have ; frabedt, om Nogen engang i Tiden vilde smide mig

ud af Familiebegravelsen i Krogslev Kirke. Saa reiste han, men jeg troer nok, han var fornærmet. — Hvor har De ellers fartet om i den sidste Tid, Capitain?”

„Aa, jeg har skudt de Ænder, jeg har kunnet overkomme, men forresten har jeg mest holdt mig hjemme.“

„Har De det?”

„Ja, jeg har da været en Del hjemme.“

„Forleden var De i Bodholt Kro, Capitain — det skulde De lade være med!”

„Jeg havde netop den Dag en Besked til Kromanden fra Møller Sørensen, og jeg blev der forresten ganske kort.“

„Saa? Nu digter De, Capitain! Jeg kom kjørende forbi paa Veien til Skovsgaard den Eftermiddag, og da laa Deres Hund udenfor.“

„Ja, det kan være rimeligt nok.“

„Men den laa der ogsaa om Aftenen, da jeg kjørt hjem!”

„Saa? Det kan jeg ikke huske. — Er der nylig kommen Brev fra Frits? Jeg talte med Kristine Barne-pige om ham i Formiddags.“

„Ja, Fanny havde Brev fra sin Broder for et Par Dage siden, men der staaer jo aldrig Noget i hans Breve.“

„Ikke det?”

„Nei, det er snavs fat med ham. Militair kunde han jo ikke blive — han var for spinkel, den Pjalt!”

„Men hvorfor lod De ham saa komme til Kjøbenhavn, Tante Rosa! Luften derovre er ikke sund!”

„Nei, det skal Gud vide! Men Noget maa man jo være i denne Verden, og saa mente baade den Ene og den Anden, at det var bedst, han studerede — i vore Dage kan man jo desværre ikke komme frem paa sit Navn alene. — Men han studerer Fanden ikke! Han bruger en syndig Mængde Penge, og Gjæld har han naturligvis ogsaa. — Det er gaaet ham ligesom Manden i Evangeliet, der drog fra Jerusalem til Jericho og faldt iblandt Røvere: han er kommen i skidt Selskab!”

„Naa, det er vel for meget sagt, men det huede mig

tignok heller ikke, at han ifjor ikke engang kom hjem Hønsetiden men tog til Paris i Stedet“, bemærkede Caainen. „Hvem tager til Paris i Hønsetiden!“

„Det første Par Aar, han var i Kjøbenhavn, søgte n dog Omgang med Standsfæller“, vedblev Tante Rosa. Iaa, jeg vil ikke rose dem — der er vist slemme Kallere imellem — men det var dog kjønne Folks Børn, m havde et Navn, man kjendte. Men nu — hvad er t for en Bande, han omgaaes! Det er Skriblere af øreste Rang, forulykkede Genier og Smædeskrivere — fy, en Ulykke! Hele den Bande, som udgiver det infame geblad „Faublas“, det, De veed nok!“

„Nei, jeg veed ikke!“

„Ja, jeg kjender det kun fra, at Fanny holder det.“

„Holder Fanny det?“

„Ja, naturligvis! Hun læser jo Alt, hvad der blot radicalt og moderne og væmmeligt!“

„Naa, ja — men forstaaer hun, hvad hun læser?“

„Nei, det maa man ikke sige — men hun troer det lv, og det er jo galt nok. — Hvad veed i det Hele en g Pige? Ingenting! Det ene Øieblik snakker hun op a Ting, saa Gud maa sig forbarme, og det næste sidder n med tre Hundehvalpe paa Skjødets og leger med dem, m om hun endnu var en Tøs i kort Kjole. — Men det splittergalt! En kraftig voxen, sund Pige paa 24 Aar, n skulde have Tvillinger paa Skjødets og ikke Hundevalpe! Saadan havde man i gamle Dage, og i gamle ge havde Slægten Raad og Kræfter til at have mindst halv Snes Børn — det forstaaer sig, de fleste af dem de som Smaa, men paa den Maade blev det kun de aftige Individuer, som levede, og derved reguleredes Folkeængden saa rart lige som ved Krig og Pest. — Frits ørde saamænd aldrig have været lagt til!“

„Nu er De for streng, Tante Rosa!“

„Nei, jeg er ikke!“

„Men Fanny da?“

„Ja, Fanny er kjøn — Pokkers kjøn! — og jeg r nu engang en Svaghed for Alt, hvad der er kjönt — aske fordi jeg selv er saa grim! Men —“

Sophus Bauditz: Hjortholm.

„Tante Rosa“, afbrød Capitainen, „saadan maa De ikke tale! Das ewig Weibliche —“

„Ja, De vil sgu da vel ikke paastaa, at der er noget Kvindeligt ved mig! Og tør De benægte, at jeg var Dem for grim, dengang da vi Begge var unge?“

„Jeg var Dem ikke fornem nok,“ indvendte Capitainen.

„Maaske — og maaske ikke! Men lad os ikke tale om os To. Det var Fanny, vi var ved. — Ja, hvad skal man egentlig sige om hende, Capitain! Hun hører for det Første til Høibroerne — og de har jo ikke været lige lette at tumle alle — og hvad hendes Moder angaaer, saa —“

„Hun var deilig!“ udbød Capitainen.

„Ja — alt for deilig! Men skjøndt hun ikke hørte til Slægten, var der dog Vildmoseblod i hende, saa Fanny har heller ikke noget Godt at arte paa efter hende. Naa, hendes Opdragelse er jo ogsaa forkludret. Religion har hun ingen af og —“

„Hun er da baade døbt og confirmeret, veed jeg!“

„Ja, det er hun nok, men det er gaaet sporløst hen over hende, ligesom saa meget Andet; hun er et rent Hedningebarn. Min salig Broder, den stakkels Sjæl, han lærte hende ikke Andet end at ride — naa, han kunde jo ikke synderlig Andet selv, saa han var lovlig undskyldt — og da hun siden havde Gouvernante, vilde hun Ingen-ting bestille og lærte følgelig Ingenting.“

„Men hun læser da altid!“

„Ja, i det sidste Par Aar. Men hvad læser hun, og hvordan læser hun! Romaner og Komedier, Naturhistorie og Politik og Fanden og hans Oldemoder imellem hinanden, og skjøndt jeg ikke forstaaer mig paa de Dele, saa kan jeg dog begribe, at naar man i Løbet af to Aar propper al den Læsning og Videnskab i sig, som normalt skulde være fordelt paa en halv Snes Aar, saa kan man ikke fordøje det, og det er usundt — det er jo accurat, ligesom jeg vilde gaa hen og tage en hel Æske Brandreth's Piller paa een Gang! Naa, og hvad lærer hun saa af sine nymodens Romaner? I min Ungdom, da troede en

ung Pige, at Verden var befolket med Riddere og ædle Røvere og andre gode Mennesker i det Hele taget, og saa maatte hun jo ganske vist i Reglen bagefter lære af Livet, at Verden ikke var fuldt saa rosenrød i Virkeligheden, som den skildredes i Bøgerne, men Fanny, hun troer min-sæl, at Jordens Overflade kun er opfyldt af lutter Don Juan'er og forførte Koner, og at alle Børn er uægte — for det handler hendes Bøger om — og skal hun en-gang tage Lærdom af Livet, maa det blive den, at Livet dog ogsaa har sine gode Sider. Mandfolkene er en ynke-lig Race, det veed Vorherre, og hvad hans Mening egentlig har været med at skabe dem, det veed ikke jeg, men saa elendige, som de nu bliver malet af i Bøgerne, det er de dog ikke! — Ja, det er nu min Mening!“

Capitainen havde siddet og vendt og dreiet sig paa Bænken og ladet Fingrene løbe gennem Skjægget, som han altid gjorde, naar Samtalen blev ham for alvorlig, eller naar der øvedes Kritik over Nogen, han holdt rigtig af. Da Tante Rosa omsider endte sin lange Tale, skyndte han sig derfor ogsaa at slaa ind paa et lettere Spor ved at sige: „Naa, ja, der kan naturligvis indvendes Noget mod Fanny, som mod de fleste Mennesker, men hun er og bliver dog en sød Pige, og hun er min Guddatter! Og ligefrem bedaarende kan hun se ud! Forleden Dag kom jeg ridende paa den anden Side af Søen — over Nonnebakkerne, ovenfor Badehuset, og derfra saae jeg hende — i Badedragt selvfølgelig — svømme om udenfor Aakanderne: henrivende, siger jeg Dem!“ Og Capitainen begyndte begejstret at synge:

*„När hon plaska, när hon plaska,
„Skymla liljor fram!“*

„Vil De forskaane mig for Deres uanstændige svenske Viser!“ raabte Tante Rosa. „Jeg forstaaer ikke Ordene, men uanstændigt var det, det har jeg paa Fornemmelsen. Og jeg skal ogsaa meget have mig frabedt, at De belurer Fanny, naar hun tager Bad — De, gamle, graahærdede Pigejæger!“

„Tante Rosa! De krænker mig! Jeg har ikke seet

Andet end et Par hvide Arme, der krusede Vandfladen, og inde mellem Aakanderne —“

„Før var det udenfor Aakanderne!“

„Naa, ja, udenfor eller indenfor, det husker jeg ikke, men det veed jeg, at da hun dukkede op, var det som selve Søens deilige Datter, der løftede sig af Dybet, som en levende Lotusblomst, der —“

„Har De seet en Lotusblomst?“ spurgte Tante Rosa tørt og saae op.

„Nei — jeg troer ikke, men —“

„Saa skulde De heller ikke tale om den! Fanny kan ikke leve af at være en Lotusblomst — hun maa giftes, og hun maa gjøre et godt og standsmæssigt Parti.“

„Ja, men det bliver vel ogsaa til Noget med Grev Christian! Jeg talte længe med ham sidst, jeg var paa Skovsgaard, og han var —“

„Saa forlobt i Fanny som et Mandfolk kan være — det veed jeg, men —“

„Naa, De troer, den gamle Greve vil gjøre Vanskeligheder?“

„Nei, saagu om han vil! Han er alt for glad ved, at en Porse kan oprette, hvad den Slægt har gjort imod os Høibroer. Fra den Kant er der Ingenting iveien, men Fanny selv —“

„Ja, hun er nu ikke nogen erotisk Natur!“

„Nei, det skal De have Ret i, Capitain, for hun er i det Capitel, som var hun slet ikke af Kjød og Blod. Er hun forelsket, saa er det kun i sin egen Deilighed!“

„Ja, men troer De ikke, at Grev Christian —“

— „Jeg vil hverken eie eller have ham!“ lød en klar, frisk Stemme oppe fra, fulgt af en fornøiet Latter. „Grev Christian lugter altid af svedte Heste, og han skal i det Hele kun sees i Sadlen!“

„Fanny! Hvor er Du henne, min Pige?“ spurgte Capitainen og kigede op uden at kunne se Nogen.

„Kan Du virkelig ikke se mig?“ lød det igjen oppe fra. „Jeg har siddet paa en Gren her i Lindetræet i den sidste halve Time og hørt paa din og Tante Rosas opbyggelige Passiar.“

„Men hvordan i al Verden er Du kommen derop?“

„Jeg har faaet lagt et Bræt fra mit Vindue over til
ædet — bi lidt, nu kommer jeg ned!“

Inde i Taarnet, paa Vindeltrappen, hørtes lette, rappe
n, en lys Skikkelse bevægede sig forbi de smaa Vinduer,
imens nynnede Capitainen til sin egen Fornøielse:

„I Rosengaard, i Rosengaard,
Der stander saa faur en Blomme.
Linden dufter, og Droslen slaaer
— Naar monne den Rette komme!“

Saa viste der sig i den aabne Dør, paa den mørke
ggrund af Havesalens Skygge, en hvidklædt ung Pige
det var Fanny Høibro. Slank og yppig var hun, det
te Haar havde en egen, fugtig Glans, lange Øienvipper
ggede over tindrende Øine, Munden var skarpt og
kert formet — deilig var hun.

„Goddag, min egen Pige!“ udbrød Capitainen, reiste
og aabnede Armene, da hun nærmede sig.

„Nei, lad være med at omfavne mig,“ sagde hun og
orde en afværgende Bevægelse. „Jeg kan ikke udstaa
fingereres af Mandfolk, veed Du nok! Det er vist Bro,
oprindelig har gjort mig modbydelig for det — uh,
n skulde altid, da jeg var halvvoxen, have mig paa
jødets og kramme min Kjole og kysse mig — men han
da ikke Lov til det. Vil Du sidde ganske stille, Onkel
pitain, og love ikke at røre mig, saa skal jeg kysse
g paa Panden — det er store Ting! — Aa, Du stygge,
gge Tante Rosa, som Du har siddet og talt om mig —
; kunde endda kun høre det Halve! Men Du skal faae
Kys alligevel, skjøndt Du ikke har fortjent det — er
saa fornøiet! — Hvad Nyt, Onkel Capitain? — Ingen-
g! Tak, det kjender jeg! — Aa, hvor jeg kjeder mig!
; jeg kan slet ikke taale at kjede mig, for saa bliver
; melancholsk og ond — mest melancholsk, ligefrem
gsindig!“

„Hvor kan Du være saa trist, min Pige!“ sagde Ca-
ainen. „Se, Solen skinner over Gode og Onde, Linden
omstrer, og Du har en naadig Gud i Himlen — er det
g ikke nok!“

„Nei, det veed Gud, det ikke er — saa nøisom er jeg ikke! Liv, Virksomhed, det vil jeg have — Lys over Landet! — Husk mig siden paa, Du faaer Fox's Hvalpe at se, de er ligefrem til at spise op, saa søde er de! — Nei, hvad jeg vilde sagt, her forsummer man jo, det er en skrækkelig Egn: Bønder og Spidsborgere; Mændene er Nathuer, og Konerne alligevel Slavinder. Her skeer jo Ingenting! Jeg troer saamænd ikke, der er saa meget som en fraskilt Kone i hele Herredet, og ikke Een har en Fortid. — Har Tante Rosa en Fortid, eller har Du? — Ja, Du maaske, det vil jeg nok se Dig an for — men hvad kan det forslaa! Aa, det er ikke til at holde ud! Frits, den kjære Broder, han er lykkelig: han er midt i Hovedstadens Liv og færdes sammen med den Ungdom, der bærer Fremtiden — jeg vil ogsaa over at føre Hus for ham!“

„Det Hus, han fører, egner sig ikke for en ung Dame!“ sagde Tante Rosa.

„Aa, Dame og altid Dame!“ vrissede Fanny. „Er Du Dame, Tante Rosa?“

„Nei, jeg er ikke — det er jeg for grim til — men Du er kjøn nok til at være det!“

„Er jeg virkelig! Aa, Du er alligevel en rar, gammel Tante Rosa! Og det kan ogsaa gjerne være, at det ikke saadan var rigtigt at føre Hus for Frits — han skal have sin Frihed — men til Kjøbenhavn skulde jeg — jeg gaaer til Grunde her!“

„Her er allerbedst i hele Verden!“ forsikrede Capitainen. „Alle Mennesker burde bo paa Landet!“

„Naa, det er nu saadan Romantik“, indvendte Tante Rosa. „Jeg vilde saamænd gjerne til Kjøbenhavn paa et Besøg, naar det ikke var for Pengenes Skyld; jeg vilde nok se Hans Majestæt engang igjen — man trænger til imellem at se sin Konge!“

„Pyt!“ sagde Fanny. „Jeg vilde se det frie Theater og Café Bernina og Crematoriet, hvor de brænder frisindede Mennesker, og alle Frits' Venner!“

„Frits' Venner — er de ikke saadan lidt radicale?“ spurgte Capitainen.

„Jo, naturligvis — hvad skulde de ellers være! Alle begavede Mennesker er jo radicale! Det forstaaer I nu ikke, men derfor kan I være lige rare, begge To — Du især, Onkel Capitain, for jeg hørte godt, Du sagde, jeg lignede en Lotusblomst ude mellem Aakanderne. Det var i Grunden godt sagt, og jeg troer, det passer, skjøndt jeg heller aldrig har seet nogen Lotusblomst; men det bryder vi os ikke om, for det gjør Ingenting! Og Du maa gjerne se paa mig, naar jeg svømmer, saa meget Du vil — oppe fra Nonnebakkerne, naturligvis — det kan saamænd ikke gjøre mig Noget! — Vi To maa holde sammen mod Tante Rosa, ellers kan vi ikke magte hende!“

En Pige kom og meldte Frøkenen, at den sortbrogede Ko nu endelig havde kælvet. — „Giv den en Spegesild og en Snaps!“ sagde Tante Rosa. „Saa skal jeg selv komme. — Ja, Du maa holde Capitainen med Selskab saa længe, Fanny!“ Og saa gik den gamle Frøken.

„Klokken er strax Halvto, skal vi gaa Onkel Heinrich imøde?“ foreslog Capitainen Fanny. Hun reiste sig, og de gik sammen ned i Haven.

— „Og Du vil til Kjøbenhavn!“ udbød Capitainen begejstret, da de havde gaaet en halv Snes Skridt. „Troer Du, man har saadan en Udsigt i Kjøbenhavn!“

Skraanende strakte Haven sig ned mod Søen, der laa omgiven af Skov paa de tre Sider; paa den fjerde, ligeoverfor Gaarden, hævede sig rundede, sorte Lyngbakker — det var „Nonnebakkerne“.

Haven selv var forfalden som Gaarden; Spaliergrenene havde løsnet sig, høistammede Roser hang hjælpeløst ned uden nogen Støtte, Frugttræerne vare gamle og paa Stammerne dækkede med gult Lav, og af Drivhusets Ruder var ikke faa erstattede med Brædestumper. En mægtig Allee af gamle, kandelaberformede Linde førte i Terrasser ned mod Søen; der var hugne Stentrin fra den ene Afsats til den anden, og paa Siderne stod mosklædte Sandstensvaser.

— „Det gjør rigtignok godt at komme herind i Alleen!“ sagde Capitainen. „Aa, hvor her er svalt —

rigtig løvsvalt! Og hvor Lindeblomsterne dufter! Ja, jeg maatte herop, mens Linden blomstrer — jeg elsker Lind!

— „Der stander en liden Lind i Grevens Gaard
Saa herlig!“

„Se, der blev en hvid Sommerfugl borte oppe mellem Kronerne! Hvor blev den af! Borte som en flygtig Tanke, der kommer og svinder, inden man faaer Hold paa den! — Giv mig din Arm, min Pige — saadan! Jeg kan Pokkers godt lide at gaa med en ung, smuk Pige under Armen herinde i Alleen. — Prøv at lukke Øinene — nei, jeg skal ikke kysse Dig! — kan Du saa ikke høre Lyden af raslende Silkekjoler med Fiskeben og Pocher, og naar Du aabner Øinene halvt, kan Du saa ikke skimte et Par, der forsvinder nede mellem Stammerne ved Søen — han er i Knæbenklæder, naturligvis!“

„Ja, men de gaaer ikke ned til Søen — de gaaer til den gamle Pavillon!“

„Snak, hvad skulde de der! Den er jo saa forfalden og saa grim!“

„Men den har været fin — i Knæbenklædernes Tid. Jeg veed nok, at Tante Rosa og Du ikke kan lide den — jeg troer, formelig I er bange for den! — men jeg synes, der er Stemning over den, Erotik —“

„Fanny, dog! Hvad mener Du!“ udbrød Capitainen næsten nervøst.

„Herregud, hvor Du tager paa Vei! Jeg mente saamænd ikke noget Ondt med det; jeg synes blot, der er saadan en vis gammeldags Erotik over den, med dæmpede Farver ligesom de afblegede Gobeliner paa Skovsgaard — gammeldags Erotik ligesom din egen, Onkel Capitain: den kan være ganske kjøn, men den passer ikke ind i Virkeligheden.“

„Ikke det!“

„Nei — Du gaaer som i Drømme gjennem Livet.“

„Saa! — Drømmer Du maaske aldrig?“

„Jo — sommetider om Natten!“

„Aldrig om Dagen?“

„Aa, jo — det kan forresten hænde. Som Barn

syntes jeg altid, at alle Længsler Land, Eventyrets Land, maatte ligge ovre bag de sorte Nonnebakker — det var Bjergene, der stængede for Alfeverdenen. Og endnu den Dag idag sender jeg af gammel Vane alle vildsomme Tanker derind — stundom er det forresten ogsaa, som kom de derfra paa mørke, lydløse Flagermusevinger.“

„Ja, Nonnebakkerne er deilige!“ sagde Capitainen. „Allerdeiligst, troer jeg, naar man en mild Sommeraften staaer paa Hjortholmssiden og seer St. Hansblusset lyse og speile sig i Søen. — Aa, hvor der er Poesi over saadant et blussende, rygende Baal med de sorte Skikkelser omkring! Allermest maaske i det Øieblik, det brænder ud — det er heitideligt, som naar Bryllupsfaklen slukkes i det stille Brudekammer; nu favner Mørket, det lyse Mørke, de bløde, kyske Bakkeformer, nu drømmer selve Naturen sin skønneste Sommernatsdrøm! — Ja, om Forladelse, min Pige“, afbrød Capitainen pludselig sig selv, „jeg sludrer og —“

„Spar dine Undskyldninger, Du gamle Soldat!“ svarede Fanny og lo. „Mig gjør din Erotik og dine Hymenæer saamænd ingen Skade — Du veed jo, jeg er ikke nogen erotisk Natur! — Forresten er det slet ikke Nonnebakkerne, jeg egentlig sværmer for — det er Vildmosen. — Ja, Du veed jo, vi stammer ude fra den og skal tilbage til den, naar Skatten findes!“

„Ja, er Vildmosen ikke velsignet!“ udbrød Capitainen. „Den store, endeløse Flade, sort som en udbrændt Lavaørken med Vandpytter imellem, gyngende Grund, hvor det siver om Fødderne, og hvor kun en letfodet Karl kan springe fra Tue til Tue; Vildmosen, som, naar Lyngen blomstrer, kaster Sorgen og klæder sig i Rødt, varmt Rødt — Vildmosen er deilig! Multebærret groer derinde, og Klokkelysten ringer, en forvildet Kronhjort kommer endnu streifende langs Kanten, og de sorte Storke fra Tvis Skov trækker hen over den vaade Ørken — aa, Vildmosen er storartet — jeg gav Hjortholm og Skovene og det Hele blot for at beholde den!“

„Jeg ogsaa!“ erklærede Fanny uden Betænkning. „Jeg elsker den, jeg kunde ikke undvære den, jeg ligesom

drages imod den. — Kan Du huske, at jeg engang som halvvoxen til Trods for det strenge Forbud var reden ud i Mosen, udenfor den afgrøftede Vei — jeg kunde ikke lade det være! Hesten begyndte strax at gaa i Bløde, og jo mere den arbeidede, desto dybere sank den; men jeg var slet ikke bange for at dø dengang — var det ikke underligt? Jeg syntes næsten, det maatte være saa uhyggelig-deiligt at synke, ganske langsomt, dybere og dybere i den vigende Bund og lade det sorte Ælte lukke sig over Hovedet paa En, til alle Tanker døde, og man sank ned til det gamle Hjortholm og blev Dyndkongens Brud.“

„Om jeg husker det!“ udbød Capitainen. „Det var jo dengang, Ane Steffens kom til og i rette Tid fik baade Dig og Hesten reddet!“

„Ja, det er rigtigt! — Men hvorfor har Tante Rosa siden altid saa strengeligt forbudt mig at tale med den gamle Taterkvind — jeg skylder hende jo dog mit Liv?“

„Hm — ja — naar Tante Rosa forbyder Noget, saa er det naturligvis rigtigt. — Ane Steffens har ogsaa et daarligt Navn, veed Du: hun har siddet i Tugthuset for at have slaaet sin egen Mand ihjel og —“

„Ja, men hvad kan det egentlig gjøre mig!“

„Nei, hør nu, Du, lille Prinsesse af Vildmosen —“

„Prinsesse af Vildmosen!“ gjentog Fanny fornøiet.

„Ja, det er jeg i Grunden, og det lyder godt — meget bedre endnu end det om Lotusblomsten! Det har Du aldrig før kaldt mig! — Underligt er det forresten, at saa længe Du taler, hører man efter — det gjør jeg ellers meget sjældent, naar Folk taler — men fornuftigt kan man nu ikke tale med Dig.“

„Ikke det? Jo, det kan man rigtignok! Jeg skal være saa fornuftig og alvorlig, som Du vil have det, og udelukkende tale om det til Borgerheld og Samfundsudvikling tjenende. — Hvad er det saa, Du dyrker for Tiden — er det ikke Hygieine?“

„Nei — jeg interesserer mig ikke det mindste for Hygieine!“

„Saa? Da forekommer det mig rigtignok, at Du

sidst, jeg var her, betragtede det som din Mission at bringe ikke blot Lys over Landet men ogsaa frisk Luft ind i Stuerne, og at Du vilde —“

„Ja, det vilde jeg forresten ogsaa — men det har jeg opgivet.“

„Hvorfor det?“

„Aa, Tidens Fordomme og Tidens Uvidenhed og —“

„Javel!“

„Hvad mener Du med det „javel?““

„Ingenting! Jeg mener jo aldrig Noget med, hvad jeg siger!“

„Nei, seer Du, Hygieine, den kan være meget god i Byerne, men den passer ikke her paa Landet.“

„Ikke?“

„Nei. Jeg var iforgaars inde hos Jakob Musikanter i Laasby — Du veed, Konen er syg, men det er ikke noget Smitsomt — og saa vilde jeg lade alle Vinduerne lukke op.“

„Det var jo meget fornuftigt!“

„Ja, men de kunde ikke lukkes op, Du, for de var sømmede fast — og saa opgav jeg Hygieinen. Jeg fik forresten en Rift i Armen, da jeg prøvede paa at lukke Vinduerne op — det kan vel ikke blive til en Blodforgiftning?“

„Ja, det er jo ikke godt for mig at vide — lad mig se!“

Fanny strøg Ærmet paa sin Kjole op, og Capitainen undersøgte Armen meget nøie. „Kan jeg dø af det?“ spurgte hun. „Jeg vil saa nødtigt dø!“

„Nei, min Pige, det dør Du ikke af!“

„Men Du gør mig ganske ængstelig — Du seer saa omhyggeligt paa Riften!“

„Jeg seer sgu slet ikke paa Riften: jeg seer paa Armen! Det er ikke hver Dag, det falder i en gammel Cavaleers Lod at se saadan en Arm!“

„Aa, Du stygge, gamle Mandfolk!“ raabte Fanny og strøg hurtigt Ærmet ned.

„Tag den med Ro!“ svarede Capitainen. „Du behøver saamænd ikke at genere Dig for den Arm — den

kan Du være bekjendt! Rund og kelig, hvid og fast er den — jeg elsker hvide Arme! Og de blaa Aarer — Blaat til Hvidt, det staaer storartet sammen! — Hvad siger Du om at lade tatovere i Blaat de Høibroers Vaaben paa venstre Overarm — Tatovering er nok bleven Mode!”

„Ja, men det gjør vist ondt?”

„Aa, hvad saa!”

„Nei, det gjør jeg ikke! — Men er det nu ikke sandt, hvad jeg siger, at man ikke kan tale to Minutter alvorligt med Dig! — Nu vil jeg heller slet ikke fortælle Dig, hvad jeg har bestemt!”

„Jo, det maa Du endelig!”

„Nei, jeg gjør det ikke!”

„Ja, ja, saa faaer jeg finde mig i det”, og i Taushed fulgtes han og hun nogle Øieblikke Side om Side; men ret længe varede det ikke, saa udbød hun:

„Synes Du ikke, Krig er en Skjændsel for Menneskeheden?”

„Jo—o”, indrømmede Capitainen, „det kan man saamænd gjerne kalde den. Men Du vilde dog vist jage din Mand ud af Huset, hvis han blev hjemme, mens de Andre sloges paa Voldene.”

„Ja, det kan gjerne være, men det kommer ikke Sagen ved. — Er Du Medlem af Fredsforeningen?”

„Nei — hvad gjør ellers den Forening?”

„Den holder paa Freden — det vil sige, den virker for Verdensfreden.”

„Hillemænd, det var jo skjønt!”

„Ja, ikke sandt — jeg er Medlem!”

„Det kan jeg begribe!”

„Hvad mener Du nu med det?”

„Ingenting — Du hører jo, jeg mener aldrig noget!”

„Naa — men veed Du, hvad jeg har gjort? Jeg har revet til Centralbestyrelsen om at laane mig en Freds-
atema-magica.”

„Hvad er det?”

„Det er saadan en med Billeder, der viser alle de

rædsomste Slagscener med Døde og Saarede baade fra vore egne Krige og fra Udlandet, og i næste Uge viser jeg *Laterna magica*'en frem nede i Skolen for alle de Børn, der vil komme — det er nemlig den opvoxende Slægt, man skal paavirke. — Vil Du se Billederne, saa skal jeg hente dem?“

Og op til Gaarden løb Fanny, mens Capitainen blev siddende paa et af Stentrappetrinene helt nede ved Søen, hvor Grenene hang langt ud over Vandet. Han faldt i Tanker; tænkte først paa, hvor Verden dog er lys og god, og hvor Fannys Arm var smuk, saa paa Starup Kjær, hvor der ifjor havde været tre Kuld Graaænder, og hvor han skulde hen imorgen, og saa — der roede en Lappedykker over mod den anden Bred! — og der kom en Heire trækkende, lige over Hovedet paa ham — havde han dog blot havt sin Bøsse! — Men hvad kunde det forresten hjælpe — Heiren var nok fredet efter den nye Jagtlov!

Og Capitainen var lige ved at blive gram i Hu ved Tanken om Landets Jagtlovgivere — men saa kom Fanny.

„Her har jeg Billederne!“ raabte hun forpustet. „Nu skal Du se — nei, Du maa holde dem op for Lyset, for det er Photographier paa Glas — ja, det er rigtigt! — Er det ikke frygteligt at tænke sig, at det gaaer saadan til!“

„Men det er jo Stormen paa Treldeskansen ved Fredericia!“ udbrød Capitainen.

„Ja, det staaer der ogsaa skrevet paa Kanten under-neden.“

„Nei, hvor det er livagtigt! Ja, saadan gik det til, accurat sgu! Gjennem de dugvaade Marker gik vi i den graa Morgen, lydløst og spændte som Hanen paa et Gevær. Saa opdagede de os fra Skanserne og gav os en varm Velkomst, men vi stormede frem, Ingen saae tilbage, Mand mod Mand kjæmpedes der, Kanonerne sang op, og Geværerne smeldede — og inden man vidste af det, vaiede Dannebrog fra Fjendens Værker!“

„Var Du selv med?“

„Om jeg var! Den Dag var mit Liv lykkeligste,

skjøndt jeg har havt mange glade Dage baade før og siden, men saadan en Morgen glemmer man aldrig. — Der, paa venstre Fløi, havde jeg min Plads som ung Lieutenant — det kan saamænd gjerne være mig, der er tegnet af yderst til Siden! — jublende glad over Seiren, over at leve og —“

„Kan det virkelig være Dig derhenne til Venstre?“ spurgte Fanny ivrigt.

„Ja, umuligt er det jo ikke!“

„Nei, dog, at tænke sig, at Du har været med der!“

„Jeg troer formelig, Du begynder at faae Respect for mig! — Ja, viis Du kun Børnene i Skolen den Slags Billeder, dem har de godt af at se!“

„Aa, det er jo slet ikke Meningen!“ svarede Fanny fornærmet — men mest paa sig selv. — „Der kommer Onkel Heinrich, nu gaaer jeg!“

Fanny gik, og „Onkel Heinrich“ — Kammerjunker Heinrich Høibro — kom til Syne.

Langs Søstien, af og til halvt skjult af Rørene, skred en Skikkelse frem, høi og mager, med lange, regelmæssige Skridt, og for hvert Skridt var det, som Skikkelsen rettede sig i Veiret, hvilket gav den en vis Lighed med en tam Stork, der spankulerer frit om. Det skarpe, markerede Ansigt med Ørnenæsen over den store, blonde Knebelsbart og den lange Fip mindede noget om Don Quixote, saadan som Marstrand tegner ham. Paa Hovedet havde han en bredskygget, grøn Kaskjet og under Armen en Paraply; lang, graa Støvfrakke, opsmøgede Benklæder og indvendige Gamascher — det var, hvad man ellers saae.

„Goddag, Heinrich!“ raabte Capitainen i Afstand.

„Goddag, Riis“, svarede den gamle Kammerjunker, standsede, trak sit Uhr op af Lommen og saae omhyggeligt paa det. „Den mangler kun to Minuter i Fire“, vedblev han, „jeg var lige ved at komme for sent.“

„Hvortil?“ spurgte Capitainen og lo.

Kammerjunkereren rystede alvorligt og misbilligende paa Hovedet og svarede: „Du har ikke Idee om at inddele din Tid, Riis! Dig er det jo complet ligegyldigt,

for Du er, og hvad Du foretager Dig paa et hvilket-mhelst Punkt af Dagen, men naar man som jeg er kommen til at indse, at Regelmæssighed og Præcision er et Vigtigste i Livet, saa er det mig selvfølgelig ikke ligegyldigt, om jeg kommer senere hjem fra min Appetittur end bestemt. Igaar mødte jeg Grev Porse ovre ved Bodholt, han lod sin Vogn holde, jeg maatte staa og tale længe med ham, og i den Anledning kom jeg over ti Minutter for sent hjem, skjøndt jeg gik til, saa jeg transpirerede ved det. Men jeg ærgrede mig hele Aftenen, forkræver jeg Dig.“

„Naa, saa gik jo Aftenen!“ bemærkede Capitainen.

Atter rystede Kammerjunkeren paa Hovedet, og end mere misbilligende lød det, da han sagde: „Du har ingen ligtfølelse — og har derfor heller intet Begreb om det behag, man føler ved om Aftenen at kunne sige til sig selv: nu har jeg efter en velordnet Dag Lov til at nyde min Frihed og tage mig for, hvad jeg vil!“

„Den Fornemmelse har jeg hele Dagen!“ svarede Capitainen og lo. „Naa, har Du saa været nede ved Kilden du og drukket et Glas Vand?“

„Ved Kilden?“ gjentog Kammerjunker Heinrich i en æsten krænket Tone. „Det er jo om Morgenens Klokken halvni, jeg er der — det veed Du jo meget godt! Du har jeg været min Runde i Haven og i Folevangen.“

„Naa, godt Ord igjen! Hvad har Du saa seet efter?“

„Jeg har blandt Andet seet efter Keiserindepærerne — der bliver meget faa!“

„Saa?“

„Ja, det er ligefrem sørgeligt, som de Aar efter Aar tager af! Jeg sad, som jeg pleier, en halv Time nede paa Stenbænken og reflecterede —“

„Over Keiserindepærerens Aftagen?“

„Nei, ikke hele Tiden. Jeg har talt med Smeden imorges, som sædvanligt — han er en mærkelig Mand, en høist begavet Mand! Du veed, han har i flere Aar arbeidet paa en Maskine, der kaldes Perpendicularum mobile — naa, den er endnu ikke ganske færdig, der mangler et

Hjul eller en Fjeder, hvad det er — men nu har han gjort en ganske magnifque Opfindelse, der vistnok vil foranledige en fuldstændig Revolution i Skibsfarten.“

„Saa!“

„Ja — ved Du, hvad han gjør: Han indeslutter Tyngdepunktet i en lufttæt Blære — den kan jo ikke synke, vel? Og naar Tyngdepunktet ikke kan synke, kan Skibet jo heller ikke synke — det er høist interessant!“

„Aa, ja, saamænd. — Har Du talt med Andre idag?“

„Nei, men igaar havde jeg en længere Samtale med Skolelærer Andersen om hans Bier. Han vil forskrive en italiensk Dronning nede fra Italien — hun skal komme hertil i en lille Æske med Huller i og Frimærker udenpaa — det er ogsaa høist interessant! Jeg tænkte paa det hele Tiden imorges, mens jeg gik paa Nonnebakkerne og saae udover Vildmosen, hvor Skatten ligger — den, der er saa stor, at hele Hjortholm kan bygges op for den!“

„Ja, se Du at hitte Skatten, Heinrich, der kan vist være god Brug for den! — Den „graa Dame“ kunde ellers gjerne vise Dig, hvor den ligger!“

„Man skjemter ikke med den graa Dame!“ svarede Kammerjunkerens stødt. „Men der er jo visse Folk, som ikke har Respect for Nogetsomhelst! — Forresten er der i mange Aar ikke seet Lys paa hendes Gang, og —“

„Det er sandt: jeg kan hilse Dig fra Proprietair Kielsen — jeg talte et Par Ord med ham imorges.“

„Naa, gjorde Du det. — Kjender Du hans Datter?“

„Ja, Maren — men jeg har egentlig aldrig lagt videre Mærke til hende.“

„Ikke det! Det er ellers en charmant lille Pige: vel-skabt og ikke meget talende — hun anstaaer mig!“

„Naa, det var jo rart!“

„Jeg bliver snart en gammel Cavaleer, Riis!“

„Ja, unge er vi jo ikke!“

„Forstaaer Du mig ikke?“ spurgte Kammerjunkerens og saae saa polisk ud, som hans Physiognomi tillod.

„Nei, — ikke, hvis der skal være nogen dybere Betydning i dine Ord!“

„Kort og godt: den smaa Maren behager mig, jeg bliver ikke yngre med Aarene, et Mandfolk er man jo, og —“

„Naa, Du har Dig en erotisk Omgang — ja, det har Du jo i Reglen en Gang hvert Halvaar!“

„Erotisk eller ikke erotisk: jeg har ligget paa mit ensomme Leie og reflecteret og reflecteret. Pigen anstaaer mig — hun er, som sagt, baade velskabt og ikke for stærkt converserende — men den værste Anstødssten er naturligvis Rosa. Rosa vil ikke goutere Partiet — hun er jo i det Hele ikke saadan anlagt for det Erotiske — og siden jeg har resolveret mig til at gjøre en Ende paa den Historie, lister jeg mig som den forlorne Søn langs med Væggene, naar jeg gaaer forbi mine egne Forfædre i Havesalen, for jeg har en Fornemmelse af, at de seer paa mig, som om de heller ikke gouterede Historien. — Naa, foreløbig ikke et Ord til Rosa — hører Du, Riis! — for det kunde give Anledning til de største Ubehageligheder. Det kunde jo ogsaa tænkes, at jeg bestemte mig om — men jeg troer det ikke, for Pigebarnet anstaaer mig, og jeg har ogsaa tydelig mærket, at hun har et godt Øie til mig: hun smækkede mig over Fingrene forleden Dag, da jeg ganske gedulgt kneb hende en lille Smule i Armen — men ikke et Ord til Rosa — der er hun!“

„Hvad staaer I to gamle Drenge og lægger Raad op om?“ lød Tante Rosas skingrende Røst. „Er det mod mig?“

„Det tør saamænd Ingen af os!“ svarede Capitainen. „Jeg stod just og skulde levere Heinrich dette Pibehovede fra Birkedommeren med Anmodning om at ryge det til.“

Kammerjunkeren greb ivrigt efter den lille Pakke, som Capitainen rakte ham, aabnede den hurtigt, men saa meget skuffet ud. — „Kun Porcelain!“ udbrød han. „Jeg havde dog saa vist haabet paa Merskum fra den Kant! Merskum er det en sand Fornøielse at ryge til — man kan stadigt følge Resultatet af sin Virken i den fine

asse — men Porcelain kan man ikke se Noget paa udnidigt. Merskum bliver sjeldnere og sjeldnere — ligesom riserindeparterne. Naa, *enfas*, Du kan sige til Birkedomeren, at han skal faae sit Hovede om en Ugestid. — Naa, maa jeg tale et Par Ord med Dig!“

Kammerjunkeren og Hvisken med Søsteren afbrødes strigt ved, at Denne udbød: „Srovistikker! Er Du gal! u fik jo en hel Æske igaar! Hvad i al Verden bruger u alle de Srovistikker til! — Naa, her er en halv Æske, den hold saa godt Hus med den!“

Atter hviskede Kammerjunkeren, og atter afbrødes an af Søsteren, der pludselig udbød: „To Kroner! Er du gal — Du har jo faaet dine Lommepege for denne laaned! — Hvad for Noget? Til Faddergave? Til Skoleer Andersen yngste Datter? Nei, den Familie er sgu lt for yngelsom! Der er jo saa mange Unger i Forveien, t de helt spærrer Veien, naar de ligger og roder udenfor huset — og der er altid et Barn eller to blevet borte — iden at Nogen forresten mærker det! Nei, spar Du dine Penge, Heinrich, og lad være med at opmuntre Familien Andersen Tillæg — jeg har ingen Penge — Hvad siger Du? — Naa, ja, naar Du har lovet at staa Fadder, saa naa Du jo staa Fadder i Guds Navn. — Kom saa op til Middag!“

Da Eftermiddagskaffen vel var drukken, kom Fanny løbende ind i Stuen med den ene Haand holdende op i Ridekjolen.

„Hvor skal Du hen?“ spurgte Tante Rosa.

„Ud at ride“, svarede Fanny. „Bort fra det Hele, bort fra de sumpede Grave og den døde Gaard, ud i den vide Verden — men foreløbig gennem Kohaven og Tvis Skov. — Jeg kommer nok hjem, naar jeg bliver sulten. — Farvel, Du rare, gamle Tante Rosa, og Du stygge, gamle Onkel Heinrich! Og Farvel, Du gamle Soldat — nei, Du maa kun kysse mig paa Panden, saadan! Jeg er vist forresten vred paa Dig, men jeg kan ikke huske hvorfor. — Farvel, Allesammen!“

„Bi lidt!“ raabte Capitainen efter hende. „Har Du faaet din nye Sadel, saa maa jeg da ud at se den!“

„Nei, endnu ikke. — Men der er sendt Penge for den over til Frits for flere Uger siden, saa den maa jo snart komme. Frits skal kjøbe en rigtig fin en ovre i Kjøbenhavn, men den kjære, gode Broder har jo saa Meget at passe, saa man kan da ikke forlange, at han strax skal staa paa Pinde.“

„Naa, der er sendt Penge til Frits,“ sagde Capitainen, „ja, saa kommer Sadlen nok snart!“

Tante Rosa sendte Capitainen et forstaaende Blik, Onkel Heinrich betragtede Birkedommerens Pibehovede, og saa gik Fanny — et Øieblik efter jog hun ad Kogehaven til.

Hen paa Eftermiddagen brød Capitainen op — han skulde jo skyde Ænder hos Møller Sørensen i Pinds Mølle. Han satte ogsaa ganske rigtig Kurs efter Møllen men kunde ikke dy sig for undervejs at gjøre en Afstikker ned i Satrup Kjær, og da der var tre Kuld, blev det mørk Aften, inden Jagten var forbi, og han havnede derfor foreløbig hos Sognefogden i Laasby.

— Det er Søndagmorgen paa Hjortholm. Tante Rosa er som sædvanligt oppe Klokken Sex; hun har været i Stalden og i Meieriet, nu slaaer Klokken Syv, og saa gaaer hun ind til Onkel Heinrich. Han har ganske vist Vækkeuhr, som han passer nøiagtigt, men da han altid sover saa fast, at der gjerne kunde skydes med Kanoner, uden at han vaagnede, er Tante Rosa alligevel hans egentlige Vækkeuhr. Der ligger den gamle Cavaleer med Nat-hue paa og sover trygt; Resten af et Glas Sukkervand, som han har blandet om Aftenen, staaer paa Bordet ved Siden af ham, og i det Øieblik, han vækkes, tømmer han det efter et kort Godmorgen, springer rask ud af Sengen og gjør et foreløbigt Toilette — det store Toilette med Barbering falder først efter Frokosten. Saa gaaer han til Kilden, og imens lister Tante Rosa sig forsigtigt hen til

det øvre Taarnværelse, aabner lydløst Døren og kiger ind til Fanny — jo, hun sover endnu. Tante Rosa seer længe paa hende, seer beundrende, næsten med en Slags Andagt paa den slumrende Skjønhed, der trygt som et Barn hviler paa Leiets, lægger omhyggeligt Teppet over hendes ene, hvide Fod, der er gleden frem og gaaer saa igjen, uden at vække hende.

Oppe fra Vinduet har hun opdaget en af Pigerne i en mistænkelig *lête-à-lête* med Anders Staldkarl inde i Vedhaven; Pigen er en skrækkelig Gravso at se til — Tante Rosa holder i det Hele, nærmest af Hensyn til Onkel Heinrich, kun grimme Piger — men Mangel paa Legems-skjønhed er jo intet absolut Værn, og Tante Rosa kalder hende derfor ogsaa strax for sig. — „Pas din Gjerning, og lad være med at fjase!“ siger hun. „Og lad ikke Anders komme Dig for nær, hører Du!“

En Karl gaaer over Gaarden og søger, da han seer Frøkenen, at skjule Noget, men hendes Falkeblik har opdaget ham, og han bliver raabt an. — „Med hvad uden hvilket maa en Karl ikke gaa over Gaarden?“ spørger hun, men Karlen tier. — „Med en tændt Pibe uden Hætte!“ fortsætter hun saa. „Marsch, omkring — og se med det Samme efter Kalkunkyllingerne!“

Gamle Anders Staldkarl har faaet travlt, thi Frøkenen vil kjøre til Kirke. Inde i Seleammeret hænger endnu Tøi til et Firspand; det har der ikke været Brug for i de sidste tredive Aar, men Anders smører og pudser det dog regelmæssigt, som skulde det lægges paa imorgen. Nu faaer han Vognen frem — en gammel, brøstfældig Calesche, og skjøndt der ikke er et Stænk at se paa den, maa den dog have en forsvarlig Overhaling.

Paa Slaget Halvti holder Kusken for Døren og slaarer de traditionelle Smeld med Pisken. Frøkenen er færdig — hun lader aldrig Nogen vente paa sig — sætter sig rask op og siger: „Kjør saa, i Guds Navn!“ og ud gennem Ladegaarden ruller Caleschen, mens Sultan gjør, og Kalkunkyllingerne farer til alle Sider.

Naar Tante Rosa sidder i den gamle Vogn, føler hun et eget Velvære; hun tænker paa alle de Ture, Caleschen

har gjort, og paa, hvad den vilde kunne fortælle, om den davede Mæle. Elskende Par har siddet under dens skjærmende Tag og vexlet sømme Ord, fornemme Folk har i den huset — til Bryllup, Barsel og Begravelse har den været brugt. Og hvor den kommer frem, hilses den af Alle — man har været vant til at hilse Caleschen i et Par Menneskealdere — og Tante Rosa gjengjælder venligt Hilsenerne, slaaer ud med Haanden og nikker.

Ikke en Mark kører hun forbi uden at se Sæden efter; Høistrups Rug er svær, men den ligger allerede, Blandingssæden paa Lindemark er den bedste i Herredet, men Hveden paa Skovsgaard, som der er gaaet saa stort Ry af, har nok allerede skjæmmet sig.

Gjennem et Hjørne af Tvis Skov kommer hun. Den er, som næsten alle Skovene her omkring, stærkt forhugget fra gammel Tid; de store Ege har man fældet, og de, der har undgaaet Øxen, kjæmper en haard Kamp for Livet med Bøgen, der trænger sig ind paa dem og truer med at overskygge dem.

Nu slipper Skoven, der ligger Krogslev Kirke, og Caleschen fra Hjortholm holder foran Kirkegaardslaagen. Tante Rosa modtager og gjengjælder Kirkefolkets Hilsen, gaaer først hen og lægger en medbragt Krans paa Mindestenen for de i Krigen Faldne — hun naaede ikke herop den 6. Juli, og de store Slagdage glemmer hun aldrig — saa gaaer hun ind i Kirken og sætter sig i sin egen Stol. Ydmygt og opmærksomt følger hun Prædikenen, men skulde hun fulgt den fra noget andet Sted end fra Familiestolen, vilde det være forbi med Andagten — hun kan neppe tænke sig et andet Liv uden egen Stol. Og lader hun under Psalmesangen sit Blik streife gennem Kirken, saa er det med en vis Tilfredsstillelse, det dvæler ved Alt: Epitaphiernes Riddere, der knæler mellem flere Koner og mange Børn, er udelukkende af de Høibroers Æt, og Lysekroner, Alterstager, Kalk og Prædikestol skyldes foruds Eiere af Hjortholm — deres Navne findes paa Gaverne.

— Gudstjenesten er forbi, og man gaaer ud af Kirken — den gamle Frøken først. Men hun venter ude paa

irkegaarden for efter gammel Skik at hilse paa Præsten og takke ham for Talen, og seer gjennem den gitrede Dør ind i Familiebegravelsen, der engang skal aabne sig for den døde; støvede og mugne staaer Kisterne ved Siden af den dernede i Halvmørket, men der er Vaabenskild og Navneplader paa dem alle — der skal ogsaa aabnes paa hendes. Saa faaer Præsten sin Tak, Kunnen og Tante Rosa kjører hjemad.

Paa Hjortholm venter Frokosten. Onkel Heinrich er længe kommen tilbage fra sin Morgentur og har medbragt en Piber af Birkedommerens nye Hoved; i den sidste halve Time har han oppe fra sit Værelse seet ned i en blanke Plet i Graven, og to Gange har han været ude og se Snuden af en af Familiekarperne. Fanny er endnu ved at klæde sig paa; undertiden tager hun Toiletten ti Minuter, undertiden et Par Timer — idag er det sidste Tilfældet. Tøi ligger rundt omkring i det stovne Værelse, over Sengen hænger et stort Fotograf af hendes afdøde Fader til Hest, og paa alle Væggene er med Knappenaale fæstet Billeder af moderne Forfattere og berømte Mænd klippede ud af illustrerede Blade; mellem Portraiterne er der paa Maa og Faa stukket Fugle, tørrede Straa og visne Dunhammer.

— „Men Barn dog!“ siger Tante Rosa, der kommer og hente hende. „Er Du ikke paaklædt endnu!“

„Nei,“ svarer Fanny, „jeg kan slet ikke faa Tid til at sidde idag — det vil ikke!“

„Det sidder jo nydeligt — Du er kjøn, som Du er!“

„— Var min Moder virkelig lige saa smuk som jeg?“

„Hun var kjønnere endnu!“

„Veed Du hvad, Tante Rosa, saa maa hun have været meget smuk!“

„Ja, det var hun ogsaa! — Skynd Dig nu blot!“

„Aa, hvorfor har jeg dog ikke kjendt min Moder!“ udbryder Fanny pludselig lidenskabeligt. „Og hvor kommer I aldrig rigtig om hende! Hun har vist været smuk som alle I Andre tilsammen — og frisindet, det er

vis paa! — hun havde forstaaet mig! — Ja, nu skal jeg komme!“

— Søndag Eftermiddag kan være lang paa Landet! I godt Veir kan det allerede være trangt nok, i Regn forskrækkeligt.

Ude i Vest er den blaa Himmel begyndt at blive sortgraa og at tykne, det er lummert, trykkende varmt, og langt borte hører man den første, svage Torden. Kridhvide Smaaskyer driver som Kruttdampen fra springende Granater hen over det mørke Skybagteppe, men det sidste Lyse forsvinder, og Mørket vinder. Nu kommer en Iling, og der er den første, tunge Draabe paa Vinduet — snart følges den af flere. Solen stikker endnu, og Træerne giver Læ, men det varer kun kort: i Løbet af faa Øieblikke styrter Regnen ned. Kalkunerne gjennes i Hus, Hønsene kryber sammen i Ladeporten og Spurvene under Tagskjæget, Fluerne søger ind — matte og ikke til at ryste af sig — Katten, der formodentlig har været til Marks paa ulovlig Jagt, kommer i fuldt Firspring langs Muren, og kun Ænderne nyder Tilværelsen i Gaardens Pytter, hvor de store, faldende Draaber slaaer ligesom Gnister af Vand i Veiret. Karle kommer styrtende hjem, og Piger med Skjørtet over Hovedet følger efter — Træskoene klapper, som var det et helt Regiment. Ned ad de sorte Lindestammer i Haven driver Vandet, Æbletræernes gule Lav, der har været helt fortørret, buldner ud, og Mosset bliver paa een Gang saftig-mørkegrønt — og saa sagtnet Regnen. Snart er det igjen klart Sommerveir med blaa Himmel, Vinsneglene kommer frem af Buskadset, Regnormene strækker sig over den vaade Muld, og Solen skinner blændende i Pytterne og i de fyldte Hjulspor.

Inden Døre paa Hjortholm var Stemningen ikke livlig: Onkel Heinrich var meget ulykkelig over, at Tante Rosa forbød ham at gaa Eftermiddagstur i det Veir, og Fanny var slet ikke til at styre. — „Jeg vilde have været til Vihøi“, sagde hun, „og maaske gennem Laasby Krat —

der er skeet, og Alt, hvad der vil ske; han lægger Mærke til, hvem der Vinteraftener slukker tidligt, og hvem der slukker sent, han veed, om Ole Hansen nylig har faaet Brev fra Sønnen i Amerika, og om Smeden har været fuld sidste Markedsdag. — Og „Røde Post“ vidste selvfølgelig ogsaa baade, at Ingenieuren var kommen, og at han boede i Laasby Kro; fra „Røde Post“ havde Onkel Heinrich det, og fra Onkel Heinrich havde Fanny det.

— „Da jeg jo bliver paa Egnen i længere Tid, vilde jeg gjerne tillade mig at hilse paa Familien“, sagde Erik Kongsted.

„De er naturligvis velkommen“, svarede Tante Rosa, høfligt men stivt. „Vær saa god at komme nærmere. Ingenieur Kongsted — min Broder, Kammerjunker Heinrich Høibro — min Niece, Frøken Fanny Høibro. — Ja, vi beholder Dem da til Aften?“

„Mange Tak! Jeg vil være meget glad ved at maatte tilbringe et Par Timer her. Naar man, som jeg, boer paa en Kro og Ugen igjennem ikke har et Menneske, man kan tale med, saa skjønner man selvfølgelig dobbelt paa om Søndagen at gives tilbage til det civiliserede Samfund.“

„Ja, Kroen er vist slem“, indrømmede Tante Rosa, „men hvad det angaaer ikke at have Nogen at snakke med, saa er der da ellers Folk nok.“

„Ganske vist, Frøken, men jeg troer ikke, jeg egner mig til at tale med Bønder!“

„Ikke det! Jeg synes da, det maa være en af Hovedfordelene ved at have lært Noget og være et dannet Menneske, at man kan lempe sig efter Andres Forestillingskreds og tale om, hvad de forstaaer!“

Kongsted tog Tøiet af imens og svarede ikke Noget, men da han var kommen ind i Stuen, sagde han: „Jeg vilde ogsaa sætte megen Pris paa at maatte se Hjortholm, det er jo en interessant gammel Gaard.“

„Ja, gammel er den — og forfalden ogsaa!“ svarede Fanny, og saa viste Tante Rosa om.

Inde i Havesalen, hvor Familieportraiterne hang, blev hun formelig veltalende: „Han der tog med stormende

Haand tre Byer og en hel Provins nede i Schlesien paa Trediveaarskrigens Tid, han blev i Flandern, og han faldt i Slaget ved Lund. — Har De ogsaa Nogen af Deres Slægt, der er bleven paa Valpladsen?“

„Ja, en Onkel af mig faldt ved Isted“, svarede Kongsted.

„Naa, ja, det er jo altid Noget.“

„Hvem har malet det Billede?“ spurgte Kongsted og pegede paa et Dameportrait. „Det har betydeligt Kunstværd!“

„Det veed jeg saamænd ikke“, svarede Tante Rosa, „men det forestiller Susanne Galt, Preben Parsbjergs til Hjortholm!“

„Preben Parsbjerg — han var jo gift med en Kongsted!“

„Ja, det var han nok — efter sin første Kones Død.“

„Er der da ikke noget Billede af hende?“

„Nei, det er der virkelig ikke!“

Kongsted følte sig stødt over den afvisende Maade, paa hvilken den gamle Dame omtalte hans Slægt; Blodet foer ham til Kinderne, og han sagde: „Frøkenen veed maaske, at Hjortholm efter Preben Parsbjergs Død skulde været gaaet over til Kongsted'erne.“

„Nei, jeg veed saamænd ikke“, svarede Tante Rosa med tvungen Ligegyldighed.

„Jo, hans Hustrus Slægt skulde have havt Gaarden“, vedblev Kongsted.

„Saa? — Jeg har altid hørt, at Høibroerne, som jo oprindeligt hører hjemme her paa Hjortholm, fik Gaarden ved Preben Parsbjergs Testament.“

„Ganske rigtigt, Frøken. Men der har i min Slægt holdt sig en aldeles bestemt Tradition om —“

„Tradition?“ gjentog Tante Rosa spodsk. „Har man ogsaa Tradition i —“

„I borgerlige Familier?“ supplerede Kongsted smilende.

„Jo, det hænder undertiden. Og i min Slægt har der saaledes holdt sig en Tradition om, at bemeldte Testamente

hvis det overhovedet nogensinde har eksisteret — var et
sum.“

„Hvis det har eksisteret!“ raabte Tante Rosa. „Er
gal, Mand!“

„Ja, det er blevet mig sagt, at det ikke findes i Ar-
vet her paa Gaarden, og i saa Fald er man vel nok be-
biget til at slutte —“

„Det har sgu været her!“ erklærede Tante Rosa.
[in Fader har selv sagt, at han har seet det!“

„Men hvordan kan det saa egentlig være for-
indet?“

„Ganske simpelt: der har været Uorden i Archivet,
saa —“

„Jeg troede, at Familiearchivet var det, man først og
mest vogtede paa — det gjør man endogsaa i borger-
Familier!“

Fanny var kommen til under den sidste Del af Sam-
en og havde med voxende Interesse fulgt Replikkerne:

„Hvad er det for et Testamente, der er blevet borte?“
rgte hun.

„Aa, det er det, hvorved Preben Parsbjerg i sin Tid
Høibroerne deres gamle Eiendom tilbage,“ svarede
nte Rosa.

„Og det er borte! Men det er jo forskrækkeligt!“

„Det er saamænd ganske ligegyldigt!“

„Ja, deri har Deres Tante fuldkommen Ret,“ sagde
ngsted. „Hvad enten Testamentet har eksisteret eller ikke,
hvad enten det, i bekræftende Fald, har været ægte
r falsk — nogen reel Betydning kan det ikke have
eftersom Tiden jo forlængst har legaliseret det mulige
id paa Retten.“

„Kan Tiden da maaske gjøre Uret til Ret!“ spurgte
ny end mere ivrigt.

„Ja, det kan den rigtignok, Frøken!“

„Men det er jo modbydeligt, ligefrem oprørende!
alde vi maaske ikke med god Ret — jo, vist gjør vi
! Jeg er sikker paa, at jeg aldrig vilde have kunnet
mig i den Grad knyttet til Gaarden og Bakkerne og
dmosen og det Hele, som jeg gjør, hvis det Hele ikke

var vort og altid — altid — havde været det med fuld Ret. Man kan tage fejl af Meget, men man tager hverken fejl af sin Slægtsfølelse eller af sin Retsfølelse!“

„Der maa være en smuk Udsigt oppe fra Taarnet“, sagde Kongsted efter et Øiebliks Pause forat give Samtalen en anden Vending, og saa gik man ovenpaa — Onkel Heinrich med.

„Ude paa det Næs, som nordfra skyder sig ud i Søen, er der endnu Ruiner af det gamle Hjortholm“, sagde Tante Rosa. „Valdemar Atterdag lod det berende i to Maaneder, men han maatte kjønt lade det ligge!“

„Jeg troede, det ældre Hjortholm havde ligget i Vildmosen“, sagde Kongsted smilende.

„Ja, Sagnets Hjortholm — men ikke det historiske.“

„Men ude i Vildmosen skal der engang findes en Skat stor nok til at bygge et nyt Hjortholm op for,“ bemærkede Onkel Heinrich.

„Nei, virkelig! Har man flere Sagn her paa Gaarden?“

„Ja, vi har den graa Dame“, svarede Tante Rosa.

„Hende har Du ikke Lov at kalde Sagn“, indvendte Onkel Heinrich. „Hun er da historisk nok!“

Kongsted vendte sig nu om til den gamle Kammerjunker og sagde: „Se, se! Hjortholm har endnu sin graa Dame, der formodentlig viser sig ved forestaaende, høitidelige Begivenheder — det er jo høist interessant!“

„Gamle Slægter har endnu deres graa eller hvide Damer“, bemærkede Tante Rosa majestætisk. „Det er et af de faa Prærogativer, som Grundloven ikke har kunnet berøve os! — Skal vi saa gaa ned!“

Man satte sig i Havesalen, men Conversationen gik i Begyndelsen temmelig trægt. Kongsted greb et Blad, der laa paa Bordet — det var „Faublas“. — „Herregud, har det Papir forvildet sig helt her op til Vildmosen!“ sagde han.

„Jeg holder det!“ sagde Fanny og sendte ham et høist unaadigt Blik.

„Tør jeg da være saa fri at spørge Frøkenen, hvad ler egentlig interesserer eller tiltaler Dem ved det Blad?“

„Ja, hvad har De at indvende imod det?“

„Ikke Andet, end at det forekommer mig at være en blanding af Sølen sig i privat Skandalestof og raffineret Rivolitet, beregnet paa at pirre — og derigjennem at delægge — den alleryngste Ungdom. — I gamle Dage egnede man det for gemen Krigsførelse at forgifte Fjens Brønde, men det er da ulige gemenere at forgifte sindene i Fredstid.“

Tante Rosa nikkede anerkjendende, men Fanny slog ned Nakken. „De læser formodentlig kun „Berlingske Tidende“ og mener, at alle andre Blade skulde forbydes!“ sagde hun.

„Nei, tvertimod, Frøken,“ sagde Kongsted. „Det Samfund, i hvilket der ikke er Opposition, det stagnerer, og faaer Oppositionen ikke et fyldigt Udtryk gennem Pressen, saa har den i vore Dage ingen Betydning. Høire skal læse Venstreblade, og Venstre Høireblade, ikke for at blive overbevist — man læser sig vist overhovedet sjelden til en Overbevisning — men for at lære anderledes Tænkendes Mening at kjende og lære at indse, at denne ogsaa har sin relative Betydning. Men De vil dog vel ikke forlange, at jeg skal gjøre „Faublas“ den Ære at kalde det et Oppositionsblad. Det vil jo Intet — Intet uden det Ene: om muligt at gjøre Fortrød!“

Fanny gyngede utaalmodigt frem og tilbage i Stolen og bestræbte sig — ikke ganske uden Held — for at se overlegen ud. Da Kongsted tav, sagde hun: „Det kan saamænd gjerne være, De har Ret i Noget af, hvad De siger — det er meget muligt — men det er dog „Faublas“'s Medarbejdere, der bærer Landets aandelige Liv — eller i alt Fald vil komme til det — det kan man læse sig til af Bladet selv, og det veed jeg ogsaa fra min Broder!“

„Saa Gud hjælpe Landets aandelige Liv!“ svarede Kongsted. „Troer De da virkelig, Frøken, at det er Publicum'et ved Førsteopførelsen af en Revue, der bærer et Land! Det er sandelig endnu mere naivt end at tro,

at „*tout Paris*“, og derigjennem Frankrig, er de 12—1300 Mennesker, der kan rummes i „*Théâtre Français*“ ved en *Première*!“

„Ungdommen repræsenterer „*Faublas*“ da,“ replicerede Fanny uforknytt.

„Ungdommen — ja, men hvad er egentlig Ungdom, Frøken? Jeg regner mig virkelig selv med til de Unge, forsaavidt jeg ikke er stort mere end tredive Aar, men i den nyeste Tid indskrænker man jo Begrebet Ungdom til de Individuer, der er under Myndighedsalderen men forlængst er ude over al Ungdommelighed. Ungdom — der raabes jo nu ligefrem med Ungdom, som der raabes med Reier i Smaagaderne! — men hverken Ungdommen eller Reierne er nok ganske friske. Man giver os Stene for Brød: Blaseerthed i Stedet for Ungdom. Kan De ikke indse, at Blaseerthed er en Forbrydelse! Og hvad er det for Personer, De taler om? Lutter „*miskjendte Genier*“, som —“

„Ja, det kan de da ikke gjøre for!“ indvendte Fanny.

„Jo, de kan,“ erklærede Kongsted. „Er de Genier, skal de nok blive anerkjendte, men duer de ikke til Digtere eller Kunstnere, saa maa de hellere slaa Sten paa Landeveien end tilbringe deres Liv med at klynke over at være miskjendte!“

„Aa, De kjender formodentlig slet ikke den unge Literatur!“ sagde Fanny.

„Jo, jeg gjør. Jeg følger med efter Evne og glæder mig oprigtigt, hver Gang jeg træffer Noget at glæde mig over. Men, med Deres Tilladelse, Frøken: kjender De den ældre Literatur?“

„Ja, naturligvis! — Jeg har læst en Del af den, men den kan man virkelig ikke blive ved at leve paa!“

„Har De da aldrig tænkt, at De kun faaer en virkelig Forstaaelse af Deres egen Tid, dens Opfattelse, Literatur og Kunst, ved til Bunds at kjende den Periode, der ligger forud?“

„Jo, aa, jo — til en vis Grad. Men den gamle Literatur, den er ogsaa kun skreven af Mænd og for Mænd — ganske ligesom Lovene. I Romaner og Komedier

det altid en Kvinde, som skal sidde trofast stille paa den og vente, til Mandfolket er blevet kjed af at føite, og kommer han saa engang tilbage til hende, skal han pænt neie og sige saa mange Tak — nei, Tak mig!“

„Du skulde vise Ingenieur Kongsted din nye Laterna magica med de kjønne Billeder!“ foreslog Onkel Heinrich dselig. Han havde paa Fornemmelsen, at Conversationen yndte at blive mindre behagelig, og desuden var det is Specialitet at komme med Bemærkninger, der faldt i en Bombe i Huset.

„Har Frøkenen en særlig god Laterna magica?“ spurgte Kongsted.

Fanny sendte Onkel Heinrich et rasende Blik, thi hun havde i Øieblikket slet ingen Lyst til at komme ind paa edssagen, men at knibe helt ud var jo umuligt, og hun klarede derfor ganske kort, hvad det var for Billeder, der skulde vises frem nede i Skolen, og hvad Mening der var med det. — „Men De betragter maaske heller ikke mig som en Skjændsel for Menneskeheden?“ sluttede hun da at sige, henvendt til Kongsted.

„Jeg betragter den som et nødvendigt Onde, der kan give mange Goder med sig,“ svarede Denne.

„Goder?“ gjentog Fanny spørgende.

„Ja, Goder! Troer De ikke, Vorherre kan bruge — har brugt — Krigen til at vække et Folk eller en hel Nation med? Og nu til Dags, hvor man saa uendelig sjelden har Anledning til at kunne ofre sit Liv for nogen anden Anledning, er det sundt for Enhver at vide, at der kan komme en Dag, da man maa ofre sit Liv for Fædrelandet.“

„Aa, Fædrelandet!“ henkastede Fanny. „Det er alt for smaat at føle sig bunden til den Plet Jord, hvor man selv er født!“

Kongsted smilede. „De troer, Fædrelandet er for lille for Dem at holde af, Frøken — men skulde Forholdet være snarere være, at det er Dem for stort!“

„For stort?“

„Ja! De kjender vist kun Hjemstedsfølelsen og slet

ikke den nationale Følelse, der har den historiske Tradition til Basis og beror paa en demokratisk Følelse af at være et Led af sit Folk. Jeg hører saamænd ikke til dem, der gider at tale brodt og faldt om Fædrelandet i Tide og Utide — tværtimod! — men hvad Fødselen er for det enkelte Individ, det er Nationalfølelsen for et Folk. Naar et Menneske opgiver al Individualitet og ikke længere hævder sin Menneskeværdighed, saa gaaer han i Hundene, og naar et Folk ikke længer er et Folk og ikke søger at hævde sig som saadant men tager Falstaffs Opfattelse af Æren til Forbillede, saa er det fortabt!“

„Og paa samme Maade gaaer det med den Slægtsfølelse, man har taget i Arv!“ bemærkede Tante Rosa.

„Ja, taget i Arv!“ gjentog Fanny som halvt for sig selv. „Man er, hvad man er, i Kraft af sin Slægts Blod — Vildmoseblodet — i Kraft af Arveligheden. — Har jeg overhovedet nogen fri Villie?“

„Du!“ udbød Tante Rosa. „Du har alt for megen!“

Men uden at ænse denne Afbrydelse vedblev Fanny, atter henvendt til Kongsted: „De er vel forresten saa gammeldags, at De fornægter Arvelighedens Betydning paa det moralske Omraade!“

„Nei,“ svarede Kongsted, „det kunde dog ikke godt falde mig ind. Men jeg siger, ganske som de fornuftige Astrologer sagde i gamle Dage, naar Talen var om Stjernernes Indflydelse paa et Menneskes Skjæbne: *stellæ inclinant non necessitant* — Stjernerne øver deres Paavirkning, men de tvinger ikke. Saadan gaaer det netop efter min Mening ogsaa med de Egenskaber og Tilbøieligheder, man har taget i Arv: de kan friste og ægge, men de kan overvindes.“

Fanny tog en Bog, der laa paa Bordet, og bladede lidt i den, men et Øieblik efter lagde hun den igjen.

„Leonora Christinas Jammersminde!“ sagde Kongsted efterat have seet paa Titelbladet. „Ja, det var en Kvinde: stor i Lykken, stor i Ulykken.“

„Synes De?“ spurgte Tante Rosa. „Ja, hun bar sin Elendighed med godt Humeur, det er sandt, men den store Begeistring for Eleonora Christina kan jeg ikke dele. Gud-

bevares, hun har været, hvad man kalder en god Kone, nen der kommer sgu da et Punkt, hvor en Kone siger Stop selv overfor sin Mand, og naar det nu er bleven Mode at rakke ned paa Sophie Amalie, lad os saa ikke glemme, at hun ikke var en Landsforræderske, men at det var hende, der red rundt paa Voldene, hvor Faren var størst. Og nu Ulfeldt! Han havde som Adelsmand Grund nok til at være gal i Hovedet paa Frederik den Tredie — det havde vist været bedst for os Allesammen, om 1660 aldrig var kommet! — men derfra er der dog heldigvis et godt Spring til at blive Landsforræder — fy, for Pokker! Jeg kan heller ikke lide, at de har taget Skamstøtten væk fra Ulfeldts Plads — den stod, hvor den burde!“

„Ja, paa eet Punkt er jeg ganske enig med Frøkenen,“ sagde Kongsted, „Kjærlighed bør aldrig kunne gjøre blind, men det er jo nu engang een af de Friheder, som Digterne til alle Tider har taget sig, at fremstille Kjærligheden ikke blot som den høieste men næsten som den eneste Livsmagt. At have en gjennemdannet Kvinde, der deler Ens Livsopfattelse og Interesser, ved sin Side, er selvfølgelig uendelig Meget, men det er da ikke Alt.“

„De er nok ikke forlovet!“ sagde Tante Rosa.

„Nei — og jeg vil vist have endnu vanskeligere ved at blive det end de Fleste.“

„Hvorfor det?“

„Fordi jeg er saa lykkelig at have en Moder, der for mig er den første Dame, og det falder mig naturligt at sammenligne Enhver med hende.“

„De har en Moder!“ udbrød Fanny uvilkaarligt.

„Alle Mennesker har en Moder!“ smaabrummede Tante Rosa. „Det er kun en Fader, det sommetider kniber med!“

Kongsted blev helt forlegen men lod, som om han overhørte den sidste Replik, og knyttede igjen Samtalens Traad ved, henvendt til Tante Rosa, at sige: „Derimod kan jeg ikke være enig med Frøkenen i Deres Betragtninger over Adelsvældens Velsignelser.“

„Ikke det? Det var jo kjedeligt!“

Sophus Bauditz: Hjortholm.

„Nei, det forekommer mig altid at være ubilligt, at en enkelt Stand — det være sig nu Adel eller Arbeidere — har Enemagt.“

„Det er ikke ubilligt, at der er nogle faste Punkter i Landet,“ svarede Tante Rosa. „Først var det Klostrene, siden var det de adelige Herresæder. Vil De benægte, at Adelens Gaarde har givet Tusinder rundt omkring Ly og Læ? Har ikke Herregaardene været Hjemsteder for boglig Sans, for Kunst og Kultur — jo, minsæl, har de saa, nu bandede jeg! Og har Adelen ikke betalt sin Gjæld til Landet ved altid at være forrest, maa jeg spørge?“

„De misforstaaer mig for en Del, Frøken,“ indvendte Kongsted. „For det Første er jeg saa langt fra at ønske alle „faste Punkter“, som De kalder de store Herresæder, sløifede, at jeg tvertimod vanskeligt kunde tænke mig en større jordisk Lykke end paa min Vis at raade for et saadant fast Punkt og derigjennem være i Stand til at skabe bedre Livsvilkaar — en lille Stat i Staten af Tilfredshed og Lykke — for de Mange, som var afhængige af mig. Jeg indrømmer ogsaa fuldt ud, at den danske Adel har havt sin Tid, og at den i sine Velmagtsdage har udfyldt sin Mission paa den hæderligste Maade.“

„Naa, det indrømmer De dog!“

„Ja, jeg indrømmer mere end det! Jeg forstaaer godt, at Spørgsmaalet om Adelens Stilling til de andre Stænder i sin Tid har kunnet sees fra to Synspunkter: naar man betragter et sort- og hvidtavlet Marmorgulv, kan man jo baade se de hvide Tavle som det Mønster, for hvis Skyld den sorte Baggrund er til, og omvendt. Spørgsmaalet i vore Dage er kun, om Adelens Tid som Stand nu ikke er ifærd med at være forbi, om den har Livskraft nok til at leve sit eget Liv og endnu har Tro paa sin egen Mission.“

„Mig er der sgu Livskraft nok i!“ erklærede Tante Rosa. „Og havde jeg været Mandfolk, skulde Familien Høibro ikke have været ved at uddø!“

Atter blev Kongsted forlegen — han havde aldrig før hørt en Dame udtale sig saaledes. Samtalen gik nu efter-

anden istaa, og det var meget heldigt, at Husjomfruen vidste, at Theen var serveret.

Efter det tarvelige Aftensmaaltid sad man ude i haven. Onkel Heinrich spurgte Kongsted, der jo som ingeniør maatte være Fagmand, hvorvidt Smedens Opfattelse med Tyngdepunktets Indeslutning i en Blære kunde tages at have nogen stor Fremtid for sig, Fanny var der, og Tante Rosa strikkede ivrigt.

„Det er en dellig gammel Eg,“ sagde Kongsted og viste paa et Træ, der stod midt paa den ene Plaine.

„Ja, det er det!“ svarede Tante Rosa. „Egene har været ellers haardt: de trænger til megen Sol og til Luft omkring sig — de kan ikke taale at blive overskyggede af Bøgen.“

„Og dog har Egene i fordums Tider givet Tusinder af Læ“, sagde Kongsted med et Smil. „Men Kampen var dem for haard, og det kan vel være et Spørgsmaal, om de i Længden har Livskraft nok til at hævde Stillingen.“

„Aa, naar der kun bliver luftet godt ud mellem Bøgene, saa staaer Egene sig nok!“ svarede Tante Rosa. „Et ægte forsvinder ikke saadan af et Lands Flora!“

„Keiserindepærerne bliver dog sjeldnere og sjeldnere!“ bemærkede Onkel Heinrich.

„Og baade Bævreespen og Naaletræerne er uddøde“, sagde Kongsted, „det kan man læse sig til af vore Tørvebøger.“

„Saa? — Ja, Mosen og hvad der i det Hele har været Sumpen at gjøre, interesserer mig ikke!“ erklærede Tante Rosa.

„Jo, Vildmosen!“ sagde Fanny.

Lidt efter kjørte Erik Kongsted bort.

— „Det var en rigtig behagelig Mand!“ sagde Onkel Heinrich.

„Synes Du?“ svarede Tante Rosa.

„Han er baade bornert og arrogant!“ erklærede Fanny. Og saa gik hver til Sit. Onkel Heinrich blandede

sig sit Glas Sukkervand og trak Nathuen ned over Ørene, Fanny læste en ny norsk Bog paa Sengen, og Tante Rosa saae fra sit Vindue langt ud i Haven, ud til den gamle Eg, der majestætisk kneisede i Maaneskinnet.

Nede paa de Lysbro Enge gik det Skud i Skud. Aaen bugtede sig gennem den grønne Dalbund, der laa indeklemmt mellem Bakkedragene paa Siderne, og hvor Aaen bredte sig, var der hele Rørskove; i dem arbeidede Diana, plaskende og pustende, sommetider halsende, og snart littede en gammel And, snart søgte en voxen Ælling, der ikke vovede at betro sig til sine Vinger, at smutte over en naturlig Glime ind i den nærmeste Rørholm. Men Capitainen var med, og hans Bøsse ogsaa, og hvert Øieblik hed det: „Diana, apport!“

Øvre paa den anden Side gik Ingenieur Kongsted fulgt af en Karl og nivellerede. Han havde ogsaa lange Støvler paa, men ellers saae han i sin elegante Spadsedrægt nærmest ud, som om han lige var kommen fra Østergade.

„Goddag, Ingenieur!“ raabte Capitainen over til ham.

„Goddag, Hr. Capitain!“

„Bi lidt, jeg kommer over til Dem — henne bag Ellebusken er der en Spange!“

Et Øieblik efter saaes Capitainen sikkert balancerende hen ad den gyngende Planke, medens Diana foretrak at svømme over Aaen i skraa Retning, idet den instinctmæssig tog Strømmens Afdrift med i Beregningen.

„Naa, hvordan er De saa tilfreds i Kroen?“ spurgte Capitainen.

„Aa, jo, Tak, naar man ikke stiller store Fordringer, saa —“

„Ja, det kan jeg begibe! Men hvorfor vil De ogsaa blive der! — Har De været i Pinds Mølle?“

„Nei, men jeg har seet den paa Afstand.“

„Godt! De skal bo hos Møller Sørensens — det er brillante Folk!“

„Jeg kjender dem jo slet ikke!“

„Men det gjør jeg, og jeg skal nok besørge det Fornødne, naar jeg om et Par Dage seer Sørensen. Han er en prægtig Mand, og hun er Properheden selv. — Det var som Fanden!“ afbrød Capitainen sig selv og saae nøie paa Kongsted.

„Hvilket?“

„Gaaer De altid om og nivellerer med Manchetter paa?“

„Ja, man kan da ikke gaa ud uden at være paa-clædt?“

„Naa, saadan! — Ja, hver Mand sin Lyst! — Har De været noget omkring paa Egnen?“

„Ja, jeg var paa Hjortholm i Søndags.“

„Nei, var De det! Er Tante Rosa ikke storartet! Et Hjerte som Guld og klogere end Nogen paa denne Side Fjorden — ja, jeg kan gjerne sige paa den anden Side ned! Og dygtig, naada! Hun kan selv vise ud i Skoven, og hun kunde tjene som Forkarl eller Meierske, hvor det skulde være. Birkedommeren siger ogsaa, at hun kan Loven og Propheterne saa godt som nogen dansk Jurist — ja, hun kan naturligvis ikke citere saa megen Romerret, som de pleier at gjøre i deres Indlæg, men det kunde hun sgu snart lære. — Er hun ikke storartet?“

„Hun ligner i alt Fald ikke Andre, og hun sagde ogsaa Noget til mig, der strax slog mig, og som jeg har tænkt paa flere Gange siden.“

„Hvad var det?“

„Jo, hun gav mig paa Hovedet, fordi jeg sagde Noget om, at man ikke kunde tale med Bønder, og saa tilføiede hun, at var man virkelig dannet, skulde Fordelen vel være den, at man forstod at lempe sin Tale efter de mindre Dannedes Forestillingskreds — det slog mig, for det er sandt.“

„Ja, hun er mageløs! Og Onkel Heinrich, min gamle Ven, han er det bedste Menneske, der kan gaa i et Par Gamascher!“

„Men er Kammerjunkeren ikke saadan lidt — ja, hvad skal jeg kalde det, lidt svaghovedet?“

„Heinrich? Svaghovedet? — Det har jeg egentlig aldrig tænkt rigtig paa! — Ja, naturligvis, lægger man hans og Tante Rosas Forstand sammen og dividerer med to, saa bliver der maaske ikke mere, end hvad der gaaer med til to almindelige Mennesker, det kan De nok have Ret i. Naa, han har jo heller ikke altid været saadan. Stærkt begavet var han ikke, og saa levede han i sine yngre Dage nogle Aar i Kjøbenhavn — og levede stærkt — det tog paa ham.“

„Ja, hvad der næsten undrer mig mest“, sagde Kongsted, „det var den Overbevisning, hvormed han talte om den graa Dame.“

„Det troer jeg!“ udbød Capitainen. „Den graa Dame, det er ligefrem Onkel Heinrichs Religion — eller i alt Fald en Del af den!“

„Men den unge Frøken — Frøken Fanny“, vedblev Kongsted, „hun er egentlig en mærkelig Blanding: naar hun taler om sin „Slægtfølelse“ og sin „Retsfølelse“, saa er hun saa feudal, saa det er en Lyst, men paa andre Punkter er hun en rød Jacobiner — hun minder mig ligefrem om det franske Aristokrati, som i forrige *fin de siècle* kokererede med Revolutionslitteraturen.“

„Aa, hvad, rød — jeg lader i Reglen hendes Tale klinge for mine Øren som let, behagelig Dansemusik uden at høre efter, og er jeg imellem nødt til det, naar hun kommer med sine moderne Theorier, saa har jeg accurat den samme Fornemmelse, som naar jeg hører et Barn bruge uartige Ord paa et fremmed Sprog, som det ikke forstaaer. De maa ogsaa huske paa, at baade det Ene og det Andet tager sig anderledes ud her fra Kanten af Vildmosen — hvor hun jo seer Verden fra — end naar man har det paa nærmere Hold. Men er hun ikke deilig! Fanden selv kan jo blive ti Aar yngre ved at se paa det Pige barn!“

„Smuk er hun — men undinekold!“

„Ja, erotisk er hun ikke — jeg har altid den Fornemmelse, at hendes hele Legeme er køligt som en Overarm. — Men siden vi taler om Fanny, skal De forresten

re en artig Historie. Hun havde fra Noget, der hedder
edsforeningen, forskrevet en Laterna magica, som —“

„Ja, det veed jeg!“

„Naa, saa skal De høre. Iforgaars havde hun trom-
t alle Børn rundt omkring fra sammen i Starup Skole
at vise dem de bloddryppende Slagbilleder og derigjennem
indgivet Ungdommen den tilbørlige Afsky for Krigens
udelighed. De fremmede Slag — tyske og franske og
siske — dem saae man paa i Stilhed, men da Turen
kom til de hjemlige — Bau og Isted, Sankemark og
rbasse — saa skulde De have hørt en Jubel! Jo flere
de og Saarede, der var, og jo livligere Bajonet og Sabel
v brugt, des høiere hylede Ungerne af Henrykkelse,
ppede i Hænderne og trampede med Træskoene. Det
accurat her ligervis som i den bekjendte Historie, hvor

Moder viser sine Børn et rystende Billede af kristne
urtyrer, der kastes for vilde Dyr, og hvor det mindste
rn saa udbryder: „Moder, se! Der er en stakkels Løve,
n ingen Kristen har faaet!“ — Jeg troer heller ikke,
nny propagerer mere for den evige Fred paa den Maneer
men en sød Pige er hun naturligvis alligevel!“

— „Sig mig, Hr. Capitain“, begyndte Kongsted lidt
er, „De kjender jo Egnens Folk —“

„Ja, jeg kjender Alle!“

„Saa maa De ogsaa kunne sige mig, hvem det var,
saar i Tvis Skov forleden — i nogen Afstand. Først
n der ridende en ung Dame paa en Skimmel —“

„Det har været Fanny!“

„Frøken Høibro?“

„Ja, der er ingen anden Dame paa denne Side Fjor-
1, der rider en Skimmel.“

„Hun mødte en Rytter —“

„Kom han nordfra?“

„Ja, det troer jeg nok, men —“

„Red han en rød Vallak med Blis?“

„Det lagde jeg ikke Mærke til.“

„Herregud, Mand, hvad bruger De Deres Øine til!
Men det kan nu alligevel ikke have været nogen Anden
i Grev Christian — Grev Christian Porse. Han har

forpagtet Louiselund — en af de Gaarde, der hører under Skovsgaard — af sin Fader, og han skal have Fanny — de har redet sammen, fra de var Børn.“

„Er det kun derpaa, Capitainen støtter Formodningen om, at der bliver et Par af dem?“

„Nei — Tante Rosa har bestemt det!“

„Ja, men er det ikke Grund nok for Frøken Høibro til ikke at ville have Greven?“

„Aa, jo, der kan være Noget i det, desværre! — Men hvorfor skulde De have at vide, hvem det ridende Par var?“

„Af simpel Nysgjerrighed — man bliver nysgjerrig her paa Landet. Og forresten var det saa ualmindelig kjønt at se en Dame paa Skimmelen inde paa den mørke Skovvei, hvor hun hvert Øieblik maatte bukke sig for Grenene, og da Rytteren saa kom til, og de blev To paa den snevre Vei —“

„Ja, det vil jeg tro! — Men hør, Ingenieur, jeg faaer en god Idee — det faaer jeg sommetider! Iovermorgen er der stort Agravmøde i Bodholt Kro — der maa De med, saa lærer De hele Egnen at kjende!“

„Jeg er ikke Politiker — jeg roser mig af, aldrig at have været til noget politisk Møde!“

„Ja, jeg er sgu heller ikke Politiker, men der er fuldt op af gode Venner, og der er Fællesspisning — jeg skal præsentere Dem for en Masse Mennesker, som det vil more Dem at gjøre Bekjendtskab med — Folk, som De ikke træffer Mage til paa Kjøbenhavns Gader!“

„Ja, Tak, hvis det ikke er paatrængende.“

De var nu kommen op fra Engen, op paa Landeveien. Et Enspænderkjøretøj rullede forbi, og den deri Siddende hilste høfligt, overdrevent høfligt. Det var en midaldrende Mand med et stort Hoved paa en vældig Tyrehals; Haa-ret var blaasort, næsten med fugtig Glans, de smaa, uroligt flakkende Øine vare mørkebrune, og Hudfarven mørk. En stor, kroget Næse syntes slet ikke at passe til det øvrige Physiognomi, som ved det stikkende Blik og det frem-springende Underansigt, hvor Læberne næsten forsvandt, fik noget Rotteagtigt.

„Brr!“ brummede Capitainen, da han var forbi. Kunde man leve den Dag, da man fik Held til at drukne, øle eller paa anden skikkelig Maade afskaffe den Karl, som havde man ikke levet forgjæves!“

„Hvem er det da?“

„Det er Bro — Kammerraad Bro!“

„Hvad er han?“

„Hvad han er? Ja, det er lettere at sige, hvad han ikke er! Han har desværre indtil for et Par Aar siden været Godsforvalter paa Hjortholm, og jeg troer nok, du tør sige, at det væsentlig er hans Skyld, at Status er, som den er. Saa er han forresten en anseet Mand: han er baade Kammerraad og Aagerkarl, Kirkeråd, Formand i Forbrugsforeningen, Landboforeningen. Gud veed hvad: han er krybende mod Overmænd og ufrimodig mod, hvem han kan magte, hyklerisk som en Jesuit. Men han er sikker Mand ved Pastor Jensens Bønnemøder og Missionssammenkomster — og dyrisk-sanselig i sine Anfægtelser — fy, for Pokker! Ja, undskyld, at jeg spytter i øften!“

„Det var en ordentlig Salve!“ sagde Kongsted. „Han er da baade læst og paaskrevet!“

„Ja, jeg skal sige Dem, jeg kjender ham! Jeg har gang seet ham prygle en Lænkehund, saa længe han vilde røre sig — Den, der kan gjøre det, er istand til alt. — Det var dog svært, saa Kielsens Rug har rettet sig! Og der har vi Proprietairen selv — Goddag, Kielsens!“

Den Tiltalte, en duknakket Skikkelse med surt, ubarbert Ansigt, kom langsomt vandrende over Marken med de andre i Lommen; den ene Haand fik han da op og nedste trevent. Capitainen præsenterede ham og Kongsted den anden og begyndte saa: „Det er dog et velsignet Billede! Iaar har Vorherre rigtignok gjort det godt for os alle sammen!“

„Ja, aa, ja, saagu“, svarede Proprietairen sindigt. „Men om Vorherre ogsaa vilde tage sig lidt af Smørserne, saa kunde det ikke skade.“

„Naa, ja, Smørpriserne,“ vedblev Capitainen, men

Veiret — Veiret, Mand! De har jo ikke kunnet ønske Dem det bedre!“

„Aa, ja — ja, saagu, Veiret kan være meget godt — men hvad kan det hjælpe! De har jo havt lige saa godt Veir over hele Jylland og maaske nede i Tyskland med. Kunde de faae nogen ordentlig Haglskade dernede og ovre i Amerika, det vilde jeg kalde godt Veir. — Amerika, det er dog et forbandet Land: det er derfra, vi faaer al den Masse Sæd og al den billige Ost!“

„Lad nu være med at se saa mistrøstigt paa Tingene, Kielsen“, sagde Capitainen, „men glæd Dem over den rige Afgrøde, der staaer paa Marken!“

„Glæde mig!“ gjentog Proprietairen. „Nei, det kunde sgu ikke falde mig ind. Med de Kornpriser, og naar Arbeidskraften er saa dyr, som den er, kan det slet ikke betale sig at høste — det var meget billigere at lade Sæden staa og raadne paa Marken!“

„Aa, det mener De jo slet ikke! Har De først Høsten godt bjerget, taler De nok i anden Tone!“

„Aa, ja, saagu — maaske! — Men det vil nu lige godt slide svært paa Tærskværket iaar,“ svarede Proprietairen sørgmodigt.

Capitainen og Kongsted bød Farvel, og da de var kommen lidt bort, sagde den Sidste: „Han lod ikke til at være i Humeur idag, den gode Proprietair!“

„Aa, han er ikke saa slem, som han lader“, svarede Capitainen. „Kielsen'erne er en Race, man maa have Respect for: Bedstefaderen kom herop fra Holsten med et Par bare Næver, men først hjalp Merglingen og Drainingen, og siden saaede han Raps. Han, De saa, er i Grunden ogsaa en rigtig flink Mand — jeg kan jage paa hans Jord saa frit, som om det var min egen!“

„Ja, det kan nok være — men er han nogensinde tilfreds?“

„Aa, jo — naar han kører Møg ud og Sæd hjem! — Men vi skal videre!“

„Ja, jeg skal nok den modsatte Vej.“

„Nei, De maa min Sandten først med herind!“ paastod Capitainen og pegede paa et nybygget, mindre Sted,

der laa et Hundrede Alen borte fra Veien. „Der boer en Original, kan De tro! Han hedder Søllested og har været Urtekræmmer inde i Kjøbstaden. Hele sit Liv igjennem har han kun havt eet Maal: at lægge Skilling paa Skilling saa længe, til han kunde købe sig et Sted paa Landet og leve som Landmand — han er ligefrem bidt af en gal Landmand! Nu for et Par Aar siden fik han endelig sit Ønske opfyldt og slog sig ned her, og nu lever han kun for theoretisk og praktisk Landbrug. Han holder det mest detaillerede Regnskab, som ingen Djævel — allermindst han selv! — kan hitte ud af — accurat ligesom Vielgeschrei med den lille sorte Høne! — og der gives ikke det nye Kraftfoder eller den patenterede Hesterive, som han ikke anskaffer. Men Urtekræmmeren stikker stadigt igjennem, og de rigtige Landmænd, de „fødte“, de betragter ham da ogsaa kun som Dilettant. Foreløbig er han lykkelig ved at være bleven Snefoged, men han aspirerer til Sogneraadet, og det kan saamænd gjerne være, han engang kommer ind i det, for skrive kan han jo; han skriver rigtignok — af Forretningsprincip formodentlig — altid „hukket Sugger“, men det kommer jo sjeldnere for i Sogneraadet. — Goddag, Søllested!“

Hr. Søllested, en vissen lille Person med et forbindtligt Smil, stod udenfor sin Dør, røg af sin Pibe — lang Pibe — og saae ud over sin Mark, der imidlertid ikke var større, end at han nødvendigvis maatte se ud over Naboens med det Samme. Han havde ganske vist Træsko paa, men alligevel var der noget Bestøvlet, noget Kjøbstadsagtigt over ham, som ikke var til at tage fejl af.

— „Goddag, Goddag, Hr. Capitain!“ sagde Søllested og satte uvilkaarligt Piben fra sig — det havde han jo i tredive Aar været vant til at gjøre, naar der kom Kunder i Butiken. „Ja, vi Landmænd maa rigtignok være taknemmelige for det Veir og de Høstudsigter! — Hvem er ellers den Herre, om jeg maa spørge?“

Kongsted præsenteredes, og Hr. Søllested lod meget interesseret ved at gjøre hans nærmere Bekjendtskab. Samtalen blev imidlertid ikke af lang Varighed, thi Herterne havde travlt, og kun med Møie fik den skikkelige

Urtekræmmer-Agronom dem til at se hans Have og beundre hans Roser, af hvilke han skar en hel Buket af til Capitainen. Denne vilde tage dem, som de var, men det fik han ikke Lov til: Søllested lavede først et stort Kræmmerhus til dem — saadant et Kræmmerhus, som man kun dreier, naar man har en Menneskealders Øvelse — og da han rakte Capitainen det, var det med en Plastik og en Mine, som om han sagde: „En halv Fjerding Rosiner — værsgod!“

„Nu tager jeg til Hjortholm“, sagde Capitainen, da de igjen stod ude paa Veien. „Og saa mødes vi altsaa iovermorgen i Bodholt Kro — Farvel saa længe!“

— „Goddag, Goddag!“ raabte Capitainen til Onkel Heinrich, der stod og huggede Brænde inde i Gaarden.

„Goddag, Riis!“ svarede Kammerjunkeren, lagde Øxen paa Blokken og saa paa sit Uhr. „Om ti Minuter skal jeg være til din Disposition, saa er min Huggetime forbi.“

„Naa, det var jo rart! — Hvor er din Søster?“

„I Kjøkkenet. Den kjære Rosa sylter.“

„Og Fanny?“

„Hun læser vist et eller andet Sted.“

„Godt, saa skal jeg nok finde hende.“ — Dermed satte Capitainen Hesten i Stald og gik op paa Gaarden. Forstyrre Tante Rosa faldt ham ikke ind, thi vel er de Tider forbi, da det hørte til god Tone i et ordentligt Hus at byde Gjæsterne en lakeret Bakke med syv, otte Asietter forskjelligt Syltetøi, som Alle slikkede i sig af de samme Theskeer, der stak i et Glas Vand, men Syltningen spiller dog den Dag i Dag saa stor en Rolle paa Landet, at det vilde være formasteligt uden tvingende Nødvendighed at afbryde Nogen i denne vigtige Beskjæftigelse, og tilmed var Tante Rosa Egnen over bekjendt for sine Safter, Geleer og henkogte Sager, af hvilke hun med rund Haand uddelte til alle Syge; der var ikke den Husmandskone, som ikke efter overstaaet Barsel fik en halv Flaske Hyldebærsaft, hendes Solbær antoges at være det virksomste

ddel mod haardnakket Forkølelse, som selv Doctor Prip
 e kunde magte, og hendes Lageagurker kunde Ingen
 re hende efter, skjøndt Alverden efterhaanden havde
 et Opskriften.

Thi gik Capitainen gennem Spisestuen og op ad
 ndeltrappen, bankede paa Fannys Værelse og lukkede
 ren op. Fanny sad ved Bordet med Hovedet støttet i
 gge Hænder og læste ivrigt. Da Capitainen viste sig,
 e hun halvt op, henkastede et: „Aa, vent et Øieblik!“
 læste saa videre. Efter et Par Minuters Forløb reiste
 n sig, sagde venligt Goddag og fik et Kys.

„Det maa være en interessant Bog“, sagde Capitainen,
 ede paa Titelbladet og lagde den igjen. — „Naa, det
 Noget om Afholdssagen!“

„Afholdssagen!“ gjentog Fanny haanligt.

„Ja, var det ikke Noget om Alkoholismen?“

„Det er om Spiritisme!“

„Naa, ja, Spiritisme eller Alkoholisme, det —“

„Vær blot ikke vittig, Onkel Capitain — Du veed,
 ; hader Forsøg paa Vittigheder. — Er Du Spiritist?“

„Nei — ikke det, jeg veed af!“

„Jeg er stærkt paa Veie til at blive det.“

„Ja, det kan jeg tænke mig: hvor Troen gaaer ud,
 aer Overtroen ind.“

„Aa, hvad er Tro! Spiritisme og Theosophi er Frem-
 ens Religion — men det forstaaer Du Dig ikke paa,
 l os hellere tale om noget Andet. — Hvor har Du
 ret henne?“

„Idag i Lysbro Enge — der var storartet! Jeg elsker
 gen — jeg kan godt forstaa, at „Munken gaaer i Enge
 a lange Sommerdag“ og glæder sig over alle de deilige
 omster — det gjør jeg ogsaa!“

„Pyt!“ sagde Fanny. „Munken er saamænd ikke
 aet i Enge for Blomsternes Skyld — han er gaaet der
 at møde en ung, deilig Nonne fra Naboklosteret hinsides
 en!“

„Maaske, sgu! Det har jeg aldrig tænkt paa!“ Og
 a nynnede Capitainen:

„Det brister og skyder, Luften er varm,
Og Engen den dufter som krydret Vin;
Nu knoppes og hver Skønjomfrus Barm,
Løfter og strammer det hvide Lin
— I vogte den Jomfru vel!“

„Er det mig, der skal vogtes?“ spurgte Fanny.
„Aa, ja, Du ogsaa! — Du var selvanden i
Skov forleden!“

„Hvorfra veed Du det?“

„Jeg veed Alt!“

„Saa veed Du vel ogsaa, at det ikke har det
mindste at betyde, at jeg rider med Grev Christian,
jeg tilfældigt møder ham. Jeg kan jo ikke forbyde
at være forelsket i mig — vel? Og det morer mig a
med ham — i Mangel af Andre. Her er jo ikk
yngre Mandfolk paa Egnen.“

„Nu er der da kommen Een.“

„Hvem er det?“

„Ingenieur Kongsted.“

„Tak! — Han er jo umulig!“

„Saa? Jeg synes rigtig godt om ham.“

„Ja, Du kan jo lide alle Mennesker undtagen
Men han er virkelig, som jeg siger, umulig. Har
paa alle Punkter Anskuelse, der er mindst lige saa
nerte som Tante Rosas og dine, men Jer kan man
tilgive, for I er gamle Mennesker. Og saa irriterede
mig ogsaa ellers. Han vaasede Noget om, at han
milie — det lyder nu ligefrem latterligt at høre han
om „Familie“! — burde have eiet Hjortholm, men
havde saaet den ved et Testamente, der enten slet
havde existeret eller i hvert Tilfælde var falsk.“

„Det kan Du da tage Dig meget let!“

„Ja, det kan jeg nok, men det irriterede mig
— navnlig fordi Tante Rosa maatte indrømme, at
mentet ikke findes her paa Gaarden.“

„Men, Herregud, min Pige, selv om Kongsted
havde Ret, selv om en Høibro i sin Tid havde
noget Galt, saa eier I sgu dog Hjortholm med ful
Ret! Der er da Noget, der hedder Hævd!“

„Aa, hvor Du kan tale! Kan Du da ikke forstaa, at Ret er Ret, og Uret er Uret! Troer Du, at jeg, hvis det var mig, der var Frits, vilde blive siddende et eneste Minut paa Gaarden, naar det kunde bevises, at jeg ikke er som Den, der havde den absolute, den mest uantastelige Ret! — Nei, min Tro, om jeg vilde! — Og kjendt jeg selvfølgelig ikke nærer Skygge af Tvivl om, at alt, hvad den Ingenieur sagde, var fuldstændig grebet ud af Luften — Du kan tænke Dig, han talte om „Tradition“, jeg beder Dig! — saa vilde det dog være mig at aade en Beroligelse og en Fornøjelse at lægge denne Høstbjerger's Testamente foran ham og sige: „Værsgod, behag selv at læse, Hr. Kongsted!“ — Naa, men det kan jeg ikke hjælpe at ærgre sig eller at speculere, borte er det! — Veed Du, at den kjære Frits kommer hjem i September? Jeg fik Brev igaar og gik strax ud og fortalte det til Kristine Barnepige.“

„Naa, han kommer dog til September, det kan jeg sige! September er den bedste Maaned i Aaret. Jeg ved ogsaa altid Vorherre, at jeg maa leve Høstetiden igennem, og naar Diana engang skal skydes, skal det være i September, forat hun kan have nydt Saisonen helt ud.“

„Aa, der er ikke Spørgsmaal om Jagt!“ sagde hun vryppent. „Han kommer herover med en fire, en Stykker af sine Venner, der vil se Jylland og gjøre Indtægter.“

„Studier?“

„Ja, det er jo næsten udelukkende Forfattere og Kunstnere, han nu omgaaes — „Faublas'“s Medarbejdere og lutter høitbegavede Mænd. Han kan sagtens, den ene Broder, men han fortjener ogsaa den Omgang, han har!“

„Det gjør han vist!“ indrømmede Capitainen. „Hvem dem er det saa, der kommer hjem med ham?“

„Ja, det skriver han ikke, men jeg vil ikke haabe, at Pierre Moulin, er med.“

„Hvorfor ikke det?“

„Nei, han er vist gruelig forvænt.“

„Saa?“

„Ja, han tilbringer nok sin meste Tid i Paris, og hans Causerier begynder altid med, at Champagnen knalder.“

„Naa, ja, saa maa han se at undvære Champagnen, saa længe han er paa Hjortholm. Men Du sagde Digtere — er der Digte i „Faublas“?“

„Ja, det er der rigtignok — hver Uge. Der kan Du se det sidste Nummer!“

Capitainen tog det Blad, der rakes ham, og læste andægtigt et Par Minuter; saa saae han hjælpeløst op paa Fanny og spurgte: „Er det Vers?“

„Ja, Du kan jo se, der er baade lange og korte Linier!“

„Det er der sgu ogsaa! — Men jeg forstaaer rigtignok ikke et Ord af det!“

„Aa, det er vel heller ikke Meningen, at man skal kunne forstaa et Digt paa samme Maade, som man forstaaer et mathematisk Bevis! Men jeg vil dog blot sige Dig, at det er en af vore allermest begavede Symbolister, der har skrevet det, og fordi Du ikke forstaaer det, kan der vel nok være en dybere symbolistisk Betydning i det!“

„Ja, det kan der vist! — Men forstaaer Du det da?“

„Ja—a!“

„Vil Du saa forklare mig Meningen!“

„Nei, det veed Gud, jeg ikke vil, jeg har Andet at bestille: jeg har lovet Tante Rosa at komme og smage paa Stikkelsbærgeleen — nu gaaer jeg!“

Fanny gik, og Onkel Heinrich kom til.

„Naa, fik Du saa hugget, hvad Du skulde?“ spurgte Capitainen.

„Ja, jeg har hugget Timen ud, men det var meget anstrengende. Jeg havde havt den største Lyst til at holde op et Kvarteer før, dels fordi jeg var meget echaufferet, dels fordi mine Negle egentlig er for lange.“

„Saa klip dem, lille Heinrich!“

„Du veed meget godt, Riis, at jeg kun klipper mine

Negle hveranden Fredag — der maa være Orden i Alting!“

„Naa, naa, godt Ord igjen! — Hvad Nyt ellers?“

„Ja, hvad Nyt — jo, Dronningen er kommen!“

„Dronningen?“

„Ja, hun kom med Røde Post i Formiddags.“

„Dronningen — med Røde Post!“

„Ja, Skolelærer Petersen havde faaet Brev i Forveien, saa han stod selv og tog imod hende udenfor Huset.“

„Er Du gal, Mand! Dronningen — hvad for en Dronning?“

„Den italienske Dronning!“

„Hvad Pokker gjør hun her?“

„Hun skal jo formere og forædle Petersens Race.“

„Formeringen kan Madam Petersen da selv besørge, og hvad Forædlingen angaaer, saa —“

„Hun kom i en lille Æske med Frimærker paa og Huller i“, vedblev Onkel Heinrich uden at lade sig forstyrre. „Jeg har selv seet den.“

„Aa, Bidronningen!“

„Ja, hvad ellers! Og nu er hun sat ind i en Kube med Pibehætte over sig, forat Bierne kan vænne sig til at se hende. — Apropos Pibe: Birkedommerens Hovede er røget til, Du kan tage det med iaften.“

„Tak, det er godt. — Jeg er ellers nærmest kommen for din Skyld, Heinrich. Der er Agrarmøde med Fællespisning i Bodholt Kro imorgen — det vilde Du vel nok med til?“

„Ja, om Aftenen er jeg jo min egen Herre.“

„Saa tager Du altsaa med?“

„Ja — troer Du, jeg faaer Lov af Rosa?“

„Vi kan jo prøve paa det!“

„Ja, tal Du med hende, Riis, det er Du saa rar til. — Veed Du ellers, hvad jeg navnlig har reflecteret over igaar og idag mellem To og Tre?“

„Nei, jeg veed sgu ikke, lille Heinrich.“

„Jo, har Du ikke læst om de gamle Lurer, der er flere Tusind Aar gamle, og som man har fundet i en

eller anden Mose — dem kan man nu blæse rigtige Melodier paa! — Tænk, om der nu ogsaa var gjemt et Par Lurer i vor Vildmose, og der saa i en af dem var glemt en Melodi, som man kunde faae frem — saadan en Melodi, som ingen Mennesker længer kjendte eller forstod — ikke sandt?”

„Heinrich, min Ven, jeg tager min Hat af for Dig!“ udbød Capitainen. „Du har Ideer! Der er sgu mere Poesi i Dig end i et helt Nummer af „Faublas“, skjøndt Fanny siger, at det gaaer paa Vers — hvad jeg rigtignok ikke kan se! — Ja, tænk, om der var glemt en Melodi i en gammel Lur! Men var det saa Strandens eller Skovens Melodi — hver har jo sin! Strandens, det er Bølgeslag og Havblik, Kjølen af Vikingeskibet, der skurer i Sandet, fløitende Spover og brusende Svanevinger — den Melodi staaer i Dur. Men Skovens er Moll: Grenene suser, og Solsorten slaar, Spættens Hammerslag markerer Takten, og der falder gulrødt Lys ind mellem de mørke Graner, naar Solen gaaer i Bjerger; og Brokken gaaer af Grav — det er afgjort Moll!“

„Ja, der ligger mere gjemt i de sorte Moser, end Nogen aner!“ sagde Onkel Heinrich, og saa talte de videre, Hver især forfølgende sin egen Tankegang uden at agte paa, hvad den Anden sagde — og den Conversation tiltaler jo de fleste Mennesker allermest.

De talte ivrigt, lige til Tante Rosa kom. Hun var vred. — „Hvad anseer man os for!“ sagde hun. „For Stoddere, man kan sjakre med! Kommer der ikke her en Baadebygger fra Igum Strand og byder 200 Kroner for den gamle Eg — er han gal!“

„Den gamle Eg!“ raabte Capitainen. „Den gamle Eg ude paa Plainen — aldrig!“

„Aldrig!“ gjentog Onkel Heinrich.

„Naturligvis havde jeg god Brug for et Par Hundrede Kroner“, vedblev Tante Rosa. „Frits skriver igjen om Penge — det gjør han jo altid! — men den gamle Eg, i hvis Skygge baade Høibroer og Parsbjerger, Glober og Urner har siddet, den skal ikke fældes!“

„Nei, det vilde jo være Synd og Skam!“ sagde Capi-

tainen. „Saa meget mere, som vi kun har faa gamle Ege her paa Egnen — deres Tid er forbi!“

„Saa?“

„Ja, de trænger til Lys og Luft, de fordrer megen Plads. Det gaaer med dem som med Kronvildtet: skal det trives, maa det kunne trække fra det ene store Skovcomplex til det andet, og da vi har saa faa store Skove, er Kronvildtet ifærd med at dø ud. Men bliver Jylland igjen et Skovland, takket være Hedeselskabet, saa kommer Kronvildtets Tid igjen.“

„Det er dog trøsteligt at høre, at der kan komme bedre Tider!“ sagde Tante Rosa og nikkede.

„Hvad mener De?“

„Aa, Ingenting! Det var denne Ingenieur Kongsted, som —“

„Naa, han! Ja, det er en flink Mand.“

„Synes De!“

„Jeg kan ogsaa godt lide ham“, bemærkede Onkel Heinrich beskedent. „Han forklarede mig Noget om Tyngdepunktet — ja, jeg forstod det ikke rigtigt, men det var forresten saa tydeligt og klart!“

„Hør, lad mig ikke glemme, hvad jeg er kommen for!“ sagde Capitainen. „Jeg vilde foreslaa Heinrich at tage med til Agrarmøde iovermorgen.“

„Heinrich skal ikke blande sig i Politik!“ erklærede Tante Rosa afgjørende.

„Det er heller ikke Politik!“ forsikrede Capitainen. „Det er netop ganske upolitisk! Det gjælder kun om paa bedste Maade at værne om — ja, det veed De jo meget bedre, end jeg, Tante Rosa! Men efter Forhandlingerne er der Fællesspisning.“

„Fællesdrikning!“ indskjød Tante Rosa.

„Naa, ja, et Bæger eller to tager man sig vel — men kun kold Punsch, Tante Rosa — ikke varm! Kold Punsch kan Heinrich godt taale!“

„Han kan Pokker, kan han! Hvad skal han ogsaa til Agrarmøde for? Det koster bare Penge, og han er daarlig næste Dag!“

„Tante Rosa, vær rimelig!“ bad Capitainen. „Fa-

milien Høibro maa være repræsenteret blandt Agrarerne, og jeg indestaaer for Heinrich!"

"De!" udbød Tante Rosa. "Det er sgu en net Garanti! I hvad Tilstand kom De hjem med Liget ifjor, da jeg havde været letsindig nok til at give Heinrich Nattegn i Anledning af Dyrskuet — husker De det?"

"Ja, men dengang fik vi varm Punsch," indvendte Capitainen, "og det kan Heinrich ikke taale!"

Discussionen fortsattes endnu i nogen Tid, men Capitainens gjentagne Paastand, at Familien Høibro maatte være repræsenteret blandt Agrarerne, forfeilede ikke helt sin Virkning, og Tante Rosa gav omsider Broderen Lov til at tage med. — "Men Du er hjemme Klokken Ti!" sagde hun.

"Elleve!" foreslog Capitainen.

"Nei: Ti!"

"Halvelleve!"

"Lad gaa!"

"Mange Tak!" sagde Onkel Heinrich og strøg sin Fip.

Ud paa Aftenen red Capitainen. Efter den varme Dag var det blevet taaget som i Forsommeren, kold, klam Taage. — "Bliv hellere paa Hjortholm inat!" sagde Tante Rosa.

"Umuligt!" erklærede Capitainen. "Jeg har lovet Møller Sørensen at være hos ham endnu iaften — og hvad er det ikke for en stemningsfuld Aften! Mosekonen brygger, og Ugleungerne tuder nede i Lindealleen — det skulde slet ikke undre mig, om Vihøi stod paa fire røde Pæle, naar jeg om lidt rider forbi den — Godnat, Allesammen!"

Og saa red Capitainen og blev borte i Taagen.

Andendagen efter var der fuldt op af Kjøretøier paa alle Veie, paa Hovedlandeveis og Biveie, og Alle kjørte de nordpaa, ad Bodholt til.

Det var lige før Høst. Rugen hældede gulgraa med tunge, hængende Vipper, men Hveden stod endnu grønlig, og dens buttede Ax kneiste lige i Veiret. Inde paa Brakmarken gik Harven; Føllet fulgte sindigt ved Moderens Side, men gjorde alt imellem pludselig et umotiveret Spring og satte i kort Galop, hvide Maager i tæt Flok havde slaaet sig sammen og gjorde Tjeneste som Krager, og et Storkepar med fire Unger spadserede fornemt og selvbevidst omkring.

De, som af en eller anden Grund ikke kunde tage hjemmefra, stod udenfor Gaardene og nøiedes med at se paa de Kjørende; mellem dem var ogsaa den gamle Sognefoged, der altid sad under Hylden og lig en Røver i Baghold lurede paa enhver Forbigaaende forat slaa en Passiar af med ham.

Capitainen kom kjørende med Kongsted, paa Veien skulde de hente Onkel Heinrich; og Capitainen forklarede og præsenterede, fortalte Historier, nynnede og hilste — han havde som sædvanligt Ærinde mængstedes. — „Det er Hovmarksgaarden“, sagde han, da de kom forbi en større Eiendom. „Kan De se, Træerne ved Indkjørselen er kalkede paa Stammen — det er meget praktisk, naar man kommer kjørende hjem ved Nattetide og ikke er ganske klarøiet, og det er den gode Mikkelt Svendsen sjældent. Han kan hverken siges fri for at drikke eller spille — men det er forresten en meget skikkelig Mand. Een Gang kom han dog ædru hjem fra Igum Marked, og da blev Konen og Børnene saa bange, at de var lige ved at sende Bud efter Doctor Prip. Konen, det Skrog, er saa god, som en Kone kan være, men i Opfindelsen af det røgfri Krudt har hun ingen Deel; veed De, hvad hun sagde til mig engang ifjor: „Ak ja“, sagde hun, „naar Mikkelt blot vilde holde sig til Firkort, det veed man da, hvad er, men naar han ud paa Natten har tabt i Firkort, saa skal han altid begynde paa et Spil, der hedder Re-

vangsie; det varer til den lyse Morgen, og det taber han altid mest i.“ — Der kører en Enspænder vesterud, hvor Pokker skal den nu hen! — Naa, der er Doctorstol bagi, saa er det formodentlig blevet galt igjen med Mads Houlund!“

— „Hvad er det for en rød Ligkiste, der kommer kjørende?“ spurgte Kongsted.

„De kan selv være en rød Ligkiste! Det er jo en Aalebonde! Det buede Laag kan smækkes op, og hele Vognen er fuld af røgede Aal, der ligger lagvis paatvers af hinanden. Røget Aal er en deilig Spise — røget Aal med Blomkaal og en høj Snaps til — hvadbehager?“

„Aa, ja, Smag og Behag er jo forskellige“, svarede Kongsted. „Men hvad er det for en Fabrik derhenne?“

„Fabrik? — Naa, derhenne — det er et Andelsmeieri. Naar De nutildags ude paa Landet seer en ny, grundmuret Længe, saa er det enten et Andelsmeieri eller en folkelig Forsamlingsbygning: har den høj Skorsten, er det et Andelsmeieri, har den ingen, er det en Forsamlingsbygning — naa, der er Heinrich!“

Onkel Heinrich stod og ventede ude ved Hovedlande-veien — han havde ventet længe — og saa rullede de Tre afsted — omsider kom de til Bodholt Kro.

Dens Velmagtsdage laa langt tilbage, i de Tider, da den var et af de faste Bedesteder for Studedriverne, der gik sønderpaa, „ad Holsten til“; nu var der kun sjældent Gjæster, og det var i Reglen kun, naar en af Egnens locale Foreninger — enten et Actieselskab, der eiede et Damptærskværk, eller en „kristelig Tyreforening“ fra et af de „vakte“ Sogne — holdt Møder, at der var Noget at bestille i Bodholt.

Idag var der imidlertid fuldt, som maaske ingensinde før. Staldene var forlængst optagne, Heste og Kjøretøier maatte anbringes ude paa Marken, og Karlen var i uafbrudt Beskæftigelse med at hente Vand op af den store, gammeldags Vippebrønd. En hæs, forgalet Hane, der stod paa Møddingen midt i Gaarden og mindede om en udskreget Tenor, gav Hals, hvergang en ny Vogn kom ras-

ende — maaske udtalte den kun sin Harme over, at alle hans Høner vare slagtede til Fællesspisningen.

Der var Gaardmænd og Indsiddere, Præster og Skolelærere, Proprietairer og Godseiere, ja, selv en virkelig Hofgermester, der var forskrevet helt ovre fra Fyen. I en Afstand kjendte man de Kjørende — ikke paa Perlerne men paa Hestene — og Enhver havde strax Rede paa, hvem der tidligere havde eiet den brune Hoppe, som Proprietair Kielsen nu havde for, og hvor Søllested havde spattede Pillik fra.

De forskellige Landbostænder holdt sig, til Trods for et fælles Sag, der havde samlet dem, saa temmelig for sig selv, og der vexledes kun Tre-Skridt-fra-Livet-Hilsener mellem Godseierne og Gaardmændene. Endnu var Alt øst i Cirkler, hver med sit Centrum, og Cirklerne hver i sig selv skar eller berørte hinanden; kun Capitainen bevægede sig som en Komet i uregelmæssige Baner fra den ene Sphæri til den anden. Høstudsigter, Smør- og Sædpriser, Emner, som drøftedes i alle Kredse; ellers talte Godseierne og de større Proprietairer mest om Vanskelighederne i at faae tilstrækkelig Arbeidskraft, bandede Tidernes Rfinesse, der gjorde, at Folkene ikke mere vilde spise den røde Margarine eller Orneflask, og klagede bittert over de svenske Tjenestekarle, der stadig løb bort. — „Ja, det er væk, det kan man jo ikke hindre dem i“, sagde en simpelmæssig Forpagter, lige godt kjendt for sin Hidsighed og sin Godmodighed, „men give dem en ordentlig Dragt og gl med paa Veien, det kan man sgu da — Gudskelov! — beregner ogsaa altid et Par Hundrede Kroner om Aaret i Løn for at banke Svenskere af, men det er da Penge, man har Fornøielse af!“

Gaardmænd og Husmænd mønstrede hinandens Heste og slog imellem ogsaa en Handel af; saa kom den blankte Lærredspung frem af Buxelommen eller den solide ledertegnebog af Brystet, hvis der da ikke handledes paa Kredit eller tuskedes paa en eller anden mærkelig Maade, at en Ko solgtes for Kartoffler eller en Vædder for Olieger. En klagede over Græsmangel og fik det spydige svar, at han skulde sætte Kreaturerne ud paa sin Brak-

mark: „for den er sgu da grøn nok!“ og en Anden talte om Kunstgjødning, hvilket strax gav den lille Sølsted Anledning til at udbrede sig om Fiskeguanoens Fortræffelighed til den store Proprietair Kielsen, som imidlertid gnavent erklærede, at han hverken brugte „Posemøg“ eller anden Kjøbstadshumbug.

Omsider aabnedes Mødet, og den indforskrevne Hofjægermester afleverede sit nogle Snese Gange tidligere holdte Foredrag om Agrarbevægelsen, hvorefter der spurgtes, om Nogen yderligere ønskede at udtale sig. Det var der — naturligvis — Ingen, der ønskede, og kun Proprietair Kielsen sagde midt under den opstaaede Pause høit til de Nærmeste: „Een Ting er da vis nok, at inde i Kjøbenhavn og alle de andre Byer har de hverken Marker eller Køer, og de lever endda, de Hundetampe — saa er de sgu da os, der maa føde dem!“, hvilken Udtalelse vakte almindeligt Bifald og siden blev betragtet som et Slags indirecte Program for Agrarerne paa hele denne Kant af Landet. Kun Sølsted var betænkelig; han sagde Ingenting men trippede uroligt om, thi vel var han Agrar — Gud bevares! — men man har ikke forgjæves været Urtekræmmer i tredive Aar, og derfor faldt det ham lidt for Brystet at skulle være med til at knuse Kjøbstæderne — saa meget mere, som han havde maattet lade et Par Tusinde blive staaende i sin gamle Forretning.

Nu var jo den alvorlige Del af Festen forbi, og man gik ind til Fællesspisningen. Hofjægermesteren satte sig strax for Enden af det midterste Bord, men ellers tog Placeringen lang Tid: man lod beskeden og trykkede sig ved at komme til Høibords, men alligevel passede Enhver nøie paa ikke at blive degraderet. Capitainen havde Onkel Heinrich paa sin høire og Kongsted paa sin venstre Side; ligeoverfor dem sad Møller Sørensen fra Pinds Mølle.

Beværtningen — koldt Bord — var ikke lucullisk: afskaaret salt Kjød krummede sig som visne Blade op fra flade og dybe Tallerkener, overskaarne Æg gloede i Vejret som stive Øine, og kun Asietterne med Rødbederne bragte lidt livlige Farver ind i det Hele.

Hofjægermesteren talte for Gud, Konge og Agrarernes Fædreland under eet, og Onkel Heinrich var rørt. Saa kom den næste Taler; det var en gammel Sognefoged, som i mange Aar havde været Kredsens Rigsdagsmand. Han talte for Landbostanden men glemte, at han var upolitisk Agrar, og blev pludselig politisk, berørte de Tider, „da man levede under Absalontismen ligesom i Jødeland“, og talte bevægeligt om Herremandens Træhest og Hundehul o. s. v. Det var der imidlertid Ingen, der tog ham ilde op; Hofjægermesteren klinkede med ham, og Træhesten og Hundehullet klang i Forsamlingens Øren som en gammel, kjendt Melodi uden Variationer, en Melodi, man havde hørt fra sin Barndom ved alle Grundlovsfester og alle Vælgermøder.

Siden kom den kolde Punsch, Talerne blev mange — og lange — og Stemningen løftedes. Klokken henad Elleve brød Capitainen op med Onkel Heinrich — det var paa høie Tid — men forinden havde han faaet Møller Sørensens Tilsagn om at ville huse Kongsted.

Hjemme paa Hjortholm sad Tante Rosa oppe og Modtagelsen var ikke blid. — „Ja, jeg indrømmer det“, sagde Capitainen, „De har Ret, Tante Rosa — Ret som altid: Heinrich kan heller ikke taale kold Puncsh, men nu veed vi det for en anden Gangs Skyld — Godnat!“

— Hjortholm vaagner. Af Kattedagets Bølger har Jolen løftet sig, lysnende ind over Vildmosens brungraa Klader, og snart er den stegen over de sorte Nonnebakker, har feiet Søen ren for den graahvide Morgentaage, har vist op mellem Havens Lindealleer og synes at ville støbe Aarnets Kobberspir om til luende Guld. Hanen galer, og under rappe, det rasler med Junger inde i Meieriet og laprer med Træsko i Staldene; hende fra Posten lyder vinende Pumpeslag, regelmæssige som Stemplets Gang i Dampmaskine, Vinduer aabnes, Døre aabnes — Tante Rosa gjør sin Morgenrunde. Hun er allevegne, og da

Karle og Piger har faaet deres reglementerede Overhaling, gaaer hun ad Dæmningen paa den østre Side ud i Haven.

Midt paa Dæmningen staaer hun stille og seer ud over den tilgroede Borggrav; en Svale sætter sig et eneste kort Nu paa et af de slanke Rør, tynger det ned og flyver bort, og en Vandhønes blissede Hoved kiger ud mellem Sivene. Og Tante Rosa seer Alt, hele Gaardens vilde Fauna har Krav paa hendes Interesse: Maaren, der menes at holde til inde i en af Brændestablerne, Pindsvinene i Nøddegangen, Grævlingen i Brinken og de store Vinsnegle, der slimer sig frem under Pestilensurtens Skræppeskove — Alt hører jo med til Hjortholm og har gjort det i Aarhundreder.

Tante Rosa gaaer gennem Haven. Græsset staaer stridt og tottet paa Plainerne, Ukrudtet breder sig i Gangene. En Sværm af graadige Stære skræmmer hun op fra Kirsebærtræerne, saa flyver de hen i de gamle Pile og afventer der det Øieblik, da de igjen kan komme tilbage. Ned ad den store Lindeallee gaaer hun, fra Terrasse til Terrasse, mellem Buxbomhækkene, hvor en Snogefamilie soler sig paa det stive Løv, mellem Sandstensvaserne og de halvforvitrede Postamenter. Ved Søen, hvor Gangen ender i slidte Marmortrin, der gaaer ned i Vandet, sætter hun sig paa Bænken, tager Strikketøiet frem og seer imellem op. Søen, med klart, blaa-grønt Vand som i en Bjergsø, hegnes paa de tre Sider af Skov — runde, kuplede Bøgetræer speiler sig i den — og kun paa Østersiden, hvor de sorte, lyngklædte Nonnebakker hæver sig, er bart — der bagved ligger Hjortholms Vildmose. Udenfor Odden, hvor Valdemar Atterdag forgjæves berendte den gamle Borg, slaaer en Gjedde, en Lappedykkerfamilie roer tversover Vigen — ellers er Alt Stilhed, Morgenstilhed med Friskhed, Sol og Skygge.

• Lette, springende Trin høres oppefra, mellem Lindestammerne skimtes noget Hvidt — Fanny kommer løbende.

„Godmorgen Tante Rosa!“

„Men Barn dog — saa tidligt oppe!“

„Ja, jeg kunde ikke sove længere — det er ogsaa

iligt at komme tidligt op — jeg vil herefter altid staa paa denne Tid — altid!“

„Og hvad vil Du saa tage Dig til?“

„Jeg vil ride til Bad og — det er sandt, Tante Rosa: naar troer Du dog, Frits sender den Sadel fra København? Den kjære Broder skrev slet ikke Noget om det i sidste Brev!“

Tante Rosas Strikkepinde arbejder hurtigere, og hun er ikke op, da hun svarer: „Han har vist glemt den!“

„Glemt den! Hvor kan han glemme den! Og Du er jo sendt Penge til den — ikke sandt?“

„Jo — men han maa vist have glemt den alligevel!“

Fanny seer meget nedbøiet ud, og et Øieblik efter siger hun: „Min gamle Sadel er saa rædsom, Tante Rosa — jeg skammede mig ligefrem over den forleden Dag, da jeg mødte Grev Christian i Tvis Skov!“

„Du skal faae en ny Sadel!“ erklærer saa Tante Rosa. „Jeg skal bestille en den Dag imorgen inde i Købstaden.“

„Aa, Du søde, rare Tante Rosa!“ udbryder Fanny, vender sig om Halsen paa den Gamle og knuger og kysser hende, saa hun taber Strikketøiet.

„Paa Torsdag er det, vi skal til Middag paa Skovsøgaard“, siger Tante Rosa efter lempeligt at have frigjort sig for Fannys Omfavnelse. „Saa skal Du altsaa sammen med Grev Christian.“

„Ja, det skal jeg jo!“

„Stød ham nu ikke fra Dig, Du veed, han er —“

„Keitet og bornert!“

„Han er en Hædersmand ligesom sin Fader!“

„Skikkelig, ja — og han tager sig udmærket ud til sig selv.“

„Naa, det gjør han dog!“

„Ja, men vi er jo ikke Centaurer, og kan saagu da ikke blive viet til Hest!“

„Maa jeg være fri for dine Utilbørligheder!“ raaber Tante Rosa. „Skal der bandes her paa Hjortholm, saa skal jeg nok besørge det. En Dame maa minsæl først fremmest beflitte sig paa at være kvindelig! — Tænk

og tal dog engang lidt alvorligt — hvad for en Fremtid venter Dig som ugift: en fattig gammel Piges Lod. Men Grev Christian er forelsket i Dig, den gamle Greve har ikke Noget imod Partiet — ellers havde Grev Christian aldrig tilladt sig at blive forelsket — og som hans Hustru venter der Dig et standsmæssigt Liv og sorgfri Lykke.“

„Pyt, Lykke! Jeg er for det Første ikke erotisk anlagt, Tante Rosa — det sagde jeg ogsaa Onkel Capitain forleden, da han holdt et langt Foredrag om Sanct Hans-blus paa Nonnebakkerne og Bryllupsfaklen i Brudekammeret og Gud veed hvad — og for det Andet er alle Ægteskaber ulykkelige. Var min Fader og Moder maaske lykkelige?“

„Nei, men derfor —“

„Der kan Du selv se! — I skjuler Noget for mig, Allesammen! Alle Mennesker gaaer om og har Noget at skjule — jeg har ikke engang et Billede af min Moder! Og hvorfor har Fader ikke lært mig Noget, mens han levede?“

„Han lærte Dig da at ride.“

„Det er sandt, det gjorde han! — Aa, hvor Fader saa deilig ud til Hest, det husker jeg tydeligt. Men Moder kan jeg slet ikke huske — jeg ligner hende jo?“

„Ja, meget!“

„Aa, I skjuler Noget for mig Allesammen! Om det saa er Onkel Heinrich, saa er han afrettet til Ingenting at huske! Det er, som Moder aldrig havde existeret, Du er bange for at nævne hende — jo, Du er Tante Rosa! — Du er næsten lige saa bange for min Moder som for Bro! — Han er nu forresten det eneste Menneske, jeg er bange for — skjøndt han altid er kattevenlig imod mig — uh!“

Og Fanny ryster sig ved Tanken om Bro, som man gjør det efter et koldt Bad, og saa falder hun i dybe Tanker og stirrer drømmende ud over Søen. Fannys Tale gjør aldrig Tante Rosa bekymret, hvad hun saa end siger, men falder Fanny i Tanker, om hvilke Ingen veed, hvor de bærer hen, saa begynder Tante Rosa at blive ængstelig og med et: „Hvad tænker Du paa?“ kalder hun hende

for strax tilbage til Virkeligheden. Men Tante Rosa roliges, da Fanny uden Betænkning svarer:

„Seer Du Trappetrinene, der taber sig nede i det ure, blaagrønne Vand! — Nu gaaer der en Stime Smaak hen over det nederste af dem! — Tidt og mangelang, naar jeg sidder her, tænker jeg mig, at det er i et venetiansk Palads; Søen er *Canale grande*, og ovre fra den kommer der en Gondol med fløjsklædte *Nobili* endte herover og lægger til ved Marmortrappen. — Aa, derfor er ogsaa Livet saa tomt og fattigt! Hvorfor skeer det ikke Noget, hvorfor oplever man ikke Noget! — Gid der vilde komme Krig — nei, Krig er oprørende! — en Pest! Aa, nei, nei, man kan dø af Pest, og jeg vil se dø — ikke før jeg bliver gammel — og saa vil jeg det heller ikke! — Aa, hvor kan det være, Tante Rosa, det var meget lettere at dø i gamle Dage! — Dengang muede Husfruen Mand og Børn og Tyende omkring sin seng, tog Afsked med Alle, sang en Psalme med Præsten vendte saa Hovedet ind mod Væggen for at dø — Livet mindre værd dengang end nu, Tante Rosa?“

„Nei — men man var fra Barn af voxet op med en Tanke, at Livet hverken var det eneste eller det bedste Gode, men at det var Noget, man maatte aflevere, for Vorherre og Kongen krævede det. Man havde, kort sagt, mere Tro, min Pige!“

„Hvorfor har Du saa ikke sørget for at give mig Tro, Tante Rosa!“

„Herregud, lille Fanny, jeg har vel ikke haft mere, end jeg selv behøvede til min lille Husholdning, saa jeg ikke havde Noget at give af — det er gaaet mig lige som Martha i Evangeliet: jeg har altid maattet tage mig Gaarden og Bedriften og det Hele.“

„Der var alligevel noget Kjønt ved de gamle Tider, Tante Rosa! Havde jeg været til dengang, saa havde jeg været Nonne i Klosteret derovre, gaaet i sort Kjole og med et Lin — saa hvidt, saa hvidt! — knælet paa det varme, kolde Kirkegulv og seet gennem den gitrede Glug over Vildmosen og Havet.“

„Du havde været Fanden, havde Du, og ikke Nonne!“

raaber Tante Rosa med Overbevisningens Styrke. .
havde været gift med en velbyrdig Herremand og vi
Moder til fire, fem Børn, som Du selv ammede!“

„Uh, Børn — mange Børn — det er saa uskj
saa brutalt!“

„Vaas!“

Og Fanny er atter ved at falde i Tanker, men de
Gang er det hende selv, der pludselig bryder af og si
„Er Du vis paa, at jeg ikke engang har været No
derovre i Klosteret, Tante Rosa? Der ligger altid No
man ikke seer, bagved det, man seer: bag Søen lig
Nonnebakkerne, og bag Nonnebakkerne ligger Vildmos
saa kommer Havet, og bagved det er der igjen Noget
man kan blive ved at gaa tilbage og tilbage — eller fi
og frem — der er aldrig nogen Grænse, der er
sidste. — Er det Dig ikke stundom, som Du kunde min
Noget, Du ikke har oplevet, Noget, som flygter for Tank
men som dog —“

„Vaas!“

„Det er ikke Vaas! Det er Nutidens største Aand
Mænd og Kvinder, som bekjender sig til Theosophien
hylder Læren om Præexistenser og —“

„Jeg holder mig nu til Balles Lærebog — den
jeg confirmeret paa — men Du skulde confirmeres
igjen, skulde Du, og begynde forfra!“

„Ja, forfra!“ gjentager Fanny helt alvorligt. „Ni
man kunde det — blive en Anden og dog sig selv
skyde Ham som Prinsessen i Eventyret, blive det,
kalder Vildmoseblodet, kvit og begynde sit Liv forfra
ny Tro og nyt Haab — men det kan man ikke, Tan
Rosa, det kan man ikke!“

„Drik to Kopper stærk Hyldethe hver Aften i
Maanedstid, saa sveder Du nok en hel Del ud baade
Ugudeligheden og af Overtroen!“ svarer Tante Rosa,
saa gaaer hun op.

Efter Frokost, da Onkel Heinrich sidder midt i
Reflectionstime, kommer Fanny hen til ham. Han l
jo altid været Bæreren af Slægtens og Gaardens tradi

nelle Mystik; han taler stadigt om Vildmoseskatten, og han troer paa den graa Dame — hvorfor skulde han ikke ogsaa være tilgjængelig for Theosophien og Præexistenserne, mere tilgjængelig end Tante Rosa? Og Fanny taler og taler, Onkel Heinrich glemmer rent at ryge, Øinene staaer stive i Hovedet paa ham, og da Fanny tilsidst siger: „Troer Du ikke, at jeg har været den ulykkelige Marie Grubbe?“ saa opgiver Onkel Heinrich helt Ævret og svarer, ligesom Skalholt svarer Justitsraaden: „Jo, det har Du vist, min Pige!“

Fanny gaaer, stolt over at have vundet en Proselyt, ned til Fox's Hvalpe, men stakkels Onkel Heinrich har Hovedpine af lutter Reflection og beslutter sig derfor til at søge Beroligelse for sine oprørte Nerver ved en Samtale med gamle Anders Staldkarl, der er hans specielle Yndling.

Efter en ganske kort Indledning om Veiret begynder Onkel Heinrich: „Sig mig, Anders, har Du ogsaa somme-tider Fornemmelsen af, at Du kan huske Noget, som Du ikke har oplevet?“

„Nei, Hr. Kammerjunker,“ svarer Anders. „Men jeg har somme-tider oplevet Noget, som jeg ikke kan huske.“

„Saa? Hvordan det?“

„Jo, som jeg nu vil sige, jeg har været til Igum Marked, saa kan jeg sgu ikke huske om Morgenens, hvad jeg har bestilt om Aftenen.“

„Naa, ja, saadan — ja, det kan jo være rimeligt nok — jeg veed ogsaa, da jeg kom fra Agrarmøde — nen, seer Du, Fanny siger, man har levet en Gang før.“

„Aa, ja, saagu.“

„Troer Du da ogsaa det?“

„Nei — men jeg kan jo ellers være lige glad — g det kan Kammerjunkeren da for den Sags Skyld gsaa.“

„Ja, saamænd, det har Du Ret i, Anders, det kan g jo egentlig ogsaa. Men det er undertiden saa svært t følge med, naar Fanny taler.“

„Aa, hun har da ellers en god, tydelig Røst.“

„Ja, men det er saa svært at forstaa.“

„Naa, er det det!“

„Ja, baade det med Præexistenserne og med Arveligheden — veed Du, hvad Moral er, Anders?“

„Nei — men man kan vel være den foruden!“

„Aa, ja, paa en Maade. Men Fanny siger, at Alt, hvad vi har, det er Noget, man har arvet efter sine Forfædre!“

„Det passer sgu ikke, Hr. Kammerjunker, for jeg fik da Ingenting efter mine Forældre, og nu har man da lagt sig et Par Skilling til Side.“

„Ja, det er nu heller ikke paa den Maade, Anders. Men jeg hørte af Skolelæreren idag, at Jens Podemand, der blev saaret i Skulderen nede ved Dybbøl, han har først nu faaet Kuglen ud af Underarmen — Doctor Prip tog den selv ud — og da jeg fortalte det til Smeden, sagde han, at det var Ingenting, det var slet ikke saa mærkeligt, for han havde kjendt en Mand, der i 1807 fik en engelsk Musketkugle i Laaret, og den kom først ud af den høire Storetaa paa hans Sønneson. Se, hvis det nu er sandt, saa har jo Fanny Ret i, at —“

„Ja, men det er sgu Løgn, Hr. Kammerjunker!“

„Naa — troer Du? Ja, det er det maaske ogsaa — Smeden er jo ikke altid ganske paalidelig.“

„Nei, han siger da ikke sandt Ord, saa længe der er Løgn til!“

„Men der er nu vist alligevel Noget i det, Anders, med denne Arvelighed, som Fanny snakker om: har min Fader været saadan, bliver jeg saadan, og har min Moder været saadan, bliver jeg saadan!“

„Aa, ja — ja, saagu. Den røde Kjørehoppe, hun er jo falden efter Regulus, der var Durkløber og tre Gange fik Præmie paa Viborg Dyrskue, og Hoppen, hun begyndte sgu ogsaa meget rigtigt at ville løbe durk, men saa blev hun kjørt i stramme Liner og fik dygtigt af Pisken, og saa forgik Lysten hende. Se, Afstamningen, det er Et, og Opdragelsen, det er et Andet — det er da min Mening!“

„Ja, jeg troer ogsaa, Ingenieuren — Ingenieur Kongsted — sagde omtrent det Samme paa Latin forleden.“

„Naa, gjorde han det. Ja, jeg er jo en simpel Mand,

„Ja jeg kan kun Dansk — og Tysk begribeligvis, fra den tid jeg laa ved Hestfolket i Itzehoe.“

„Ja, Tysk kan jeg ogsaa. — Hvor mon Bro skulde du, Anders? Jeg saae ham kjøre ad Anbæk til?“

„Han skulde nok til et Møde, hvor de samler mange ind.“

„Naa, ja — til Missionen i Santhalistan!“

„Santhalistan? Naa, kalder de det saadan! — Det der sgu Ingenting, der hedder!“

„Ikke?“

„Nei, de drikker Pengene op i Hamborg!“

Lidt efter siger den gamle Kammerjunker Farvel og nær op paa sit Værelse — han er bleven saa rart be-
riget ved Samtalen med Anders, hvis Skepsis og ratio-
nelle Blik paa Livet altid har noget Velgjørende ved sig.

Siden kommer Capitainen ridende til Hjortholm, og den gamle Rosa, der sidder alene i Havestuen, hører ham nær-
mere ude i Gaarden, holder inde med sit Arbejde,
ser og smiler — hun bliver formelig kjøn ved det Smil.

„Goddag, Goddag, kjære Tante Rosa!“ raaber han
nære ved Døren. „De veed ikke, hvor jeg har længtes
efter Dem!“

„Har De det? Saa kunde De da have seet herover
komme før!“

„Umuligt, Tante Rosa! Jeg har været langt vesterude
helt paa den anden Side Fjorden. Folk er saa gjæstfri
her saa gode: jeg har skudt Ænder og fisket Foreller,
danset og danset — der var Sommerbal paa Rørstrup —
saa rart, Tante Rosa!“ Og saa nynnede han:

„Par ved Par stod der op til Væg

Ordnet i Salen paalangs.

Jeg skimted en Fod og aned en Læg

— *Hony soit qui mal y pense!*“

„Maa jeg een Gang for alle frabede mig Deres Tve-
ligheder, De, gamle Korporal!“ raaber Tante Rosa.
„Ja, De maa skamme Dem!“

„Ja, men det kan jeg ikke, Tante Rosa! Jeg kan
ikke skamme mig over, at jeg endnu glæder mig ved alt
Sophus Bauditz: Hjortholm.

det Skjønne, Vorherres Jord byder: Skov og Strand, F og Mose, en hvid Arm og en høivristet Pigefod — havde nydelige Fødder, Tante Rosa — jo, De havde nydelige! — og det har De formodentlig endnu!“

„Staa nu ikke der og vaas, men kom hellere og faae noget Frokost!“

„Tak, jeg har spist! Jeg havde Mellemmad i Lomm og den har jeg delt med en reisende Haandværkssvënd vi sad og spiste sammen paa en Vindfælde. Tænk D Tante Rosa, han havde været baade i Ungarn og i Spanien — det sagde han da i det Mindste — det maa i Grunden være uhyre interessant saadan at fægte sig gjennem Verden!“

„Synes De! — Ja, De, Vagabond, De findes selv en skjønne Dag liggende med Næsen i Veiret paa Grøftekant!“

„Det haaber jeg ikke, for De husker nok, hvad har lovet!“

„Hvad har jeg lovet?“

„At komme ned i Skovhuset og holde mig i Haanden naar der engang bliver sat af til min sidste Saat.“

„Aa, De, gamle Dreng — De overlever os alle sammen!“

„Det veed kun Vorherre — men hvad er det, bestiller? Polerer De det gamle Bæger?“

„Jeg polerer ikke — jeg skraber ud!“

„Men hvad er det, De skraber ud? — Det er et K!“

„Et K!“

„Ja, et liggende K!“

„Vaas! Det er jo Høibroernes Vaaben — en Spænde under en vandret Bjælke — ingen Skraabjælke! — kjender De da vel nok!“

„Ja, men hvorfor i al Verden vil De —“

„Aa, Frits sender naturligvis ingen Sadel til Faderen og den gamle er for daarlig — naa, ja, saa har jeg lovet hende en Sadel, og da jeg altsaa skal have Penningen saa —“

„Vil De sælge det gamle Bæger!“

„De har en ualmindelig hurtig Opfattelse, Capitain — det var ellers Synd at sige, Mandfolkene pleier at have et! — Ja, jeg vil, med Deres Tilladelse! Der var en pkjøber forleden Dag, som bød 150 Kroner for det; engang vilde jeg ikke, men nu —“

„Tante Rosa, De er stor!“

„Jeg er Pokker heller! Men naar man er saa ulykkelig at være det eneste Mandfolk i Familien, saa maa man jo ogsaa handle for Familien. — Hvad Nyt, Capitain?“

„Ikke noget Særdeles. — Har De hørt fra Frits?“

„Nei, ikke for nylig. Derimod veed jeg, at han og Bro har vexlet Breve.“

„Han og Bro! Hvorom?“

„Ja, det veed jeg ikke — men stave og lægge ammen kan man jo: Frits var en Maaned i Paris — hvor han har faaet Penge fra til det? Ikke her fra Ljortholm, og at han har vundet i Lotteriet, som han fortæller, er naturligvis Løgn. — Aa, jeg tør slet ikke tænke til Bunds i det Hele!“

„Det skal De ogsaa helst lade være med! — Jeg tal ellers hilse fra Bro.“

„Hvad skal det sige?“

„Jo, jeg mødte hans infame Ansigt ovre paa Nonnekammerne forleden — der kommer han jevnlig i den senere Tid — og han hilste naturligvis — krybende som altid — og saa sagde han med et fælt Smil: „Beder at melde den lille Frøken Fanny min Compliment — hun ser deiligere Dag for Dag!““

„Og han bliver frækkere Dag for Dag! — Ja, ordan skal det Hele ende! — Havde vi endda Fanny i gift — naa, jeg gjør mig nu saadan mine egne tanker om Middagen paa Skovsgaard i næste Uge — De vil da med?“

„Om jeg skal! Og jeg glæder mig — utroligt! — hvor der er Stemning over saadan en Middag paa Skovsgaard! Tjenere i Livree, funklende Karafler og støvede asker, Ferskenes og Druer fra Drivhusene, Arvesølv og Kystal — Krystal af den rigtige gamle, takkede Slibning,

den, der har Klang, Klang af svundne Dage, af Kongebesøg og Bryllupper, store Jagter og raisonnable Gravel — aa, den Klang er uforlignelig!“

„Ja, det er godt — men husk at lade mig faae Deres sorte Kjole op forinden, at jeg kan tage Pletter af den — det kan den vist trænge til!“ svarer Tante Rosa, og saa forstummer Capitainens Festlyrik.

— „Hvor skal De nu hen, Landstryger!“ spørger Tante Rosa, da han ud paa Eftermiddagen bryder op.

Og Capitainen svarer: „Foreløbig til Egaa, men Jylland er stort og Ænderne mange — Farvel, Tante Rosa!“

— Brunrøde, udstrakte Længer med runde og hvidkalkede Sandstensrammer om Vinduer og Døre; nyreiste, mægtige Avlsbygninger, Dampskorsten paa Meieriet — Alt solidt, vel vedligeholdt, anseeligt og tydende paa Rigdom — det er det første Indtryk, Enhver faaer af Skovsgaard. Gaarden er knap et Par Hundrede Aar gammel — den er paa Alder med Slægten. Grevskabet er stort — tre, fire Sædegaarde hører ind under det. — Jorderne er i det Hele gode, til Dels udmærkede, og Skovene saa udstrakte, at der kan holdes store Jagter et Par Uger itræk, uden at det gaaer for meget ud over Bestanden.

Skovsgaard ligger paa et jevnt Bakkestrøg, der skraaner ned mod Tvis Aa; her er milelange, grønne Enge, men hinsides Aaen begynder Heden — den bakkede Hede, et storslaaet Landskab med kraftige Contourer og kraftige Former, som man seer ud over fra Terrassen i Skovsgaards Have.

Besidderen, Grev Porse, var oppe i Tredserne; han var Enkemand og boede hele Aaret om paa Skovsgaard med sine to Døtre — Sønnen, Grev Christian, havde en af Sædegaardene i Forpagtning. I sin første Ungdom havde Greven været Officer — han var gaaet med som Frivillig i 48 — og var senere bleven Diplomat; i en

Aarrække havde han været ved et af de rigtige Hoffer, fik Storkorsstjerner og Titler og endte med at være *doyen*, men da han arvede Grevskabet, tog han sin Afsked og var nu ivrig Godseier og ivrig Landmand. Skovsgaard skulde være en Mønstergaard, og den blev det; fra Landmandsforsamlinger valfartede man til den, og Gartnere reiste alene forat se Driverierne.

Vesterude, paa Bakkerne, havde Greven ladet plante; i Begyndelsen gik Alt ud — det var Rødgran og Lærk — men saa plantedes der igjen, Bjergfyr og Hvidgran, og nu trivedes et enkelt Træ, paany plantedes der, og omsider blev Bakkerne skovklædte. Det var en af Grevens største Fornøielser at kjøre rundt og se til sine Plantninger: saa sad han — i Reglen med en af Døtrene ved Siden — og havde et venligt, glad Smil paa sit kjønne Ansigt med den kraftigt formede, aristokratiske Næse og det velpleiede, graasprængte Skjæg. Alle uden Undtagelse hilste ham — „Vorherre paa Skovsgaard“, som han kaldtes — og hans bløde, brune Filthat var i en eyig Bevægelse, for han hilste lige høfligt paa Alle, paa Børn som paa Voxne. Et Par Gange om Aaret mødte han i Skolerne og hørte paa Undervisningen — helst i Religion og Historie — og paa Kongens Fødselsdag tracteredes alle Børnene med Chokolade.

Af sine Forpagtere var han elsket, og det betragtedes ned Rette som bedre end et kongeligt Embede at faae en af Grevskabets Sædegaarde i Forpagtning; jevnlig havde Greven af egen Drift nedsat Forpagternes Afgift, og det kunde ogsaa hænde, at de blev pensionerede, naar de paa Grund af Alder maatte træde fra. Fæsterne forgudede ham, uden Hensyn til politisk Farve, og det havde de god Grund til, thi han var som en Fader for dem: han udsatte aarlige Præmier for særlig god Dyrkning af Husmandslodder og uddelte i tusindvis af unge Frugttræer og Læplanter; han havde indrettet Aftenskoler, Sygekasser og Alderdomsforsørgelse, og var Nogen i Foderbetryk eller sad haardt i det paa anden Maade, søgte han blot til „Manden“ paa Skovsgaard.

Kun paa eet Punkt var Grev Porse kneben: det var

med Befordring. Saa godt som hele Aaret om havde han liggende Gjæster — og hans Gjæster kunde gjøre og lade ganske, som de vilde, naar de blot mødte til Middagen, umiddelbart efter at Gongonen havde lydt — men de maatte kun ikke vente Kjøreture og i Grunden helst befordre sig til og fra Skovsgaard med egen Leievogn. De eneste Dage, hvor han var flot med Kjøretøier, var ved Valg; saa spændte han for Alt, hvad trække kunde, Høire- og Venstrestemmer kjørtes uden Forskjel til Kjøbstaden — men de, der stemte paa Venstrecandidaten, maatte rigtignok gaa hjem.

Skjøndt Greven i og for sig ikke yndede store Selskaber, følte han sig dog forpligtet til ogsaa paa Selskabelighedens Omraade at gaa i Spidsen; der var regelmæssigt een stor Sommermiddag i Juli paa Skovsgaard, saa kom i Slutningen af September Forpagtermiddagen, i October holdtes de store Jagter med dertil hørende Fester, tredie Juledag var der Bal for hele Egnen og saa endnu to Vintermiddage.

For sin egen Person havde Grev Porse faa Fornødenheder eller rettere kun een: han maatte have en Whist om Aftenen. Var der ingen liggende Gjæster paa Skovsgaard, kunde han ved Middagstid sætte sig hen ved det søndre Hjørnevindue og speide ned ad den lange Allee, om der ikke skulde komme en „Fjerdemand“ kjørende, men glippede dette, maatte de to Comtesser og Candidat Mathiesen holde for.

Candidat Mathiesens væsentligste Bestilling var i de senere Aar at spille Whist med Greven; det fik han Løn — rigelig Løn — og fri Station for. For en Snes Aar siden var han imidlertid kommen til Skovsgaard som Huslærer, og det paa en ret original Maade. Der stod en Dag et Avertissement i „Berlingske Tidende“ saalydende:

„En theologisk Candidat med bedste Character søger Plads som Huslærer paa en større Herregaard. Der sees mere paa Lønnen end paa en god Omgang, den Vedkommende nok selv skal vide at skaffe sig.“

Det Avertissement syntes Greven om — det var saa ualmindelig ærligt — og paa det blev Candidat Mathiesen Lærer for Grev Christian og de to Comtesser, Nancy og Henriette — en dygtig men ikke nogen afholdt Lærer. Da hans Elever var ude over Undervisningsalderen, blev han imidlertid alligevel paa Skovsgaard, under Navn af Privatsecretair, men i Virkeligheden som Fjerdemand ved det daglige Whistparti.

Kjøn var han ikke; et stort Hovede dækkedes kun sparsomt af lange, glatstrøgne Haar, Ansigtet var fladt, blegfedt, skjægløst, Munden uendelig stor, og Læberne tykke. Hagen sprang i to, tre Afsatser frem over et vældigt Adamsæble, Maven var en lille, rund Flødemave, Hænderne hvide og fede, Fødderne store. Guldbriller og dobbelt Gulduhrkjæde om Halsen gave Personen et vist Præg af Fornemhed, som imidlertid strax forsvandt, naar man saae ham gaa over Gulvet paa Hælene eller folde Hænderne over Maven og lade Tømmelfingrene løbe omkring hinanden, først den ene Vei og saa den anden.

Hans eneste Lidenskab var Mad — det vil sige: god Mad. For Husjomfruen og for hele Kjøkkenet var han en sand Rædsel, thi han havde tiltaget sig en Stilling som en Slags *major domus*, skrev Spisesedlen, kritiserede Maden og fungerede som Kjældermester; han vidste paa en Prik, hvor meget der var tilbage af hver Aargang, og var forarget, naar Greven gav for god Vin til Forpagtermiddagene. Af det tjenende Personale var han i høi Grad ilde lidt, dels fordi han forlangte mere Opvartning og større Ærbødighed end hele den grevelige Familie tilsammen, dels fordi han som Følge af sin utrolige Nysgjerrighed kiggede i alle Kroge, frittede og lyttede, opdagede Alt og rapporterede Alt.

Middagen var for ham Dagens *clou*; i den sidste halve Time forinden var han dobbelt saa ubehagelig som ellers og saae hvert Minut paa Uhret, som han regelmæssigt paastod gik for sent, og lød saa endelig — endelig! — Gongongen, satte han sig til Bordet som en Mand, der føler, at nu lønnes han for Dagens Anstrengelser, fæstede Servietten op i Nakken og gik løs. Alt forsvandt i hans

Gab, lydløst og uden at komme i Berøring med de spredte, sorte Tandstumper, der mindede om en alderstegen Krokodilles. — „Han har ingen Mund, han har en *Ædespalte*“, pleiede Tante Rosa at sige, og de Kvantiteter, han kunde indtage, var ligefrem forbausende, hvorfor det da ogsaa fortæltes som et Sagn, der imidlertid nød almindelig Tiltro, at han havde Elastik i Ryggen paa sin Middagsvest.

Overfor Gjæsterne var han ikke synderlig elskværdig — vistnok nærmest, fordi det ærgrede ham, at saa Mange skulde nyde godt af den fine Mad. Han var ikke tiltalende, naar han var spydig, mindre endnu dog, naar han var behagelig; saa blev Mundvigene trukne op til Ørene paa en Maade, der kunde forlede Uindviede til at tro, at han smilede — ganske paa samme Maade som glade Forældre troer at se et Smil paa Barnets Ansigt, naar den Nyfødte har Kneb i Maven — og decolleterede Damer holdt ikke af at have hans stikkende Blik hvilende paa sig.

Udenfor Skovsgaard kom han ikke meget; han gik samvittighedsfuldt en Tur før Middag — paa Hælene og i Galoscher — men det var forat faae Appetit; til Familier i Omegnen kom han kun, naar det var særlig renommerede Madsteder, og nedlod han sig til saadanne Besøg, spiste han med Kniven, naar Saucen var god.

— Sommermiddag paa Skovsgaard: Egnens og Saisonens Begivenhed. Stolthed hos de Indbudne, Skuffelse hos de Forbigaaede; Menuen fra ifjor huskes og drøftes, og man anstiller Betragtninger over, hvorvidt der ogsaa iaar vil blive serveret Gaaseleverpostei *en croûte* og skjænket to Slags Champagne. Nye Toiletter er bestilte i Købstaden — Doctorens Frue har endogsaa faaet en Kjole fra København, Røde Post havde den med forleden — Landauere, Calescher, Charabanc'er og Jagtvogne er i de sidste Dage bleven vaskede, børstede og smurte, Seletøi er bleven gnedet af og poleret, Heste striglede; Alle anstrænger sig til det Yderste, og rundt om paa Herregaarde og Forpagtergaarde, hos Præster, Skovridere, Birkedommere og Læger er Alt Forventning, høitidsfuld, glad Forventning.

Klokken er Tre, Fanny sætter sit Haar, og Stuepigen fungerer som Kammerjomfru. — „Sidder den Rose rigtigt?“ spørger Fanny. „Jeg kan ikke selv se det.“

„Jøsses, ja“, svarer Pigen, „Frøkenen seer ud som en Maibrud, og dersom jeg var Mandfolk, saa —“

„Mændene er raa og brutale, Sidse“, afbryder Fanny hende, „urene i Tanker og —“

„Ja, gu, er Mandfolkene noget Rak, Frøken — men man kan lige godt ikke være fra dem!“

Saa kommer Tante Rosa til. Hun er forlængst i Pudsen — den gamle, graa Silkekjole — og bringer nu et Par sorte Silkestrømper. — „Du maa have Silke paa Dig idag, Fanny“, siger hun; „det er sviklede Strømper fra min Ungdom: den Slags er slet ikke mere til at faae.“

„Men mon de passer mig?“ spørger Fanny.

„Det skal være et daarligt Ben, der ikke kan sætte Façon paa en Strømpe!“ svarer Tante Rosa — og hun har Ret: Strømpen faaer Façon, og ud gennem Sviklerne paa Vristen lyser den skjære Hud som hvide Blink.

„Du er nydelig, min Pige!“ erklærer Tante Rosa og dvæler med Velbehag ved Fannys Skikkelse. „Nu maa jeg have Heinrich seet efter!“

Og Onkel Heinrich bliver seet efter — han er meget ulykkelig. Saadant et Selskab forrykker jo aldeles hans Tidsinddeling, han skal lægge Gamascherne og trække i sort Kjole, conversere fremmede Damer og renoncere paa Eftermiddagspiben — det er høist ubehageligt!

Omsider er Tante Rosas Mønstring endt, Vognen holder for Døren — saa kommer Capitainen, der skal kjøre sammen med Hjortholmerne. Da ogsaa han er synet, og en nykommen Plet paa hans Ærme er gnedet af, sætter han sig op, og saa gaaer det ad Skovsgaard til.

De halvanden Mil gaaer hurtigt; snart skimtes Taarnet, de ruller ind gennem Ladegaarden, Niels Kusk knalder med Pisken, og saa svinger de op for den store Sten-trappe.

De er de første — nei, Grev Christian er kommen. Han er reden i god Tid hjemmefra, har klædt sig om,

hilst paa sin Papa og sine Søstre og aflagt Beretning om Høstudsigterne paa Louiseholm. Nu staaer han ved et af Vinduerne i Havesalen og seer med bankende Hjerte ud efter de Kommende. Kraftig og smukt bygget er han. Sundheden lyser ud af hans hele Skikkelse, og man kan gjerne kalde ham kjøn, om man vil, men det er ingen aristokratisk Skjønhed: rare, blaa Øine, solbrunet Teint, lyst Fuldskjæg — han seer ud, som om han var sin egen Forvalter. Og det er han paa en Maade ogsaa. Læsning har aldrig ligget for ham — han blev ikke Student, saa den diplomatiske Løbebane var lukket; paa den militaire Vei naaede han kun til at blive Korporal i Dragonerne — han havde som Barn lært at ride af en gammel Militairhest, der havde været ti Aar paa Rekrutskolen — men Landmand og Rytter, og Rytter og Landmand, det er han. Han er oppe med Solen og arbeider som en Karl; han er med at rense Brønden og fyre op under Tærskværket, han slider sine egne aflagte Klæder og drikker som Regel kun Melk og dagligt Øl til Maaltiderne. Han bedømmer en Hest bedre end nogen Anden, og med sine Folk og med Bønderne kan han tale, men Selskabelighed er han bange for, og tidt og mangen Gang, naar han er paa Vei forat besøge En og Anden, vender han om af Frygt for at træffe Fremmede. Overfor Faderens Storhed føler han endnu mere end ellers sin egen Ringhed, han er keitet og forlegen — af Alle er han Den, der føler sig mindst hjemme paa Skovsgaard. Men ærligere Svend end Grev Christian har aldrig siddet i en Sadel, og ud af sit hele, varme Hjerte elsker han Fanny — elsker hende med Faderens stiltiende Samtykke. Nu seer han hende komme ind i Forsalen, han er allerede ifærd med at gaa hende i Møde men bliver rød i Hovedet, standser paa Halvveien og nøies med forlegent at hilse paa hende inde i Salen.

Havesalen paa Skovsgaard er stor, smuk og hyggelig. Hvidt og Guld møder Øiet overalt, forgyldte er de høiryggede Stole, forgyldte Gitrene om de to store Kakkellovne. Fra Loftet hænger tunge Krystallysekroner, og i Hjørnerne staaer Etagerer med kostbart Porcelain. Paa alle Vægge Malerier — udelukkende Familieportraiter. Det er

ikke som paa Hjortholm Mænd i Panser og Plade og myndige Matroner med stukne Perlehuer og hvide Brystlin; det er en yngre, mindre blodrig og mere forfinet Slægt; Kvinderne har store, vidtaabnede Øine, deres Teint er rosenrød og hvid, Haaret pudret, Taillen snørt og den bræmmede Atlaskeskjole dybt udskaaren. Mændene er af samme Type: de fleste i Hofdragt, med Kalvekryds, lang Silkevest og Knæbenklæder, Storkorsbaand over Axelen og Paradekaarde ved Siden.

Dørene til Terrassen staaer aabne, og mellem Havens Træer seer man ud over Aadalen og Bakkelandskabet paa den anden Side — det er som den landskabelige Baggrund for et Juel'sk Familiebillede. Og Greven selv passer ind i Billedet — en *grand seigneur* med svundne Tiders Hensynsfuldhed og virkelige Fornemhed, en fuldendt Vært, der ikke troer sine Pligter opfyldte med blot at have sørget for Mad og Drikke. Som fortrolig Ven hilser han paa Tante Rosa, og chevaleresque bøier han sig for Fannys Ungdom og Skjønhed; Onkel Heinrich opmuntres ved et let henkastet Spørgsmaal om Røde Posts Regelmæssighed, og Capitainen modtages som gammel Kamerat — Krigskamerat; han har naturligvis sin Gang paa Skovsgaard og uindskrænket Jagtret der som alle andre Steder, men her kommer han dog ikke ridende med et Par Ænder eller en Hare til Brug i Kjøkkenet — kun ved Foraarstid bringer han en lille Kurv med Vibeæg: det er det staaende Deputat.

Comtesserne Nancy og Henriette ligner to smaa, ganske ens Hyrdinder af sachsisk Porcelain — de er for Fremmede ikke til at skjelne fra hinanden. Noget hjælper det jo, at Comtesse Nancy har et Modermærke paa Halsen, saa man kan kjende hende fra Søsteren, naar de er nedringede — de er baade nedringede og alt Andet i Pluralis — og nedringede er de i Reglen, for de har en smuk Hals, og det forstaaer Candidat Mathiesen at vurdere. De to Comtesser faaer strax fat paa Fanny; det er et Par hjertensgode Piger, ikke kjønne, ikke begavede, men velopdragne til det Yderste og fuldt fortrolige med den Kunst at kunne conversere Enhver uden egentlig at sige Noget.

For dem er Fanny Indbegrebet af al kvindelig Skjønhed, de lytter til hendes Ord med en Blanding af Beundring og Forfærdelse, og hun bringer dem regelmæssigt som et Pust fra en helt anden Verden — en Verden, der ligger et godt Stykke udenfor Grevskabets Grænser.

Salen fyldes; der kommer Herregaardsfolk, Præster og Forpagtere — saa kommer Kongsted. Sikker og elegant træder han ind i den fremmede Kreds, Greven præsenterer ham, men da han naaer til Tante Rosa, erklærer hun kort, at Præsentation er overflødig: hun har havt „den Fornøielse“; Onkel Heinrich derimod kiler frem fra sin Krog og trykker Ingeniurens Haand mellem begge sine — Kongsted er aabenbart hans specielle Ven.

Der kommer Birkedommeren, værdig i Bevidstheden om sin uhyre Myndighed; den guldressede Hue har han jo desværre maattet hænge fra sig udenfor, men det falder ham sikkert haardt, thi han viser sig ellers aldrig uden at have dette Magtens Symbol paa Hovedet eller i Haanden, og man siger om ham, at han sover med den Guldressede i Steden for med Nathue.

Der kommer en brav Forpagter, forlegen og rød i Hovedet; han bliver staaende midt paa Gulvet, trykket af Situationen og af Bevidstheden om, at den ene Handske er revnet, men Grev Christian seer det og gaaer over til ham, og saa er de To strax midt inde i en Samtale om selvbindende Meiemaskiner.

Ind seiler med Holdning som en Kanehest en midaldrende Dame; hun har Pufærmer, er stærkt snørt og meget hoftebred — hun ligner nærmest en gammeldags Klukflaske. Det er Doctorfruen i den københavnske Kjole. Efter hende kommer Manden, Doctor Prip, friseret og med lyslila Handsker, lige sprungen ud af en anden Rangs Modejournal, og ved hans Side gaaer Parrets eneste Barn, en uformelig Kjæmpekvinde paa atten Aar. Hun er bleven opfødt efter Hygieinens rationelleste Principer med Boeuf, Speilæg og Porter, og Hygieinen har staaet sin Prøve. Doctoren smiler og smiler rundt — han kjender aabenbart Alle. Som ganske ung Candidat nedsatte han sig her paa Egnen og giftede sig efter et Aarstids Forløb med en

„local“ Pige, Datter af en rig Proprietairenke; samme Datter havde nok længe lidt af Bændelorm, men Doctoren kurerede hende, og Doctoren tog hende — det gik ham som Ridderen, der vog Lindormen og fik baade Prinsessen og Borgen.

Nu er Alle kommen, man gaaer til Bords. Den gamle Greve fører Tante Rosa — hun bliver mindst to Tommer høiere — og Grev Christian Fanny. Kongsted, der jo er første Gang til Middag paa Skovsgaard, fører Comtesse Nancy — Cand. Mathiesen har, forat forebygge Feiltagelse, givet ham Anvisning paa det lille Modernærke — og Onkel Heinrich maa slæbe af med Doctordatteren.

Det er et straalende Taffel inde i Spisesalen; Sommersolen lyser over Sølvtoi og Blomster, blinker i Krystallets Façetter og giver efterhaanden selv den lyseste Teint en varm, kraftig Carnation — eller er det Vinen, der gjør det? — Maaske! Det er udsøgte Vine, og Tjenerne gjør deres Pligt, de har et Øie paa hver Finger.

Samtalen bliver livligere og mere høirøstet. Birke-dommeren converserer sin Dame om det uhyre Ansvar og den ubegrænsede Magt, der følger med hans Embede, og det lykkes ham virkelig tilsidst at faae hende til at forstaa, at en Amtmand i Forhold til en Birkedommer er en temmelig underordnet Person. Doctoren siger de samme Vittigheder som ifjor — og iforfjor — og saa snart han blot aabner Munden, udstøder hans Frue en skingrende Latter, der minder om en falsk Trompetfanfare. Grev Christian converserer Fanny om Heste; han vil hele Tiden gjerne ind paa noget Andet, men han kan ikke faae sig til det. Candidat Mathiesens „Ædespalte“ er i uafbrudt Virksomhed, og Kongsted, der jo ikke har seet ham før, troer virkelig tre Gange, at han smiler. Pludselig lyder gennem Salen Tante Rosas kraftige Røst: „Tak, nu skal Kammerjunkeren ikke have Mere!“ Hun har seet en af Tjenerne ifærd med anden Gang at skjænke Madeira for Onkel Heinrich, og belært af tidligere Misèrer stopper hun ham i Tide.

— Middagen er forbi, man drikker Kaffe og ryger Cigar. Capitainen hviler mageligt ude paa Terrassen,

nipper til sin Chartreuse og blæser Ringe af Havaneseren; han seer inderlig veltilfreds ud — men Frakke og Pibe klæder ham alligevel bedre end Kjole og Cigar. Candidat Mathiesen sidder stille ned og transpirerer; han har taget Guldbrillerne af og tørrer dem omhyggeligt i det røde Silkelommetørklæde, der ligger over hans runde Knæ, af og til kan han komme med en lille Giftighed om en af Gjæsterne, men Meget siger han ikke: han fordøier. Greven gaaer rundt med Kongsted og viser ham Malerier og Udsigter: de er aabenbart meget indtagne i hinanden. Onkel Heinrich tripper uroligt om og seer jevnlig paa sit Uhr, som om han tænkte paa snart at tage hjem; det gjør han imidlertid slet ikke: han beregner kun, hvor han nu skulde have været, og hvad han nu skulde have taget sig til, hvis han havde faaet Lov at blive hjemme. Om Herrernes Samtale bekymrer han sig ikke stort, thi hverken Høstudsigter eller Politik interesserer ham; kun da En til en Anden henkaster det uskyldige Spørgsmaal om en fraværende Trediemand: „Hvad har han egentlig været tidligere?“ spidser Onkel Heinrich Øren og troer at faae en Bekræftelse paa, at Præexistenslæren er mere udbredt, end man skulde tro.

Nede i en af Havens mere afsides Gange sidder Fanny med de to Comtesser, en paa hver Side; mellem Trægrupperne slynger sig Kanalerne, og i dem seiler krumhalsede Svaner ind under buede Broer — Skovsgaards Have er nemlig en rigtig Herregaardshave, som man træffer dem i rettroende Eventyr. Og som til Eventyr lytter de to smaa Comtesser, naar Fanny taler, som til en Fremtidsmusik, hvis Harmonier de vel ikke fatter men dog uvilkaarligt har Øre for. Saa glider Talen hen paa Grev Christian, og Søstrene udgyder sig i begeistrede Ord om den kjære, gode Broder; Fanny taler om den kjære, kjære Broder Frits, men saa slaaer Comtesserne Øinene ned — „alle de smaa Billeder, de vende sig omkring“. Fanny taler om nye, „moderne“ Bøger, men dem har Comtesserne ikke læst, thi Candidat Mathiesen censurerer sine tidligere Elevers Læsning, og det Meste af den nyere Literatur kommer paa den sorte Tavle. — „Og det finder

man sig i!“ siger Fanny og bliver hel rød i Hovedet af Indignation. Et Øiebliks Pause, saa har hun imidlertid glemt sin Forbitrelse over Censuren, peger pludselig fremad og udbryder: „Nei, hvor man maa have en storartet Udsigt oppe fra den Tværgren i Kastanietræet! Har man ikke?“ Comtesserne veed det sandelig ikke, for de har selvfølgelig aldrig været deroppe. — „Skal vi entre derop!“ foreslaaer Fanny, men Comtesserne seer forfærdede paa hende. Hun har strax tænkt sig selv staaende oppe paa Grenen og nydende Udsigten, men de to artige Søstre har kun tænkt paa Opfarten, paa revne Kjoler og farlige Stillinger. — „Gud, hvis der kom Nogen!“ siger Comtesse Nancy, og Comtesse Henriette gjentager: „Ja, Gud, hvis der kom Nogen!“ — „Ja, hvad saa!“ svarer Fanny. „Jeg har Silkestrømper — sviklede — se blot!“ Og kaad løfter hun sin Kjole lidt op men lader den i næste Øieblik falde, thi Greven, Kongsted og Candidat Mathiesen kommer gaaende.

De standser et Øieblik og vexler et Par Ord med Damerne, saa gaaer de videre. — „Sjelden smuk er Frøken Høibro“, siger Greven. — „Ja—a, det er hun“, indrømmer Candidat Mathiesen, „men det gaaer hende ligesom den deilige Prinsesse i Eventyret: man veed aldrig, hvad Øieblik der falder hende smaa Skruptudser ud af Munden!“ — „Hun er maaske ikke Dame i almindelig Forstand“, siger Kongsted, „men alligevel —“. „Hvad mener De med „alligevel“, Høistærede?“ spørger Candidat Mathiesen. — „Aa, egentlig ikke Noget, jeg tænkte kun paa, at hun ikke har havt nogen Moder, og det undskylder jo en Del“. — „Ja meget“, siger Greven, og saa gaaer de ind i Havesalen.

Der faaer Birkedommeren fat paa Kongsted og converserer ham i længere Tid om Bønder, Gendarmer og Viborg Overret. Bønderne finder han skrækkelige — uden alt juridisk Begreb — og Gendarmerne ere da Gudskelov gaaede ind — de skaffede ham en utrolig Mængde Sager om Løsgjænger og Betleri paa Halsen. — „Nei“, slutter han med at sige, „jeg skulde ikke have været begravet her paa Landet, her glemmes man. Sognefogderne, Gud-

bevares, de bliver Dannebrogsmænd over en lav Sko — men hvor ofte bliver en Underdommer Ridder? Nei, jeg skulde have siddet i Overretten — naturligvis i Landsoversamt Hof- og Stadsretten, ikke i Viborg. Gudbevares, jeg bøier mig for Viborg Overret, naar den forandrer en al mine Domme, men have Respect for den — nei!”

Omsider slipper Kongsted bort fra ham og slaar sig ned hos Damerne, men deres Conversation kan han slet ikke følge; de taler meget ivrigt om en Mængde fornemme Personer — næsten udelukkende Grever og Baroner — med hvem de alle synes at staa paa den intimeste Fod, men af hvilke Kongsted ikke kjender en Eneste, og først langt om længe gaaer det op for ham, at Talen er om den stedlige „Amtstidendes“ Feuilleton, den lige saa spændende som omdebatterede „Grev St. Armand.“ Doctorfruen troer ubetinget paa samme Greves reelle Hensigter med Portnerdatteren, men Birkedommerfruen er skeptisk: den Første raaber altid op, og den Anden hvisker altid det er nu deres Eiendommelighed, og Candidat Mathieser er derfor ogsaa vittig og siger: „Den Ene har et godt Mundlæder, den Anden har kun et Hviskelæder!”

Kongsted gaaer ind i Cabinettet ved Siden af og seer paa Malerier. Et nyere Portrait af en statelig Herr i civil Dragt vækker hans Opmærksomhed, og han bøier sig ned forat se efter Malerens Navn, da Fanny i de Samme kommer forbi. — „Er det en ny Parsbjerg, De har fundet?“ spørger hun spydigt. — „Nei, det troer jeg neppe, det er, Frøken“, svarer han, „jeg saae forresten kun efter, hvem der har malet det.“ — „Naa, og fandt De det?“ — „Nei, der staaer kun Stedet, hvor det er malet — Nizza — og Aarstallet 1872.“ — „Nizza!“ udbryder Fanny. „Der døde Moder jo! Hvem forestille det Billede?“ — „Ja, der kommer Greven, vi kan jo spørge ham ad.“ Og Kongsted spørger, og Greven svare — tilsyneladende lidt forlegent — at det er hans ældre afdøde Broder, efter hvem han arvede Besiddelsen af Grevskabet; han var ugift og døde i Udlandet. — „I Nizza?“ spørger Fanny ivrigt. „Der døde jo min Moder — ha han kjendt hende og truffet hende?“ — „Ja, min salig

Broder har kjendt Deres Fru Moder“, svarer Greven; „men skal vi ikke gaa ind i den blaa Sal, der musiceres, hører jeg“.

Det er Doctorfruen, som spiller. Hun er til Manges Fortvivelse saa ulykkelig at være „musikalsk“, d. v. s. hun spiller altid, baade efter og uden Opfordring. Sine Medmennesker deler hun i musikalske og umusikalske, og de sidste foragter hun grundigt; Doctoren har hun i Aarenes Løb faaet bildt ind, at han elsker Musik, og han troer virkelig selv paa det. Nu spiller hun en Sonate — med obligat Applaus-Accompagnement af Manden — og da den — omsider — er færdig, synes Onkel Heinrich, der længe har staaet taus, at han ogsaa bør sige Noget, og henvender sig til hende med det uskyldige Spørgsmaal: „Var det ikke noget af det kjønne lille Syngestykke, hvor han sidder paa Hesten og synger?“ — „Gud forbarme sig, De mener da ikke „Don Juan“, Kammerjunker?“ udbryder Fruen forfærdet, og Onkel Heinrich svarer glad Ja og beundrer sin egen musikalske Begavelse.

Nu bryder man op, Vognene holder for Døren. Birke-dommeren fatter stolt sin Guldtræssede, og Grev Christian hjælper Fanny Overtøiet paa, takker hende for hendes Nærværelse og beder om Lov til med det Første at maatte aflægge en Visit paa Hjortholm. Capitainen beder Kongsted hilse Møller Sørensen og sige, at han kommer en af Dagene, Candidat Mathiesen seer til med et spodsk Smil, og en velvillig Forpagter haler Kaaben om Doctordatteren, der seer langt efter Kongsted. Et Knald med Pisken, saa ruller Hjortholmerne hjemad.

— Sommerferien var begyndt. Smaa Embedsmænd havde sparet Vinteren igjennem forat kunne tage fjorten Dage bort, Studenter købte nye Silkehuer og patenterede reisepiber, Damperne var overfyldte, og det ene mægtige fog efter det andet var gaaet ud fra Hovedstaden med „Feriebørn“, der spredtes over Landet for efter en Maa-

Sophus Bauditz: Hjortholm.

heds Forløb at komme tilbage med røde Kinder og Kjød paa Kroppen.

Sommerferie. Du vidunderlige Tid, der forandrer selve Landskabets Character! Mellem de skaldede Klitter kan man nu se et Glimt af en moderne Parasol, i Alhedens Lyng klinger det reneste — eller ureneste — Københavnsk, og paa de umuligste Veie mødes Cyclister trækkende med Maskinen og udvexlende deres aandfulde Bemærkninger om Racere, Pedaler og Punktering — Domkirker og Cycler er jo altid under Reparation.

Byen ligger paa Landet — og Landet ligger somme-tider i Byen.

Kongsted var ventet hjem til Forældrene i Hovedstaden, men han kom ikke, Nivelleringen trak længere ud end beregnet.

Nu sad han en varm Sommereftermiddag i sit Gavlværelse i Pinds Mølle og skrev hjem til Moderen; det blev et langt Brev, udførligt beskrivende og academisk correct — i den Familie var man altid correct.

Kongstederne havde i tre Generationer været Conferencesraader og virket i Cancelliet, i Justits- og Cultusministeriet. Gik Nogen af dem Dommerveien, endte han ufravigeligt i Høiesteret, Alle blev de Commandeur af Dannebroke, og Een af dem havde naaet saa høi en Alder, at han fik Storkorset. Altid havde de haft Interesser udenfor deres Fag, gik flittigt i det kongelige Theater, var Medlemmer af Musik- og Kunstforeningen og læste enhver Forfatter, saa snart han havde faaet en Position. De førte selskabeligt, men exclusivt Hus: Familien, ligestillede Embedsmænd og Folk, der havde et Navn, som de selv havde skaffet sig, det var Omgangen — ingen Andre kom til dem, thi Kongstederne var, skjøndt de i sin Tid havde været national-liberale, saa udprægede Aristokrater, som nogen rigsgrevelig Slægt. I Tankegang og Livsanskuelser var de imidlertid „bestandig borgerlige“, og deres eneste Familiemystik og Familiepoesi var Traditionen om Retten til Hjortholm. Generation efter Generation havde fortalt Eventyret om den jydsk Herre-

gaard, det gik i Arv fra Slægt til Slægt, og medens man oprindelig nærmest havde Øie for den reelle Side af Sagen, tænkte de senere juridiske Kongsteder kun paa Uretten, paa den Krænkelser, det legale Princip havde lidt; deres ideelle Retsfølelse oprørtes, det var „Kampen for Retten“, de i al Stilhed førte, og de var ikke langt fra at gjøre de til enhver Tid levende Høibroer ansvarlige for, hvad en af Aterne havde forbrudt.

Kongstedernes Familieliv var mønsterværdigt — det var en Familie uden Lidenskaber. De giftede sig, naar de kunde ernære en Familie, giftede sig aldrig for Pengenes Skyld men standsmæssigt, og til Standsmæssigheden hørte jo Midler. Formue efterlod de imidlertid aldrig; de gode Indtægter og Medgiften gik med til Børnenes Uddannelse, Udenlandsreiser og Føren Hus, men Gjæld kjendtes ikke, og naar en Kongsted døde, var der sikret hans Enke en rigelig Livrente. Familiedisciplinen var stærk men umærkelig for Fremmede; det havde i sin Tid kostet en haard Kamp, inden Erik Kongsted, Forældrenes eneste Barn, havde faaet Lov til at blive Ingenieur — det havde jo nemlig Ingen af Slægten været før — men nu var han det, og saa fandt man sig i det Uundgaalige, var stolt af ham, fulgte ham dagligt i Tankerne og studerede hans Breve som Actstykker.

Og Erik Kongsted skrev:

Kjære Moder!

Hjertelig Tak for dit sidste Brev og for Hilsenen fra Fader! Jeg har det fremdeles godt, arbejder flittigt og befinder mig over Forventning vel her paa Egnen. Det er jo morsomt at leve sig ind i helt andre Forhold, vænne sig til at læse gamle Aviser og spise gammelt Franskbrød og opdage, at der i Virkeligheden er større Forskjel paa By og Land end paa Rom og Constantinopel. Det er ligesom at se Verden spille sig i en Draabe. Jeg forstaaer efterhaanden, at det at finde den første Viol herovre er ganske det Samme som at overvære en interessant Première i det kongelige Theater, og jeg læser nu med samme Begjærighed som hele

Egnen den stedlige „Amtstidende“s spændende Feuilleton „Grev St. Armand“, der er Alles staaende Conversationsstof. Alt i denne Verden er jo relativt. Der ligger oppe mellem Hedebakkerne et lille lyngtækt Hus med to Fag solbrændte Vinduer; man skulde ikke tro det muligt, at Nogen kunde leve derinde, men selvfølgelig kan Beboerne alligevel baade leve og dø.

Ved Middagen paa Skovsgaard morede jeg mig fortræffeligt og gjorde Bekjendtskab med hele Egnen. Grev Porse, som jeg tidligere kun havde seet, da jeg gjorde Visit hos ham, er en complet Vært og en ualmindelig tiltalende Personlighed i det Hele. Han er en Jorddrot, som en Jorddrot bør være, fuld af Iver for at udrette det mest Mulige med de Midler, der er ham betroede. Jeg traf naturligvis ogsaa Hjortholmerne, men med Undtagelse af den gamle Kammerjunker, som jeg jevnlig møder, og som synes at have kastet sin Kjærlighed paa mig, seer baade den gamle og den unge Frøken stadig „Prætendenten“ i mig.

Stor Fornøielse har jeg fremdeles af Capitain Riis, som jeg oftere har omtalt. Jeg veed egentlig ikke, hvori det Eiendommelige og det Tiltalende ved ham ligger, men jeg troer, at det i alt Fald for en Del be-roer paa, at der er en vis *festivitas* over ham, at han saa ofte siger Noget, man ikke venter at høre, siger det, som ingen Anden falder paa at sige. Det er da ogsaa ham, jeg kan takke for det udmærkede Kvarteer, jeg nu har.

Pinds Mølle ligger paa Bunden af et langt og bredt Dalstrøg omgivet af høie Bakker. I Dalbunden er der milevidt Enge, og gennem dem slynger sig Tvis Aa. Møllen er et stort Bygningscomplex, og de okkergule Længer med det tjærede Bjælkeværk staaer fortræffeligt til Omgivelserne. Mølledammen er en hel lille Sø med Iris og Brudelys mellem Rørene, Myggesværmene danser over dem, og Fiskene slaaer. I Begyndelsen kunde jeg ikke sove for Møllehulets Brusen og Værkets Klappen, men nu hører jeg det ikke længer, og det er et prægtigt Syn at se et Slør af Vand brydes over de

grønslimede Skovle, ligesom hele Mølleinterieuret med de hvidpudrede Karle i det halvmørke Rum ligefrem er tiltrækkende — jeg begynder at forstaa, hvorfor Rembrandt siges at være opvoxet i en Mølle.

Sidder jeg ved mit Vindue, kan jeg gennem de to Kastanietræer, der skygger for det, overse det Meste af Gaarden, som til Stadighed er fuld af Duer; kommer der saa en Vogn kjørende, hvilket hyppigt skeer, flyver hele Sværmen op paa een Gang, op paa Taget ved Siden af Storkereden, og det med et Brag, der minder mig om Dueflokken paa Marcuspladsen, naar Signalskuddet lyder.

Her er en deilig, skyggefuld Have langsmed „Baghullet“ og Aaen; Blomsterlandene er indfattede med Lavendler, og Provencerosernes blaarøde Kugler hænger tunge ned overalt. Ved Aaen er et Lindelysthus, hvor en udslidt Møllesten er Bord, og her holder jeg meget af at ryge min Aftencigar og se paa Vildænderne, der sommetider kommer helt ind til Bredden og plasker mellem Krusemynterne.

Familien er prægtig. Møller Sørensen er en stor, firskaaren Kjæmpe med sort Haar og rødmusset, skjægløst Ansigt. I sin Ungdom har han staaet ved Hestgarden, og det er hans Stolthed, at han har havt vor Konge til Chef. For en halv Snes Aar siden skal han have været en virksom og flittig Mand, men nu tager han sig ikke synderlig Andet til end at ryge Tobak, hvilket han imidlertid ogsaa gjør fra Morgen til Aften. Jeg har endnu ikke seet ham i anden Dragt end Skjorteærmer og broderede Morgensko; i den Dragt seer han fra Mølleøren paa, at Mestersvenden giver sine Ordre, og i den Dragt seer han fra Vinduet paa, at der kjøres Hø ind. Saa tørrer han med Armen Sveden af Panden, leer over hele Ansigtet og føler, at han har udrettet Noget. Hjemmefra vil han nødigt, men han er aldrig gladere, end naar der kommer Fremmede paa Møllen — ligegyldigt hvem — og han under i det Hele taget sine Medmennesker alt Godt. Sin Kone, der er lige saa trivelig og lige saa gjæstfri, beundrer han, og det

har han ogsaa Grund til, thi hun er en udmærket K energisk, driftig og proper, og en brillant Husmo Hendes Fader lever endnu som en apoplectisk Gaml der kun med Besvær rokker fra Stue til Stue og ved enkelte Ord kan give sin Mening til Kje Rørende er det imidlertid at se, i hvilken Grad patriarchalsk bøier sig for Alderdommens Værdigt Møller Sørensen tager ikke nogen Bestemmelse ud Forveien at have indhentet sin Konefa'ers Mening, Mand og Kone søger da i Forening at udtyde Gamles mimrende Orakelsvar.

Møllerfolkene har kun eet Barn, en Datter tyve Aar, der hedder Helene. Hende kan jeg b characterisere ved at gjentage, hvad Faderen igaar, lee over hele Ansigtet, sagde om hende: „Gud maa v hvor Mo'er og jeg har faaet det Pige-barn fra!“ nogen Grund til Undren kan den gode Mand virk ogsaa have, thi Frøken Helene er saa forskjellig Forældrene som Ild fra Vand. Hun er lille og spir har Blegsot og Nerver, fine Fornemmelser og v literaire Interesser. Hun pleier altid enten at fnise være fornærmet og tilbringer sin Tid med at spille quet, spise Masser af umodne Æbler og læse Minuter ad Gangen — helst naturligvis „Grev St. mand“, om hvis meget sammensatte Character hun ve daglige Bemærkninger med Sognefogdens Datter Ma At Møller Sørensen til Trods for — eller maaske n paa Grund af — alt Dette beundrer Frøken Helene vel overflødigt at bemærke.

Nu har jeg forhaabentlig givet Dig en udtømm Skildring af de Omgivelser, mellem hvilke jeg le En af Dagene kører Capitainen og jeg en Tur til V mosen, som jeg af forskjellige Grunde glæder mig t se. Hils Fader mange Gange.

Din altid hengivne Søn

Erik.

— Pang! Pang! lød det nede paa Engen, Sku Skud, og en halv Time senere red Capitainen over M

roen paa sin Brune, der, mens han var paa Jagt, havde græsset inde under Bakkerne. — „Holla! Er der Nogen hjemme?“ raabte han, og saa viste Kongsted sig i det aabne Gavlvindue, Mølleren og hans Kone i den aabne Dør. — „Ja, at De var hjemme, Ingenieur, det vidste jeg, for der lugtede af god Cigar helt ovre paa den anden Side af Aaen. — Goddag, Sørensen! Goddag, Madam Sørensen — aa, skil mig af med det Par Graaænder og de Bekasiner — De kan tage hele Tasken, saadan! — Ja, vist skal Lotte i Stald! Og giv Diana lidt at drikke — naa, hun er allerede inde ad Kjøkkendøren! — Det er dog en velsignet Mængde Hø, De har iaar, Sørensen!“

„Ja“, svarede Mølleren, „men det er lige godt et farligt Slid at faae det bjerget!“

„Aa, hvad — De seer jo dog kun til!“

„Ja, men man bliver sgu allermest træt af Ingenting at bestille“, forsikrede Mølleren og lo.

„Capitainen maa da være saa god at komme indenfor og nyde Noget“, bad Konen og tørrede omhyggeligt den høire Haand af i Forklædet, inden hun rakte den frem. „Et Stykke Finbrød med røget Faarelaar eller —“

„Ja, og en stiv Hybenkradser til!“ supplerede Manden.

„Nei, Tak, giv mig blot lidt Kjernemelk“, sagde Capitainen, „det slukker bedst.“

Saa drak Capitainen en halv Pot i eet Drag og hilste paa Kongsted, der var kommen ned i Stuen. Men Ro paa sig havde han ikke: „Har De min Stang og min Fluesnøre, Madam Sørensen. Jeg vil ud at fange Foreller — kom De med, Ingenieur, og De ogsaa, Sørensen!“

„Nei, ellers Tak!“ svarede Mølleren. „Det er for træls et Fiskeri det, saadan at gaa op og ned paa sine Ben! Jeg kan nok lide at røgte Aalekisten, hvor de render ind af sig selv, men saadan at traske — nei! Man bliver jo ogsaa vaad om Fødderne!“

„Ja, naar man er paa Morgensko!“

Saa gik Capitainen og Kongsted ned til Baghullet. — „Er her ikke deiligt!“ udbød Capitainen. „Kan De tænke Dem noget Kjønnere end det brusende Vand inde under Hjulet og hele den sortgrønne, hemmelighedsfulde

Flade inde under de skyggende Træer! Og saa at vide, at Forellen smutter om her mellem Elletrunterne! — Ja, undskyld, at jeg siger „Forellen“, jeg veed nok den hedder Bækørreden, men det Ord er der ingen rigtig Klang i. — Naar der falder et Solstænk ned mellem Elleløvet, kan De hvert Øieblik se en sort Skygge, der er borte som et Lyn — det er Forellen! Det er den eneste Fisk, der er Poesi over! Den er mellem sine Jevnlige, hvad Sneppen er mellem Fuglene: Sneppen med den bløde, noble Farvetegning, den lydløse Flugt, Øinene, der ligger saa langt tilbage i Hovedet, Sneppen, der kommer og forsvinder, før man veed af det — er den ikke som fløiet lige ud af Mosekonens Bryggers! — Stille! Der er Bid! — Saadan! — Ja, Bekasinen er der nu ogsaa Stemning over. De skulde ligge en solvarm, kølig Aprildag nede ved Kanten af Mosen; saa hører De pludselig over Dem, om Dem, snart paa det ene, snart paa det andet Sted, en uendelig svag og uendelig gennemtrængende Lyd, De veed ikke, hvorfra den kommer, det er, som om det var selve Luften, der lo omkring Dem. Endelig opdager De høit, høit oppe en lille sort Prik, den spæde Latter lyder som en fjern Vrinsken, og nu veed De, at det er Bekasinens Elskovsleg, og saa forstaaer De, hvorfor man her i Jylland kalder den Dobbelte for Horsegjøgen!“

En Timestid gik de langs den bugtede Aa, hvor Guldsmeddene vuggede paa Rørskovens bronceviolette Fjerbuske, hvor Fiskene slog, og hvor Høet stod i Stakke. Capitainen fangede en hel Ret af de sølvglinsende, rødplettede Fisk, og saa kastede han sig i en Høstak og fik Kongsted trukket ned ved Siden af sig. — „Aa, hvor det dufter! Kan De mærke, hvor De bliver døsigt, Kongsted? Nu aander Hødronningen paa Dem — luk Øinene, saa seer De hende! — Det kan nok være, vi skal have fin Aftensmad: Foreller og Bekasiner! — Og Madam Sørensen steger dem brillant — det har jeg dog faaet Egnen lært: at stege Vildt! — Naa, nu maa vi hjem!“

Møllerkonen fik Forellerne, og de tre Mandfolk — Capitainen, Kongsted og Mølleren — gik ind i Stuen og satte sig i Sophaen efter først at have ryddet denne for et

Par Katte, der regelmæssigt betragtede denne Plads som deres specielle Domaine.

— „Luk dog Vinduerne op, at vi kan faae lidt frisk Luft!“ udbrød Capitainen, ligesom han vel var kommen til Sæde. „Og rul Gardinet til Side, at Solen kan skinne herind!“

„Ja, vor Fa'er er jo rigtignok ikke meget for Træk“, indvendte Mølleren. „Det er da ogsaa kun en Vindmøller, der kan leve af Luften!“

„Død og Pine, jeg har jo slet ikke faaet hilst paa Deres Konefa'er!“ sagde Capitainen og foer ind i den anden Stue.

Der sad den Gamle i en rigtig Bedstefaderstol, patende paa en udroget Pibe, og nikkede venskabeligt til Capitainen. — „Naa, hvordan gaaer det?“ spurgte Denne. — „Jo“, svarede Mølleren, der var fulgt med, „vor Fa'er kan Gudskelov tære sit Foder brillant. Og idag har han været helt nede ved Aalekisten. Kan De ellers se, hvor han er fin: Smeden fra Vørslev var her igaar og barberede ham — det pynter svært!“

„Hø — hø“ — mimrede den Gamle.

„Ja, vel, ja, det er rigtigt nok“, sagde Mølleren. „Vor Fa'er siger, at vi skal se at faae Høet bjerget i Tide, for der er Lurk i Veiret!“

„Ve — ve —“ vedblev Gamlingen.

„Ja, vel, det fra Vesterengen først, for den ligger lavest“, supplerede Mølleren atter. „Det er ligegodt stort, som Fa'er følger med hele Bedriften!“

„Hvor er Helene?“ spurgte Capitainen, da de Tre igjen var gaaede tilbage til Øverstestuen.

„Ja, hvor er hun?“ svarede Mølleren og lyttede i det Samme. — „Jo jeg kan høre, hun er ude at spille Croquet paa Blegepladsen med Sognefogdens Maren. I Begyndelsen, vi havde det Croquet spil, vidste jeg aldrig, om det var de her Kugler, de slog paa, eller om det var en af Karlene, der var ude at flytte og slog Tøirepæle ned. Men nu har jeg lært mig til at kjende Forskjel: naar jeg bare hører Slag, og det gaaer af i Stilfærdighed, saa er

det en af Karlene, der flytter, men naar der først kommer Slag og saa Skjændsmaal, saa er det sgu Croquet!"

"Hvordan har Helene det?" spurgte Capitainen.

"Ja, hvordan har hun det! Det er ligegodt grinagtigt, men nu har vi jo baade brugt den gamle og den unge Doctor til hende, og der er ingen af dem, der rigtig kan sige, hvad hun skader. De fylder hende med de her smaa Jernpiller, der ligner Rævehagl, men det er ligegodt et storartet Stykke Pigebar, for nu har hun spist for fjorten Kroner af dem, og lige skidt er hun — hun kunde saamænd lige saa godt slikke paa Kakkelovnen!" Og Mølleren lo, saa det klukkede i ham, og beundrede alligevel Datteren. — "Med Appetitten er det ogsaa sløit", vedblev han. "Nei, saa kan mine Feriebørn anderledes hugge i sig! Jeg har faaet tre Stykker sendende ovre fra Kjøbenhavn, og nu gaaer jeg og feder paa dem, det bedste jeg kan, for man vil jo dog gjerne skikke dem hjem i ordentlig Foderstand. — Skal vi gaa ud og se dem spise — det bliver man saa rart brødflov efter!"

Og Mølleren reiste sig og gik, fulgt af Capitainen og Kongsted, ud i Folkestuen, hvor tre fornøiede Børn spiste af alle Kræfter.

"Det var Ret, Børn, spis, til I revner, og drik sød Melk ovenpaa!" sagde Mølleren, lo opmuntrende og fulgte med megen Interesse Børnenes Maaltid. "Husk paa, I skal veies iovermorgen, og er I ikke taget ordentlig til siden forrige Uge, saa bliver vi ikke gode Venner! — Ja, Melk er en deilig Ting til at fede, men jeg kan ikke faae mere end en halv Pot om Dagen hældt paa Helene, derfor er det ogsaa, hun er saa utrivelig. — Ja, saa er det vel bedst, vi gaaer op igjen!"

"— Apropos, Melk, Sørensen", sagde Capitainen, da de igjen var kommen i Sæde, "De blev vel ikke vred, fordi jeg sendte den gamle Stine hen at faae lidt hos dem forleden?"

"Ih nei, Capitain, De skal have Tak, fordi De tænkte paa os her i Møllen og ikke skikkede hende andensteds hen. Stine er jo en skikkelig Kone. Nei, Anne Steffens kom forgangen Dag og begjærede Melk — hende undte

„Jeg det ikke, men man er jo ikke meget for at nægte ende Noget.“

„Hvorfor ikke det?“ spurgte Kongsted. „Hvem er en Anne Steffens?“

„Aa, det er en gammel Kvind af Natmandsfolket, er boer paa Kanten af Vildmosen,“ svarede Capitainen. De kan faae hende at se imorgen.“

„Er det en rigtig Taterske?“ spurgte Kongsted interseret.

„Ja, hun er sgu rigtig nok!“

„Jeg troede næsten ikke, den Race existerede mere!“

„Den er ogsaa godt ifærd med at dø ud! 1806 var den sidste Ulv skudt her i Jylland — det er kun et dsspørgsmaal, naar den sidste Tater bliver funden død a en Grøftkant!“

„Hør, siden vi taler om Anne Steffens — hvad var t, jeg hørte om Kammerraaden forleden?“ spurgte Mølleren.

„Om Bro, den Æsel!“ udbrød Capitainen.

„Ja, de siger, han skal have Frøkenen oppe paa ortholm.“

„Tante Rosa?“

„Nei, hende den unge.“

„Fanny? — Han skal ha'e Fanden, skal han!“
abte Capitainen indigneret.

„Ja, men de siger, han vil“, vedblev Mølleren, „og ortholmerne er nok i en slem Klemhærke for hans yld. De snakker om, at han i de sidste Aaringer ogsaa r laant den unge Herre grov mange Penge.“

Capitainen rystede paa Hovedet, og Mølleren fortsatte idigt: „Det var ligegodt Synd for Frøkenen, om hun ulde blive nødt til at tage den Kjeltring!“

„Hun skal have den unge Greve!“ erklærede Capitainen med Sikkerhed.

„Naa, skal hun det. Ja, han er ellers en Stadsmand - han havde fortjent at staa ved Hestgarden.“

„Han fortjener ogsaa Fanny!“

„Ja, aa, ja, — hun er nu saadan mere til Zirat end

„Ja, vel var jeg det, men det var da ikke for min Fornøjelse; det var, fordi Du saa gjerne vilde derover. Da jeg havde været nede ved Canalen, der, hvor jeg har agt Hestgarder, og da jeg havde været henne at se, hvordan Kongen nu boer, saa var jeg helst reist hjem med et Samme; jeg kunde heller ikke sove ordentligt i Kjøbenhavn — jeg savnede at høre Mølleværket!“

Helene sendte Faderen et Par Øine, men det bed ikke paa ham — han var vant til det.

Saa fortalte Capitainen i Løbet af en halv Time Alt, hvad han vidste — og det var Meget — om hele Egnen, om Grevens og Doctorens, Søllested, Kielsen, Birkedommeren og Agrarbevægelsen, og da Klokken var halvgaaen Ti, og Møllerens Pibe røget ud, begyndte den brave Vært at gabe og vilde hænge Piben fra sig paa Væggen, men med et esigneret: „Naa, det er sandt, jeg rev Sømmet ud foræden — ja, man skulde vel se at faae et andet slaaet i gang!“ satte han den fra sig i Krogen og gabede videre. Da Gamlefa'er samtidigt mumlede Noget, benyttede Mølleren sig snedigt heraf til at erklære, at vor Fa'er sagde, at det var paa Tide at gaa i Seng, og at man altid stod sig bedst ved at følge vor Fa'er, for han var ligegodt baade den Ældste og den Klogeste, og skjøndt saavel Madamen som Helene protesterede mod denne Udtydning af Oraklet, viste Mølleren sig dog, og man skiltes ad — Helene med et langt Blik efter Kongsted.

Da Capitainen og Kongsted var kommen ovenpaa, sagde Capitainen: „De har da aabenbart gjort en Erobring, ingénieur — den smaa Helene er jo forlobt i Dem!“

„Det vil jeg ikke haabe!“

„Hvorfor ikke det?“

„Nei, — hende kunde jeg dog ikke tænke mig at præsentere for min Moder!“

„Maa jeg spørge, er det det vigtigste Hensyn for Dem?“

„Eet af de vigtigste!“

„Hør, Kongsted, De kjender vist kun tilredne Heste og komplette Damer!“

„Aa, ja, saamænd!“

„Men De har dog vel nok givet eller taget et Kys hist og her!“

„Jeg har virkelig aldrig kysset nogen anden Kvinde end min Moder!“

Capitainen fløitede. „De har nok altid holdt Dem paa Hovedlandeveien — Gudbevares, det er meget hæderligt men mindre morsomt, for det er netop paa Biveiene og der, hvor der slet ingen Vei er, man seer mest. — De har vist heller aldrig vadet gennem en Snemark, hvor Deres Spor var de første? — Nei, jeg tænkte det nok — De gaaer kun, hvor Folk har gaaet før Dem! — Men hvad det angaaer at vælge en Kone, saa —“

„Saa beroer det Væsentlige paa Overensstemmelse i Anskuelser og Dannelse!“

„De er Prosaiker! Det Væsentlige er og bliver Kjærlighed!“

„Ja, naturligvis — men det kommer an paa, hvad man forstaaer ved Kjærlighed. En lidenskabelig forelsket Mand faaer, i alt Fald i mine Øine, let et komisk Skjær over sig.“

„Men Mand dog!“ raabte Capitainen. „Kan De da ikke forstaa, at naar man er saa lykkelig at føle Kjærlighed, den store Kjærlighed, saa er den Alt — der er slet ikke Andet til i Verden end den!“

„Har De da selv, kjære Capitain —“

„Jeg! Aa, Gud hjælpe mig! Jeg har stykket mig selv ud paa det Omraade som paa alle andre. Og veed De, hvad min Ulykke har været? Den, jeg havde Hjerte for, hun har aldrig kunnet daare mine Sanser — og de, der har daaret mine Sanser, dem har jeg aldrig havt Hjerte for. — Men det forstaaer De naturligvis ikke, Træmand, som De er, for De har hverken Hjerte eller varmt Blod — Godnat, Kongsted!“

„Godnat, Capitain!“

Klokken Syv næste Morgen holdt Møllerens Fjeder-vogn for Døren, og fem Minuter efter rullede Capitainen

og Kongsted ud af Møllegaarden, over den gjaldende Bro, hvor man til den ene Side havde det skummende Hjul, til den anden Side det dybe „Baghul“, op over Møllebakken, hen imod Tvis Skov.

— „Er De nu rigtig glad, Ingenieur, rigtig taknemmelig, fordi De lever?“ sagde Capitainen pludselig. „Tænk Dem, vi har en hel, lang Dag for os og mindst en Mil til Kattegat! — Der kommer en Heire trækkende imod os ovre fra Vildmosen! — Naa, nu slog den af — den aner formodentlig ikke engang, at den er fredet efter den nye Jagtlov! — Saae De forresten, at Helene tittede ud mellem Gardinerne, da vi steg paa Vognen — ja, for min Skyld var det ikke!“

„Heller ikke for min!“

„Sig ikke det, De hjerteløse Ingenieur! — Saae De maaske heller ikke, at hun lagde Blegstoten iaftes, ligesom Rangspersoner kan lægge Hofsorten paa et enkelt Bal — jo, det er tydeligt nok!

Den Mølle ligger lunt under Bakkernes Rand,
Hvor Forellen smutter om imellem Stene;
De Brudelys, de blomstrer udi Mølledammens Vand
— Naar tændes de for Møllerens Helene?

Og Helene er skam et godt Parti! Hun faaer engang Møllen og Bekasinjagten, Linnedskabene og de blanke Sølvpenge, der ligger paa Kistebunden — den Mand er ikke narret, der tager hende!“

„Ja, hvad kan hun egentlig bruges til?“

„Hun kan spille Croquet!“

„Og hvad mere?“

„Ja, det veed jeg sgu egentlig ikke! Men hun er min Guddatter, jeg holder meget af hende, og jeg kysser hende altid paa Munden! — Kunde det heller ikke friste Dem at faae Sørensens og hans Kone til Svigerforældre?“

„Jo, det kunde, men jeg modstaaer Fristelsen! — Jeg vil forresten sige Dem, at jeg sætter megen Pris paa dem begge To, og det er mig en ren Fornøjelse at slaa en Aftenpassiar af med Mølleren.“

„Saa? Jeg troede ikke, man kunde tale med Bønder!“

„Hvem har sagt det?“

„Det har De — den første Gang, jeg traf Dem paa Vihøi!“

„Jeg! — Ja, saa har jeg i alt Fald nu ændret mine Anskuelser!“

„Det kan Anskuelserne vist ogsaa trænge haardt til! — Gaaer Deres Uhr rigtigt?“

„Ja — Klokken mangler ti Minuter i Otte.“

„Hold saa lidt her, Niels!“ sagde Capitainen til Kusken. — „Jeg vil gjerne have at vide, naar Frits — den unge Høibro — kommer til Hjortholm“, forklarede han Kongsted.

„Hvordan skal De faae det at vide?“ spurgte Denne.

„Herregud, Mand, Klokken Otte passerer Onkel Heinrich Korsveien her, for han skal jo møde Røde Post i Bodholt Klokken Halvni!“

„Er han virkelig saa præcis?“

„Ja, nu kan De jo selv se!“

Et Par Minuter senere viste Onkel Heinrichs lange Skikkelse sig ganske rigtigt i det Fjerne, og snart tegnede den flade Kaskjet og Paraplyen sig tydeligt i Landskabet.

„Godmorgen, Heinrich!“ raabte Capitainen i lang Afstand.

Den gamle Kammerjunker saae op men ventede med at hilse, til han var henne ved Vognen.

„Naar kommer Frits?“ spurgte Capitainen.

„Jeg troer nok, han kommer snart.“

„Naa, Tak! — Det har han jo gjort i det sidste halve Aar! — Vil Du kjøre med, Heinrich?“

„Hvorhen?“

„Til Vildmosen!“

„Hvad tænker Du paa, Riis! Troer Du, jeg kan spille en hel Dag paa Fornøielser og forsømme mine Pligter — nei, Tak! — Vildmosen, det er der, man siger, der ligger en Skat begravet, som er mere værd end hele Hjortholm — troer De, det er sandt, Hr. Ingenieur?“

„Ja, det er jo ikke godt at vide“, svarede Kongsted.

„Nei, det er det vel ikke. — Naa, nu maa jeg gaa,

ers løber Tiden fra mig — Farvel, Hr. Ingenieur, Farvel, Riis!“

Og saa storkede Kammerjunkeren ad Bodholt til, adens Møllerens Niels kjørte lige ud. Capitainen saae ter sin gamle Vens svindende Skikkelse og udbrød pludselig: „Og saa siger man, at Landeveien ikke har sin besi — jo, saagu har den saa — Biveiene naturligvis est!“

„Kan De nu se, hvem det er?“ spurgte Capitainen Kvarteer senere, da et Enspænderkjøretøi kom dem i møde.

„Nei, det kan jeg virkelig ikke!“

„Jo, se rigtigt paa ham — nu kommer han nærmere!“

„Ja, er det ikke ham, Urtekræmmeren, der er bleven Landmand?“

„Rigtigt! Og hvad hedder han saa?“

„Det kan jeg ikke huske!“

„De maa virkelig lære Egnens Notabiliteter at kjende! Na, han hedder Søl—, Sølle—“

„Søllested!“

„Rigtigt — Prr, Niels, hold lidt! — Goddag, Søllested!“

„Goddag, Goddag, Hr. Capitain! Goddag, Hr. Ingenieur!“ sagde den lille Urtekræmmer og lattede sig uvilkaarligt fra Agestolen, da han hilste. „Hvorhen gjælder tilsen, om man maa være saa fri at spørge?“

„Til Vildmosen og Øxneholm.“

„Se, se, til Vildmosen og Øxneholm! Der har jeg amænd aldrig været, men vi Landmænd har jo ikke adan Tid til Fornøielsesture. — Jeg er ellers ifærd med kjøre lidt Gjødning ud.“

„Det er da ogsaa en Fornøielsestur!“

„Aa, ja, saamænd, ja, for en Landmand, det kan Capitainen have Ret i. — Det er ellers svært, saa Smørret der og Kaffen stiger — men det har jeg jo ingen Interesse af mere!“

„Nei, det har De vel ikke! — Naa, Farvel, Søllested, og hils Deres Kone!“

„Mange Tak, Hr. Capitain, jeg takker paa min Kone Vegne! Farvel, de Herrer!“

— Igjen et Stykke Veis Kjørsel, saa pegede Capitainen ind imod en Gaard og spurgte: „Kan De nu kjende den?“

„Ja, jeg troer nok“, svarede Kongsted. „Er det ikke der, den Proprietair boer, der er saa misfornøiet med Tilværelsen?“

„Jo, det kan man godt sige, uden Overdrivelse, og Kielsen hedder han — vil De nu huske det! — Proprietairen kommer nedad Veien, vi maa holde lidt og høre hvad han vil!“

Proprietair Kielsen kom sindigt gaaende ned fra Gaarden med sin vistnok haabefulde Søn ved Haanden. Han lettede lidt paa Kaskjetten, saa paa Hestene og sagde saa uden at tage Piben af Munden: „Naa, det er Møller Sørensens Vogn! Han har nok en grumme Mængde Hø iaar, har jeg hørt!“ og da Capitainen bekræftede dette Rygtes Paalidelighed, saa Proprietairen endnu mismodig ud end før og sagde: „Allesammen har de Hø iaar, baade Agerhø og Enghø — hvor skal der saa blive Pris paa det!“ Efter dette mere intime Hjertesuk vedblev han „Hør, Capitain, De kunde sige mig, om der skal være Generalforsamling i Hingsteforeningen i næste Uge?“

„Det veed jeg sandelig ikke — men det maa ve staa i Aviserne!“

„Ja, aa, ja, det gjør det vel ogsaa, men til Mada siger jeg altid „Amtstidenden“ af — man har sgu ikke Tid til at læse eller gaa i Kirke om Sommeren. — Han De ellers seet hans, Urtekræmmerens, Brakmark derhenne! Han har drysset en Haandfuld Møg ud over den, og saa prøver han paa at bilde Jorden ind, at den har faaet Gjødning! Nei, Ærlighed varer sgu længst, det har jeg altid mærket!“

„Ja, hvad man ikke slider paa, det kan sagtens vare!“ bemærkede Capitainen.

„Naa, De mener vel i Hestehandel“, svarede Proprie-

ren med en svag Antydning af et Smil. „Ja, i Hestendel og i Kortspil, der har man ikke Brug for Venskab eller Ærlighed, det er vist nok. — Hvor skal de gode venner ellers hen? — Naa, Københavneren skal se Vildbensen! Det var da ogsaa Noget at vise ham! De skulde ellers kjøre over og lade ham se Christen Andersens ude — dem har han sgu ikke seet Magen til i Kjøbenhavn!“

„Er der ellers noget Nyt, Kielsen?“

„Nei — hvad Nyt skulde der saadan være, og er der Noget, saa er det altid skidt Nyt. Jeg saa imorges Doctorstolen kjøre sønderpaa med et Par Sorte for, saa nu er formodentlig Peer Fyenbo faaet sin Delirium igjen — det er nok Igum Marked, han ikke har kunnet døie. Og Rkedommerens Fuldmægtig reiste vesterpaa igaar — han vilde sagtens ud at pante for Skatter hos Lars Ødeark.“

„Herregud“, sagde Capitainen og rystede paa Hovedet. „Er det saa galt fat med ham!“

„Ja, det skader ham ellers ikke — det var ham, der udsede mig med et Par Stude ifjor. Havde det været ved en Hest, det siger jeg Ingenting til, men i Studendel skal der være Redelighed paa Tingene — hvad vilde man ellers kunne stole paa her i Verden! — Naa, De skal vel videre — Farvel!“

Og saa kjørte de.

— „Det er en simpel Karl, den Kielsen!“ sagde ungsted.

„Aa ja, han er lidt nærig“, indrømmede Capitainen, men han har mange gode Sider — han taler f. Ex. et forsignet rent Jydsk. — Er Jydsk ikke et deiligt Sprog! Kunde De tænke Dem „E Bindstouw“ skrevet paa noget andet Maal? Hvad siger De om Fyensk? Det Sprog kan man bruges rent komisk — det ækle, feminine Discantmaal, der lyder ligesom Sopranerne i det pavelige Capel — fy, for Pokker! — Men Kielsen er som sagt meget dre, end han lader!“

„Kjære Capitain, jeg beundrer Dem!“

„Hvorfor det?“

„Fordi De er den største Menneskeven, jeg har tru
De er en ægte Demokrat!“

„Jeg Demokrat! Jeg er Fanden, er jeg! —
De er Aristokrat, Aandsaristokrat!“

„Selv om saa var — det er da bedre end at
Fødselsaristokrat!“

„Nei, gu, er det ikke nei! Tag nu f. Ex. T
Rosa — hende vil De formodentlig kalde Fødselsaristol
— Ja, jeg kunde nok tænke det! — Se, hun glæde
i al Uskyldighed over, at hun kjender sin Familie
tilbage, og at den altid — undskyld: næsten altid
har eiet Hjortholm, og hun er maaske ogsaa en lille S
stolt af, hvad den i Tidernes Løb har præsteret;
holder paa Familietraditionen, og hun forseglar med
samme Vaaben, som Høibroerne altid har forseglet
— det gjorde De sgu ogsaa i hendes Sted! — Men
gjør De! De gaaer og glæder Dem over Deres egne E
og Deres Kundskaber —“

„Nei, hør nu —“

„Jo, De gjør! — Tante Rosa er stolt af An
men De — Aandsaristokrat! — De er stolt af
selv!“

„De er fuldstændig uretfærdig! Naar De siger, at

„Ja, men jeg siger ikke mere, for nu kjører vi
i Tvis Skov, og den er nok værd at se!“

Og ind i den milelange Tvis Skov kjører de,
Træerne mangan Gang helt lukker sig over den bløde
med den høie Balke mellem de dybe Hjulspor. De
mægtige Stammer over en Underskov saa tæt, at
neppe kan trænge sig igjennem den, her er Bøg og
El og Birk, Alt voxer, som det vil, uden forstlig T
Kun hist og her munder en tilgroet Grønsti ud i H
veien, og selv denne synes mangan Gang at blive l
i Skoven.

Capitainen og Kongsted staaer af og gaaer et Stykk
her er, som Capitainen siger, nok at se. Et Par Sty
Raavildt kiger nysgjerrigt ud fra en Granholm, en
høres inde mellem Hindbærbuskene, og den rød

Skovmus forsvinder under en Trærod. Høit over Bøgetaget seiler en Musvaage, og langt inde i Tykningen kurrer Ringduerne; ved Foden af en gammel Stamme ligger fine, skarpe Huggespaaner, og Capitainen forklarer, at der maa være en Spætterede ovenover. Paa en trøsket Stub kryber adstadige Træbukke med de lange, tilbagebøiede Følehorn; en væltet Skarnbasse, der fanger et forvildet Solblink, skinner med blaaviolet Metalglans og fægter forgjæves med Benene forat komme paa ret Kjøl igjen, og henne ved den lille Mose, hvor der er brun Lyng under de hvide Birkestammer, krydser en Snogefamilie sig opskræmmet ind mellem Ørnebregnerne.

Saa svinger de ud af Skoven. Stort i Linier, rigt paa Afvexling er Landskabet, der nu ligger for dem. Her er Bakker og Dale, Marker og Skove, Aaløb, Moser, Enge og Hede. Hist og her en ensom Kirke, et Spir af en Herregaard bag en kuplet Lund, en Vandmølle eller et rødtækt Teglværk i Dalbunden. Sæden staaer tyndt, Boghvedeagrene er de mest fremtrædende, og de høie Græsmarker bærer en Skov af blaa Slangehoved og gule Kongelys — svenske Farver paa mager Bund.

— „Om et Øieblik er vi paa Toppen af Nonnebakterne“, siger Capitainen. „Hidtil har De jo kun seet dem fra Hjortholmsiden, nu skal De faae en Udsigt, kan De tro!“

Hestene bliver spændte fra og satte ind hos en Bonde, og imens gaaer Capitainen hen til Vippebrønden og henter sig en Spandfuld op. — „Det er storartet koldt Vand; vil De ikke have en Slurk med, Kongsted?“ spørger han. — „Jo, Tak!“ — „Ja, saa tag for Dem af Retterne!“ — „Jeg har ikke Noget at drikke af.“ — „De har jo hele Spanden!“ — „Ja, men den kan jeg da virkelig ikke drikke af!“ — „Snak! Prøv paa det! Kan De se, det gik! Ja, De har Meget at lære — men nu maa vi videre!“

Niels bærer Madkurven, og saa gaaer de op paa Nonnebakterne. Til den ene Side ligger ved Foden Hjortholm Sø dybt nede, indrammet af Skov, og man kan lige skimte

det sunkne Voldsted ude paa Næsset; hinsides Søen Haven med Terrasserne, og bag Lindealleen skinnende paa Hjortholm. Til den anden Side hænger Lyngskraanende ned mod Vildmosen, den veiløse, mørke og et Stykke udenfor den, ude i det blaa Kattegat en langstrakt Ø, flad som paa et Landkort — Øxneholm.

Frokosten nydes nede i en mægtig Fordybning det er nok en gammel Ulvegrav — og Piberne — „Er De ikke kommen til at elske Lyngen, Kommander siger Capitainen. „Kan De tænke Dem en blødding for et Bakkehæld end den brunrøde Lyng, der i Udspring! Og saa de mørke Pletter i den: de er Gyvel, Hedens og Fattigmands Guldregn — det er Enerne, der staaer som Cypresser paa Gravtidsskovenes Grav.“

„Ja, Skovene forsvandt, fordi Adelen forlod dem!“

„Aa, De med Deres Adel! Skovene forsvandt Træet brugtes til Udsmeltning af Myrehalm, Bønderne byggede Bulhuse; Oldensvin og vilde Stok naturligvis ogsaa Sit!“

„Da har jeg dog læst, at —“

„Ja, læst, læst — det er Ulykken: De har Alting, og saa troer De, De veed Noget! — Men ind over Søen — nei, vil De se!“

Capitainen greb Kongsted haardt i Armen og vesterud. I en Vig af Søen, bag Næsset, laa et og langt udenfor dette saaes en Svømmerske. — „Fanny!“ sagde Capitainen med tindrende Øine.

Kun et Par hvide Arme saae man, der i lang Tag kløvede den blaagrønne Flade, Solen lyste og Vandperlerne skinnede som en funkende Perle.

„Hende kunde De maaske heller ikke tænke at præsentere for Deres Moder!“ udbrød Capitainen.

„I alt Fald ikke i Badedragt!“ svarede Kongsted.

„Aa, Philister, som De er! Kan Nogen tage af at se et Par Kvindearme i den Afstand! Forskud da ikke, Mand, at det ikke dreier sig om, hvad

— vi seer jo Ingenting! — men om hele Sceneriet, hele Situationen! Skoven og Nonnebakkerne og den gamle Borg — og saa hun, den hvide Prinsesse af den sorte Vildmose, svømmende midt i Søen!“

Brat blev Capitainen udreven af sin Begeistring, thi pludselig opdagede han paa Skrænten, dybt under sig, en mandlig Skikkelse, der holdt sig inde mellem det purlede Egekrat og kigede ud over Søen. — „Det er Bro!“ udbrød han heftigt. „Og det er anden Gang, jeg seer ham her — det er ikke tilfældigt! Ham under jeg dog ikke det Syn — hvor megen Pris han end sætter paa det! — men bi lidt, jeg skal nok vare hende ad!“ Og før Kongsted anede, hvad han havde i Sinde, skjød Capitainen sin Bøsse, som han naturligvis for alle Eventualiteters Skyld havde ved Siden af sig, af i Luften. Svømmersken ude i Søen blev opmærksom paa, at der var Mennesker paa Bakkerne, vendte hurtig om og var et Øieblik efter inde bag Rørskoven ved Badehuset; Capitainen saae ned ad Skraaningen — Skikkelsen i Egekrattet var ogsaa forsvunden.

„Jeg er ikke saa philistrøs, som De troer, Capitain“, sagde Kongsted, uvilkaarligt betagen af, hvad han havde seet, og hvad der var foregaaet. „Jeg undte heller ikke ham, Bro, det Syn, forudsat, at han, som De jo mener, er en ufin Natur. Der var virkelig noget ualmindelig — ja, noget Skjönt, Rent over den Scene, og der var forresten ogsaa Klang i den Titel, De gav Frøken Høibro: „Prinsessen af Vildmosen“ — hvor falder De nu paa at kalde hende det?“

„Aa, det kommer ganske naturligt. For det Første taler baade hun selv og vi Andre om, at „Vildmoseblodet“ er oppe i hende, naar hun saadan i al Skikkelighed har sig en Raptus, og for det Andet har hun fra Barn af havt en — ja, hvad skal jeg kalde det: romantisk, naturbestemt Kjærlighed til Vildmosen — hun har saamænd engang været lige ved at synke gennem Gungerne derude, fordi hun ikke kunde holde sig derfra! Jeg er ogsaa sikker paa, at Vildmosen for hende er mere værd end

hele Hjortholm — skjøndt Gud skal vide, at Vildmosen ikke er nogen egentlig Medgift for en Prinsesse!“

„Nei — det er den vel ikke, skjøndt Kammerjunkerens siger, at den gemmer en stor Skat,“ svarede Kongsted, og saa blev han siddende taus i nogen Tid. Pludselig saae han op, pegede ned for sig, østerud, og sagde: „Der er Røg der, paa Kanten af Mosen — hvor kommer den fra?“

„Det er fra Ane Steffens' Hytte“, svarede Capitainen, „Saa er hun da hjemme!“

„Tatersken?“

„Ja, De skal nok faae hende i Tale.“

Lidt efter kjørte de ned ad Nonnebakkerne, og Capitainen fortalte: „Nu er Ane Steffens en gammel Kone — hvor gammel veed Ingen — men i sine unge Dage har hun baade været kjøn og gjort Lykke, som man kalder det. Gift — paa sin Vis — har hun ogsaa været, men det tog en bedrøvelig Ende: hun slog Manden ihjel og kom i Tugthuset for det, og det var nok hendes egen Søn, der sørgede for, at de fik fat paa hende.“

„Slog hun sin Mand ihjel?“

„Ja — og det skjøndt hun holdt meget af ham — atter paa sin Vis! Men han var bleven fordrucken, og naar han var fuld, slog han nok haardt, siger de. Da han saa en Dag for mange Aar siden var bleven svært tilkjørt og mere end almindelig ondsindet, slog hun ham for Panden med en hvid Sten, saa han døde af det, gravede ham ned i en Kjæmpehøi paa Skyum Hede og bad tre Fadervor over Graven.“

„Det var da en mærkelig Blanding af Hedenskab og Kristendom!“ bemærkede Kongsted.

„Ja, det kan De ikke regne. Hun er baade døbt og vistnok ogsaa confirmeret, men Zigeunertroen, som hendes Fædre har bragt med sig, Gud veed hvorfra, sidder hende alligevel i Blodet: hun knixer lige andægtigt, naar hun hører Bedeslagene fra en Kirke, og naar hun gaaer forbi den store Dysse paa Randum Mark.“

„Hvoraf lever hun nu?“

„Væsentlig af privilegeret Tiggeri. Man er, som De

hørte igaar, bange for hende: hun kan ogsaa faae enhver Hund til at tie, hvor hun kommer i Gaarde, og hun kan tage paa en levende Hugorm med de bare Næver. Saa tjener hun ogsaa lidt ved at stille Blod og læse over buldne Fingre, koge Sæbe af selvdøde Svin og meget Andet — Prr, Niels! — Goddag, Ane Steffens!“

Den Tiltalte, en høj, knoglet Skikkelse med gulbrunt Ansigt, Øine som Stenkulspærler og blaasorte, sølvplettede Haartjavser under et snavset, men stærkt broget Tørklæde, stod i Døren til sin faldefærdige Hytte. — „Hvem er de Folk?“ spurgte hun paa Ravjydsd.

„Det er Capitainen fra Hjortholm Skov.“

„Hjortholm! Haa, haa, er den Rede ikke raadnet op med hele Yngelen! — Aa, nei, det var Synd for den bitte Frøken, som jeg trak op af Sumpen derude, da hun var reden i Søkk’! — Men det gamle Lysthus i Haven — staaer det endnu? Det var fint, da jeg var ung, men nu groer der vel Græs paa Veien til det!“

„Hun er fuld idag“, hviskede Capitainen til Kongsted. „Havde man det, hun har drukket i sine Dage, samlet i Pinds Mølle-dam, saa kunde Hjulet da gaa i to Etmaal!“

„— Har De seet mine Børn for nylig?“ vedblev Tatersken. „Det yngste af dem har det godt: det sidder i Brændevin ovre i Kjøbenhavn — det var ellers skjønt engang at komme over at se det!“

„Hendes ene Barn var en dødfødt Vanskabning“, forklarede Capitainen atter hviskende, „og En eller Anden har bildt hende ind, at det er sat i Spiritus paa anatomisk Museum.“

Kongsted vendte sig med Modbydelighed bort fra den gamle Kvind men lyttede dog uvilkaarligt efter, da hun fortsatte:

„Min anden Søn, ham gaaer det jo ogsaa godt: han er saa knøv og saa kaalhøgen, at han ikke kjender sin egen Moder, haa, haa! Og jeg kjender ham heller ikke: jeg faaer en Specie i gamle Penge hver Maidag og hver Vikkelsdag for ikke at kjende ham, det Utosk! — Giver den fremmede Herre ikke en gammel fattig Kone lidt til

at varme sig paa — En smager aldrig Andet end so en stegt Pindso og har aldrig Raad til at bage sig i Flaader!“

Kongsted gav hende noget Smaamønt, og idet hun rakte sin sorte, rynkede Haand frem forat tage det, lagde han Mærke til, at der paa hendes Underarm var tatoveret som en blaa Slange.

„Gud velsigne og bevare Dem og Deres Kjæreste og i al Evighed, Amen!“ sagde hun og gjorde neien Forsøg paa at kysse Kongsteds Haand, men han trak den uvilligt til sig, og saa gik de.

— „Er De nu høitideligt tilmode!“ spurgte Capitainen. „For nu kjører vi ud gjennem Vildmosen; der er kun den ene Vei midt igjennem den — den er bleven afgrøvet for mange Tider siden — og udenfor den kan man ikke gaa, og det endda kun til Nød — men vi kan jo prøve paa det!“

Et Stykke gik de over den tilsyneladende endeløse, ensformige Flade. Riset Lyng dækkede den, med afbrudt af Pytter med blankt Vand; Bunden var svampet, lysbrun Tørvemasse, og stak man en Stok ned i den, gik den i til Haandtaget som i Smør. Hist og her lyste sig en lav, graagrøn Porsbusk, en enlig Brokfugl spaa en Tue af mørke Sivjer, ellers var her næsten ingen anden Vegetation end den sparsomme Lyng, og intet Fugleliv. — „Men Vildmosen hedder den“, sagde Capitainen, „og Multebær er her; imellem kommer de sorte Storke fra Tvis Skov paa Visit, Heiren hviler sig ud, naar den trækker mellem Madum Sø og Øxneholm, og her har man frit Lov til at drømme sig Herre over Ørkenens Rige!“

„Men Vildmosen maatte jo dog helt kunne afgrøftes“, sagde Kongsted. „Det er gammel Havbund, der er hæv saa høit, at i alt Fald Overfladevandet kan afledes.“

„Den Tid, den Sorg!“ svarede Capitainen. „Jeg oplever det Gudskelov ikke!“

Tre Kvarteers Kjørsel, saa var de ved Stranden, og Øxneholm laa for dem, et Tusind Alen borte.

— „Kjender Du Overkjørslen, Niels?“ spurgte Capitainen.

„Jo“, lød Svaret, „jeg troer nok. — Er det ikke derhenne, søndenfor de to store Sten?“

„Rigtigt! — De maa nemlig vide“, vedblev Capitainen, henvendt til Kongsted, „at man ikke kan kjøre ennem Veilen undtagen paa det ene Sted, hvor der er indbund. Ellers er der Ler og Mudder overalt, saa man ikke kan kjøre i Bløde med Hest og Vogn.“

„Ler og Mudder?“ gjentog Kongsted. „Det vil altid sige, at det er værdifuld Grund!“

„Ja, det kan man maaske gjerne kalde det — hold det for meget af, Niels, jeg synes, her begynder at blive et blødt!“

Og saa satte de et Par Øieblikke efter Foden paa Sneholm.

— „Her har jeg levet tre lykkelige Dage!“ sagde Capitainen.

„Tre Dage?“

„Ja, i October Maaned for en Del Aar siden. Jeg havde faaet en gammel kasseret Caleshevogn at laane, og blev kjørt herover, og i den overnattede jeg. Saa kom jeg af tør Kost og havde det Hele for mig selv — kan tro, her var Jagt! Hele Efteraarstrækket gaaer her ned ad. — Ja, nu maa De først gjøre en Opdagelsesreise ennem Øen!“

For den ene Ende laa store, isskruede Sten, og hist her var smaa Indvande med et Mylder af opflyvende defugle. Tottet Græs, violette Strandasters, blaagraa slurt og hvidgult Lav — det var Vegetationen. — „Seer De Musvaagen!“ raabte Capitainen. „Alle Musager i to Miles Omkreds har deres Spisekammer her — der kommer to til over Laasby Krat! Her svarer de til deres Navn, for de lever af Musene — kan De se, hele den er undermineret af Mus, de løber mellem Benene på Dem!“

— Det blev Aften. Solen sank inde bag de sorte Snebakker, Vildmosen var som en glødende Lavamark,

Kattegattets Bølger blev køligt vinblaa, og Søbrisen reiste sig. Aftensmaden var fortæret, og Niels begyndte at tale om, at der var langt hjem.

„Blot en halv Time endnu!“ sagde Capitainen. „De maa have Aftentrækket med, Kongsted, saa skal De høre en Naturconcert! — Vi finder sagtens gjennem Vildmosen, det er jo Maaneskin!“

Nede ved Stranden sad de. Graaænder kom trækende forbi med strakte Halse, svirrende gjennem Luften, Flokke af Ryler strøg som en Iling og susende med Strengklang hen over Vandet, blødt fløitede Hvidsneppen, og blødere endnu den sky Regnspøve; en hvæsende Terne kæntrede endnu oppe i Luften, Brokfuglen peb i Strandbrynet, en hjemvendende Musvaage skreg over deres Hoveder, og rundt omkring, over dem og om dem, lød det usynlige Fuglechors Toner, tusindstemmige og sammensungne, hemmelighedsfulde og dragende.

Omsider blev Alt stille, Capitainen reiste sig. — „Nu er Lillegrundens Blinkfyr tændt“, sagde han og pegede ud over Kattegattet. „Jeg kan godt lide at se paa saadant et Fyr: der er noget saa Fast og Betyryggende ved at have det foran sig ude i Mørket — havde man altid havt et fast Fyr at styre efter, saa var man vel heller aldrig kommen paa Grund! — Men De har jo hele Livet igjennem gaaet efter Compas, saa De kan sagtens! — Naa, nu maa vi hjemad!“

— Maanen er oppe, og Pytterne inde mellem Vildmosens Lyng skinner som flydende Sølv; af og til stryger en opskræmmet Fugl forbi Vognen, man seer den ikke, man hører den kun. I lang Tid har Ingen sagt Noget, saa slaaer Capitainen pludselig Kongsted paa Skulderen og spørger: „Hvad tænker De paa?“

Og Kongsted farer let sammen, bliver halv forlegen og giver det ved saadanne Leiligheder temmelig almindelige Svar: „Ikke paa Noget!“

„Nu lyver De!“ siger Capitainen. „Maa jeg bede om ordentlig Besked!“

„Ja, naar De endelig vil vide, hvad jeg tænkte paa, saa kan jeg saamænd ogsaa gjerne sige Dem det, men det

ar kun dumt Tøi. — Jeg sad i Eventyrtanker. Jeg
 enkte paa i Formiddags, da jeg laa paa Nonnebakkerne,
 3 saa —“

„Naa, hvad saa?“

„Ja, saa lod jeg det være Prinsessen af Vildmosen,
 er dukker sig i den klare Sø forat blive den sorte Ham
 - det, De kalder Vildmoseblodet — kvit, og da hun kom-
 er op —“

„Det er brilliant!“ raaber Capitainen og fortsætter:
 Saa lyser Maanen over den hvideste, skjæreste Svane-
 urm — for det skal være nu, i Maaneskinnet, det fore-
 ær! — Svartehammen er gleden af hende, og ovre paa
 oldnættet, hvor den gamle Borg naturligvis har reist sig
 Gruset, der staaer den deilige Prins og breder Armene
 i imod sin hvide Svanebrud! — Det er forresten
 edeligt nok, men det kan vi ikke bruge Grev Chri-
 ian til!“

Nu er de naaet gennem Vildmosen, de passerer
 ne Steffens' Hytte, og da i det Samme et Stjernes kud
 rer over den lyse Himmel, siger Kongsted: „Huskede
 du at ønske Noget, Capitain?“

„Ja, jeg gjorde. — Jeg ønskede, at det var Ane-
 effens' anden Søn, der sad i Brændevin ovre i Kjøben-
 vn!“

„Hvorfor det?“

„Jo — for det er Kammerraad Bro! — Saa var
 n da forvaret!“

Capitainen siger ikke mere, og Kongsted spørger
 te mere — han føler tydeligt, at det er ligesom halv-
 ivilligt, Capitainen er kommen til at røbe Noget, som
 n ellers dækker over.

Og saa fortsætter de Hjemkjørselen uden at veksle
 unge Ord — Hver af dem kredsende om sine Tanker.

— Har De saa moret Dem godt?“ spørger Capitainen,
 de igjen er hjemme i Møllen.

„Udmærket!“

„Ja, noget Udbytte har De jo ogsaa havt — De


har lært at drikke af en Spand! — Godnat K
og Tak for idag!“

Saa kommer Høsten, den travle, den glædehaabningernes og Skuffelsernes Tid. Alle har taget Vare paa, Alle undtagen Doctoren, Præsten og Doctoren kan gjerne reise sin Vei, Ingen har Tid til at blive syg, og Præsten kan gjerne reise med, for der er dog Ingen i Kirke. Skolen staaer tom, og læreren gaaer om imellem sine Bistader i hvid frakke og med lang Pibe i Munden; af og til får han Eftermiddagsbesøg af en ferierende Collega, og de om deres fælles Provst i en mild, overbærende Alt, Alt glemmes for Høsten — man glemmer at læse „Greven af St. Armand“, skjøndt den er paa et saa spændende Sted, at Møllerens Hustru væddet med Sognefogdens Maren om, at den ældste senest i Søndagsnummeret vil være forlovet med tige Portnerdatter.

En skønne Dag seer man oppe fra Vihøi, begyndt at høste ovre paa den anden Side af Fjeld Proprietair Kielsen, der er en forsigtig Mand, lader Eftermiddag meie en Skjæppe Land: saa begynder ikke paa en Mandag.

Nu falder Sæden for Fode, og saa mange som Lærkesang i Vaar synger det over Agrene som hvæsses. Inde paa Bønderlodderne gaaer Meie — Husbonden selv forrest — og fører lange, se mens Kvinderne med hvide Overtræksærmer binder dem; paa Herregaardsmarken svirrer Maskinens Møllevinger om i Luften, mens de efterlader et Kjølvand, Forvalteren rider rundt — han er allev og i Skyggen under Tjørnegjærdet, inde paa Forpladsen sidder i Frokosttiden Karlene og Høstpigerne, Kurvene, drikker Øl af Bimpelen og driver glæde Skjemt.

Til Middag vanker der jevnlig fersk Suppe -



ten er stor — og saa kommer Middagshvilen i Lo og aa Stænge, Alt er stille. Men pludselig kan der blive larm i Leiren; Skaderne tager paa Vei oppe i Poplen, Inderne rapper, og Hanerne galer: det er Mikkell, som fra en lune Sommergrav inde i Rugen har aflagt Visit paa aarden — han kjender jo Middagstiden saa godt som olkene.

Og Aftenerne, hvor er de fredelige! Husmanden gaar hjem med Le paa sin Ryg, Karlene ryger en stumpet pipe udenfor Porten, og oppe paa Kjæmpehøien lyder en tidlig Harmonikas Toner vemodigt dulmende ud over Landet.

Saa kommer sidste Act: der kjøres ind. Læs efter sig selv svinger ind i Gaarden — imellem er der jo et, som alter — Laderne fyldes og Stakkene reises. Omsider er der oppe fra Nonnebakkerne kun stubbede Agre at se, en Høstens Spor kan man dog endnu følge, for Poplerne langs Veiene og Tjørnene paa Gjærdet har stjaalet Straaet fra Straa af de tunge Læs.

Fattigfolk sanker de Ax, som Hesteriven har levnet, og et Tærskværk med Lokomobil for trækkes af tre Par heste hen ad en sandet Bivei — nu er Markens Saga udt for iaar.

— Det er en tidlig Høstmorgen paa Hjortholm. Antea Rosa har gjort sin første Runde; Forvalteren har fået en Overhaling, som der er Forslag i, fordi den ene af dem er saa daarligt sat, at den maa stives af med Læssebænder; to svenske Karle, der er ved at yppe Klammeri udenfor Foderloen, taler hun Dunder til, saa det kan høres langt ned i Kjøkkenet, og en Pige, der ikke har skuret sin silkespand og oven i Kjøbet er studs og svarer igjen, hører en Lussing, saa hun seer Solen danse og gjerne kan sige, det er Pintsemorgen.

Saa tager den gamle Frøken sit Strikketøj, og med Solhat saa stor som en lille Paraply paa Hovedet gaar hun over Graven ud i Haven. Hun seer op under Kronen paa den store Eg — didop har hun i Aarenes Løb hørt mange af sine Tanker, lyse og tunge — flest tunge.

Et rødhuset Æble falder fra sin Gren ned i det Græs; hun vender uvilkaarligt Hovedet, kommer kaste et Blik ned ad den midterste Allee med Træ og Sandstensvaserne og seer for Enden af den Glimt af Søen, hvor Solen slaar Smut over Vandskræninger. Saa gaaer hun ned til Søen — staaende — bøier af til Venstre og bliver ved at se en Stente ind i „Lunden“.

Stien er tilgroet, her kommer næsten aldrig Omsider standser hun inde mellem en Flok hvide syge Graner, standser foran en faldefærdig, rund med tilspigret Dør og ituslaaede Vinduer. Maa skallet af, Tapeterne indenfor hænger i Laser; et Bord og en Canapee med Spor af Forgylt raadnet Silkebetræk ligger snublede over hinanden klemmt, muggen Luft slaar En imøde, og store, rødvandrer i Geledder op af Gulvets frønnede Brædder — det er „den gamle Pavillon“.

Det er længe, længe siden, Tante Rosa ligger her, og saa optagen af sine Tanker er hun, at hun hører Fodtrin nærme sig, før Fanny staaer forbleget Morgenkjole med lindegønne Baand. Hun har lige været i Bad, og det mørkebrune Haar hænger ned over Skuldrene; i Haanden har hun en Klynge af Græsstraa og Bregneblade, en Klump af Blomstfiltret sine Hager i Sømmen af Kjolen — der er en Duft af Morgenfriskhed, af kølige Vande og Sol over hele hendes Skikkelse.

Tante Rosa farer uvilkaarligt sammen og kommer opad mod Gaarden, men Fanny stiller sig i hendes hende, slaar den ene Arm om hendes Liv og siger hende een, to, tre Gange — „Hvor jeg har set Dig, Tante Rosa!“ siger hun. „Og her ventede allermindst at træffe Dig. — Du kan jo ikke glemme gamle Pavillon, vel? Jeg holder i Grunden saa meget af den — det er mig altid, som om den havde fortælle, men jeg veed ikke rigtigt, hvad det er!“

„Kom nu, Barn, lad os gaa op — Onkel er vist kommen!“

„Aa lad ham vente — jeg maa tale med Dig! omfru Nielsen siger, at hun har seet den graa Dame paa Pulterkammergangen, og at det betyder Dødsfald Familien — troer Du vel, det er mig? Jeg vil ikke ø! — Jeg troer forresten ikke paa den graa Dame, slet ikke — det lader jeg Onkel Heinrich om! — men jeg er bange for hende alligevel, Tante Rosa, er det ikke underligt! — Onkel Heinrich siger, at hun engang er bleven indemuret, hvorfor er hun bleven det?“

„Er hun bleven det, saa har det vel været, fordi hun ikke opførte sig, som hun burde“, svarer Tante Rosa og gjør Forsøg paa at reise sig, men Fanny holder hende tilbage og siger:

„Veed Du, hvad jeg sommetider troer, Tante Rosa? Jeg troer, at I har muret Moder inde — spærret hende inde i Pavillonon der og spigret Døren til!“

Tante Rosa bliver ligbleg og reiser sig op, men det varer nogle Secunder, inden hun svarer: „Hvor kan Du det saadan, Barn! Din Moder døde i Nizza og ligger begravet der — det veed Du jo!“

„Ja, det veed jeg — der døde ogsaa Grevens Broder, hørte jeg forleden, og han havde nok truffet Moder. Jeg troer naturligvis heller ikke, hvad jeg sagde — jeg onsker mig det kun — men hvorfor maa den Pavillon aldrig lukkes op?“

„Din Fader lod Døren spigre til, Fanny — der har været Minder, som han har villet lukke for!“

„Minder? Om min Moder, min stakkels, deilige Moder — de Minder lukker de mig Allesammen ude fra — spørge tør jeg heller ikke!“

„Nu maa jeg gaa!“ erklærer Tante Rosa og gaaer, Fanny følger efter. — „Hvad har Du taget Dig til saa lidt paa Morgenstunden?“ spørger den Gamle, da et Øieblikke er gaaet, i en helt rolig Tone, og Fanny tæller:

„Først var jeg nede i Hundehuset og underholdt Fox, hun kjeder sig saa gyseligt med Hvalpene. Aa, vi akkede saa fornuftigt, saa fornuftigt sammen, og jeg troede hende saa mange Ting. — Blot en Hund kunde Sophus Bauditz: Hjortholm.

tale! — Nei, det er sandt, det var nok ikke saa rart, for begyndte saadant et gammelt Familiedyr, der er inde Alting, pludselig en skønne Dag at snakke med, saa maatte man da snarest muligt slaa den ihjel, forat det ikke skulde rende rundt i Egnen og sladre af Skole — Saa var jeg i Bad — Vandet var saa deiligt, og jeg svømmede langt, langt ud — der var Ingen ovre paa Nonnebakkerne —“

„Nei, hvem skulde der være!“

„Og siden laa jeg i Hængekøien mellem de to store Linde og drømte, at jeg blev viftet af sorte — nei, af hvide — Slavinder, og ventede paa, at det Vidunderlige skulde ske.“

„Hvad er saa egentlig det Vidunderlige?“ spørge Tante Rosa med et Smil.

„Ja, hvad er det Vidunderlige? — Det er saadan Noget som Jordskjælv, Revolution, Stormflod eller en vældig Ildebrand.“

„Herregud, er det nutildags det Vidunderlige! Havde en ung Pige i min Tid ligget i en Hængekøie — hvad man nu forresten ikke gjorde — saa havde hun drømt om et Sommerbal paa Skovsgaard eller om en ung Ridder, der sprang af Hesten ved Borgeleddet og kom op forat hilse paa sin Dame.“

„Aa, Tante Rosa, sig det kun rent ud: Du tænker naturligvis kun paa Grev Christian! — Nei, ham rider man med, men man drømmer ikke om ham!“

— „Det er en kjøn lille Buket, Du der har samlet“, siger saa Tante Rosa for igjen at lede Samtalen ind paa neutralt Omraade. „Du har et eget Greb paa at faae Markblomster og Straa til at falde i Haanden.“

„Synes Du virkelig! — Aa, ja, maaske, men hvad hjælper det: jeg er og bliver dog en unyttig Ting! Hvormed skulde jeg kunne tjene mit Brød! — Ja, maaske ved at være Model for Malere og Billedhuggere — faaer man ikke Penge for det?“

„Model!“ raaber Tante Rosa og holder helt op at strikke. „Veed Du, i hvad Costume man staaer Model?“

„Ja, jeg veed, men er jeg ikke smuk nok til det? i Kunstens Interesse bør man kunne overvinde en Aelse, der kun er en Fordom — det kunde da jeg!“

„Du! — Du, der var ulykkelig over din bare als og dine bare Arme, da Du var til Julebal paa Skovs-aard!“

„Ja, jeg kan ikke lide, at Candidat Mathiesen seer a mig — og havde Bro været der, uh! — men ellers, ad skulde det kunne gjøre mig?“

„Har Du da ingen Blufærdighed!“

„Jo, det har jeg vel nok — men man burde allige-l kunne staa Model — for Kunstens Skyld — det orde Pauline Bonaparte for Canova nede i Rom.“

„Der har de det nok ogsaa mere hedt end her!“ mærker Tante Rosa, men uden at ænse denne klima-logiske Indvending vedbliver Fanny:

„Jeg vilde forresten ogsaa egne mig brillant til gepleierske! — Troer Du ikke, jeg maa være opli-nde for en Patient at have om sig. — Eller til Fødsels-ælperske!“

„Til Jordemoder!“ raaber Tante Rosa. „En Høibro rdemoder — aa, ja, hvorfor ikke! Saa blev Du jo et dt Parti! — Er Du ellers gal!“

„Nei, jeg er ikke. Det er Dig, Tante Rosa, der er mernert, Du er gammeldags og correct og —“

„Er jeg correct! — Aa, Gud hjælpe mig!“

„Ja, Du er! Og du er stædig-conservativ og legitim s. v., men jeg har igaar læst en uhyre interessant Af-ndling i „Faublas“ om, at hele Historien viser os, at t i ni af ti Tilfælde er det illegitime Princip, Bruddet a Ordenen, der repræsenterer Genialiteten og fører Ver-n fremad. Bastarderne er vindende, og Bastarderne vil m og —“

„Ja, Bastarderne vil frem!“ gjentager Tante Rosa tert. „Det har Du Ret i! Men Bastarderne er frække dyriske i deres Lidenskaber, Hadet og Misundelsen ser ud af dem og præger alle deres Handlinger!“

„Maaske! — Jeg kender desværre ingen — jeg veed genting, og jeg kan Ingenting — jeg kan ikke engang

strikke Hæl i en Strømpe, Tante Rosa — nei, jeg kan virkelig ikke! Hvorfor har Du ikke lært mig det? Troer Du ikke, min Moder havde lært mig det, om hun havde levet?“

„Nei, jeg troer ikke.“

„Hvorfor ikke?“

„Fordi hun vist ikke kunde det selv!“

— Pause!

Nu var de naaet op til Gaarden og skulde spise Frokost, men det Utrolige skete: Klokken var Elleve, Taarnuhret havde slaaet, men Onkel Heinrich var ikke kommen. — „Saa gaaer Uhret for stærkt!“ sagde Tante Rosa med Sikkerhed. „Vi maa have stillet det tilbage!“ men da hun saae paa sit Lommeuhr, stemte det med Taarnuhret, og hun blev helt betænkelig. Der gik fem Minuter, der gik ti Minuter, saa kom Onkel Heinrich endelig — slukøret, skulende som en Skoledreng, der ikke har passet Tiden.

„Hvad er det for en Uorden!“ skjændte Tante Rosa. „Næsten et Kvarteer over Tiden, og Du, som roser Dig af din Præcision — Du maa skamme Dig, maa Du!“

„Jeg har skudt Gjenvei“, stammede Onkel Heinrich.

„Frygt Gud, og hold Landeveien — en Høibro skyder ikke Gjenvei — hvad skal de Kunster til!“

„Jo, Rosa, jeg skal sige Dig, Ingenieur Kongsted har foræret mig et lille Compas — nu skal Du se! Det er en høist interessant Opfindelse: naar man bare følger den lille blaa Viser der og skal mod Nord, saa kan man gaa gjennem Skov og Eng, stadig ligeud, og aldrig tage feil, og det er meget kortere. Men jeg skulde jo mod Vest — det tænkte jeg først paa bagefter, og saa maatte jeg vende om.“

„Du skal ikke tage imod Presenter af en Kongsted!“ brummede Tante Rosa. „Gaa Du paa Landeveien, som Du er vant til, men indlad Dig ikke paa at styre efter Compas!“

„Det er nu alligevel en meget interessant Opfindelse“, vovede Onkel Heinrich at bemærke, „meget interessant.“

Og saa kom man da endelig til Frokostbordet.

— „Hvem har Du mødt idag, Onkel Heinrich?“
spurgte Fanny.

„Røde Post ved Igumveien — han kom sex Minuter
for sent!“

„Og Du et Kvarteer!“ indskjød Tante Rosa.

„Saa Du ingen Andre, Onkel Heinrich?“

„Nei — jo, jeg saa hende, Ane Steffens, gaa gjen-
nem Tvis Skov.“

„Herover ad?“ spurgte Tante Rosa uroligt.

„Det veed jeg ikke.“

„Blot hun vilde komme engang!“ udbrød Fanny.
eg har lovet ikke at besøge hende nede i hendes Hytte
d Vildmosen, men kommer hun her, saa —“

„Du vover ikke paa at indlade Dig med den Kvind!“
sagde Tante Rosa.

„Hvorfor ikke?“

„Fordi hun i alle Henseender er et daarligt Fruen-
immer“, svarede Tante Rosa noget roligere. „Drikfældig
ondskabsfuld er hun, og sin egen Mand har hun
aet ihjel.“

„Ja, men er det virkelig sandt!“ spurgte Fanny
lilende. „Saa er hun jo uhyre tiltrækkende!“

Tante Rosa trommede med venstre Haand paa Bordet,
; sig en Pris og begyndte at fløite — det var altid
gn paa, at en Storm var i Vente, men denne Gang
av Stormen over, thi Tante Rosa kom med eet i Tanker
1, at yderligere Forbud og yderligere Omtale formodent-
kun vilde vække Fannys Trods og pirre hendes Nys-
righed, og hun tvang sig derfor til at ende Samtalen
d at sige: „Jeg ønsker — af forskjellige Grunde —
te, at Du nogensinde træffer det Fruentimmer. — Nu
n Du jo forresten gjøre, hvad Du vil!“

Og saa var Fanny afvæbnet.

— „Jeg skulde gjerne have en lille Æske Svovlstikker,
sa“, bad Onkel Heinrich, inden han gik op paa sit
erelse.

„Igjen Svovlstikker! Du fik jo igaar!“

„Ja, gode Rosa, jeg veed det nok, men om Sommeren gaaer der altid flere med, for saa har man jo ikke den rare Kakkellovn at tænde Fidibuser i.“

Onkel Heinrich fik en Æske og gik op paa sit Værelse forat skrive Breve — det gjorde han hveranden Uge. Frits og en fem, sex fjerne Slægtninge lyksaliggjordes regelmæssigt med Brev fra den gamle Kammerjunker, men megen Interesse havde Brevene just ikke: de var ganske laconiske og indeholdt i Reglen netop alt det, som Ingen brød sig om at vide. — „Jeg haver rigtigt faaet dit kjære Brev af 22. f. Md. og takker meget derfor. Veiret er temmelig godt, og jeg haaber, det Samme er Tilfældet hos Eder. Smeden fra Værsløv var her igaar og gjorde Laasen til det store Linnedskab istand. Den gode Rosa er Gudske-lov frisk, Fanny og jeg iligemaade“ — saadan omtrent kunde en af hans Epistler lyde, og alle de Skrivelser, der afsendtes samme Dag, havde ufravigeligt samme Indhold.

Da Brevskrivningen var til Ende, saae han paa sit selvavede Schema — det gjorde han altid, skjøndt han kunde det udenad — og da der for denne Ugedag fra 2—3 stod angivet „Inspicering paa Gaarden“, stoppede han et ganske nyt Porcelainshoved, der skulde ryges til, halv fuldt, tog Kaskjetten paa Hovedet og gik ned ad Stalden til — hans „Inspicering“ indskrænkede sig nemlig i Reglen til, at han satte sig paa en Huggeblok og smaa-snakkede med Anders Staldkarl.

— „Godmorgen, Anders, Godmorgen!“ begyndte han. „Bliv kun ved dit Arbeide, jeg sidder lidt ned saalænge.“ — Det har været en anstrengende Formiddag.“

„Saa?“

„Ja, jeg har skrevet fire Breve.“

„Det er lige 32 Øre i Postpenge.“

„Er det saa meget?“

„Ja, fire Gange otte, det er da 32!“

„Naa, ja, det er det jo ogsaa. — Det var billigere, da vi havde Skillingerne, kan jeg huske.“

„Aa, ja, saagu — men de nye Penge er da ogsaa
dt for Noget.“

„Saa?“

„Ja, Kammerjunkeren kan nok huske, at i gamle
ge, saa var det Meste, Nogen gav en Staldkarl i Drikke-
nge, en Mark, men nu er der Mange — naar det da
ers er Herskabsfolk — der giver halvhundrede Øre.“

„Naa, ja det er vel mere?“

„Ja, det har Kammerjunkeren nok Ret i: det er en
lv Gang mere!“

Onkel Heinrich grunder nogle Øieblikke over dette
gnestykke i Taushed, men da det ikke lykkes ham at
e det til at stemme, opgiver han det og gaaer over til
get Andet. — „Det er deiligt Veir“, siger han.

„Ja, det var Synd at klage.“

„Men det er forresten saa behageligt, naar Efteraaret
mmer, og man begynder at lægge i Kakkelovnen — saa
n man tænde Fidibuserne i den og spare paa Svovl-
skerne“. — Pause, længere Pause. — „Anders, har Du
rt, at Jomfru Nielsen siger, at hun har seet den graa
me?“

„Nei, jeg har sgu ikke, men Jomfru Nielsen siger nu
i Meget — det er ikke Evangelier Altsammen, der er
istler imellem!“

„Hvad er det, der er imellem?“

„Løgn, Hr. Kammerjunker!“ erklærer Anders, idet
n resolut lempet sin theologiske Billedtale efter Onkel
inrichs Opfattelsesevne.

„Naa, ja maaske — men det er forresten ganske
kert med den graa Dame.“

„Naa, er det det!“

„Ja, ganske sikkert! Der skal een af Slægten dø,
ar hun viser sig. — Men jeg kan nu ikke tro, det er
g, Anders, for jeg er jo, Gud ske Tak og Lov, rask
frisk.“

„Ja, Kammerjunkeren har en god Helsen.“

„Men man har jo ogsaa sommetider hørt, at En er
aet pludselig bort.“

„Aa, ja, saagu har man saa.“

„Rosa — Frøkenen siger, at vor Slægt dør ud. Frits gifter sig vist ikke.“

„Nei, han sætter sgu da vist ingen Børn i Verden!“

„Men jeg kunde jo forplante Slægten, Anders!“

„Det skulde Kammerjunkerens dog betænke sig to Gange paa — Frøkenen er ikke at spøge med i det Capitel.“

„Jeg kan gifte mig, naar jeg vil, Anders, det kan Ingen forbyde mig.“

„Naa, det er saadan med Giftermaal! — Hvem skulde det ellers være, Kammerjunkerens vilde gifte sig med?“

Onkel Heinrich fandt selv senere, at han bar sig uhyre diplomatisk ad ved ikke at svare directe paa dette Spørgsmaal men indskrænke sig til at spørge Anders, om han kjendte Proprietair Kielsen. — Jo, det gjorde Anders da.

„Hvad synes Du om hans Datter?“

„Aa, jo, saagu — hun er jo kjøn baade i Kjød og i Klæder, men Faderen — det er jo ikke Andet end et Bondebæst!“

„Naa, det er for stærkt et Udtryk!“

„Ja, det er nok muligt, men Kammerjunkerens skulde huske paa, hvad Slags Folk Kammerjunkerens er kommen af, og hvad Slags Folk den anden Madæsel er falden efter!“

„Aa, han er ellers en rigtig behagelig Mand, Anders. Jeg var lidt derinde imorges — men det skal Du ikke tale om til Frøkenen.“

„Nei, man er da ikke af dem, der render med Sludder til Fruentimmerne — ja, om Forladelse —“

„Alt forladt! — Han bad mig om at ryge det Pibehovede til — det er forresten kjønt! — men det skal Du heller ikke tale om!“

„Nei, Gud bevare min Mund! — Men Kammerjunkerens skulde da holde sig for god til at ryge Pibehovedet til for Bønderne, det har Frøkenen sgu Ret i!“

„Naa, han er da Proprietair.“

„Ja, en Lus kan jo gjerne kalde sig en Insekt —
 men 'en bli'er da ligegodt en Lus!“

„Hml — Det er meget varmt!“

„Ja, det er Henteveir — vi faaer kanske Torden.“

„Troer Du virkelig! — Saa vil jeg skynde mig at
 ga op og lægge mit Nøgleknippe fra mig — Lynet trækker
 ter Jern, siger Skolelæreren. — Farvel, Anders!“

— Fanny sad imens oppe i Taarnkammeret og læste
 rigt men afbrudt i et nyt Nummer af „Faublas“, der
 var kommet.

Allerforrest i Bladet stod Portrait og Biografi af en
 nsk ung og vistnok berømt Forfatter, hvis Navn hun
 resten ikke erindrede at have hørt nogensinde før, og
 kom et Causerie i Form af et Pariserbrev, der med
 gkundskab og pikant Vid skildrede Cocottelivet i *Quar-*
r Latin; det skyldtes „Jean Moulin's“ lige saa smidige
 n formodentlig ansete Pen, og man fik en tydelig For-
 mmelse af, at Forfatteren aldrig nød anden Drik end
 ampagne — naturligvis *Pommery & Greno* — og ikke
 rne spiste andre Steder end hos Champeaux og Ledoyen,
 det var jo intet Under, at Fanny var lidt ængstelig
 i Tanken om, at Hjortholm kunde faae saa forvænt en
 rre, som han maatte være, til liggende Gjæst.

Saa kom der et sandsynligvis symbolistisk Digt betitlet
 „en himmelblaa Tulipan“ og underskrevet „*Marçel*“.
 t fulgtes af en fix Novellette, som handlede om, hvordan
 Gaasepige blev forført af Faaredrengen, og den havde
 „*Rosario*“ til Forfatter.

En ledende Artikel reducerede, grundigt og overbe-
 ende, paa halvanden Spalte Begreberne Religion og
 ral *in absurdum*, medens den følgende, noget kortere
 sats syntes at prise den fuldkomne Askese og Kloster-
 et som Menneskehedens eneste Tilflugt.

En kunstphilosofisk Afhandling brød helt Staven over
 : Nøgne og hævdede, at kun det Halvtilsørede, det
 rende, var i Besiddelse af virkelig *raison d'être*, men
 ne Theori syntes rigtignok at have en bestemt Mod-
 nder i Forfatteren af en følgende Artikel, der under

sin indgaaende Omtale af en Variété-Première netop bebreidede Primadonna-Danserinden, at hun — som det med en elegant Vending hed — „havde Gardiner for sine smukkeste Udsigtspunkter.“

Et Par Anmeldelser, i hvilke „Don Rosario“ roste en Digtsamling af „Marçel“, og „Marçel“ roste en Roman af „Don Rosario“, sluttede den egentlige Text, men saa kom endnu under Overskriften „Erotica“ de mange smaa Avertissementer, i hvilke unge Mænd og Kvinder viste deres levende Interesse for Brevskrivningens Kunst ved at tilbyde Ligesindede Indledelsen af en frisindet Correspondance.

Det var et selv for „Faublas“ ualmindelig vægtigt og afvejlende Indhold, og det tog Tid at læse. Varmt var det, og trykkende var Luften — Fanny greb pludselig sig selv i at være lige ved at falde hen midt i Beviset for, at Moralen forlængst havde overlevet sig selv. Hun lagde Bladet fra sig, reiste sig og gik ud i Haven, gik uden selv at vide hvorhen, og kom saa ad en grøn Sti til den gamle Pavillon.

Først satte hun sig paa Mosbænken men reiste sig igjen — de store, røde Myrer var alt for paastrængende. Saa flyttede hun sig over paa den anden Side, lagde Hænderne i Skjødets, bøiede Ryggen men reiste Hovedet og saae frem uden at se. En Solsort støiede inde mellem Granerne, som var det et helt Regiment, og inde fra den høie Bøg ved Søen lød Skovduens firtonige Obokurren, blødt og vuggende, kjælent og dyssende. — Aa, havde hun blot levet, da Pavillonen var ny! Det var lettere at leve dengang, Livet havde færre Spørgsmaalstegn og færre Tankestreger. — Herinde var Theen bleven serveret i den milde Sommeraften, baaren frem af pudrede Tjenere paa Sølvbakke og skjænket i smaa, sachsiske Kopper, grønt-violet decorerede — eller maaske i et Sèvres Stel, *Blow royal* som det paa Skovsgaard — og Cavalerer i blommet Vest og galonneret Kjole havde krummet sig, saa Kaarden stak bagud, og kysset Damerne paa Haanden, Damer med udringet Kjoleliv — vandblaa Silke eller mosgrøn Silke — og med høivristede Fødder i de smaa Sko — hendes

rist var ogsaa høi, Foden lille, og om Nogen saae —
 den hvad var det! Der lød jo Stemmer nede fra Søen,
 og de kom nærmere!

Hun dreiede Hovedet og lyttede. Den ene Stemme
 jendte hun: det var Bro's. Med fremtrædende jydsk
 'onefald men seminaristisk correct lød det: „Hvad vil
 un her! Gaa sin Vei!“ Skridtene kom nærmere, nu
 lod han og den Ubekjendte paa den anden Side af Pa-
 illonen.

„Hvem siger han hun til!“ svarede en grov Kvinde-
 temme paa rent Jydsk. „Har Du glemt din Moder,
 ðønneke, saa er det da paa høie Tid, Du faaer hende at
 e! — Hvad jeg vil? Jeg vil se Dig, din Skifting, og
 nske Dig Guds Velsignelse paa din Fødselsdag — Du
 bliver jo to og en halv Snes idag, ikke? — Jeg saae, Du
 uskede Dig herover ad, saa fulgte jeg efter. Jeg vil og-
 aa nok se det gamle Lysthus endnu engang — det er
 ellers ikke saa fint, som da jeg saae det første Gang; da
 var der Bænkehynder og Stole og Hængelys i Loftet og
 Panden og hans Oldemoder — men den sidste Herremand,
 an lod det nok spigre til, dengang han traf —“

„Gaa din Vei, siger jeg!“ raabte Bro truende. „Jeg
 var ikke Noget at tale med Dig om her, og holder Du
 Dig ikke i Skindet, kan der vel nok hittes det, Du kan
 komme anden Gang i Tugthuset for!“

„Aa, nei, bitte Søn, jeg hytter mig nok. Der er
 ngen, der skal kunne sige mig over, at jeg lod den røde
 Lok gale over Mikkelt Svendsens Gaard. Og Du skulde
 ellers mindst snakke om, at din gamle Moder har spist
 kongens Brød i Viborghus!“

„Det var Løn som forskyldt — Du slog din Mand
 ihjel!“

„Ja, men min Mand, var jo ikke din Fader, saa
 vad rager det Dig! Og Steffen, det gamle Skind, han
 ar det godt — nu behøver han ikke mere at rende om
 om Glarmfakker med sin Kiste paa Ryggen i Regn og i
 ild; det var til hans eget Bedste, jeg lagde den Smule
 ten lidt haardt for Panden af ham — og det var da
 gsaa ham, der slog først. Han var ond at miste og

værre at have. Men hvad gjorde Du, bitte Thomas: Du sørgede for, at din Moder blev sat bag Jernstængerne i Snelkassen, hvor hun hverken kunde se Hede eller Mose.“

„Det er Løgn!“

„Ja, man skulde tro det! Men Du var glad, var Du, ved at blive af med mig, for Du skjøttede ikke om at have mig gaaende løs. Du havde nok tænkt, jeg skulde have siddet i det store Hus i Viborg al min Livstid, hvad, bitte Thomas? Men det slog feil, for jeg førte mig op derinde, saa jeg kan være bekjendt at komme der igjen, og saa blev jeg benaadet paa Kongens Geburtsdag, og Præsten sagde, at jeg var bleven et Guds Barn. — Ja, Du er jo ogsaa hellig, din Kjeltring! Naa, lad nu det Gamle være glemmt, og giv mig en Specie i gamle Penge til Brændevin; saa hælder jeg først en halv Pægl i Graven til Steffen, og saa gaaer jeg igjen ad Vildmosen til og drikker din Skaal iaften. Og jeg skal bede for Dig, dit Utosk, til Vor Herre Jesus udi Himmerig, Amen, og jeg skal lægge syv Tordenstene i et Tremarksskjel, saa faaer Du Held til det, Du har for.“

„Jeg har Ingenting for.“

„Ikke det! — Da hørte jeg ellers forgangen Dag, at Du var ved at lægge Dig efter et knøvt ungt Pigebar, og Du faaer hende vel nok, for Magten har Du jo, og den onde Villie har Du jo ogsaa. Vi er nok saadan paa en Maade i Familie med hende, hvad? — Fly mig saa Specien!“

Der hørtes Lyden af en Portemonnaie, som blev lukket op, og en Raslen af Pengestykker. Saa sagde Kvindfolket: „Gud bevare din Indgang og din Udgang, min Søn! Nu gaaer din gamle Moder til Vildmosen, saa kan Du gaa ad Hjortholm til!“

„Reis ad Helvede til!“ svarede den kjærlige Søn, og saa gik hun.

Fanny, der hurtig var bleven paa det Rene med, at Den, Bro talte med, maatte være Ane Steffens, havde fulgt Samtalen med levende Interesse, men da Bro nu var bleven alene, reiste hun sig og vilde, for ikke at blive seet, gaa rundt om Pavillonen i modsat Retning af den, hun troede,

han vilde gaa. Hun tog imidlertid feil og løb lige paa ham.

Der stod han, den Frygtede, Den, som hun fra sine tidligste Aar havde mærket, at de Alle — Tante Rosa, Onkel Heinrich og Capitainen — skyede som Pesten og dog var bange for, men hvis egentlige Magt hun aldrig rigtig havde forstaaet og aldrig rigtig kunde faae Besked om. Der stod han, i agtbar, lang Frakke, med den tykke Guld kjæde over Silkevesten, med hvidt Halstørklæde og graa, blød Filthat over sit blaasorte Haar. De mørke Øine, der altid var langt forud for ham selv, gnistrede formelig af Ondskab, det dirrede om den sammenknæbne, æbeløse Mund, og med den høire Haand klemte han om Stokken, som vilde han slaa en usynlig Modstander ned. Men i det Øieblik, han saae Fanny, forandredes hans Ansigt fuldstændigt, det var, som han tog en Maske af — eller en Maske paa — Blikket blev mildt, og der kom Smil om Munden; han hilste høfligt — overdrevent høfligt — og spurgte usikkert famlende: „Kommer Frøkenen oppe fra?“

„Ja, jeg kommer lige fra Gaarden“, svarede Fanny uden at betænke sig.

„Naa, ja, det kunde jeg jo forresten tænke mig“, vedblev Bro beroliget. „Saa har Frøkenen vel ikke hørt, at jeg maatte jage en Uvedkommende ud her fra Lunden? — Naa, ikke? — Jo, det var kun en Kjeltring, der formodentlig vilde ind og stjæle Frugt. Ak, ja, der er negen Ondskab til i denne Verden, og der er Meget — Meget — der ikke er, som det burde være. — Nei, De naa ikke gaa, Frøken — jeg har alt for længe gjerne villet tale med Dem, men De veed jo — Misforstaaelse og Miskjendelse — naa, det kan man bære, naar man har en god Samvittighed, og jeg bebreider ikke Nogen Noget, men paa Hjortholm kan jeg jo ikke mere komme, og derfor maa jeg tage Leiligheden iagt, naar den byder sig. — Ak, ja, det staaer jo ikke rigtig godt til paa Hjortholm — ikke rigtig godt. Det er vanskelige Tider, og de pecuniaire Forhold — ja, det veed De maaske ikke, men det veed jeg — og Deres gode Broders Stude-

ringer og Reiser har jo ogsaa kostet svære Penge. Det er sørgeligt for mig som gammel — og jeg tør sige: trofast — Ven af Familien at tænke paa, at — naa, ja, det er nu ikke værd at tale om. Mig har Vorherre været god — meget god. Han har velsignet mit jordiske Mammon, saa at jeg kan kalde mig en — lad os sige: velstaaende Mand. Jeg nyder en vis — ja, jeg kan gjerne kalde det en ikke ganske ringe Agtelse paa Egnen, jeg er en hyppig, og jeg tør tilføie: velset Gjæst i Pastor Jensens christelige Hus, jeg er Kirkeværge, og jeg er — naa, lad nu det være godt. — Nei, De maa sandelig blive og høre mig! Jeg savner Noget — lad mig sige det rent ud: jeg savner en Hustru, en Hustru for Gud og Mennesker. Vil De række mig Deres Haand, saa er Alting godt baade for mig og for Deres Familie, og saa skal der endnu komme lykkelige Dage for det gamle Hjortholm — Fanny, Frøken Fanny, hører De!“

Han greb efter hendes Haand, men hun rev den til sig; Blodet foer hende op i Kinderne, og dirrende af Harme raabte hun: „Rør mig ikke! Ud af Haven — hvad vover De at byde mig! De glemmer, hvem jeg er!“

Men Bro lod sig nu ikke mere holde tilbage. Han skjød pludselig Ham som en Snog, borte var Ydmygheden, Helligheden og alt det Tillærte; Brynden lyste ham ud af Øinene, og hans Stemme rystede, da han sagde: „Jeg har seet Dem voxe op — De var deilig allerede som Barn! — og som halvvoxen, naar jeg tvang Dem ned paa mit Skjød og prøvede paa at kysse Dem — jeg kan mærke det endnu! Og siden — oppe fra Nonnebakkerne har jeg seet Dem — De gjør mig gal, hører De, Fanny! Og jeg vil eie Dem — Dem og Hjortholm — men først Dem, helt og holdent!“

Og han greb om hendes ene Haand, og allerede havde han sin hede Mund bøiet over hendes Arm, da Fanny løftede sin frie Haand og slog ham et Slag ind i Ansigtet, saa han tumlede tilbage og tabte sin Stok.

Saa styrtede hun forstumlet nedad Stien mod Søen, snublede over en Trærod og stod i det Samme Ansigt til Ansigt med Ane Steffens. Atter vilde hun flygte som for

en ny Fare, men den Gamle holdt lempeligt paa hende og sagde i en indsmigrende Tone: „Hun skal ikke være ræd af sig, bitte Jomfru! Saadan en fattig gammel Kone som jeg gjør ingen Fortræd — det var jo mig, der trak hende op af Blødet, og det, skjøndt det var en Hjortholmer, som først puffed mig ud i Sumpen. — Naa, hun løber fra ham, Thomas Bro, kan jeg tænke — aa, ja, det vilde jeg ogsaa gjøre, om jeg ellers kunde! Løb kun fra det gamle Lysthus med, det har hverken været til det Gode for mig eller siden for Andre!“

„For hvem?“ spurgte Fanny hurtigt.

„Aa, for En, der er død og henne.“

„Min Moder?“

„Aa, sikke Snak! Hvad har den bitte Frøkens Moder med Lysthuset at skaffe! — Men lad mig se rigtig paa hende — aa, ja, hun har sin Bedstefaders Træk — han var ogsaa kjøn engang, men det er længe siden — nu griner han som en død Ræv i Krogslev Kirke! — Og sikken hvid Hud, hun har! Den var skøn at prikke en blaa Slange i, saadan en som den, Steffen prikked i min brune Arm — man bliver blot ved at stikke med en vild Æbletorn eller med en Naal, til der kommer Blod, og saa gnider man Krudt i. — Ja, hun skal ikke være bange for mig, jeg skal nok slippe hende, men vil hun engang se ind til mig, saa boer jeg paa Hjortholms Grund, nede ved Vildmosen, hun veed — Farvel, bitte Frøken!“

Som et jaget Dyr, skjælvende over hele sit Legeme, foer Fanny op til Gaarden men sagde Intet — hun kunde ikke tale.

Der laa Brev fra hendes Broder, at han kom hjem i næste Uge.

— Om Aftenen, Klokken var mellem Syv og Otte, kom Grevens paa Visit: den gamle Greve, de to Comtesser og Candidat Mathiesen.

Greven gik Tur i Haven med Tante Rosa. Han beundrede Udsigterne og lod, som om han ikke saae Forfaldet — Tante Rosa var henrykt — men da han siden

i høie Toner udtalte sig om Kongsted og fortalte, at Denne flere Gange havde været paa Skovsgaard, saae hun ud, som om hun havde spist Edderkopper og var taus i flere Minuter.

Comtesse Nancy og Comtesse Henriette var oppe paa Fannys Værelse og forholdt sig, som sædvanligt, beundrende til Alt: Fuglevingerne paa Væggen, den store Buket af Straa og Rør, Gangbrættet fra Vinduet ud til Lindekronen — Alt var lige interessant, skjøndt de jo havde seet det før, og de havde Begge en bestemt Fornemmelse af, at deres egne elegante Cabinetter stod langt tilbage for Fannys Jomfrubur.

Imens gik Candidat Mathiesen om og lod, som om han converserede Onkel Heinrich, men i Virkeligheden kigede han i alle Kroge, trak Skuffer ud og lukkede Kister op, spurgte sig for og fik Besked, rynkede paa Næsen ad det Hele og morede sig rigtig godt.

Da man havde drukket The, lod Tante Rosa bringe et Par gamle, støvede Flasker Rhinskvind; det var Rester af svunden Herlighed, som selv Candidat Mathiesen respecterede, og han nedlod sig endogsaa til at bede Tante Rosa om Opskriften paa Lageagurker, som han ganske vist havde faaet tidligere, men som Jomfru Hansen naturligvis havde sat til.

Henad Ti tog Gæsterne bort, og ved Afskeden sagde Greven med et Blik, der var ligeligt delt mellem Tante Rosa og Fanny: „Min Søn Christian tillader sig at komme herover en Dag, naar Høsten er helt forbi.“

Paa Fanny gjorde hans Ord ikke noget videre Indtryk, men Tante Rosa blev sine sædvanlige to Tommer høiere og følte sig lige saa sikker som Den, der har faaet et vigtigt Document thinglæst.

— „Nu kan jeg accurat være i Seng i rette Tid“, sagde Onkel Heinrich og trak sit Uhr op. Og saa gik hver til Sit.

Men da Fanny havde slukket Lyset og lige skulde til at sove ind, var det, som hun saae Bros Ansigt begjær-

ligt bøiet over hende og hans smalle Læber svulme og søge hendes. Hun reiste sig op i Angst, hendes Hjerter bankede voldsomt, og uvilkaarligt kom hun til at mindes Tante Rosas Ord om Bastarderne, hvem Had og Misundelse lyser ud af Øinene, og som er frække og dyriske i deres Lidenskaber.

„Nu er der kun to Dage, til Frits kommer!“ — „Imorgen har vi den kjære Broder!“ — „Tænk, i Eftermiddag er han hjemme!“ Saadan har Omkvædet lydt paa Fannys Tale, og tidligt oppe har hun været paa selve den store Dag forat hente Blomster allesteds fra, og hele Favnen fuld bringer hun hjem baade før og efter Frøkost. Gamle Vaser og Pokaler, der har staaet i Skabe og paa Hylder saa længe, at de har glemt, hvordan det er at blive flyttet, kommer pludselig til Ære og Værdighed og fyldes med pragtfulde Buketter — Asters, Tidsler og Sol-sikker, Rønnebærgrene og gulnede Rør. Tilsidst er der Blomster overalt, i Stuerne og paa Gangene — flest selvfølgelig oppe i den kjære Broders Værelse, hvor alle de smukkeste Møbler, de nyeste Tepper og de bedste Kobberstik er anbragt. Fanny farer op og ned, varm og febrilsk, som ventede hun en Elsker; møder hun Tante Rosa, tager hun hende om Livet, snurrer hende rundt og kysser hende og henkaster i Forbigaaende et: „Aa, du gamle Rosa, jeg er saa umaadelig glad!“

Gangene i Haven nærmest Gaarden er skuffede og revne, Anders Staldkarl har striglet de Brune, som var de aldrig striglede før, Jomfru Nielsen har pibet tre Kvarter paa sin nye Pyntekappe, og Onkel Heinrich har barberet sig, skjøndt det egentlig ikke er Barbeerdag. Det er godt at mærke, at hele Gaarden venter den unge Herre hjem — og Andre venter det nok forresten ogsaa: i de sidste Dage har Posten bragt en hel Mængde Breve til ham — underlig forretningsmæssige seer de ud.

Klokken Tre kører Vognen til Stationen. Timerne negler sig afsted, Fanny kan næsten ikke holde Vente-

tiden ud. Naar den kjære Broder er oppe paa Toppen af Igum Bakke, kan han se Hjortholm, og i samme Øieblik skal Flaget heises — det har hun bestemt for længe siden — og det gamle Flag ligger rede ude paa den store Haveplaine, og Fanny selv staaer oppe i den søndre Loftsluge og speider med bankende Hjerte ud imod Igum. Endelig, endelig øiner hun en Vogn — jo, det er de Brune! — og hun styrter ned ad Trappen, ud i Haven og heiser selv Flaget. Men Snoren er gammel og skjørnet; kun halvt op ad Stangen naaer Flaget, saa springer Snoren — Flaget falder.

Et godt Kvarter senere rasler Vognen i Ladegaardens Port, nu kommer den frem. — Hvad er det! Den er jo tom! — Nei, Frits sidder i det ene Hjørne af Bagsædet, men han fylder kun lidt i den store Vogn, derfor seer det ud, som om den var tom. Niels Kusk knalder med Pisken og svinger flot hen foran Indgangen — endelig er han hjemme, den kjære, kjære Broder! Og Fanny styrter hen og river Vogndøren op, og hun slaaer Armene om Skuldrene paa Frits og knuger og kysser ham, saa han næsten bliver borte i det.

Herregud, hvor han er lille! — Er han bleven mindre i de sidste to Aar? Kinderne er hule, Øinene mørkrandede, og det tynde, vixede Overskjæg forsvinder under den krumme Næse, der er alt for stor til Ansigtet. Noget, der skal ligne et Smil, glider hen over hans slappe Træk, da han siger Goddag, men træt og anstrengt er hans Gang, kold hans magre, klamme Haand — dobbelt bleg ved den blaa Turkis, som han bærer i en Ring, der er bleven for vid.

„Min egen, kjære Frits, Du er da ikke syg?“ udbryder Fanny.

„Nei, min søde Pige, kun lidt træt efter Reisen“, svarer han, men Stemmen er hæs og sprukken, og han rømmer sig med korte, tørre Grynt, som en gammel Mand, der hoster.

Han giver Tante Rosa Haanden men undgaaer hendes Blik, og saa kommer Turen til Onkel Heinrich,

er kysser Neveuen paa begge Kinder og er saa rørt ved
synet, at Taarerne triller ham ned ad Kinderne.

Frits kommer op paa sit Værelse, men ti Minuter
er banker det paa hos ham, og Fanny spørger, om hun
kan komme ind. — „Vær saa god, min søde Pige, men
ad vil Du?“ svarer Frits.

„Hvad jeg vil! — Aa, Du veed ikke, hvor jeg har
længtes efter dig, min egen kjære Frits! — Nu skal Du
st se paa dit Værelse — er det ikke fint, synes Du?
t er mig, der har indrettet det Hele. Og saa skal Du
en Tur med mig i Haven, ned til Søen, og se over
Nonnebakkerne og tænke paa Vildmosen som i gamle
ge — har Du ikke ogsaa længtes voldsomt efter Hjort-
m og os Allesammen?“

„Jo, naturligvis har jeg længtes, men —“

„Ja, Du kan sagtens: Du lever midt i den store,
rægede Verden, Du er med i Tidens Rørelser, og Du
alle dine begavede Venner!“

„Venner? — Jeg har sgu ingen Venner!“

„Naa, ja, man skal maaske ikke rutte med Ordet
venner“, men Du har da hele din interessante Omgang,
dine Mænd, alle de geniale Unge, der bærer Fremtiden
for sig.“

„Naa, Du mener de Literater og Kunstnere, jeg har
tænkt om — aa, ja, Bohêmen er da i alt Fald mor-
nemere end Aristokratiet, men at have den Bande, Du
mener, til Venner, det skal jeg dog meget have mig fra-
t; man er *bon camarade* med dem, og til Nød Du
men udover det — nei!“

Fanny gaaer med Frits ud i Haven; Tante Rosa
er efter ham, ryster paa Hovedet og kommer uvilkaar-
lig til halvhøit at sige: „Herregud, jeg faaer dem Alle
med som Vrag! Heinrich, Capitainen og nu Frits! —
men Capitainen har rettet sig — det gjør Drengen ikke!“

„Se, hvor den gamle Eg er deilig!“ siger Fanny.
„Til Du tænke Dig, den har man budt Penge for —
lange Penge, troer jeg — men Tante Rosa viste rigtignok
budet Vinterveien!“

„Hvorfor det?“

„Men Frits dog! Kunde Du tænke Dig Haven u
den gamle Eg — det er jo lige saa umuligt som at tæ
sig Hjortholm uden Vildmosen!“

„Aa, ja — men Penge er en rar Ting, min
Pige — Du skulde vel ikke for Tiden have —“

„Penge?“

„Ja!“

„Nei, hvor skulde jeg faae dem fra — jeg ha
aldrig Penge!“ Og Fanny leer, leer, saa det rung
Egens Krone.

„Du har ikke dit Diamantkors om Halsen i Anled
af min Hjemkomst“, siger Frits lidt efter nede ved S
„Det er da vel ikke —“

„Stilken er brækket“, svarer Fanny.

„Naa, ikke andet! — Giv Du mig det, saa
jeg nok sende et Bud til Byen og faae det gjort ista

„Aa, Du er saa god, saa god, saa hensynsful
Broder, min kjære, kjære Frits!“ udbryder Fanny rø
kysser ham igen.

„Naa, naa, tag dog ikke paa Vei for saa l
svarer Frits forlegent og vrippent. „Det er jo en l
tel.“ Og saa gik de et Par Skridt i Tavshed.

„Fortæl mig Noget!“ siger Fanny. „Lidt af al
Meget, Du har oplevet — fortæl om Paris!“

„Tja, hvad er der egentlig at fortælle om F
Seer Du, *Moulin rouge*, det er ikke Noget for
og —“

„Jo, det er!“

„Nei, jeg beder! Og hvad er der saa ellers
Ja, man har naturligvis en storartet Udsigt fra F
taarnet.“

„Har man det?“ spørger Fanny noget nedstemt

„Ja, man har sgu — det er Satans høit, min
Pige!“

Atter gaaer de lidt i Tavshed, saa lægger F
sin Arm under Broderens, læner sig op til ham,
ham troskyldigt ind i Øinene og spørger saa fre

som et Barn spørger: „Sig mig Frits, har Du en Elskerinde?“

Men Frits river Armen til sig, seer saa forbauset, som det er ham muligt, hen paa hende og svarer i en fornærmet, faderlig Tone: „Saadan Noget, det er Noget man har i Bøger — og saadan Noget taler en ung Dame i alle Tilfælde ikke om. Maa jeg bede Dig huske paa, at Du først og fremmest er en Dame, min søde Pige. Jeg ønsker ikke, at min Søster skal være Reformkvinde!“

„Men Gud, Frits, jeg troede, at —“

„Ja, det kan nok være, men saa maa Du tro om igjen!“

Frits gaaer opad mod Gaarden, og Fanny følger efter som en Hund, der har faaet Skjænd.

Man sætter sig til Aftensbordet, Stemningen er trykket. — „Hvad er det egentlig for en gyselig Ret, jeg spiser?“ spørger Frits.

„Det er Sildebudding“, svarer Tante Rosa. „Det var jo din Livret!“

„Herregud, har jeg nogensinde havt saa daarlig en Smag! — Kan jeg faae en Cognac til at skylle den Sildebudding ned med?“

„Cognac har vi ikke!“

„Det var Fandens kjedeligt, for det er jeg vant til — det bekommer mig altid saa godt.“

Lidt efter reiser man sig. Mørket er faldet paa, Lampen tændt, og Familien samles i Dagligstuen. Samtalen gaar trægt, Frits gaber jevnlig.

Efter en lang, lang Pause siger pludselig Onkel Heinrich, hvem Ingen hidtil har lagt Mærke til: „Hvad har Du saa egentlig tænkt at ville slaa Dig paa nu, lille Frits?“

Og med et træt Smil tager Frits Cigaretten af Munden og svarer: „Tja—a, Onkel Heinrich, om ikke Andet, saa kan man jo altid starte en Circus med kjønne Beridersker og selv ride Skoleridt som Gentleman-Rytter.“

„Du!“ udbryder Tante Rosa.

„Ja, jeg vil sige Dig een Ting, Tante Rosa: Ryd det er jeg sgu!“

„Men Gentleman, Frits!“

Ovenpaa det bryder man op.

Septembersolen havde for mange Timer siden sig over Nonnebakkerne og skinnede over Hjortholms da Fanny for tredie, fjerde Gang lagde Øret til I paa Broderens Værelse og lyttede — jo, han sov s! Men nu skulde det have en Ende, hun bankede Intet Svar. Saa aabnede hun Døren og gik ind, sov med aaben Mund og slapt nedhængende Arme; sigtet var endnu mere blegt og stivnet end den gaaende Dag — han saae formelig uhyggelig livløs — „Frits! Frits!“ kaldte hun. Og langsomt vendte deren tilbage til Bevidsthedens Verden, dreiede Hovedet om mod hende og sagde med Besvær Godmorgen. drak han Kaffen, mens Fanny sad ved Siden af Se og efterhaanden vaagnede han.

— „Hvad er det?“ spurgte han og greb et Bordlaa paa Bakken.

„Det er det sidste Nummer af „Faublas“. Fanny har bragt det imorges.“

„Hvordan Fanden kommer det her?“

„Jeg holder det jo!“

„Du!“ raabte Frits og reiste sig halvt op i Sengen.

„Er Du gal, min søde Pige!“

„Men Herregud, Frits, det er jo dine egne Vers som —“

„Venner — maa jeg bede mig fritaget! — „Faublas“ er jo noget Svineri! Jeg kan læse det — gjør det sgu Ingenting — men min Søster, nei! Du maaske, de, der skriver i det, lader deres Vers læse det — nei! Det er accurat ligesom med Trom og Trompeter og den Slags Legetøj — det forærer kun andre Folks Børn!“

„Men Frits — jeg troede, det var din Overbevisning, at —

„Overbevisning? Jeg har sgu hverken Tid eller Raad at holde en Overbevisning — det er Hartkornet ikke! Men Du er en Dame, og Du har et Navn, det maa aldrig glemme. Og Damer maa ikke være moderne i det end i deres Dragt; de skal være saadan kvindelige uskyldige og holde paa Gud, Konge og Fædreland — de skal! De skal sgu ogsaa holde paa Religionen — en vis Grad naturligvis — og imellem kjøre til Kirke i Psalmebogen i Skjødets. Du skulde se de fornemme iserinder — og de er da ellers *mondaine* nok, veed! — de gaaer Allesammen til Messe i Madeleine om middagen, og om Aftenen er de ligegodt i — naa, os nu ikke tale mere om det! — Hvordan har I det ntlig Allesammen? Lever gamle Kristine endnu — de, jeg havde til Barnepige? Naa, det gjør hun — er saamænd et af de eneste Mennesker, der bryder om mig — ja, Du naturligvis, min søde Pige, det d jeg nok! — Og Onkel Capitain, er han lige barn-g endnu, det gamle Liv? Han skyder forresten brill-, det maa man lade ham. — Naa, Greven var her eden — men Grev Christian var ikke med? Idiot! ggreve! Han er sgu en net Repræsentant for Aristotiet! — Men hvad er det for en Ingenieur, der er amen til Egnen? — Naa, Kongsted! Jeg har vist fet ham en Gang eller to — man kommer jo sammen i Folk af alle Slags. Det er en storsnudet Knægt som hele Familien — storsnudet ene og alene af det, han har gidet været over at lære Noget! — Har I seet et til Bro? — Naa, ikke! Han har ikke spurgt efter? — Ja, I har nu Allesammen saa meget imod ham, han er sgu egentlig ganske flink, naar man bare staar at tage ham — og det gjør jeg! Du skal se, vil synes godt om ham, naar Du blot ikke er for stødende imod ham — men det er Du naturligvis, for sætter Tante Rosa i Dig! — Naa, man skal vel i derne, skjøndt Gud maa vide, hvad man egentlig ier op for? — Gaa saa, min søde Pige!“

I Løbet af en Timestid fik Frits gjort Toilette, og i den derefter følgende halve Time laa han i sit aabne Vindue og adspredte sig med at spytte til Maals efter Kalkunernes Ædekar, uden at det dog lykkedes ham at ramme det mere end een eneste Gang.

Saa kom Onkel Heinrich hjem fra sin Morgentur og gik op til Neveuen. — „Naa, er Du der!“ sagde Frits. „Hvad skal vi To saa tage os til?“

„Jeg har fri fra nu af til Frokost“, svarede Onkel Heinrich. „Det er et godt Kvarteer.“

„Naa, det var jo rart — jeg har netop ogsaa fri! Skal vi spille lidt, hvad? Men Du kan formodentlig hverken Basette eller Mis? Og Du har formodentlig heller ingen Møntsorter? — Naa, Du maa slet ikke spille om Penge for Tante Rosa! — Ja, saa maa vi jo indrette os, som vi kan. Skal vi spille nærmest til Væg — det Spil maa Du kunne lære! Har Du ikke et Par gamle Skuepenge — jeg synes, jeg kan huske, at jeg har seet saadan et Par Tingester hos Dig — de er gode at kaste med!“

„Jo, jeg har en stor, stor Sølvskilling med en Rytter paa, og saa har jeg Guldmedaillen, Du veed.“

„Død og Pine, Onkel Heinrich, har Du en Guldmedaille! Ja, kom Du blot med den.“

Onkel Heinrich hentede for en Sikkerheds Skyld baade Guldmedaillen og Ryttermønten, og saa skulde de begynde at kaste.

„Nu spiller vi om Svovlstikker“, sagde Frits. „Hver Svovlstik lader vi gjælde ti Kroner, og saa spiller vi stadig kvit eller dobbelt — det er det gentileste — Du begynder, Onkel Heinrich!“

„Nej, jeg tør ikke!“ erklærede den Gamle. „Jeg maa ikke for Rosa!“

„Men Herregud, Onkel Heinrich, vi lader jo kun, som vi spiller om Noget!“

„Naa, ja — saa gør det maaske Ingenting. Men Rosa har ellers strengt forbudt mig at spille om Noget somhelst og at skrive Andet under end mine egne Breve.“

„Har hun det? Det er uhyre fornuftigt — det

100

kulde hun sgu ogsaa have forbudt mig! — Vær saa god, det er Dig!“

Saa ivrige blev de tilsidst begge To, at de overørte det, da Taarnuhret slog Elleve, og Tante Rosa naatte op at hente dem.

— „Frits har virkelig udviklet sig til sin Fordel,“ sagde Onkel Heinrich *à part* til Søsteren, mens de gik efter Neveuen.

„Synes Du!“ svarede hun.

„Ja, han er saa opmærksom, og han har lært mig et interessant Spil — høist interessant! Det er temmelig let at forstaa, men Regnskabet er noget indviklet — det er jo forresten Regnskaber altid. — Frits, Du glemte at give mig Guldmedaillen, min Dreng!“

„Fik Du den ikke, Onkel Heinrich? — Nei, om Forladelse, jeg har den nok, vær saa god!“

Og saa spiste de Frokost.

— „Hvad skal vi have til Middag?“ spurgte Frits.

„Kalvesteg og Rødgrød.“

„Uha! — Skal det være symbolsk?“

„Rødgrøden?“

„Nei, Kalvestegen — Du veed nok ham, den fororne Søn —“

„Aa, fy, Frits!“ udbrød Fanny.

„Naa, naa, Du forstaar da vel Spøg, min søde Pige!“ Og saa kyssede Frits med Spidsen af sine Læber Fanny paa Panden, og Fanny saae ham taknemmelig ind Øiet — saa langt hun kunde se.

Efter Middag vilde Frits ride en Tur. Fanny vilde gerne have været med, men han fik hende fra det: han ilde ordentlig omkring, sagde han, og se alle de gamle, jendte Steder, saa det blev en anstrengende Tur — alt or anstrengende for hende — og saa blev hun hjemme, øiedes med at staa i Døren, da han satte sig til Hest, g saae langeligt efter ham, da han red.

Oppe i Ladegaarden stod Onkel Heinrich og Anders Staldkarl — de saae ogsaa efter ham.

— „Min Neveu seer brillant ud til Hest, hvad, Anders!“ sagde Onkel Heinrich.

„Ja, den unge Herre har altid havt et godt, fast Sæde“, indrømmede Anders. „Men han fylder ikke meget i et Par Buxer!“

„Nei, han er jo ikke saadan svær — og høi er han jo heller ikke.“

„Nei, har han Gardermaalet, saa gaaer han da ikke med det!“

„Han er ogsaa et Hovede mindre end sin Søster.“

„Ja — og det er nok oven i Kjøbet et godt Hovede!“

Frits gav den Sorte af Sporerne og red i kort Galop ned ad Bodholtveien og ind i Laasby Krat. Fem Minuter efter kom han igjen tilbage og dreiede vesterpaa ad en Bivei — men det var der Ingen, der saae.

Henad Mørkningstiden kom han tilbage — underlig nerveus. To, tre Gange tog han ligesom Tilløb til at ville sige Tante Rosa Noget, men det blev ved Tilløbet.

— „Hvor var Du henne, min Dreng?“ spurgte Onkel Heinrich.

„Hos Kristine Barnepige.“

„Og hvor ellers?“

„Aa, rundt omkring.“

„Mødte Du Ingen?“

„Nei! — Jo, naturligvis mødte jeg Nogen, men Ingen af Interesse.“

Saa døde Samtalen igjen hen, men pludselig var det, som om Frits tog en kraftig Beslutning, han reiste sig og sagde: „Tante Rosa! Jeg vilde gjerne tale lidt med Dig.“

„Alene?“

„Ja!“

„Godnat, Heinrich! — Godnat, Fanny!“ sagde Tante Rosa kort og bestemt, og saa stærk var Disciplinen endnu

paa Hjortholm, at begge de Tiltalte strax reiste sig, sagde Godnat og gik.

— „Naa“, sagde Tante Rosa, da hun og Frits var bleven alene, „begynd saa!“

„Tja, seer Du, Tante Rosa, det er sgu egentlig ikke saa let saadan at faae begyndt. Du kan jo nok begribe, at jeg har tænkt meget baade paa det Ene og det Andet, for som det er, staaer det Hele jo ikke godt.“

„Nei — forbandet skidt!“

„Du er nu altid saa drastisk i dine Udtryk! Men jeg indrømmer, at Noget maa der gøres.“

„Hvad vil Du da gjøre?“

„Jeg? — Ingenting, for jeg kan Ingenting gjøre! Men man tænker da heller ikke altid først paa sig selv.“

„Ikke!“

„Nei, heldigvis! — Jeg har tænkt meget paa Fannys Fremtid.“

„Saa! Hvad skal hun da gjøre?“

„Hun skal gjøre et godt Parti.“

„Ja — forhaabentlig!“

„Det glæder mig, at vi er enige!“

„Ja, saa længe det varer!“

„Seer Du, Tante Rosa, Tiderne er jo ikke altid de samme. Jeg veed meget godt, at Du har vanskeligt ved at tænke Dig Giftermaal med En, der ikke er født, men Tiderne og Anskuelserne o. s. v. — nei, lad være med at afbryde mig, Tante Rosa! Jeg vil indrømme Dig, at jeg — der er Mand og den sidste af Slægten — jeg kunde ikke gifte mig uden med et Navn, men, seer Du, med Fanny er det noget Andet. Naar hun gifter sig, hedder hun jo dog ikke Høibro længer, vel? Naa, og om hun saa kommer til at hedde Dit eller Dat, det har jo dog ikke saa meget at sige. Hvad det kommer an paa, det er dog først og fremmest, at hun faaer en Mand, der kan være mig og Hjortholm og os Allesammen til Støtte — og som hun selv kan være tjent med, naturligvis. Ikke sandt? Naa, og saadan en Mand har jeg — oven i

Kjøbet En, der ligefrem elsker hende — voldsomt, forsikrer jeg Dig! — og altid har elsket hende.“

„Og det er?“

„Ja, nu maa Du love mig ikke at fare op som Raket, Tante Rosa. Jeg veed nok, at Du ikke kan udstå ham, men det kan jo være din Feil, for han er slet rigtig flink. Jeg har nu altid godt kunnet lide ham, han har vist mig en hel Del Tjenester — ganske uegennyttigt! — Nei, lad være med at se saadan paa min Tante Rosa, saa kan jeg slet ikke sige Dig, hvem det er.“

„Det behøver Du heller ikke“, svarede Tante Rosa tonløst, „det er Bro!“

„Naa, Du har gjættet det“, sagde Frits, øiensynlig lettet. „Ja, han har skrevet til mig om det tidligere i flere Gange! — og nu i Eftermiddag, da jeg var hjemme hos ham, saa bad han mig meget indtrængende om tale med Dig.“

„Har han understaaet sig, at —“

„Ja, han slog selv paa det til Fanny forleden.“

„Har han da talt med hende?“

„Ja, han traf hende tilfældigt nede i Lunden ved den gamle Pavillon, men Fanny svarede ham nok hverken Ja eller Nei, saavidt jeg kunde forstaa. — Tag det med Ro, Tante Rosa, Du veed, vi skylder ham meget paa forskjellig Maade — og jeg er sgu bange for, hvis han ikke —“

„Veed Du, hvem Bro er?“ spurgte Tante Rosa reiste sig.

„Hvem han er? Nei, — ja, hans Moder er jo —“

„Saa er jeg nødt til at sige Dig det, hvor haa det end falder mig. — Han er min Faders Søn.“

„Din Broder!“

„Ja — om Du saa vil! Hans Moder er Ane Steffe. Nu er hun gammel og graa — jeg har forresten ikke set hende i mange Aar — men engang har hun været i byen og hvad Mandfolkene kalder kjøen — de er jo nøisomt — Bro er din og Fannys Halvonkel.“

„Det var som Fanden!“ sagde Frits. „Har der vi

lig været saa meget Humeur i min Bedstefader paa hans gamle Dage!“

„Dy Dig, Dreng!“ raabte Tante Rosa fnysende og gav Frits en Lussing, saa han var ved at tumle om. „Vover Du at gjøre Grin med min Faders Skam, som jeg saa vidt muligt har dækket over til nu!“

„Naa, naa, godt Ord igjen,“ sagde Frits spagfærdigt. „Men fordi Du — og vi — saadan paa en Maade — fjernt ude — er i en Slags Familie med Bro, derfor kan Fanny da gjerne — det Ægteskab er jo hverken forbudt efter Mose Lov eller Johannes' Aabenbaring!“

„Aa, Du taler, som jeg veed ikke hvad! Er Du da blind! Har Du ikke seet, hvordan jeg Aar efter Aar har lidt under det Menneske uden at kunne ryste ham af mig! Min salig Fader vilde sørge for Barnet — det var vel rigtigt af ham — Bro kom paa Skriverstuen, han tog dansk-juridisk Examen, og tilsidst blev han Godsforvalter. Men aldrig har han tilgivet stakkels Heinrich og mig, at vi var legitime og han ikke; det er Slegfredbarnets Had og Misundelse, der har ledet ethvert af hans Skridt, systematisk har han ruineret os for selv at komme ovenpaa, og Du har gjort Resten — nei, afbryd mig ikke! Og nu har han — Altsammen efter sin Plan — faaet Dig i sine Garn — nægt det ikke: Du skylder ham Penge! — Hjortholm vil han have, og Fanny vil han have — det er Slutstenen paa Værket! — Men det skal ikke ske! Og vover Du saa meget som med et eneste Ord at søge at paavirke Fanny for at redde Dig selv, saa Gud naade Dig, Dreng, jeg dreier Halsen om paa Dig!“

„Naa, ja, ja, jeg foreslog det sgu i den bedste Mening“, vrissede Frits. „Jeg vidste jo heller ikke — naa, men vi maa altsaa tænke paa et andet Parti for Fanny. — Godnat, Tante Rosa!“

Og Frits luskede af som en Hønsetyv, men da han var ude af Døren, sank Tante Rosa sammen, Armene faldt over Bordet, og Hovedet paa Armene — hun hulkede om et Barn.

Inde i Skoven, en halv Mils Vei fra Hjortholm, laa Capitainens Hus. Det saae ud som en ganske almindelig Skovleberbolig — hvad det ogsaa oprindeligt havde været. Lille og tarveligt men venligt var det; Taget var Straa, og Murene var kalkede, men det meste af dem dækkedes af store, hældende Stokroser i alle Farver, og de grønne Skovskygger faldt køligt hen over de hvide Flader.

Capitainen var kommen hjem efter en længere Expedition nordpaa den foregaaende Aften. Nu sad han ved et Bord udenfor Huset ifærd med at lade Patroner — Forberedelser til den kommende Efteraarscampagne. Han udmaalede sig aabenbart for hver Patron, han ladede, hvordan den skulde bruges, thi han saae hele Tiden saa fornøjet ud, som om Hunden allerede stod for Hønsene; imellem fløitede eller nynnede han, og saa smækkede Diana ved hans Fødder med Halen, og den tamme Ravn, der sad paa Stakittet, klar til at fare i Hovedet paa den første fremmede Hund, der maatte passere forbi, baskede med Vingerne og hoppede nærmere til sin Herre.

Der hørtes Hestetrav inde i Skoven. Diana reiste Hovedet og knurrede, Capitainen slap Krudtmaalet — og saa kom Kongsted ridende paa Møller Sørensens Kjørehoppe.

„Naa, endelig!“ raabte Capitainen glædestraalende og bredte begge Armene ud. „Endelig fandt De dog mig og min Wigwam — velkommen! — Nei, lad mig sørge for Hesten! — Stille Diana!“

„Jeg har længe ligget paa Reisen“, sagde Kongsted, „men saa kom det Ene og saa det Andet i Veien.“

„Ja, De er nok bleven vidtløftig — jeg hører, De har været paa egen Haand i Vildmosen, siden vi sidst saaes!“

„Hvoraf veed De det?“

„Man har da sit Efterretningsvæsen i Orden — men hvad bestiller De forresten derude? Har De ogsaa været paa Nonnebakkerne og seet ud over Hjortholm Sø?“

Kongsted blev helt rød i Hovedet. „Nei, hvad skulde

der! Men Vildmosen interesserer mig — jeg har ogsaa været ude paa Øxneholm!“

„Det var som Pokker!“

„Ja, jeg har fulgt Deres Raad, Capitain, og er dyndt at faae Smag for at gaa ud fra Hovedlandet.“

„Bravo, det kan jeg lide! De er ogsaa seet i Lys-
Enge uden Manchetter paa, og De lader til at være
ven Dus med Deres Vandstøvler — det er store Frem-
idt!“

„Ja, men Gud veed, hvor længe jeg bliver ved at
re Fremskridt — nu er jeg jo snart færdig herovre.“

„Færdig?“

„Ja, med mit Arbejde her — og jeg har et Tilbud
en fast Stilling ovre i Kjøbenhavn, som det vistnok
de være Uret ikke at tage imod.“

„Herregud, skal man nu af med Dem, just som De
gyndte at tage ved Lære! — Hvad Nyt forresten?“

„Jeg veed saamænd ikke — jo, jeg hørte, at den
ge Høibro er kommen hjem i Forgaars.“

„Naa, er Frits kommen, ja, jeg veed, han ven-
les! — Ja, Tiden gaaer: til første October bliver han
ndig!“

„Bliver han egentlig nogensinde myndig, troer De?“

„Aa, nei, saagu! — Men Fanny bliver myndig sam-
igt!“

„Ja, det har hun da paa en Maade været længe!“

„Saamænd! — Men sørgeligt, meget sørgeligt er det,
Frits efter alle Solemærker at dømme ikke kommer
at sidde ret længe paa Hjortholm — Gaarden bliver
gt over Hovedet paa ham — De skulde købe den,
ngsted!“

„Nei, kjære Capitain, købe Hjortholm kunde jeg ikke
af mange Grunde! Man køber ikke, hvad man troer
have Ret til at eie — eller til at have eiet!“

„Men hvor kan De dog blive ved at vugge Dem i
dumme Forestillinger, Ingenieur, De er jo ellers en
nuftig Mand!“

„Jo, Capitain, har man en Familietradition — og

det kan man, som jeg sagde til Frøken Rosa, ogsaa have i borgerlige Familier — saa holder man paa den. — Nei, jeg kunde ikke købe Hjortholm!“

„Saa gift Dem den til! — Nei, det er sandt, der er Frits —“

„Jeg troer heller ikke, Frøken Høibro siger Ja!“

„Det gjør kun sgu vist ikke! Hun skal jo have Grev Christian — det har Tante Rosa og jeg for længe siden afgjort!“

„Naa, saa er hun jo forsørget!“

„Jeg synes, De siger det saa underligt! — Naa, ikke! — Ja, men gift maa vi have Dem — hvad siger De om Møllerens Helene eller Doctorens Ida?“

„Ja, naar de blev slaaet sammen og divideret med To — som De sagde om Kammerjunkerens og hans Søsters Forstand — saa kunde der maaske nok komme et Par velproportionerede Pigebørn ud af det!“

„Saamænd, men De er nu saa kræsen! — En af Comtesseerne paa Skovsgaard da, De kommer der nok saa jevnlig, hører jeg? — Heller ikke? — Ja, lad os saa gaa indenfor og se min Kahyt! — Men kig først op paa Straataget med den vilde Vin — er det ikke kjønt! Jeg hader Tagpap og Spaan — det er dødt — men Straa er Liv — ja, kom saa!“

Skovhuset var lige saa tarveligt inden Døre som udvendigt. Bjælkeloft, simple Birketræsmøbler, en Sabel, Bøsser og Opsatser, et Par Slagbilleder fra første Krig — ellers ingensomhelst Pynt.

„Ja, der er ikke Noget at se herinde“, sagde Capitainen, „men se ud! — Tænk, hvad det vil sige, hele Aaret om at have den deilige Skov lige udenfor sine Vinduer! Fra Løvspring til Høst een grøn Høisal med Lys og Skygge, med Fuglesang og Bølgebrus i Løvet — Skovduen kurrer, og Gjøgen kukker — det kan slet ikke være deiligere! — Og De skulde se herud ad Vinduerne en sen Octobermorgen, naar Taageteppeet langsomt synker ned over den ræverøde Skov, naar Kramsfuglen gaaer i Done, og Musvaagen seiler sønderpaa — ja, naar er her kjønnest? Jeg troer næsten om Vinteren — en smuk Vinter-

dag med nyfalden Sne, naar der er kirkestille inde mellem de sølvgraa Bøgestammer, naar Spættens Banken lyder, som om der blev fældet Ved langt, langt borte, og naar Raavildtet troskyldigt kommer lige hen til Haven! — Men nu skal De se Bibliotheket!”

Og Capitainen lukkede Døren op til et lille Værelse, hvor der stod et Bord og et Par Stole, men Bøger saae man ingen af.

— „Hvorfor kalder De egentlig det Værelse Bibliotheket?” spurgte Kongsted.

„Læs, Mand!” svarede Capitainen og lo fornøiet. „Læs paa Væggen — ud fra den taler Blomsten af dansk Poesi!”

Nu først opdagede Kongsted, at Væggene i Steden for med Tapetpapir var beklædt med lutter Vers: Udklip af Digtsamlinger, Visebøger og Blade, gamle og nye.

„Jeg har jo næsten aldrig Tid til at læse store Bøger“, vedblev Capitainen, „men Poesi maa man have omkring sig, og hver Gang jeg i Aarenes Løb har fundet en kasseret Bog — de gode Bøger slides forbausende hurtigt op! — eller et forkrøllet Blad, som Ingen gav Agt paa, men som maaske alligevel var mere værd end tykke Bind, saa klippede jeg ud og klistrede op, og naarsomhelst mit Øie falder paa Væggen, møder det Et eller Andet, som jeg har Glæde af. — Ja, De maa nu ikke vente nogen kronologisk Orden eller noget System i min Anthologi, Alt staaer imellem hinanden: Peder Syvs Kjæmpeviser ved Siden af Blichers Trækfugle, og Drachmann mellem Christian Winther og Richardt!”

— „Hvor det ligner Dem, Capitain, at De kun bryder Dem om Lyrik!” sagde Kongsted.

„Hvorfor det?”

„Jo, for De er selv Lyriker!”

„Det skal vist være en Skose!”

„Nei, tvertimod! — Af hvem er forresten det Vers?”

„Hvilket?”

Sophus Bauditz: Hjortholm.

Det:

Al, al den Sorrig, der er i Verden til,
Den slettes ud af Hjertet,
Naar Kjærlighed kun vil!"

"Det er jo af Christian Winther! — Men det er ikke Noget for Dem! De troer jo ikke paa Kjærlighed!"

"Gjør jeg ikke?"

"Nei, De har da selv sagt til mig, at en forelsket Mand var latterlig!"

"Det har jeg ikke sagt!"

"Jo, gu, har De saa! De sagde det nede i Pinds Mølle den Aften, vi havde været ude at fiske Foreller!"

"Hør, Capitain, det er næsten uhyggeligt saadan at faae hvert Ord, man har ladet falde, protocolleret i Deres Hukommelse og senere fremlagt som Vidnesbyrd! — Har jeg forresten sagt saadan Noget, som De paastaaer, saa —"

"Saa er De maaske nu, efterat have lært lille Helene at kjende, kommen paa andre Tanker?"

"Aa, bliv mig fra Livet med Deres Helene! Men har jeg sagt Noget i den Retning, har det selvfølgelig ikke været ment, som De vil udlægge det. Derimod indrømmer jeg villigt, at jeg er en lille Smule skeptisk, naar Digterne taler om Kjærlighedens Almagt — der er dog ogsaa andre Magter til! — og særlig Christian Winther —"

"Naa, han finder maaske ikke Naade for Deres Øine — stakkels Christian Winther?"

"Han er for mig ikke blandt de Allerstørste!"

"Ikke det! — Fy, De maa skamme Dem, maa De! Er der Nogen, der har forstaaet at synge om ung Kjærlighed og dansk Sommer, saa er det da ham! Kan De ikke ligefrem mærke Kløveren og modne Hindbær dufte i hans Sange! Og saa er det jo oven i Kjøbet, som om Kjæmpevisen — selve den rigtige Kjæmpevisen — var staaet op af Graven for med vaiende Fjer og klirrende Sporer at springe lige ind i Christian Winthers Rhytmer!"

"Ja, Kjæmpevisen er da heller ikke noget saa Uopnaaeligt, at —"

„Naa, ikke det!“

„Den er god for sin Tid, men den er en Poesi uden
unst og —“

„Ja, det er da et Fortrin!“

„I mine Øine ikke — jeg vil mærke Kunst i
unsten.“

„Og jeg blæser af Kunsten! Maa jeg bede om Livet
men det har nu aldrig havt Tag i Dem! — Maa jeg
resten spørge, hvem de regner blandt de „Allerstørste“,
m De kalder det — nævn mig blot Een!“

„Paludan-Müller.“

„Paludan-Müller!“

„Ja — hos ham finder jeg i en kunstnerisk afklaret
rm alle de største, dybeste Problemer behandlede, det
en Digtning om Ideer, et Tankevæld, der —“

„Hold op, Kjære, jeg kan ikke følge med! De store
er er ikke Noget for mig — jeg har mest Syn for det
saa, for Enkelthederne — men dem springer De over
og saa er de dog maaske lige saa vigtige som det
ore. Staaer De en Dag ude til Marks og seer begeistret
over Landskabet og føler Stemningen komme op i Dem
nyder Skjønheden og Poesien o. s. v., troer De saa
etinget, det er Storheden, der først har taget Dem, de
e Syner, de store Linier? Nei, det kan saamænd gjerne
re, at det er en Gulspurv paa en Ledstolpe, der har
rt hele Stemningen, og at alt det Andet egentlig kun
Staffage! — Jeg er et Verdens Barn, der ikke duer til
have med Ideerne at gjøre, og derfor holder jeg mig
Jorden og Christian Winther!“

„Ja, hver kan jo ogsaa være god for sig — men
er forresten ganske characteristisk, at Paludan-Müller nok
e satte synderlig Pris paa Christian Winther.“

„Saa? — Hvoraf veed De det!“

„Det skriver Georg Brandes i —“

„Brandes! Læser De Brandes?“

„Ja, hvorfor skulde jeg ikke det? Troer De maaske,
er af den Slags Mennesker, der forkjætrer en Forfatter
en at have læst ham!“

„Hør, min gode Kongsted, De er mig en underlig

Fyr!“ udbød Capitainen helt betænkelig. „Man veed sgu aldrig, hvor man har Dem!“

„Ikke det!“ svarede Kongsted og lo.

I det Samme hørtes der Hestetrav ude paa Veien — det viste sig at være Fanny og Frits, der kom paa Besøg til Skovhuset, og Capitainen foer ud. — „Velkommen, min rare Pige, det skal Du have et Kys for! Maa jeg løfte Dig af Hesten — saadan! — Og Velkommen, Frits! — Herregud, hvor Du seer klein ud, min Dreng! Du trænger til Landluft — ja, Du faaer nok Kulør i Kinderne, naar nu først Jagttiden begynder, og vi kan synge:

Septemberluft, Septemberluft
Med Spindelvæv og Æbleduft,
Som begge kommer flyvende!
Med lange Støvler Skytten gaaer,
Og snart paa Stubben Hunden staaer
— Idag er det den tyvende!

— Det er forresten sandt: det er jo den sextende efter den nye Jagtlov — den, der freder Heiren! — Men kom nu indenfor, jeg har en Gjest! — Maa jeg præsentere: Hr. Frits Høibro — Ingenieur Kongsted — ja, Fanny og De kjender jo hinanden!“

Man var aabenbart ikke særlig begejstret for hinanden: Fanny hilste forbeholdent, og Kongsted og Frits gav hinanden et meget køligt Haandtryk.

Samtalen truede med at gaa istaa strax i Begyndelsen, men saa begyndte Capitainen: „Der er kommen en omreisende Circus, eller hvad man skal kalde det, til Egnen — en af Dagene begynder nok Forestillingerne ved Bodholt Kro — veed De det, Kongsted?“

„Ja, jeg hørte det allerede i Søndags — Birkedommeren fortalte mig det paa Veien fra Kirke.“

„Var De da i —“ begyndte Fanny, men kom ikke længere.

„Jo, jeg, var Frøken! Jeg maa til min Skam bekjende, at jeg ogsaa paa det Punkt er borneret og antikveret: jeg gaaer virkelig i Kirke!“

„Maaske hos Pastor Jensen i Kokbjerg! — Saa træffer De Bro!“

„Nei, Frøken, Pastor Jensen tiltaler mig ikke. Han hører til den Retning, der mangler religiøs Blufærdighed og ikke anviser Vorherre anden Gjerning end ligesom en Jury at skulle sige „Skyldig“ eller „Ikke-Skyldig“ — og det endda helst efter de Helliges Commando! — uden mindste Forstaaelse af, at Gud netop er den ophøiede Dommer og dybe Hjertekjender, der kan tage Hensyn til de tusinde undskyldende eller forklarende Momenter, som vi Mennesker ikke kjender. Den Slags Folk trænger egentlig slet ikke til Vorherre: de afgjør jo Alt — baade Helliggjørelse og Fordømmelse — ganske paa egen Haand!“

Fanny blev en Smule forlegen og vedblev: „Ja, undskyld, jeg mente kun, at De som Ingenieur — som en Mand, der paa forskjellig Maade har studeret Naturvidenskab — ikke kunde blive ved med — ja, jeg kan ikke udtrykke mig, som jeg vilde, men jeg troede, at naar man trængte til Bunds i et saa rationelt Studium, saa maatte man faae Øinene op for —“

„For Vorherres Almagt og Naturens Storhed — det er rigtigt, min Pige!“ afbrød Capitainen hende, men uden at ænse denne Afbrydelse vedblev Fanny:

„Jeg mener, at naar man f. Ex. har læst Darwin, saa —“

„Har De læst Noget af Darwin, Frøken?“

„Nei — men om ham!“

„Ja, det er jo rigtignok ikke ganske det Samme!“

„Darwin — det er ham med Abekattene!“ indskjød Frits.

„Jeg kunde næsten tænke mig, at Frøkenen ikke havde læst Noget af ham“, vedblev Kongsted. „Jeg skal lige Dem, Darwin er sandelig ganske uskyldig i, at hans Skrifter tages til Indtægt af Materialismen — man skal overhovedet ikke søge theologisk Belæring hos ham, lige saa lidt som man skal studere Naturvidenskab i det gamle Testamente. Jeg, for mit Vedkommende, finder, at Læsningen af Darwin snarere leder til Gud, end fra Gud, og

een Ting kan De i alt Fald lære af Darwin: at Fremskridt kun naaes ad Udviklingens og ikke ad Revolutionens Vei — Naturen gjør aldrig Oprør.“

„Ikke det!“ sagde Fanny. „Kalder De det da ikke Oprør, naar Vesuv en skønne Dag aabner et nyt Krater og ødelægger tre Byer! Vulkanerne de repræsenterer Anarkismen i Naturen!“

„Nei, saamænd, om de gjør! De er Jordklodens Sikkerhedsventiler, som gjør Gavn, naar Spændingen bliver for stærk — man kan virkelig ikke forlange et bedre Exempel paa Ordenen, paa det Lovbundne i Tilværelsen, end netop Vulkanerne!“

„Ja, det kan sgu ikke hjælpe at slaa sig helt fra Religionen“, bemærkede Frits, velvilligt anerkjendende. „Kan Du huske, hvad jeg sagde, Fanny!“

Fanny indlod sig imidlertid ikke med Broderen, men sagde ivrigt, henvendt til Kongsted: „Men vil De da ikke idetmindste indrømme, at ogsaa Religionen, som alt Andet, kan trænge til nye Former, og er ikke maaske Theosophien og Spiritismen den Form, hvorunder —“

„Jo — den Form, hvorunder maaske Mange, som ikke er saa lykkelige at eie en positiv Tro, finder et Surrogat for det, de mangler. Men Raabet paa noget Nyt forekommer mig efterhaanden at blive fuldkommen parodisk: man sidder og speider ud i Taagen efter en ny Aabenbaring, en ny Kunst og en ny Digtning — ja, om det saa er et nyt Sprog, saa laver man det, og Volapyk faaer strax begeistrede Apostle!“

„Ja, saadan taler nu De“, sagde Fanny, „men kan der tænkes noget mere Borneret end at holde paa det Gamle, blot fordi det er gammelt?“

„Nei — næst efter at falde i Begeistring over alt Nyt, blot fordi det er nyt!“

— „Jeg kan godt forstaa Katholicismen“, erklærede Fanny afgjørende, idet hun gjorde et Spring i Tanken.

„Jeg ogsaa“, indrømmede Kongsted. „Svagere Sjæle, der ikke selv kan eller vil tænke, og de, der har drevet om uden nogetsomhelst Styr, de trænger altid til at have

en menneskelig Autoritet over sig, saaat de ved ethvert Spørgsmaal, der møder dem, kan sige: det gaaer langt over min Forstand og lige ind i Præstens eller Pavens! Forresten er vistnok vore Dages katholiserende Tendens — baade den directe ude i Livet og den indirecte i Literaturen — en ganske naturlig Reaction mod den nærmest forudgaaende Periode's krasse Naturalisme — en Reaction gaaer jo i Reglen til Yderligheder — og hvad der for Tiden aabenbart har givet Katholicismen Vind i Seilene, er, at den aldrig forsmaaer at optræde apologetisk — i den Henseende kan vi Protestanter lære Noget af Pavekirken.“

Capitainen trippede nervøst op og ned, fordi Samtalen mellem hans Gjæster havde antaget Form af en alvorlig Disput, og han prøvede paa at bringe et neutralt Emne paa Bane ved i den øieblikkelige Pause at sige: „Har Du seet, hvor mange Nødder der bliver i Laasby Krat iaar, Fanny? De hænger i Klaser saa store som Vindruer!“ Men det hjalp ikke, thi Fanny ænsede slet ikke hans Spørgsmaal og sagde i en halv haanlig Tone til Kongsted:

„Ja, det er naturligvis nemmest at være konservativ paa alle Punkter og sige som De: ingen Fremskridt, ingen Revolution!“

„Nei, ingen Revolution, det har De Ret i, Frøken! Det er kun i Krig, man paa een Gang vinder hele Provinser med eet Slag; i Fredens Dage naaer man kun Skridt for Skridt fremad — og det er det, man skal. Troer De, Hedeselskabet havde opnaaet Noget ved paa een Gang at have villet skabe hele Heden om til Skov?“

„Jeg kan hverken udstaa Hedeselskabet eller Culturen!“ erklærede Fanny. „Maa jeg bede om at beholde mine sorte Lyngbakker og Vildmosen, som de er!“

„Ja, men det er et Spørgsmaal, om De har Lov til at raisonnere saadan“, indvendte Kongsted.

„Lov til!“ udbrød Fanny og blev helt rød i Hovedet. „Er det Dem eller os, der eier Hjortholm?“

„Det er ikke mig“, svarede Kongsted roligt, „men jeg mente kun, at det jo paa alle Punkter gjælder om at

vinde ny Jord, at skaffe Arbeide og Erhvervskilder, saaat „Faa har for meget og Færre for lidt“, og kunde derfor f. Ex. Nonnebakkerne og Vildmosen komme til Nytte, saa —“

„Nei, hør nu, gode Ingenieur“, afbrød Capitainen, „nu maa jeg holde med Fanny. Vil De ødelægge Vildmosen — kunde De nænne det! — Øxneholm skulde maaske ogsaa cultiveres?“

„Ja — hvis det lod sig gjøre.“

„Øxneholm!“ raabte Capitainen. „Vil De da spolere hele Strandjagten, De Umenneske!“

„Og alle Trækfuglene, der om Efteraaret hviler ud derovre“, sagde Fanny, „skulde de gjøres hjemløse blot for at skaffe Plads til —“

„Til Mennesker!“ supplerede Kongsted.

„Naa, De er Socialist!“ sagde Fanny.

„Nei, det vilde jeg vanskeligt kunne blive“, svarede Kongsted smilende. „Jeg skal sige Dem, Frøken, jeg betragter den individuelle Frihed som et af Menneskehedens høieste Goder, og den er det jo Socialismens Princip at knuse. — Nei, jeg er, som Frøkenen veed, bornert conservativ!“

„Saa maa det da glæde Dem at se Capitainens conservative Poesi!“

„Det gjør det ogsaa — jeg har mere Sympathi for den ældre end for den yngre Skole. Selvfølgelig indrømmer jeg, at Romantik og Realisme, Classicisme og Symbolisme kan være lige berettigede Genrer indenfor Poesien — ingen Skole er eneprivilegeret — men om een Ting skulde dog alle Retninger kunne enes: at Poesi saa vel som Kunst kun har sin Betydning, naar Kunstneren eller Digteren i det, han producerer, virker frigjørende, naaer til — directe eller indirecte — at give os som en Anelse om, hvordan Livet vilde have været, om det var befriet for alt det tilsyneladende Tilfældige, det Planløse, som er en simpel Følge af, at vi er under Syndens, under Endelighedens Lov.“

„Det er sgu høit!“ bemærkede Frits til Capitainen.

„Aa, det er ikke andet end Spidsfindighed!“ sagde

Fanny, der havde reist sig. „Og een Ting er da sikkert: de gamle Digtere — de, som taler her fra Væggen — de lyver, og de narrer En. Ja, det kan lyde meget kjønt, men se nu f. Ex. der — troer De, det holder Stik?“

„Hvilket?“

„Det Vers der — det er formodentlig en gammel Kjæmpevise:

Det haver været af Arildstid,
Det bliver, mens Livet kan vinde:
At Elskoven tvinger saa manges En,
Baade Møer og høviske Kvinder.

Troer De virkelig paa, at Kjærligheden er saa almægtig, at den kan tvinge En i Knæ — nei!“

„Ja, i det Capitel har Du en Meningsfælle i Kongsted“, sagde Capitainen. „Han protesterede nylig mod et Vers af Christian Winther, der sagde omtrent det Samme om Kjæmpevisen!“

„Gjorde jeg! — Nei, nu har De igjen misforstaaet mig, Capitain. Jeg er virkelig ogsaa her uenig med Frøken Høibro og holder paa, at den gamle Digter har Ret.“

„Har De selv erfaret det?“ spurgte Fanny spodsk.

„Nei!“

„Saa veed De det jo ikke!“

„Nei — men jeg troer det, Frøken!“

Frits havde nu ogsaa reist sig, gabede og skyndte paa Opbrud. Han og Fanny sagde Farvel, men da hun allerede var ved at lade sig løfte i Sadlen af Capitainen, betænkte hun sig, gik tilbage til Kongsted, gav ham Haanden og sagde:

„De skal ikke være vred paa mig, Hr. Kongsted, hører De! Jeg har opponeret imod Dem paa alle Punkter — og det vil jeg vist blive ved med — men jeg har egentlig været rigtig glad for at tale med Dem — jeg taler jo aldrig med Nogen — og naar De blot ikke rører ved Hjortholm og Vildmosen, saa maa De sige, hvad De vil. Men De irriterer mig ved at være saa rolig og saa sikker paa, at De altid har Retten paa Deres Side, og

derfor har jeg maaske — men det skal De ikke bryde Dem om, hører De! De maa ikke være vred!“

„Kjære Frøken, tvertimod!“ svarede Kongsted i en helt anden Tone end den, han hidtil havde talt i. „Hvor skulde jeg kunne tillade mig at blive vred paa Dem! — De har anskaffet Dem en moderne Livsanskuelse, som De har faaet leveret fix og færdig — ganske som man kan købe færdigsyede Kjoler. Saa har De trukket i Livsanskuelsen, men det gaaer med den, som det nok ofte gaaer med færdigsyede Kjoler: den passer Dem ikke rigtigt!“

„Nu er De uartig!“ sagde Fanny og blev rød i Hovedet, og saa red hun med Frits.

— Kongsted og Capitainen stod udenfor Huset og saae efter dem. — „Han tager sig ikke ud ved Siden af Søsteren“, sagde Kongsted.

„Aa, nei — men vent, til De seer hende ved Siden af Grev Christian, det bliver et Par til Hest!“

„Skal Frøken Høibro da virkelig have ham?“

„Ja, det skal hun rigtignok!“

— Lidt efter red Kongsted ad Pinds Mølle til.

— Klokken er Otte — den er mere: den er Halvni, det er høit op ad Formiddagen, men alligevel sidder Onkel Heinrich hjemme paa Hjortholm uden saa meget som at tænke paa sin Morgentur.

Der er hændet Noget.

For to Timer siden er han bleg og forstyrret kommen ned fra sit Værelse uden at have drukket Sukkervandet, og som et ængstet Barn har han strax søgt Tante Rosa, skriftet for hende, taget hendes Haand i sin og søgt Trøst og Forklaring. Og endnu sidder han ved hendes Side — Fanny er lige kommen til — og for tyvende Gang gjen-tager han sin Beretning om Nattens Hændelser.

„Det var hende!“ siger han. „Det var den graa

Dame! Jeg hørte hende komme ned ad Taarntrappen — det vil sige, jeg hørte hende ikke, men jeg kunde mærke paa mig selv, at hun kom. Og hun lukkede Døren til mit Værelse op, og hun kom ind — aa, hun var saa graa, saa graa — Ansigt og Hænder var ogsaa graa — og skjønt det var hel mørkt, kunde jeg tydeligt se hende.“

„Du har drømt, lille Heinrich!“ siger Tante Rosa. „Jeg drømmer ogsaa tidt!“

„Nei, Rosa, jeg siger Dig jo, jeg var vaagen, for jeg greb efter hende og tog efter hende, og saa faldt hun sammen, blev til Ingenting, blev til Støv og Smuld, til graat Ingenting, ligesom naar man knuser en Møl.“

„Du har drømt!“ gjentager Tante Rosa. „Havde Du været vaagen, havde Du saamænd aldrig havt Mod til at gribe efter hende!“

„Det er sandt, det kan der være Noget i!“ svarer den gamle Kammerjunker og nikker betænksomt med Hovedet. „Nei, jeg havde ikke havt Mod til at gribe efter hende — det er ganske rigtigt, Rosa! — Men alligevel, selv om det har været i Søvn, jeg har seet hende, det maa jo dog betyde Noget, for jeg har aldrig seet hende før. — Hvem af os er det nu, det gjælder? En af os maa det jo være!“

„Snak! Tænk nu ikke mere paa dine Syner — Du gjør jo Fanny helt forskrækket!“

Men Fanny, der med stedse stigende Opmærksomhed var lyttet til Onkel Heinrichs Ord, skynder sig at sige:

„Forskrækket — hvordan skulde man kunne blive forskrækket over det! Mig vilde det være en Trøst, være endelig beroligende, om virkelig et Bud fra den usynlige Verden naaede mig, saa jeg fik Vished for, at den var til. Og jeg kan heller ikke forstaa, at det Bud altid skulde varsle Død. Jeg kunde da meget bedre tænke mig, at En af de Døde — af Ens Nærmeste — kom til En, naar der var Nød paa Færde, kom forat hjælpe, forat raade eller advare — aa, hvor man maatte føle sig tryk, naar man vidste, der var et Væsen, som værnede om En!“

Onkel Heinrich forstaaer egentlig slet ikke Fanny,

men han føler sig alligevel trøstet, nikker anerkjendende og siger:

„Det kan der være Noget i! Hvem skulde Varslet ogsaa sigte til — vi er jo, Gudskelov, alle Tre raske, og Frits —“

„Hvor er Frits?“ raaber Fanny pludselig i Angst.

„Han er redet tidlig ud idag“, svarer Tante Rosa, „han feiler saamænd ikke Noget!“

„Aa, jeg blev saa angst — den kjære, kjære Broder!“

Onkel Heinrich er foreløbig beroliget, men saa meget er han dog bragt ud af sine vante Folder, at han ikke gaaer Tur men i Stedet for lister ned og snakker med Anders Staldkarl, skjøndt der jo er længe til „Inspectionstimen.“

Efter et Par indledende Bemærkninger gaaer han lige løs paa Sagen og fortæller om sit natlige Syn. — „Har Du aldrig seet saadan Noget?“ ender han med at spørge.

„Nei, Hr. Kammerjunker“, svarer Anders. „Naar man arbejder retskaffens Dagen igjennem og er træt, naar man lægger sig, saa drømmer man sgu ikke om Fruentimmer, hverken graa eller sorte!“

„Hm — nei — det kan nok være, men alligevel — hvis det nu sigter til Nogen af os, troer Du saa vel, det kan være til mig eller til min Søster eller til Fanny?“

„Nei, skal Nogen til det, saa bliver det vel den unge Herre. Hende, den graa Kone, hende regederer jeg ikke paa, for jeg har aldrig seet hende, men Forvalterens Hund tudede hele den første Nat, den unge Herre laa paa Gaarden — det hover mig grimt, for det slaaer aldrig feil, at det giver Lig i Huset.“

„Ikke?“

„Nei — det kan gjerne være, den unge Herre slet ikke skulde have været lagt til — var han falden efter en So, var han sgu ikke bleven Levegris!“

„Ikke?“

„Nei, han var sgu ikke. — Han har ogsaa skjæmmet sig svært, og han er i skidt Humør.“

„Er han det?“

„Ja, det er sikkert nok. Det er vist galt fat med m. Jeg kom imorges tidligt gaaende gennem Haven, saa hørte jeg Nogen snakke sammen bag ved Lindekken. Den Ene af dem, det var den unge Herre, men i Andens Stemme kunde jeg ikke strax kjende. Saa gik jeg ind gennem et Hul mellem Grenene — man jo da nok vide, hvem det er, man hører prate — og saa saae jeg, at det var ham, Bro, den forrige Godsforter. Han trued, og den unge Herre gav gode Ord — det var begribeligvis Penge, der var dem imellem.“

„Troer Du?“

„Ja, det skal nok passe, for naar Kammerjunkeren vil betænke, at —“

„Nei, Anders, ikke nu — jeg reflecterer kun mellem og Tre!“

„Naa, ja — men den unge Herre, han sagde, at han vilde sende Penge endnu idag — hvor han vilde faae dem fra, det talte han ikke om — og saa sagde han, at han vilde have begge Papirerne, men saa grinte Bro saa t og sagde, at det ene af dem, det kunde han bide i Øinene, eller hvor det nu var, efter at faae, for det var alt for meget værd.“

„Saa?“

„Ja, saadan et Papir med Ens Navn under — eller saa med en Andens Navn — det er et skidt Papir at se ude mellem Folk.“

„Min Søster har ogsaa forbudt mig nogensinde at give under paa Noget.“

„Det kan være rimeligt nok. — Naa, naar man taler Fanden — eller Solen, vilde jeg sige — der har vi den unge Herre!“

Anders skynder sig hen at tage imod Frits' Hest, og selk Heinrich bliver siddende paa Huggeblokken. Men i det stunden bliver ham lang, for Frits har en hel Del at sige om Anders om, og da Denne endelig kommer til at tale til Onkel Heinrich, siger han hemmelighedsfuldt: „Engen har den unge Herre sgu da faaet, hvor han saars har faaet dem fra, for jeg skal ride med et tykt

Brev ned til Kammerraaden og have et Papir med tilbage. Nu kommer det blot an paa, om det Papir, jeg faaer, er det rigtige!“

Saa gaaer Anders ind i Stalden, og Onkel Heinrich op paa Gaarden.

— Frits har været hos Grev Christian paa Louiseholm og er synligt oplivet. Efter Frokost faaer han Fanny ned i Haven, lægger Armen om hendes Liv og taler fortroligt med hende — Fanny er inderlig taknemmelig.

„Seer Du, min søde Pige“, begynder han, „jeg har Noget at fortælle Dig, som vist vil fornøje Dig. Du har jo saa tidt ønsket at se nogle af de Fyre, jeg har omgaaedes i Kjøbenhavn — saadan „Digtere“ og „Kunstnere“ og den Slags Krapyl. Nu har jeg i et letsindigt Øieblik bestilt en hel Vognladning af dem herover til Hjortholm — i næste Uge kommer der en fire, fem Stykker af dem.“

„Nei, hvor det bliver interessant! Og Du troer virkelig, de vil komme og tage til Takke hos os?“

„Om de vil! De har aldrig seet en Herregaard før og sjeldent været i ordentligt Selskab — det sætter den Slags Folk Pris paa, for det er sgu de værste Snobber!“

„Kommer Jean Moulin?“

„Marius Petersen — ja! Han er jo „Faublas“ Redacteur *en chef*!“

„Er han ikke i Paris for Tiden?“

„Han! — Han har sgu aldrig været udenfor Danmark undtagen en Søndag, da han tog med Dampfærge til Helsingborg! Men derfor kan han da gjerne skrive Correspondancer fra Paris!“

„Kommer han, der skriver de smaa Noveller og kalder sig „Don Rosario“?“

„Ja, det er han nok nødt til — for det er ogsaa Marius Petersen!“

„Men „Marçel“?“

„Naa, Symbolisten, det Skind — han, der skriver

Vers om Lig og Blomster o. s. v. — jo, han kommer ogsaa nok. Han hedder forresten Fernando Villerup.“

„Hvem Flere venter Du?“

„Nicolai Jensen — Dramatikeren.“

„Naa, ja, jeg kjender Navnet: hans Portrait har staaet i Bladet.“

„Ja, det er rigtigt — han har sgu taget saa store Forskud paa sin vordende Berømmelse, at Capitalen da naa være brugt for længe siden — om han ellers har røvt nogen! Saa kommer Maleren Nielsen-Munkegaard — det er saadan en Slags Geni-Bølle — og saa formentlig Peter Hals, det Skrog!“

„Hans Navn har jeg aldrig før hørt!“

„Nei, det troer jeg nok, for han forretter nok kun det grovere Arbeide, vasker Gulv og skurer Trapper, d. v. s. æser Korrektur, løber Ærinder og skriver — anonymt, naturligvis — alt det, de Andre ikke gider røre ved. — Ja, det er et net Compagni, kan Du tro, men man kan gjøre dem paa Porten, naar man er kjed af dem — de er vant til at blive smidt ud!“

„Aa, fy, Frits, det maa Du ikke sige!“

„Naa, lad nu det være godt. — Der var jo ogsaa noget Andet, noget Vigtigere, jeg vilde tale med Dig om. Heer Du, min søde Pige, Du kan jo nok begribe, at jeg gaar og tænker paa din Fremtid — det veed Gud, jeg gjør! — det er jo heller ikke Andet end min Pligt som god Broder. Og det kan jo ikke hjælpe, at Du gaar hen og bliver en gammel Jomfru, saadan som Tante Rosa, vel? Nei, det duer ikke! Kvindens Bestemmelse er sgu at blive Hustru og Moder — det er baade Religionens og Naturens Forskrift. Men Du kan jo nok begribe, at jeg ikke vil kaste Dig bort til den Første den Bedste, min søde Pige, for hvad de saa end siger og skriver: Blod er og bliver sgu Blod, og et Navn — hvadbehager? Naa, nu er det jo saa heldigt, at vi ikke behøver at lede langt — vel? Ja, Du veed formodentlig, hvem jeg mener — ikke? Ja, lad mig saa sige det — jeg mener naturligvis Grev Christian. Han rider storartet — det er i Et og Alt en Mand for Dig!“

„Men Frits dog! Er det dit Alvor! Hvordan om-
talte Du ham ikke forleden!“

„Det kan jeg sgu ikke huske, men man siger jo saa-
dan saa Meget, der ikke er at tage lige efter Bogstaven.
Og han elsker Dig vist voldsomt!“

„Saa?“

„Ja, det er tydeligt nok!“

„Men jeg elsker ikke ham!“

„Naa, elske og elske — det er Talemaader! Du
faaer en skikkelig Mand, som Du kan vikle om en Finger,
og er Du først gift, saa har Du jo i alle Maader din
Frihed. Du gaaer ind til Rigdom — voldsom Rigdom —
hvad siger Du om engang at sidde som Grevinde paa
Skovsgaard! Og saa er der een Ting, min søde Pige:
det er sgu, rent ud sagt, næsten nødvendigt, at Du tager
ham! De sælger en skønne Dag Kassen over Hovedet
paa os, saa prioriteret er den, og jeg har naturligvis og-
saa — som jeg har maattet leve — *noblesse oblige*, veed
Du, — gjort en hel Del Gjæld, det kan Du jo nok be-
gribe — Paris er ogsaa Satans dyr! Men tager Du nu
Grev Christian, saa er Alting godt. — Hører Du, Fanny,
selv om Du maaske ikke lige i Øieblikket synes, at Du
saadan egentlig har det, Du kalder Kjærlighed, saa allige-
vel — for min Skyld — hvad? Det gjælder min Vel-
færd — Familiens Ære, sgu, ja, jeg kan gjerne sige
Redning!“

„Frits, min egen, kjære Frits — jeg kan ikke, bed
mig ikke mere, det er Synd!“

„Lov mig da foreløbig blot, at Du ikke ligefrem vil
støde ham fra Dig, hører Du! — Nu i Eftermiddag, naar
vi tager til Bodholdt forat se Beriderne —“

„Jeg tager ikke med!“

„Jo, det maa Du — det er jo en Aftale! Han
er der — vær saa lidt venlig — ja, jeg mener blot ikke
uvenlig, hører Du! Lover Du mig det? — Tak, min
søde Pige, saa stoler jeg paa Dig!“

Og Frits kysser sin Søster paa Panden, men hun
græder, da han er borte.

Paa Pladsen udenfor Bodholt Kro havde „det berømte Selskab Guerrini“ opslaaet sin „store amerikanske Circus“, og trykte Plakater rundt omkring paa Egnens Spreitehuse og anseeligere Ladeporte havde meldt Ankomsten og fortalt om alle de Herligheder, der var at se hver Eftermiddag Klokken Fem.

Selve den amerikanske Circus var af gammelt, lappet Seildug; Siddepladserne var Bænke af uhøvlede Brædder, men de to første Rækker var betrukne med rødt Shirting og kaldtes „Parket“.

Bag Circus holdt Selskabets æblegrønne Familievogn, op fra hvis Skorstensrør Dagen igjennem Røgen hvirvlede sig, og ud fra hvis Kjøkken der altid stod en Atmosfære af Kaal og Løg; sorthaarede Børn i alle Aldere bevægede sig ideligt ud og ind — de kunde formodentlig ikke paa en Gang rummes i Vognen — og inde under Forhjulene laa en gammel tandløs Hund og holdt Vagt.

I god Tid begyndte Folk langveisfra at komme, kjørende, ridende og gaaende.

Der kom Møller Sørensens Vogn. Mølleren, glad og svedt, var selv Kusk; Kongsted og Frøken Helene sad paa Bagsædet.

Der kom Candidat Mathiesen — han mødte i Haab om at se yppige Kvindeformer i stramt Tricot og polerede allerede nu Guldbrillerne forat være rigtig klarøiet.

Trap, Trap — fri Trav, let Trav — det er Grev Christian paa sin Fuchshingst. Deiligt Dyr, stolt Dyr — nu hilser han paa Familien fra Hjortholm, paa Fanny, Onkel Heinrich og Frits. Fanny og han er lige forlegne, lige rødmenende, men af forskellige Grunde.

Proprietair Kielsen kommer kjørende, men Maren er ikke med — det er en stor Skuffelse for Onkel Heinrich; sin haabefulde Søn har han derimod med, og da de passerer Indgangen, hvor „Madame Guerrini“ med en lang Kaabe over de korte Skjorter incasserer Pengene, lader Proprietairen sin Stamherre gaa dygtigt i Knæ, forat han kan se ud til at være under ti Aar og komme ind for halv Pris.

Søllested, som idag, endnu mere end ellers, ligner en
Sophus Bauditz: Hjortholm.

tør Sveske, borer sig ind ved Siden af Kielsen og begynder strax paa en landøkonomisk Passiar, men den faaer en brat Ende, da selve Birkedommeren viser sig ikke ubekjendte Guldtræssede inde paa de røde Bænke og derved bringer alle Huer og Hatte i Bevægelse.

Der er Doctorfruen med Datter. Datteren sidder paa mindst to Pladser men betaler selvfølgelig alligevel kun for een, og det skjøndt Moderen har skaffet hende „alle bedste“ Plads, d. v. s. ved Siden af Kongsted. Han taler forresten ikke meget med hende, men desto mere med Fanny, der sidder mellem ham og Grev Christian. Fri seer det og misbilliger det men misbilliger i Tavshed; den Samme gjør Møllerens Helene — og saa begynder Forstillingen.

Først kommer den modne Skjønhed, der har staaet ved Indgangen, frem i Manegen og hopper rundt paa Ryggen af en stivbenet gammel Hest som „Blomsterfee Flora“. Tilsidst kaster hun Buketter rundt til Publikum i Parkettet, og da Onkel Heinrich faaer en Georgine med Grønt om, er han ikke langt fra at glemme Jomfru Nielsen — ude af Øie ude af Sind.

Directeuren rider Skoleridt, og Møller Sørensen mindes sine Hestgarderdage og klapper — stadig lige svedt og glad — som om han var betalt for det.

„Blomsterfeen Flora“ viser sig nu som Forvandlingkunstnerinde ved pludselig at optræde som Tyrkinde paa slap Line, og medens Directeuren præsenterer sig i Stalmesteruniform, giver hans ældste Søn det almindelig yndede Nummer „Matrosen i Skibbrud“.

En ganske kjøn Hest, der først er fremført som Apporteerhesten „Emir“, bliver senere til „Ilddyret Salamander“, og saa kommer en hvidsminket Klovn, der vækker Jubel paa Staaapladsene, men da han tillader sig at gjøre Grimacer hen ad den Kant, hvor den Guldtræssede blinker, sender Birkedommeren ham et fortørnet Blik. Øvrigheden er ikke blidt stemt, for dels er der igjen en hans Sognefogder, der er bleven Dannebrogsmænd, da har Viborg Overret lige forandret en af hans Domme, og

selv om man ikke har Respect for Viborg Overret, maa man jo dog bøie sig for den.

Til allersidst skal „Emir“ — alias „Salamander“ — der synes at optræde under endnu flere Pseudonymer end selve Chefredactøren for „Faublas“, vise det „aldrig her paa Egnen sete Kunststykke“ at springe over hele Selskabets firbenede Personale, hvilket vil sige det Samme som at springe over tre af sine Medskabninger. Springet lykkes, den kommer over — men den bliver liggende uden at kunne røre sig. En tilstedeværende Dyrlæge erklærer, at venstre Forben er brækket: der er ikke andet for end at dræbe Dyret.

Hele Selskabet — der er tre Herrer og to Damer — staaer rundt om den Tilskadekomne i de Dragter, de senest er optraadte i. Taarerne triller ned over Klovnens sminkede Kinder, Børn kommer løbende til og kaster sig hulkende over den firbenede Ven, som gjør en Kraftanstrengelse forat komme paa Benene igjen men falder tungt tilbage paa Jorden. „Madame“ ligger paa Knæ foran den og holder dens Hovede op — Dyret seer bedrøvet paa hende: „Med mig er det forbi!“

— „Aa, gjør mig en Tjeneste“, siger Grev Christian sagte til Kongsted. „Jeg kan ikke saadan tale Tysk eller Fransk, men sig De fra mig af til Manden der, at han maa have min Fuchshingst. Den staaer inde i Stalden, og han maa ogsaa gjerne beholde Sattel og Candar og det Hele. Den kan lære, hvad det skal være, for klog er den — men nu gaaer jeg udenfor, jeg gider ikke tysses med Folkene!“

Og fulgt af Fannys taknemmelige Blik — hun har hørt, hvad Grev Christian sagde — gaaer han langsomt og forlegen; han er allerede ved Udgangen, da vender han om og siger endnu sagtere end før til Kongsted: „Bed dem blot være rigtig gode mod Dyret!“ — saa skynder han sig ud.

— Publikum spredes, Vogn efter Vogn kjører bort. Kongsted har udført sin Commission og kommer ud fra Teltet fulgt af den mere end overvældede Beriderfamilies

aksigelser, som han forgjæves søger at værges sig imod. Han kommer accurat tidsnok til at høre Grev Christian stående ved Siden af Hjortholmervognen, sige til Fanny en ærbødig, næsten ydmyg Tone: „Saa tillader jeg mig at aflægge Dem en Visit imorgen Formiddag!“ og hører Fanny svare med usædvanlig Varme: „Tak — I er velkommen!“

Saa kjører Hjortholmerne, men Capitainen slaaer Kongen paa Skulderen og siger: „Hørte De det! — Imorgens lever Fanny forlovet!“

„Ja, det lader til det!“ svarer Kongsted.

— Og saa kjørte han til Pinds Mølle, Capitainen sendte sønderpaa, men Grev Christian maatte gaa hjem.

— „Rosa“, sagde Onkel Heinrich om Aftenen, da han var ved at gaa til Ro, „jeg er saa bange for at ligge alene!“

„Vaas, Heinrich!“

„Jo, jeg er virkelig! — Den graa Dame —“

„Aa, Du har jo ikke tænkt paa hende siden Morges!“

„Nei, men nu da det er mørkt — jeg vil saa nøje ligte drømme om hende igjen!“

„Du kan faae Anders til at løse Sultan — han maa gjerne ligge hos Dig for en Nats Skyld — er Du selvsilfreds?“

„Ja, mange Tak, saa gaaer jeg ned til Anders. — Godnat!“

„Godnat, min søde Pige“, sagde Frits til Fanny, „Du veed ikke, hvor jeg er taknemmelig, fordi Du —“

„Ja, lad nu det være godt! Jeg ønsker saa lidt som muligt talt om den Sag, Du mener!“

„Men det var da vel din Mening, Fanny, dengang Du sagde til Grev Christian, at han var velkommen imorgen, at Du vilde —“

„Ja, vist saa, Frits — vist var det min Mening, men

ad mig nu være i Fred; jeg er træt og ikke rigtig vel. Godnat, Tante Rosa, Godnat!“

— Et Kvarteer senere var Alt stille, dødsstille paa Hjørtholm, og Alle sov — Alle undtagen Fanny.

Tankerne stormede ind paa hende, det var ikke lende, der styrede dem, det var dem, der tog hende i engen og drog hende ud paa et bølgende Hav, løftede og sænkede hende, kastede hende hid og did.

— Havde hun da virkelig taget sin Beslutning, stod den ikke til at ændre? Jo, endnu kunde hun jo vende om. — Men vilde hun? Nei, hun vilde ikke. Frits havde jo bedt hende saa bønligt — han havde været igefrem angst — og naar det virkelig dreiede sig om den kjære Broders Redning, saa — men havde hun ogsaa Lov til at ofre sig? Var det ikke en Løgn at tage imod Grev Christians varme, selvforglemmende Kjærlighed uden at have Noget at kunne give ham til Gjengjæld! — Hvad vilde denne sikre, strenge Kongsted sige — han troede paa Kjærlighedens Almagt! — Lad ham sige, hvad han vil! — Var hun maaske den Første, der havde giftet sig uden Tilbøielighed! — Havde hendes egen Moder maaske følt Kjærlighed til hendes Fader! — Aa, en Moder, en Moder! Hvorfor havde Fanny ikke nu, netop nu, en Moder, der kunde raade hende, en Moder, som med den Autoritet, kun en Moder har, kunde sige til lende: „Det skal du gjøre, og det skal Du ikke gjøre!“ Aa, hvor man trygt, usigelig trygt maatte kunne lægge hele sin Fremtid, sit Livs Skjæbne i en Moders Haand — men hun havde jo ingen Moder — kun en Broder! — Den kjære, stakkels Frits! Han havde været saa berøvet og saa angst, da han talte med hende. — Jo, et maatte vel saa være. Imorgen — aa, hvor der var ænge til imorgen! — saa kom Grev Christian — han var saa god og brav, og hun havde jo selv sagt, at han var velkommen!

Og saa faldt hun i Søvn, men sine vildsomme Tanker tog hun med, og Drømmen spandt sit Spind om lende.

Hun stod i Krogslev Kirke foran Alteret, ovenover Familiebegravelsen, og Grev Christian stod ved hendes Side. Den gamle Præst, der saae helt anderledes ud, end han pleiede — meget høiere og meget ærværdigere — spurgte med mægtig Røst Brudgommen: „Elsker Du denne Kvinde?“, og Grev Christian svarede: „Ja, af hele min Sjæl!“ Og Præsten saae paa hende — hun slog Blikket ned — og spurgte hende saa: „Elsker Du denne Mand?“ Og hun vilde svare Nei men kunde ikke tale, ikke en Lyd kunde hun faae over sine Læber; og Frits svarede for hende, Orgelet brusede, og hun og Grev Christian gik som rette Ægtefolk ned ad Kirkens Gulv. Men med eet var det, som om alle Ruder søndredes, en iskold Luftning strøg gennem Kirken, et Træk af sky, hjemløse Fugle jog som den vilde Jagt gennem Rummet — hun mærkede deres Vingeslag paa sin hede Kind — Orgelet lød som Torden, som Domsbasuner, og en myndig Røst — myndigere end Præstens — overdøvede Orgelet og raabte: „Hvad vil hun her i Guds Hus — hun, Hedningebarnet fra den sorte Vildmose! Synk, synk i den vigende Bund, bliv Dyndkongens Brud — i Sumpen hører hun hjemme!“ og med et Skrig sank hun sammen paa det haarde, kolde Kirkegulv, og alle Lys sluktes.

Og saa er hun igjen sig selv og ligger hjemme i sin egen Seng paa Hjortholm. Og hun hører Klokken slaa Tolv, og alle Døre, ogsaa hendes, springer op, og hun hører Trin paa Trappegangene: nu kommer den graa Dame. Langsomt kommer hun og lydløst, klædt i mølgraa, blød Silke, der ikke rasler. Og hendes Ansigt er ungt og skjønt og bedrøvet — inderlig bedrøvet — og Fanny kjender hendes Træk, skjøndt hun aldrig har seet dem. Og Fanny staaer op og følger den graa Dame; hvad hun vil, det veed Fanny ikke, men hun forstaaer strax, at hun skal gaa med, og finder det kun naturligt. Ud i Hjortholms Have gaaer de, ind imellem de hvidskjæggede Graner, ad den grønne Sti til den gamle Pavillon, der nu er ny. Og da de gaaer den forbi, vender den graa Dame Hovedet til Siden og skjuler sit Ansigt. Saa gaaer de tilbage, op til Hjortholm — op ad Taarn-

ppen, helt op, paa Loftet. En Dør gaaer lydløst op af selv, de kommer ind i et Rum, hvor Fanny aldrig har ret, et Pulterkammer. Ormstukne Møbler falder over anden, lasede Gardiner hænger paa en rusten Krog, et ligge tommetykt. Og ind i en Krog fører den aa Dame, peger paa et Skilderi, der staaer, med Vranken ad, bagved en Bunke mugne Papirer, og hun gjør Mine at ville tale. Fanny veed, at hun vil kjende Røsten, øndt hun aldrig har hørt den før, men i det Samme er en Solstraale, Daggryets første, sig ind ad en Sprække, den graa Dame falder sammen, bliver til Intet, bliver te inde mellem det støvede Spindelvæv.

Fanny vaagner med et Skrig — det virkelige Dags-ær lyser ind til hende — men saa levende staaer ømmen endnu for hende, at hun kun giver sig Tid til kaste et Shawl over sin Natdragt, og paa bare Fødder rter hun nu vaagen den Vei op, som hun nys vande i Drømme, op ad Taarntrappen, og paa Loftet. er er Døren, der er Pulterkammeret, som hun aldrig ades at have seet, men hun farer kjendt hen mod ogen, kaster Bundter af Papirer til Side, griber Rammen vnder Maleriet om — det er den graa Dames Billede. øk for Træk kjender hun dem igjen, men den graa me er her klædt i en lys, blaa Kjole med Rose i Bryt og Smil om Munden.

Og Fanny farer ned ad Trappen med Billedet i ønen. Den Første, hun møder, er Tante Rosa. — „vem er det?“ raaber Fanny i Afstand og holder Portet frem. „Hvem er den graa Dame?“

„Det er din Moders Billede“, svarede Tante Rosa, er bleven hvid som en kalket Væg.

„Min Moder! Og hende har I gjemt deroppe — mt, indtil hun selv inat — aa, hvad har min stakkels der gjort Jer! Hvad var hendes Brøde, sig mig det, vil vide det!“

„Din Moder elskede ikke den Mand, hun giftede sig d — og hun var ikke gift med Den, hun siden kom at elske.“

„Aa, Moder, Moder, nu forstaaer jeg Dig!“ udbryder

Fanny og kaster sig hulkende om Halsen paa Tante Rosa. „Saa har Du dog ikke helt forladt din Datter i Nødens Stund men har frelst hende fra — aa, min stakkels, stakkels Moder!“

— Det varer længe, længe, inden Tante Rosa faaer saa megen sammenhængende Forklaring, at hun overhovedet kan fatte Fannys Tankegang, men da hun omsider er naaet saa vidt, ryster hun paa Hovedet og spørger resigneret: „Og hvad saa? Nu kommer Grev Christian om et Par Timer!“

„Aa, jeg vil ikke se ham, jeg kan ikke se ham!“ raaber Fanny og trykker Haanden mod Øinene, men i næste Øieblik seer hun igjen op og siger roligt: „Jo, lad ham kun komme, det skylder jeg ham. Jeg vil tale aabent med ham og bede ham tilgive mig — aa, Gud hjælpe mig, Stakkel!“

Tante Rosa drager et dybt Suk, men Fanny gaaer op paa sit Værelse med Moderens Billede.

Et Par Timer senere gik Kongsted i Udkanten af Tvis Skov. Paa Chausseen udenfor hørttes en travende Hest, en Rytter kom til Syne mellem Træerne — det var Grev Christian, der red ad Hjortholm til. Han saae ud som en Mand, der rider sin Lykke imøde, Livets Solskin laa for ham. Og som om han ikke hurtigt nok kunde naa al den Lykke, der ventede paa ham, gav han pludselig Hesten Schenklerne og lod den strække ud i fri Galop — et Øieblik efter var han forsvunden.

Kongsted fortsatte sin Vei op ad Capitainen til, traf ham hjemme og sad en Stund i hans Stue, lidt mindre talende end ellers.

— „Nu kommer Jagttiden!“ sagde Capitainen. „Vil De lære at skyde Høns?“

„Tak for Tilbudet“, svarede Kongsted, „men jeg reiser vist til den Tid.“

„Hvad skal det sige?“

„Jo, det, jeg nu har tilbage at gjøre — Overslag og ort — det kan jeg lige saa godt gjøre færdigt ovre i København, og De veed, at jeg har Tilbud om en fastilling, saa —“

— „Hvad er det?“ udbrød Capitainen ham og lyt-
te efter Hovslaget af en Hest, der nærmede sig. „Jeg
er nok flere Fremmede!“

Men Capitainen fik ikke flere Fremmede den Dag,
Rytteren var Grev Christian, som i Skridt og med bøiet
oved kom ridende fra Hjortholm uden at se til Skov-
set.

„Han seer ud som en slagen Mand!“ sagde Capi-
tainen. „Herregud, der bliver nok alligevel intet Jaord
a Gaarden for det Første!“

„Nei, det lader ikke til det“, svarede Kongsted og
te langt efter Rytteren.

En Stund sad de tause, saa spurgte Capitainen, op-
ende den afbrudte Samtale: „Naar reiser De?“

„Jeg?“

„Ja — til Kjøbenhavn?“

„Aa, jeg veed ikke — der er jo Ingenting afgjort
inu. Maaske bliver jeg her Efteraaret over — og
aske ud paa Vinteren — det er jo dog bedst at være
i Egnen, hvis der skulde ske Noget, som —“

„Ja, det er ubetinget det Rigtigste!“ sagde Capitainen,
lidt efter gik Kongsted hjem.

— „Tøsesludder og Hysteri!“ sagde Frits til Tante
sa, da hun søgte at forklare ham, hvad der var fore-
et med Fanny, og hvorfor hun havde givet Grev Chri-
in Afslag. „Hvad er det Hele! Vrøvl! Hun har
ret saa uheldig at finde Moders Portrait — hvorfor
nden er det ikke ogsaa bleven brændt! Det er sgu
e et Skilderi, der passer i en ung Piges Værelse! —
nu ligger det Hele — jeg troer forresten, jeg vil prøve
i at tale Fornuft med hende engang endnu!“

„Du understaaer Dig ikke at tale med Fanny om det!“ sagde Tante Rosa i en saadan Tone, at Frits ikke mukkede men strax gik over til noget helt Andet og i en ligegyldig Tone sagde: „De Fyre, jeg har talt om, Du veed de Literater og den Maler, de kommer i Eftermiddag — Gid Fanden havde dem forresten! — og skal hentes ved Stationen, jeg har sagt Niels Besked.“

„Naa, det har Du! — Det er et net Selskab, man skal være nødt til at have her paa Hjortholm! Hvor længe bliver de her?“

„Veed sgu ikke — i alt Fald ikke længere end til den sextende.“

„Saa gaaer Jagten ind.“

„Ja — og jeg ud!“

„Hvad skal det sige?“

„Aa, Ingenting.“

Frits gik i det Hele rundt i en underlig sløv, desperat Sindstilstand. Han gjorde Indtryk af et Menneske, der venter Syndfloden, men indseer, at det er for sent at bygge sig en Ark, og derfor lader Fem være lige.

Fanny derimod havde faaet en Ro, en Tryghedsfølelse over sig, som hun aldrig havde kjendt: hun syntes selv, at hun var kommen i Pagt med den usynlige Verden, som hun stundom havde fornegtet med Læberne, men som hun i sit Hjerte altid havde higet imod. Moderens Billede havde hun hængt over sin Seng, og hundrede Gange om Dagen kunde hun staa foran det fortabt i Beskuelsen, i en Slags Extase, der gjerne kunde have bragt hende paa Knæ som for en frelsende Madonna. Alt Andet var hende foreløbig ligegyldigt, hun viste en paafaldende Mangel paa Interesse for Frits' litteraire Venner, og Broderen havde ikke behøvet at sige til hende: „Du maa sgu ikke gjøre Dig for intim med det Krapyl — hold dem tre Skridt fra Livet, hører Du!“

Omsider kom de Ventede, Charàbanc'en holdt for Døren, og alle Fem traadte ind i Forstuen.

„Herregud“, sagde Tante Rosa til Frits, „er det

repræsentanterne for den Ungdom, der skal bære Landet
og forplante Slægten — velbekomme!“

Og det maatte man lade Tante Rosa: Legemsskjøn-
hed var det ikke, de Fem udmærkede sig ved.

Først var der selve Candidat Marius Petersen,
chefredacteur af „Faublas“. Lille, duknakket og skaldet,
ager og hulkindet, med diminutivt sort Overskjæg over
kæbe, blodløse Læber. Haandled som Pibestilke, tynde
ben i snevre Buxer, Diplomatfrakke, spraglet Slips og
Læbsko — ganske *demimonde* i hele sin Fremtræden.

Saa kom „Symbolisten“, Fernando Villerup.
Endnu mindre, endnu mere vissen med skraat affaldende
guldrød, absinthgrøn i Ansigtet, blaasorte Ringe under
næsen, langt, tyndt Haar. Een Gang om Ugen skrev
han et Digt — uden Rim, uden Rhythmer og uden Men-
ing — og da der jo altid gives Godtfolk, der ligesom
saa den Anden føler sig tiltalte af det, de slet ikke kan
staa, havde han virkelig vundet sig en lille — ganske
en — Kreds af Beundrere. Han bestilte forresten Ingen-
ing og led derfor jevnlig ligefrem Nød, var feminin-nervøs
og fandt sin eneste Trøst i, at han nok vilde blive aner-
kendt efter Døden som en anden Baudelaire eller Paul
Verlaine.

Dramatikeren, Nicolai Jensen, var ganske kort-
paaet og havde spidst Fipskjæg. For et Par Aar siden
havde han skrevet et Stykke, som blev kasseret ved alle
Teatre, og siden da tilbragte han sin Tid med — efter
forskjellige Skuespilleres Raad — at lave Stykket om:
han blev der sat en Akt til, og saa trukket to fra, Titlen

Personnavnene blev forandrede, snart kaldtes det
kuespil“, snart „Komedie“, og hvergang Stykket paa en
eller anden Maade var bleven fixet op, vandrede det i sin
nuværende Skikkelse igjen rundt til alle Theatre, i hvis Bureauer
efterhaanden erhvervede sig Kjælenavnet „Gjengangeren“. Hver
Theaterdirecteur dreiede skyndsomt om ad den nær-
ste Sidegade, naar Nicolai Jensen viste sig i det Fjerne,
skuespillere flygtede fra deres Café, naar han aabnede
døren, og enhver af hans Bekjendte fik pludselig travlt,
naar han begyndte at famle ved sin Inderlomme forat læse

Stykket høit i den nyeste Bearbeidelse. For Nicolai Jensen existerede der overhovedet ikke Andet i Verden end hans Komædie, og han var selv Impresario for den og sin Berømmelse.

Saa var der Maleren Nielsen-Munkegaard. Paa ham kunde man dog se, at han var et Mandfolk. Han var stor og kraftig og gik med Fuldskjæg. Han var Bondesøn og søgte omhyggeligt at gjøre sin Dialect og det Bondske i Fremtræden saa tydeligt som muligt; han var meget malproper og cynisk og betegnede sig allerede i det Ydre som en fribaaren Natur ved aldrig at gaa med Slips. Oprindelig havde han været Naturalist og saa Impressionist, men i den seneste Tid havde han slaaet sig paa at copiere prærafaeliske Helgenbilleder og experimentere med Temperafarver.

Endelig var der Peter Hals — „Enepigen“, som han kaldtes — en skikkelig udseende Yngling med et forvaaget Udtryk; han havde siddet paa Bukken og kunde kun med Møie afholdes fra at bære hele Selskabets forresten temmelig lette Bagage indenfor.

Kort efter Ankomsten gik man til Bords, og efter Aftensmaden satte hele Selskabet sig i Havesalen, hvor Dørene i den stille, milde Høstaften stod aabne.

Dramatikeren kom til at sidde ved Siden af Onkel Heinrich, og Denne, der i alt Fald forstod Eet: at være en taknemmelig Tilhører, lyttede med saa megen Interesse til Fortællingen om Skuespillets Fataliteter, at Digteren endelig i Onkel Heinrich troede at have fundet en forstaaende Sjæl og lovede at læse Værket høit for ham næste Formiddag.

Fanny, der havde hørt noget af Samtalen, spurgte Dramatikeren, om han da ikke kunde faae sit Skuespil opført paa det frie Theater, men han svarede i en haanlig, bitter Tone: „Frit Theater! Der er intet frit Theater her i Landet! Det, som kalder sig frit, har ogsaa forkastet mit Værk — jeg er Plebeierne for dristig, for fornem!“

„Der er jo overhovedet ikke Frihed her i Landet“, sagde Candidat Petersen. „Den Smule, vi har havt, er borte. — Alt, hvad der duer, forsvinder efterhaanden!“

„Ja“, sagde Onkel Heinrich og nikkede tilsyneladende intelligent. „Keiserindepærerne bliver sjældnere og sjældnere rar for Aar — tilsidst er der slet ingen!“

Denne Bemærkning vakte almindelig Opmærksomhed og opfattedes som en saa dybsindig Symbolisme, at Candidat Petersen øieblikkelig noterede Bemærkningen i sin Lommebog, og Fernando Villerup rykkede over paa den anden Side af Onkel Heinrich og trykkede sig tæt op ad ham som en Selskabsfugl, der er ved at gaa til Ro.

„Ak, ja“, sukkede den lille Symbolist og rullede med Fingrene. „Man skulde naturligvis lefle med den aandelige Løbels Smag og skrive en populair Bog!“

„Har De læst „Greven af St. Armand?““ spurgte Onkel Heinrich.

„Nei!“

„Ja, jeg heller ikke, men Skolelæreren siger, at det er saadan en interessant Bog — Greven skal være saa edel!“

„Jeg hader det Ædle, som jeg hader det Populaire“, tønnede Symbolisten. „Skrive en populair Bog, som Alverden læser, det kan Enhver, om han gider — men skrive for de sjældne Faa, det er Idealet!“

„Men det kommer man sgu ikke langt med“, brummede Nielsen-Munkegaard.

„Nei, det har Du Ret i! Til hvem giver man Legater og Reisestipendier? Til dem, der allerede har præsteret Noget og derved viist, at de ikke behøver at sendes ud for at faae nye Indtryk! Men vi — vi, der endnu ikke har præsteret Noget og derfor maa antages at sidde inde med de store Muligheder, vi, der ikke kan faae os selv til at gaa i Døgnet Trædemølle forat søge faste, prosaiske Indtægter — os lukker man ude!“

„Aa, lad nu være med at sidde under Taarepilen og vande din egen Aske!“ sagde Frits, der kom ind med et Par Flasker i Favnen. „Her er Skum!“

„Hvor har Du faaet Champagne fra?“ spurgte Tante Rosa.

„Jeg fandt et lille Restparti i Kjælderen“, svarede

Frits med Forsøg paa et Smil. „Det er sgu ikke værd at gemme Noget — man veed, hvad man har!“

Der blev skjænket rundt, og Candidat Petersen hilste med sit Glas paa Fanny og sagde: „Det smigrer mig, at Frøkenen er en af vore Abonnenter!“

„Ja, jeg har holdt Deres Blad i det sidste Halvaar,“ svarede Fanny forbeholdent.

„Vi tør i det Hele rose os af at have Kvinden — den unge Kvinde — paa vor Side“, vedblev Candidat Petersen. „Unge Piger mellem femten og atten Aar er vore bedste Støtter; de abonnerer ganske vist som Regel ikke paa „Faublas“ — det tør de ikke — men de kjøber det, de læser det, og de bliver fordomsfri. Religion, Moral og Fædrelandskjærlighed, det er Onder, som —“

„Ja, fy for Fanden!“ bemærkede Peter Hals, der hidtil ikke havde sagt Andet end Velbekomme.

„Aa, Katholicismen er sgu ikke saa helt gal, saadan kunstnerisk seet“, sagde Nielsen-Munkegaard, som i de sidste fem Minuter uafbrudt havde slugt Fanny med Øinene paa en temmelig generende Maade.

„Ja, jeg vilde nok opleve nogle af den hellige Antonii Fristelser“, indskjød Candidat Petersen.

„Og Buddhismen!“ klynkede Symbolisten. „Det store Alt, det store Intet — sublimt! Buddhismen er som Blomsterduft, berusende, farvemættet Blomsterduft, den er som een, uendelig Orchidee — Decadencens hellige Blomst! Aa, for en Duft har ikke en exotisk Orchidee — man kan lugte den gennem Ruden i Dina Schulds Vinduer! Den lugter lyslila med en let Tilsætning af frivol Melancholi!“

„Lugter den lila?“ spurgte Tante Rosa og lod Strikketøiet synke. „Det var som Fanden! — Hvad Kulør lugter Møddingen da af?“

Fernando Villerup kom ikke til at besvare Spørgsmaalet, for Dramatikeren, der hele Tiden havde holdt Onkel Heinrich varm, talte nu saa høit, at han tiltvang sig den almindelige Opmærksomhed. — „Hvad kunde det

saa hjælpe, at jeg fik mit Stykke frem!“ sagde han. Hvem skulde spille det?“

„Nei, Fru Heiberg er jo død“, bemærkede Onkel inrich.

— „Aa, Fru Heiberg! Hun er bleven skrækkeligt ærvurderet! Der er Ingen — absolut Ingen — her — omme, der har Begreb om at spille naturligt. Mit Stykke skal spilles med Hænderne i Buxelommerne — løst, uden Energi, som Tiden er — og Replikkerne skal ikke skraales ud, de skal komme tvært, med Angelse, halvhøit, saa man hører, det er den Talende Anstrengelse overhovedet at aabne Munden.“

„Vi var paa Komædie iafte“, sagde Onkel Heinrich, og blev livligere og livligere, da han mærkede, at der var taget Notiis af ham. „Vi var i Circus i Bodholt.“

„Det er sgu ogsaa meget morsommere end almindelige Komædier“, sagde Nielsen-Munkegaard. „Der er da rmer og Dragter!“

„Ja, Nutidens Kvindedragter — maaske alene med indtagelse af de moderne Cyclekostumer — er kjedelige“, mærkede Candidat Petersen. „Vil man nutildags se vinden i en flatterende Ramme, maa man opsøge hende i Circus og paa Variétéer. — Jeg sværmer for Empire-dragterne!“

„Naa, det gjør De!“ svarede Tante Rosa. „Ja, De maa nok lide at se Pigerne gaa omkring med helt bare Ben og kort Kjoleliv, men tak De Gud for, De ikke skal se Dem selv frem i Knæbuxer — det blev vist en net ting Ben!“

— „Hun er vist en Original, din Tante“, hviskede Candidat Petersen til Frits.

„Aa, ja — kan Du ikke bruge hende?“

„Nei — jeg skriver dog ikke historiske Romaner, og derfor dem er hun sgu umulig! — Men din Onkel, han har ikke tabt bag af en Vogn!“

„Han! — Han er jo Idiot!“

„Saa! — Han er sgu den Klogeste af jer Allesammen! — Vil Damerne allerede bryde op?“

Det var Tante Rosa og Fanny, der sagde Godnat, og Onkel Heinrich fik et Vink om at følge med.

Da Fanny gav Haanden til Nielsen-Munkegaard, saa han saa brændende paa hende, at hun uvilkaarligt mindedes Bro's Blik, og hurtigt trak hun Haanden til sig og skyndte sig ind.

— „Det er meget inderessante Mennesker!“ sagde Onkel Heinrich.

„Synes Du?“ svarede Tante Rosa. „Veed Du, hvad jeg synes: de skulde kjøres ud paa Marken og pløies ned som Møg — saa kom de dog deres Fædreland til nogen Nytte — Godnat!“

Næste Morgen stod Anders Staldkarl og Stine Stuepige og fik sig en Passiar henne ved Posten.

— „Nu har vi da faaet Fremmede paa Gaarden!“ sagde hun.

„Ja, vi har saa“, svarede han.

„De fik nok Klarinetten ordentlig smurt iaftes! — Hvad tykkes Du ellers om dem, Anders?“

„Skidt! Det er ikke Folk at omgaaes for et Herskab. Niels Kusk trykkede sig da ogsaa ved at kjøre gjennem Laasby med det Læs — kan kom hjem ad Igumveien. — Hvad tykkes Du om dem?“

„Aa, det er ikke videre — det bliver vist skralt med Drikkepengene fra den Kant. Der var ellers En af dem, der bød sig til at kysse mig iaftes.“

„Saa?“

„Ja, jeg drev ham da en paa Skallen.“

„Naa — hvem af dem var det?“

„Det var ham med Næsebrillerne og de tynde Ben.“

„Naa, ham. — Veed Du, hvad jeg troer, Stine?“

„Nei!“

„Jeg troer sgu ikke, det er hans egne Ben — det er et Par, han har laant; men de passer ham ikke. —

a, der er Frøkenen, ja, saa er det nok bedst, man kommer i Lag med at bestille Noget!”

Tante Rosa kom med Onkel Heinrich. Han var for-gaaende og trippede om som en æggesyg Høne. — „Det er over Tiden“, sagde han, „jeg skulde have gaaet over fem Minuter siden!“

„Saa gaa, lille Heinrich!“

„Ja, men han, den Herre med det spidse Skjæg, har sagt, at han vil læse Noget høit for mig paa Morgenstunden — kan jeg saa gaa?“

„Ja, det kan Du godt! — Hans Morgenstund betyder ikke for det Første!“

„Naa, ikke? — Ja, saa gaaer jeg, Farvel!“

Og Onkel Heinrich gik ad Vihøi til, Tante Rosa gik i Haven. Ude paa Græsplainen laa tømte Flasker, uset udenfor Vinduerne var oversaaet med Cigaretimper.

Nede fra Søen hørtes Skridt, der nærmede sig, og en endt Stemme sang:

„Nødden brunes,
Poplen dunes,
Æblekinden rødmer let;
Frugten vinker,
Duggen blinker
Gjennem Spindelvævets Net“

det var naturligvis Capitainen. — „Godmorgen, Tante sa!“ raabte han.

„Godmorgen, Capitain! — Hvad vil De?“

„Hvad jeg vil! Kan De ikke begribe det? Jeg har sagt, at der er kommen Ungdom til Huse, og hvor der Ungdom, der maa jeg være med!“

„Her er ingen Ungdom!“

„Hvad for Noget! Er ikke Frits' Venner —“

„Jo, de er — men det er sgu ikke Ungdom — det Alderdom!“

„Naa, saadan — ja, De dømmer nu saa strengt,
Sophus Bauditz: Hjortholm.

men Folk er jo forskjellige — jeg skal nok faae dem paa Gled! — Hvor er de henne?“

„De sover! I gamle Dage kunde Folk sidde ved Bægrene til langt ud over Midnat, men nu skal de snue op ad Formiddagen, fordi de har soldet om Aftenen. — Uha, de seer vist fæle ud i Ansigterne, naar de engang kommer op!“

„Og Frits?“

„Ja, han er, mærkeligt nok, paa Støvlerne — det er vist rent galt fat med ham. — Gud veed forresten, hvor han er henne!“

Frits havde været meget tidligt oppe den Dag. Der var kommen et Brev til ham med ridende Bud, Anders havde bragt det op til ham, og Anders fortalte siden Stine, at den unge Herre var bleven endnu blegere end ellers, da han havde læst det.

Saa var Frits langsomt gaaet ud fra Gaarden, ned ad Hovmarksveien og ind til Kristine Kusk, hans gamle Barnepige.

Hun var henrykt over at se ham, men Frits satte sig træt og forpint paa en Stol og svarede kun med Enstavelsesord paa den gamle Piges mange Spørgsmaal. Omsider tog han sig sammen og sagde:

„Hør, Du, Kristine — jeg skal reise!“

„Skal Hr. Frits nu reise igjen!“ udbrød Kristine.

„Ih, Jøsses! Hr. Frits er jo lige kommen!“

„Ja, hvad skal man sige til det — jeg maa reise langt, langt bort, og derfor vilde jeg sige Farvel til Dig forinden. Du er dog egenlig den Eneste, der bryder sig om mig.“

„Ih, Gudbevares, saadan maa Hr. Frits ikke tale!“

„Jo, sandt er det! — Det var meget bedre Dage, Kristine, da vi To legede med Sand i Grusgraven — jeg har saamænd aldrig moret mig saa godt siden — ikke engang i Paris! Og Du lavede Herregaarde til mig af Stenene, Kristine, og jeg ridsede et Hus i Sandet, hvor Du skulde bo og have det fint, naar Du blev gammel, og jeg blev stor.“

„Aa, Herregud“, sagde Kristine, „kan Hr. Frits virkelig huske det!“

„Se, nu kan jeg ikke skaffe Dig det fine Hus, lille Kristine“, vedblev Frits, „men her har Du tyve Kroner. Dem skal Du købe Dig en fin sort Kjole for — jo, sort skal den være, hel sort, det klæder Dig allerbedst. Og aa maa Du ikke tale til Nogen om, at jeg skal paa den ange Reise, hører Du! Det kan jo godt være, at Du ikke eer mig mere, Kristine — nei, lad være med at græde! — det er jo ikke alle Reiser, man kommer hjem fra — nen jeg kunde nok lide, at Du engang imellem — i alt fald ved Pintse — bandt en Krans, det gjør Du saa sjønt, og naar saa Tante Rosa pynter Monumentet for de faldne, saa faaer jeg ogsaa lidt Blomster — ikke sandt? — skjønt jeg ikke har fortjent dem. — Nei, Du maa gu ikke græde, Kristine — det er ingen Nytte til! — eg er da heller ikke død endnu!“

„Nei, det er sandt“, svarede Kristine og tørrede Øinene med Forklædet. „Det er jo da endelig ogsaa Vorherre, der raader for Liv og Død!“

„Ja, det er det jo vel i Reglen“, indrømmede Frits, nen han saae ned. — „Naa, Farvel, Kristine! Saa taler Du ikke om den Reise, før jeg er borte, det lover Du mig — for Ingen maa vide det! — Jo, Du maa gjerne give mig et Kys — een Gang til! — Farvel, Kristine! Og husk, det skal være rigtig fint sort Tøi! — Farvel!“

Og saa gik Frits til Hjortholm.

Hans Gjæster var da kommen op. Først havde Peter Hals viist sig — han saae lige saa forvaaget ud som den foregaaende Aften — og efterat han gjentagne Gange havde gaaet Bud fra det ene Gjæsteværelse til det andet og bragt Orden i forbyttede Støvler, naaede de Andre omsider ud i Beslutningernes friske Morgenluft.

Fernando Villerup blev nervøs af at høre paa Tærskværket nede i Gaarden og gik saa ned paa Blegepladsen, hvor han i lang Tid forsvandt mellem Tøiet, der hang til Tørring. Nielsen-Munkegaard saae paa Familieportraiterne, blandt hvilke et næsten fuldstændig udvisket Pastelbillede,

der antoges at forestille enten en Grevinde Hohenfürs eller en Baron Hirsch, vakte hans udelte Beundring; ha sagde forresten Ingenting, man da Fanny mødte ham paa Trappen, veg hun uvilkaarligt tilbage for ham.

Candidat Petersen gik rundt og noterede inde og ude Bohave og Malerier, Kostald, Svinehus og Meieripige. Alt blev skrevet op i hans brune Lommebog med en Alve og Grundighed, der gjorde Forvalteren helt betænkeli eftersom han i Chefredacturen troede at se en forklæ Rettens Haandhæver, der var paa Udpantningsforretnin Den Ængstelse kunde Forvalteren jo forresten have sparsig, thi Candidat Petersen samlede kun Sceneri til en Nuelle om „Landlig Erotik“, som han agtede at skrive ned med det Første. Paa Kjøkkentrappen mødte han Stille Stuepige, og idet han ved hende mindedes Gaarsaftens Begivenhed, vendte han hurtigt om og noterede en Passus om landlig Uskyldigheds raa Kraft og uforstaaende Brutalitæt.

Nicolai Jensen havde hugget Onkel Heinrich, saasn Denne var kommen hjem fra Spadsereturen, og læste r nede i Lindelysthuset høit af „Gjengangeren“ i dens alle nyeste Skikkelse. Den gamle Kammerjunker sad i anstrengte sig voldsomt for at følge med, og saa gik d rigtig godt.

I det Hele nød Onkel Heinrich kvalificeret Agtel blandt alle Frits' Venner. — „Aa, for en fin Natur, h er!“ sagde Fernando Villerup. „Han er en ikke tilstrækk lig paaskjønnet Mimosesjæl!“ — „Hans Ansigt kunde s gøre sig i Tempera!“ erklærede Nielsen-Munkegaard, det var store Ord i hans Mund. — „Ja, han har mere Begreb om, hvad et Skuespil er, end de Fleste sagde Nicolai Jensen — og Onkel Heinrich selv gik run og nød sin egen Popularitet.

Man gjorde Bekjendtskab med Capitainen, og Capitainen var i straalende Humør, rigtig oppe. Han havde taget en Brombærgren henne paa et Gjærde og var uaf sig selv af Begeistring. — „Er den dog ikke deilig udbød han. „Se, hvor Solen brydes i de hvælve Smaafrugter, som var det i slebne Stenkulsfacetter! Og

halvmodne, dunkelrøde Bær: det er jo som de pragtfuldeste Granatsmykker!“

Candidat Petersen lyttede, fik Lommebogen frem og terede.

„Ja, Efteraaret er en velsignet Tid: Jagtens Tid, ugtens Tid og Farvernes Tid. Jeg kan sidde i timevis se paa den vilde Vin derhjemme paa Taget og den røde Gavl; den har alle Nuancer mellem karmoisin, rødt, gult og brunt, Huset er pyntet som til Fest, hvor den røde dækker Muren — man kan formelig høre Fiolen svinge og Glassene klirre, blot man seer paa den!“

Atter fik den lige saa flittige som alsidige Candidat Petersen Lommebogen frem, men Nielsen-Munkegaard, der var kommen til, erklærede paa sin mutte Maade, at det var de mange Farver, det var et Synsbedrag eller i hvert fald et plebeiisk Syn paa Tilværelsen: Naturen og Tilværelsen i det Hele var sgu graa, og skulde Naturen males, saa skulde han, Fanden gale sig, bede om, at den blev malet graalig.

„Graa!“ raabte Capitainen. „Er De gal Mand! Gaa ned paa Landet en Sommerdag, og se Dem om! Der ligger den hvide Kirke med det røde Tag foran den sorte Bøge midt i den grønne Eng, Lyngbakkerne er violette, den gule Rugmark gaaer lige ned til den blaa Fjord — kalder De ikke det Farver!“

„Jo, om Dagen og i Solskin“, indrømmede Kunstneren. „Men en taaget Graaveirsdag eller sent om Aftenen — en skyfuld Aften — saa er det sgu Graat i Graat, saa maler jeg det — hvis jeg overhovedet gider male det saa Banalt!“

Dermed drev Nielsen-Munkegaard af, men Candidat Petersen betroede efter endt Nedskrivning Frits, at denne romantisk-begeistrede Antikvitet, Capitainen, sgu egentlig var sgu gal men ligefrem maatte kunne benyttes — naturligtvis betydeligt afdæmpet for ikke at blive alt for naturligt — som en Slags komisk Høire-Bohème. — „Og nu er der en Ting, jeg vil bede Dig om“, sagde Candidat Petersen. „Skovsgaard ligger jo ikke langt herfra — kjør

mig derop og præsenteer mig — jeg vil nok tage Ma af saadan en rigtig Greve og siden gjøre ham i en Novelle.

„Er Du gal!“ svarede Frits med et haanligt Sm. „Troer Du, jeg vil være Dig eller nogen af de Andre kjendt paa Skovsgaard — nei, Du kan tro nei! Det sgu allerede store Ting, at jeg lader Jer gaa frit om paa Hjortholm! — Men I skal nok blive moret alligevel — jeg faaer en god Idee!“

Med forceret Lystighed sagde Frits, at han kunde have Lyst til at være paa Sold — rigtigt Sold — en Gang endnu, men det skulde staa nede hos Capitainen der var man mere ugeneert, og Drikkevarerne kunde blive bragt derned i Forveien.

Forslaget blev modtaget med megen Tilfredshed baa af Capitainen og de Andre, og Peter Hals tilbød strax bære Flaskerne ned til Skovhuset, et Tilbud, som dog blev modtaget. Til Tante Rosas Forbitrelse plyndrede Frits Kjælderen for de sidste Rester af gamle Dages Hligheder, og henad Aften brød man saa op fra Hjortholm. Onkel Heinrich vilde gjerne have været med og ladet sig fetere, men han fik Tilhold om at bli hjemme.

— „Farvel, min søde Pige“, sagde Frits usædvan alvorligt til Fanny og tog hendes Haand. „Ja, jeg vil sgu kun dit Bedste, det forstaaer Du vel nok. Naa, det skulde nu ikke være, og Du skal heller ikke gjøre sig Bebreidelser for min Skyld — Farvel, lille Fanny!“

Nede hos Capitainen soldede man altsaa. Før havde man gaaet rundt og grint af „Bibliotheket“ — F nando Villerup ledte forgjæves efter et af sine egne Drikke — men snart havde man slaaet sig ned om Bordet var begyndt at drikke. Man drak hidsigt, og Drik gjorde sin Virkning. Man blev høitalende og aabenmodig, og medens under almindelige Forhold „Faubla Vennerne stod Last og Brast med hinanden, mundtligt skriftligt — kunde Naturen stundom, som nu, gaa og Optugtelsen, saa de stiklede paa hinanden. Stemme

blev tilslørede, ud paa Natten talte En og Anden endog-saa lidt usikkert; Capitainen gæbede — Drikkelaget var tabenbart ikke blevet, hvad han havde tænkt sig.

— „Skaal, De, gamle Fædrelandsforsvarer!“ sagde Candidat Petersen til ham. „De er sgu en velhavende Mand!“

„Naa, egentlig velhavende —“

„Jo, De er! De har jo et helt Fædreland at forvare, og selv om det ikke er stort, saa er det dog altid Noget!“

„Ja, det har De da ogsaa“, indvendte Capitainen roskyldigt.

„Nei, det har jeg sgu ikke! Jeg er saa heldig at være bleven kasseret paa Session —“

„Svækling!“ knurrede Nielsen-Munkegaard, men Candidat Petersen vedblev: „Og derfor er mit Valgsprog

Naar Tysken kommer her,
Beklager jeg Enhver —

nemlig Enhver, som er nødt til at blive — for jeg tager gu Reisaus!“

„Mand dog!“ raabte Capitainen og sprang halvt op, men saa huskede han, at han jo paa en Maade var Vært, og satte sig ned og sagde blot:

„Men fordi De er Oppositionsmand, radical, Venstre, hvad De vil kalde det, saa er De da lige national for det — det er dog, Gudskelov, Noget, alle Parter er enig om at holde paa!“

„Han er sgu god!“ hikkede Nicolai Jensen, der nu omsider havde opgivet alt Haab om at komme til at læse Stykket høit.

„Ja, han er meget god!“ ekkoede Peter Hals, der stadig gik rundt og skjænkede i Glassene men forresten ialtsov indvendigt.

„Venstre!“ sagde Candidat Petersen haanlig til Capitainen. „Jeg foragter Venstre, som jeg foragter Høire — jeg foragter overhovedet Enhver, der har et Program og vil Noget, Enhver, som arbejder efter en Plan og holder

paa noget som helst Positivt. Det er det Store ved „Faublas“, at den intet Program har, Ingenting vil. Den rummer alle Modsætninger lige fra Villerups symbolistiske Vaas — jo, jeg sagde Vaas, min gamle Hysteriker! — til mine egne pikante Feuilletoner, og i næste Maaned bringer vi Begyndelsen af en stor, spændende Roman, der hedder „Skriftestolen eller Religion og Erotik“ — den skal nok tage Kegler!“

„Hold Mund med dit Sludder!“ sagde Frits. „Nu vil jeg tale!“

„Bravo!“ raabte Peter Hals.

Og Frits reiste sig. Han var lige bleg, skjøndt han hele Aftenen havde drukket for at drikke, men det Hvide i Øinene var rødt, og hans Stemme var endnu mere hæs end ellers. „Jeg vil drikke et Afskedsbæger“, sagde han. „Fanden i Vold med det Hele, og med Jer først og fremmest!“

„Naada!“

„Ja, I maa sgu da ikke tro, jeg sætter nogensomhelst Pris paa Jer! Du, Petersen, Salonbølle — nei! Og Du, Lærredsmører Nielsen, af Dig selv kaldet Munkegaard — Gudbevares, hvor Du er mig ligegyldig!“

„Jeg troer sgu, han bliver grov!“

„Nei, det er ikke Grovheder“, vedblev Frits, „det er Behageligheder! — Jeg har døiet Jensens „Gjenganger“ i tre Skikkelser — mere kan man ikke forlange af et Menneske! — og hvad Dig angaaer, Du elendige Symbolist, der ligner fastende Spytt paa en skrællet Pind, saa vil jeg ikke nærmere omtale Dig.“

„Det er sgu vist Grovheder alligevel!“ bemærkede Peter Hals. „Hvad vil han egentlig?“

„Ja, hvad jeg vil, det maa Tiden vise, men hvis I ikke skulde træffe mig imorgen Formiddag til Sodavand og marinerede Sild, saa —“

„Saa sover Du — ja vel!“

„Ja — saa sover jeg! Men I skal ikke gjøre Jer Uleilighed med at følge mig, for I maa endelig ikke tro, at jeg, der er Adelsmand, bryder mig for fire Skilling om —“

„Du er en net Adelsmand!“

„Ja, det er jeg! Jeg har blaat Blod!“

„Lad os se!“

„I skal nok faae det at se, giv bare Tid! — Skaal, Slaver!“

Capitainen havde reist sig og var gaaet ind i den den Stue; nu kom han igjen tilbage.

„Høibro er storsnudet!“ raabte Nielsen-Munkegaard.

„Ja, han er sgu!“ attesterede Peter Hals.

„Sludder!“ svarede Candidat Petersen. „Han er blot re fuld end vi Andre — det er den nøgne Sandhed!“

„Ja, det Nøgne leve! Hurra!“

„Nei,“ indvendte Candidat Petersen, „ikke det Nøgne det er banalt — men det Halvtilslorede, det Pikante, t, der vækker Anelser om noget Mere!“

„O, ja!“ lallede Fernando Villerup. „Jeg var imor: sude paa Blegepladsen. Der hang en deilig, kvindelig dedragt til Tørring midt imellem andet hvidt Damelin: d. Og der kom en Luftning, som spilede Alt ud, ret n var det yppige Former, der fyldte de kvindelige Bed: edningsgjenstande, og min Phantasi skabte af den pro: ske Blegeplads et helt østerlandsk Harem, hvor Bade: agten var Sultaninden, som troned mellem sine deilige lalisker!“

„De er et Svin!“ bemærkede Capitainen.

„Nei, han er kun en Pjalt!“ rettede Nielsen-Munke: ard. „Han nøies med Klæderne — jeg bryder mig nden om Svømmedragten, naar din Søster ikke stikker ten, Høibro! Hun er forbandet kjøn, men knibsk som re Satan! — Aa, lad være med at se saa høibenet ud, e Høibro, mig imponerer Du ikke! Du har sgu altid ret enig med os, naar det dreiede sig om fri Kjærlighed andre Folks Piger, men naar det er din egen Søster, idbevares, saa er hun naturligvis alt for god til en oletar som mig! Men det bryder jeg mig Fanden om, et Fruentimmer er et Fruentimmer, og nu —“

Videre kom han ikke. Blodet var for første Gang lange, lange Tider skudt op i Frits, han var ikke til kjende, og med forbausende Kraft slog han Nielsen-

Munkegaard ind i Ansigtet, saa Kjæmpen vaklede og var lige ved at gaa bag over.

„Godt skuldret, Frits!“ raabte Capitainen. „Saa behøver jeg foreløbig ikke at tage Affaire! — Nei, holdt, De der! Ingen Slagsmaal i mine Stuer! Den Lussing, De fik, havde de ærligt fortjent, men vil De have Oprejsning, som den ene Mand kan give den anden det, saa er min unge Ven Frits sikkert parat!“

Frits nikkede.

„Lad gaa!“ brummede Nielsen-Munkegaard. „Fordi man ikke selv har blaadt Blod, kan man vel nok skyde Læk paa en Anden!“

— De nødvendige Forhandlinger var snart endt. Ved Dag gry, om nogle faa Timer, skulde Parterne mødes inde i Hestehaven. Capitainen tilbød strax Frits sin Tjeneste som Secundant, men det vilde Frits paa ingen Maade tage imod. Han og Nielsen-Munkegaard trak Lod om, hvordan de fire Andre skulde fordeles, og saa fik Frits Fernando Villerup og Peter Hals, medens Candidat Petersen og Nicolai Jensen blev Nielsen-Munkegaards Secundanter.

Frits gik strax efter med sine To, Nielsen-Munkegaard og de Andre blev i Capitainens Hus.

Uden at vexle mange Ord kom Frits med sine Ledsagere hjem til Hjortholm. Frits gik ind i Tante Rosas Værelse og sagde roligt: „Tante Rosa, Du maa ikke være vred, men nu til Morgen skal jeg slaas med ham, Maleren. Han fornærmede Fanny, naa, og saa — ja, saa skylder jeg ham Satisfaction. Jeg vil kun sige Dig Farvel og takke Dig for alt Godt, og skulde jeg faae Forfald, saa er det vist ikke det Værste; men lad saa de Fyre i al Stilhed og al Skikkelighed komme fra Gaarden — de kan jo ikke gjøre ved det!“

„Gud velsigne Dig, min Dreng!“ sagde Tante Rosa bevæget men fattet. „Er end Duel forbudt baade af Vorherre og Mennesker, saa troer jeg dog, den er mindst forkastelig, naar det er en Broder, der værger sin Søsters Ære! — Skal I skydes?“

„Ja!“

„Din salig Faders Pistolkasse staaer i Hjørneskabet i ontoret — nu skal Du faae Nøglen!“

„Tak, jeg har taget Kassen.“

„Hvad for Noget! — Naar har Du taget den?“

„Igaar“, svarede Frits og saae ned.

Der blev en Pause. Saa gav Tante Rosa Frits Haanden og sagde i en helt anden Tone: „Frits, Frits! Bed Fadervor to Gange, før Du gaaer ud til Morgen — du kan saavist have Grund til det! — Godnat, min eng: Og Vorherre være med Dig — paa den ene eller den anden Maade!“

Saa kyssede Frits Tante Rosas Haand, lukkede Døren og gik ovenpaa.

To Grupper, hver paa Tre, gik ved Daggrø gennem ortholms Have med et Par Minuters Mellemrum — gik Frits.

Fredeligt og stille glimtede Sønen frem for Enden af alleene, Solen begyndte at skinne ind mellem Stammerne. I de dugvaade Plainer laa fuldt af nedfaldenugt, Duften slog En imøde. En stor blodrød Vintervil var trillet ind i den grusede Gang; Frits bøiede sig ned og tog den op, men betænkte sig igjen og lod den de. Saa gik han hurtigt til, men styrede forsigtigt enom en af de store Vinsnegle for ikke at knuse den, gik op i den gamle Egs Krone og forsvandt saa et Øieblik efter inde i den taagede Høiskov.

Oppe i et af de øverste, aabne Vinduer stod Tante Rosa og saae ud, lyttede ud — sønderpaa. Hun foldede sine Hænder og vilde bede, men det blev ikke til nogen Bøn, thi hvad skulde hun bede om? Om Liv eller Død? Hun vidste det ikke.

Der faldt et Skud. Hun lyttede med bankende hjerte efter det næste — men det kom ikke. Saa sank hun paa Knæ foran Vinduet og bad en Bøn, viskede med sin Haanden et Par store Taarer af og reiste sig

saa forat forberede Fanny og Onkel Heinrich paa, hv der maatte være skeet.

En halv Time senere kom de bærende med Fri Han laa paa en Dør, de havde løftet af Hængslerne i nærmeste Skovløberhus, og saae ud, som han sov egentlig ikke blegere end før. Kuglen havde truffet h i Tindingen, og han var død paa Stedet.

Fanny knælede ved Liget opløst af Sorg, On Heinrich stod med Gamasche paa sit ene Been og p sede uafbrudt sin Næse, og Capitainen, der var komn til, klappede afvexlende den Ene og den Anden i Skulderen.

Niels Kusk kørte Gjæsterne til Stationen — de s selv ud som Lig — og snart rygtedes Dødsbudskabe Gaardens nærmeste Omgivelser; Folkene talte med dæ Røst, der hørtes ingen klaprende Træsko, ingen Bank ingen Raaben.

Om Aftenen sad de tre Hjortholmere længe, læ tause. Omsider brød Onkel Heinrich den trykkende s hed og sagde: „Det er et stort Ansvar for Gud og Men sker: nu er jeg Hoved for Familien!“

„Ja, det er Du jo, stakkels, gamle Heinrich!“ s rede Tante Rosa, og saa kom der igjen en Pause.

— „Veed Du, hvad jeg troer, Tante Rosa“, sa Fanny noget efter. „Jeg troer, den kjære Broder er g til vor Moder!“

„Ja, Vorherre er en naadig Gud“, svarede Ta Rosa. „Det er det, vi Mennesker maa haabe paa!“

Siden, da Fanny og Onkel Heinrich var gaaet Ro, hentede Tante Rosa den gamle Familiebibel, slog foran i den og skrev under Frits' Navn med store, kant Bogstaver Aarstallet og:

„Død i Hjortholms Hestehave den 8de Septem Kl. 6 Morgen. Gud være hans Sjæl naadig!“

Ottende Dagen efter blev Frits Høibro bisat i Krogslev Kirke — hele Egnen gav Møde.

I den øverste Stol sad Familien — Tante Rosa med Vallø-Ordenen paa sin sorte Kjole — og ved Siden af hende Capitainen i Uniform.

Bagved dem sad Grev Porse — hans Bryst skinnede som et Firmament — men Grev Christian havde skilt sig fra Faderen og stod helt nede ad Vaabenhuset til.

Birkedommeren havde trekantet Hat, Kaarde ved Siden og Plads paa Brystet til et Ridderkors. Doctor Prip kom naturligvis ogsaa, men saa sent, at han maatte nøies med en Plads mellem Proprietair Kielsen og Møller Sørensen, hvis polerede Krigsmedaille skinnede omkap med Grevens Dekorationer. Sællested mødte med høj Hat — det var jo egentlig mindre landbomæssigt, men han havde den nu engang fra gammel Tid — og Kristine Barnepige sad i sin nye sorte Kjole og græd uafbrudt.

De eneste Kjendinge, der savnedes, var Bro og Kongsted; Bro var nok upasselig, og Kongsted var i Kjøbenhavn, i Forretninger.

En Psalme, en Bøn, og en Psalme til — det var „Deilig er Jorden“ — saa fulgte Jordpaakastelsen. Det store Følge spredtes, men ude i Vaabenhuset stod Onkel Heinrich og takkede af — Ingen kunde tage fejl af, at det nu var ham, der var Slægtens første — og sidste — Mand.

— Om Aftenen aabnedes Familiebegravelsen, Kisten blev sat ned i Hvælvingen — og saa var det Blad af Hjortholms Saga endt.

Jagttiden var begyndt. Skoven gulnes svagt, men Solen kan endnu bage, som var det Midsommer. Kvæget er slaaet løs, og Gjæssene gaaer paa Stubben. Ved Daggry og mod Aften trækker Vildænderne — man seer dem som fine, bølgende Røglinier mod den klare, kølige Luft — Rovfugle kredser høit oppe over Skov og Mark, og ved

Søbredden, mellem Rørene, flokkes Svalerne og flyver op som een uendelig, kvidrende Myggesværm.

Paa alle Landstationer er der fuldtop af Jægere og Hunde — Jægere, der kører paa første Klasse, og Jægere der kører paa tredje Klasse — og i Kraft af det Fri-mureri, der med et usynligt Baand sammenknytter alle Nimrods ægte Sønner, gjør man strax Bekjendtskab i Kupeen, taler om sine Hunde, om sin Bøsse og om Revieret, og naar man skilles ad, er det med et Haandtryk som var man gamle Bekjendte.

— Hønejagten gaaer ind, fra den tidlige Morgen er man paa Støvlerne. Paa det grevelige Gods er hvert Flok i Forveien iagttaget og talt op, Skovrideren fører selv Hundene og skyder naturligvis ikke, før Greven har skudt, men skyder Greven forbi, og der ligger en Høne, er det alligevel ikke Skovrideren, der har revet den ned.

Gaardmanden, som kun har een Flok paa hele sin Jord, er ude, før Fanden faaer Sko paa, at ikke en bjerg som Nabo skal beskyde hans Høns, og den Dag, Hare jagten gaaer ind, vandrer Træskojægeren taalmodigt Fur op og Fure ned paa Husmandslodderne i Haab om at træffe en godtroende Morten, der ikke kjender Almanaken.

Selv Stationsforvalteren er paa Jagt, men det er Jagt med Afbrydelser, Jagt imellem Togtiderne, og det kan godt hændes, at han maa lade sin Hund blive staaende for Hønsene, mens han selv expederer Iltoget.

Gjennem Roestykker og Kartofler, over gulgraa Stub marker, mellem Lyng og Gyvel gaaer Jagten, Hunden staaer, og Skuddene knalder. Flokken bliver splittet: nogle gaaer over Grænsen, nogle kaster sig i Krattet, og saa er de næsten ikke til at faae op.

Anden, mere tilfældig Jagt falder der ogsaa af: ind paa Brakmarken er der Brokfugle — første Skud i Sædet andet i Opfløiet! — en enlig Graaand letter fra Mergelgraven, og langt borte stalker en Flok store Regnspove om paa deres lange Ben — jo, pyt! De er borte, før man naaer dem paa hundrede Alen nær!

Taskerne bliver tunge — Hønsene er ualmindelig ærke iaar — og Luften tærer: saa kommer Frokosten. ei, hvor Rundtenommer smager paa en Grøftekant! Og napsen! — Pokker være Afholdsmand i Jagttiden!

— Capitainen agtede at begynde dette Aars Campaigne ovre ad Bodholt til. Han havde først saa smaat tænkt paa slet ikke at ville røre Bøssen i en Maanedstid — eller et Par Uger — forat vise sin Deltagelse i Sorgen paa Hjortholm, men saa var han kommen til at tænke paa, at det jo egentlig ikke kunde glæde Nogen, at han ikke var med at skyde Høns, og saa tog han afsted.

Aftenen før Jagten skulde gaa ind, kom han til Mølle; Hjulet skummede, og Kværnene gik, Duerne gik op paa Taget, da han red over Broen, og i Døren så Mølleren smilende over hele sit runde, varme Ansigt.

„Velkommen til Mølle, Capitain!“ sagde han. „Naa, det var da godt, De engang kunde hitte os! Vor Fa'er er spurgt saa meget efter Dem; han sad forleden og ventede ved at sige „Ka—ka!“ og det varede sgu vist en halv Klokke, inden jeg blev klog paa, at det var Dem, han snakkede om! — Hvordan staaer det paa Hjortholm? Det er skralt, kan jeg tænke! — Aa, Jens, tag Capitainens Hest! — Og se saa indenfor, Ingenieuren er kommen tilbage!“

Kongsted viste sig i det Samme og hilste paa sin gamle Ven, saa vexledes der igjen et Par Repliker om Jægerens og Hjortholmerne, men saa gik man endelig ind, og lidt efter sad de Alle bænkedes om Aftensbordet, hvor Passiaren gik jevnt, alt imens Mad og Drikke vederretes Retfærdighed. — „Se paa Helene!“ udbrød Mølleren udselig og lo. „Det er Fanden til Pigebarn! Hun maa ikke gjøre sig haard ligesom den gamle Krybskytte paa Skovbakken, for der bider hverken Jern eller anden Forgiftning paa hende — hun er lige bleg om Næsen!“

„Men Fa'er dog! Maa jeg være fri!“ lød det. Nu var Frøken Helene fornærmet, og det gjorde det naturligt nok ikke bedre, at Capitainen gratulerede hende, og at hun havde sit Spørgsmaal: „Hvortil?“ fik det Svar: „Til Greven

af St. Armands Forlovelse — jeg hører, den fandt Sted i Tirsdagsnummeret!“

„Har De seet rigtig paa vor Fa'er?“ vedblev Mølleren uanfægtet af Datterens Fornærmelse og pegede hen paa Gamlingen. „Han har sgu ikke skjæmmet sig, siden De saa ham sidst, vel? Nei, han tærer ogsaa sit Foder helt stolt — ikke sandt, Fa'er? Han satte et stort Fad Tyk melk tillivs i Middags — det var skjønt at se!“

„Gaa—Gaa—!“ mimrede den Gamle.

„Naa, var det igaar — ja, det kan ogsaa være. Jeg har ellers en Kalv, De maa se, Capitain — Ingenieuren har seet den — den stikker ligegodt vor Fa'er i at søb Melk i sig! Jeg kan staa en halv Time ad Gangen og have min Fornøielse af at se den drikke — ja, velbe komme Spisen, om ellers Ingen skal have en Bid til! — Skal det ikke være en lille Flæskesnaps endnu? — Naa ikke — ja, saa kommer man vel til at reise sig!“

Residentsen forlagdes nu til Øverstestuen, og Møllere fik med en Del Besvær en tændt Pibe anbragt i Munde paa sin Svigerfa'er, der placeredes i Lænestolen. — „Ja, det kniber for ham at holde paa Pibespidsen“, forklarede han, „for Tandstumperne er jo lidt kleine, og et kunstig Gebis, det vil vor Fa'er ikke have, for han synes, det er for mange Penge at koste paa sig selv paa een Gang men Veir, det har han sgu i sig — se, hvor han kan dampe som et Tærskværk! — Men vi skulde vel have den Thevandsknægt, Mo'er, at det ikke skal trække for længe ud, inden vi kan komme i Seng!“

Mølleren smaasnakkede og lo, Capitainen og Kongsten hørte til, Gamlingen i Lænestolen udstødte imellem nogle Grynt, som strax udtydedes, og Helene glemte lige med eet, at hun stadig var fornærmet, og gav sig til at leg med en rødbrøget Kattekillig — det var hendes sædvanlige Bestilling, naar hun ikke spillede Croquet og ikke ledte efter nedfalden Frugt.

Pludselig fik Mølleren et Latteranfald, og det varede en god Stund, inden han kunde forklare sig. — „Aa, det er den Historie med Roserne, Capitain“, sagde han omsider, „den har De ikke hørt!“

„Gud, Fa'er, Hr. Kongsted har jo hørt den!“ snærede Frøken Helene.

„Han har sgu godt af at høre den en Gang til! — an De ikke huske, Capitain, at jeg i Foraaret fortalte Dem, at der en Dag var kommen et Par Klører hertil med Trækkevogn fuld af høistammede Roser. De Fyre, de gde, de kørte rundt og solgte Roser for den store Gartner Didriksen i Viborg; jeg kjendte sgu ingen Gartner det Navn, men de solgte grumme billigt og saa købte et Dusin Stykker. Men veed De saa, hvad det var Roser? Det var, min Sæl, ganske almindelige vilde Benroser! Men nu kommer det Bedste af det Hele: Ileden Dag faaer jeg at vide, at de her to Banditer havde gravet Skuddene op ved mit eget Gjærde og solgt mig mine egne Roser — er det nu ikke storartet at kunne se saa durkdreven! Jeg har grint af den Historie, saa er bleven daarlig af det!“

Og Mølleren fik pligtskyldigst et nyt Latteranfald, udmattede ham saa meget, at han bestemt erklærede for at være meget over Sengetid; saa vilde han hænges fra sig paa Væggen, men maatte, da han naturligvis endnu ikke havde kunnet overkomme at faae Sømmet sæt ind, som sædvanligt satte den i en Krog — og saa ltes Selskabet ad.

— „Og De har været i Kjøbenhavn!“ sagde Capitainen til Kongsted, da de var kommen ovenpaa.

„Ja, i Forretninger.“

„Ovre at tale om den sikre Stilling, De har Tilbud p?“

„Nei — den har jeg definitivt afslaaet at tage ind.“

„Er det sandt!“

„Ja — jeg er tvertimod ifærd med at slaa mig paa Usikre!“

„Bravo! De kan ligge med Vandstøvler paa om tten —“

„Nei, det kan jeg ikke!“

„Jo, De kan! Og De slaaer Dem paa det Usikre — der kan endnu blive Noget af Dem!“

„Men fortæl mig lidt om Hjortholmerne, Capitain, De har vel —“

„Ja, vist har jeg! De maa ikke tro, jeg er udeltagende, Kongsted — Tante Rosa er det Menneske i Verden, jeg ærer høiest — men jeg egner mig nu ikke til at trøste — ja, ikke engang til at græde med de Grædende — jeg er et Verdens Barn! Naa, jeg raisonnerer nu ogsaa som saa: hvad Glæde kan Tante Rosa i Grunden have af, at jeg lader være med at beskyde Møller Sørensens Høns? — Ingen! — Og saa skyder jeg!“

„De Stakler paa Hjortholm!“ sagde Kongsted. „Hvordan har nu Frøken —“

„Hvordan Tante Rosa har taget det? — Som en Mand!“

„Jeg mente ellers nærmest Frøken Fanny?“

„Naa, Fanny — ja, hun er naturligvis inderlig bedrøvet, men der er forresten kommen mere — ja, hvad skal jeg kalde det, mere Ro over hende. — Herregud, nu er hun da for Alvor bleven, hvad jeg saa tidt har kaldt hende for Spøg: Prinsessen af Vildmosen! — Men Vildmosen er jo desværre intet Kongerige!“

„Nei — men maaske et lille Fyrstendømme!“

„Ja, af de ganske smaa! — Godnat, Kongsted! — Aa, hvor jeg alligevel glæder mig til imorgen! — Og iovermorgen skal jeg til Laasby og Igum — der maa være Plan i Alt, som Heinrich siger! — Godnat!“

Næste Morgen, da Capitainens Hund stod for den første Flok Høns oppe i Møllerens Kartoffler, gik Kongsted østerpaa. Han kom op at kjøre et Stykke i Søllesteds Enspænder, men ved Bodholtveien stod han af og gik ad Vildmosen til — den Egn havde han efterhaanden faaet ligefrem Kjærlighed til.

Han var langt ude i Mosen, flakkede rundt der flere Timer, og da han omsider kom „iland“ igjen, lagde han

sig bag en Porsbusk tæt ved Ane Steffens' Hytte og saae længe ud over den rødbrune Ørken, hinsides hvilken Øxneholm skimtedes som en smal Stribe. Han var just ved at bryde op forat begive sig paa Hjemveien, da han vesterfra hørte Skridt mellem Lyngen. Han dreiede Hovedet i Retning af Lyden og opdagede Bro, men da han ikke ønskede at træffe sammen med ham, blev han liggende.

Bro stod stille og saae sig forsigtig om til alle Sider, men da han ikke øinede Nogen, gik han hurtigt hen til Hytten og bankede paa Vinduet.

Døren aabnedes, og Ane Steffens' Ansigt kom til Syne. Munden fortrak sig til et haanligt Smil, da hun saae, hvem det var, og hun viste sine Tænder, der var helt sorte af Blaabær.

„Er det Dig, Sønneke!“ sagde hun. „Hvad vil Du — Du er saa pyntet!“

„Lad være med at skraale saadan op!“ svarede Bro. „Jeg er ikke døv! — Hvad jeg vil? Jeg vil se til Dig — Du er jo desværre min Moder!“

„Ja, Gud lønne Vorherre for det! — Jeg tykkes ellers, Du har glemt det!“

„Aa, nei! — Nu skal Du faae Penge til at gjøre Dig en glad Aften eller to for!“

„Hvad skal en fattig gammel Kone glæde sig ved? — Det Eneste skulde være en Kjeltringpandekage, men den er dyr: der gaaer fireogtyve Andæg og en Flaske otte Graders til!“

„Du skal faae saa mange Pandekager, Du vil!“

„Naa, blæser Vinden fra den Kant! — Hvad er det aa, jeg skal?“

„Du skal Ingenting!“

„Det er Løgn i din Hals, bitte Thomas! Du giver gu ikke et raaddent Æble hen uden at faae en Pære i itedet!“

„Naa, ja — Du skal flytte — Andet er det ikke.“

„Naa, ikke Andet! — Ja, men det vil jeg ikke! Jeg boer paa Hjortholms Grund, og den har Du ingen fagt over!“

„Ikke det! Jo, det kunde dog nok være! - skal flytte, hører Du, Du skal! — Jeg vil have bort fra Egnen!“

„Hvor skal jeg gamle Stakkel flytte hen!“

„Hvorhen Du selv vil!“

„Over til Kjøbenhavn at se til din Halvbroder sidder i Brændevin — det var skjønt!“

„Her vil jeg ikke have Dig — Du veed, jeg tvinge Dig!“

„Aa, ja — ja, saagu, paa en Maade. — I skal jeg ellers væk?“

„Fordi jeg ikke vil have Dig gaaende løs her i Egnen, naar jeg nu bliver Herre paa Hjortholm og mig med Pigebarnet deroppe.“

„Vil Du kaste Kjæp med hende! Har Du ikke skikkelige Tøser nok øde — Du er jo gal!“

„Ja, saagu — paa det Punkt — jeg veed nok!“

„Det bæres mig for, hun slog Dig i dit kjønne sigt, bitte Thomas, henne ved det gamle Lysthus — hun ikke? Det lød da ligesaadan!“

„Den, der slaar sidst, slaar bedst!“ mumlede rasende. „Og jeg slaar haardt!“

„Aa, ja — men hvad har Du ellers at slaas Bro betænkte sig et Øieblik, men hans Blod kommen i den Grad i Kog, at han ligefrem trængte at udtale sig og følte en Slags Tilfredsstillelse kunne vise Ane Steffens, hvilke Vaaben han var i stand til at dølge af. I Steden for at afvise hendes Spørgsmål om et „Hvad kommer det Dig ved!“ — som han først havde paa Munden — svarede han derfor: „Jeg har hende med et Papir, Du! Han, der nu raadner i Kirke, han har givet mig et, som er krabat — det nok binde hans Søster!“

„Naa, det er saadan en Formular, der er skrevet af Cyprianus med tre liggende Kors under.“

„Nei“, lo Bro, „der er ingen Kors under! Der er et Navn bagpaa — det er meget bedre! Og det koster paa Tusend Kroner!“

„Hillemænd, det er flere Penge, end jeg kan tælle! — Men naar Aanden er af ham, saa kan han jo vel ikke svare til sit Navn?“

„Nei, det kan han ikke! — Men det er heller ikke hans Navn, der staaer bagpaa — det er min Halvbroders og han lever endnu!“

„Nu lyver Du jo, din Skifting! — Den gamle Junker Ulrich, han skriver ikke under paa Noget!“

„Det er rigtigt — Du er ikke saa dum endda! Det netop det Fine ved det, at hans Navn staaer bagpaa piren, men at han alligevel Ingenting har skrevet. For naar jeg iovermorgen kommer op paa Hjortholm og spørger, om det er hans Underskrift, saa svarer han Nei — og da har vi Skandalen! Saa ligger han derhenne i Krogslev ikke som en gemen Forbryder i sin Egetræes Kiste, og Familien er caput, hvis jeg lader Sagen komme ud. — Kan knuse dem, kan jeg!“

„Aa, ja, saagu — men er det ogsaa værd?“

„Du skylder sgu da ikke Hjortholmerne Noget undtagen mig — saa Du vil vel nok have dem i tryk!“

„Ja, aa, ja — og nei! Den bitte Frøken vil jeg ikke have gjort Fortræd! Hun har saadan en hvid Hud og et Par milde Øine, og jeg har een Gang trukket hende af Mosen.“

„Hun skal heller ikke lide noget Ondt — tvertimod! — Du, hun har jo altid været rundtosset med den Moder, og storsnudet af sin fornemme Familie er hun naturligvis ogsaa. Naar jeg nu lover at holde Mund med Skneriet, saa bliver hun nok myg, og saa bliver hun en Kone!“

„Det var en skøn Lykke!“

„Aa, den er ikke at kimse ad! — Jeg vil ikke vide, jeg er gal efter hende — og det har jeg været, og fra hun var en halvvoxen Tøs! Alt mit Arbeide, alle de Tanker i mange Aar, de har kun gaaet ud paa Eet: om hende og Hjortholm, og Hjortholm og hende — og nu kan jeg omsider se Ende paa det, derfor er det ogsaa, Du

skal flytte — om en Maanedstid eller to — jeg vilde blot vare Dig ad i Tide.“

„Ja, Du er en from Sjæl, dit Utosk! — Der er dem, der sidder indenfor Viborghus, og der er dem, der gaaer frit om udenfor, men det er ikke altid saa rele at sige, hvem der skulde være hvem! — Fly mig saa Pengene, min Dreng!“

„Der har Du tre Kroner, din gamle Satan!“

„Gud velsigne din Indgang og din Udgang!“ sagde Ane Steffens og neiede uvilkaarligt for Pengene. „Vor Herre udi Himmerig bevare og —“

„Ja, lad det være godt! — Men bi lidt: Du understaaer Dig ikke at vare den gamle Idiot ad — eller hans Søster! — hører Du! Du veed, jeg har Magten! Banc paa det! Skjøndt Du respecterer vel Fanden ingen Ed — men hvis Du —“

„Jeg lover og sværger ved den store Klokke i Mullerup — det er den, der har ringet over mig, da jeg blev døbt og blev et Guds Barn — at jeg ikke skal oplade min Mund til Nogen af dem — Amen! — Er Du saa tilfreds?“

Bro gik sin Vei uden at sige Farvel, og Ane Steffens saae efter ham med et spodsk Smil saa længe, til han var forsvunden mellem Nonnebakkerne. Saa spyttede hun paa Pengene, som hun endnu holdt i Haanden, knyttede dem ind i Hjørnet af et Tørklæde og gik ind i sin Hytte.

— Henimod Aften naaede Kongsted hjem til Møllen Ude i Gaarden stod Capitainen, der lige var kommen, og holdt Vildtparade med femten Høns og otte Brokfugle — han var sjæleglad.

„Nu er Sørensens tre Flokke beskudte, saa der kun er en sex, syv Stykker i hver“, sagde han, „nu kan jeg med god Samvittighed tage til Lillelund imorgen! — De har været en velsignet Dag, og gamle Diana gjorde sin Sager brillant! Jeg kan ikke huske, vi har havt saa god

ir den første Jagtdag i mange Aar — der var ligefrem iligt ovre ad Igum til!“ Og saa nynnede han:

„Hvad er sorter' end Slaaen i Høst
Og røder' end Hyben paa Gjærde —
Hvidest af Alt er dog Pigens Bryst,
Og dyrest en Kvindes Ære!“

„Det Sidste er sandt, Capitain!“ sagde Kongsted orligt. „Derfor kommer De heller ikke til Lillelund orgen!“

„Hvad gjør jeg ikke?“ udbød Capitainen og satte bauset Bøssen fra sig.

„Nei, De gjør ikke — aa, følg med mig ovenpaa!“

Usædvanligt betagen fortalte Kongsted nu Capitainen den Samtale, han havde hørt nede ved Ane Steffens' tte, og da han var færdig, sukkede Capitainen og sagde: erregud! Skal Tante Rosa nu have den Sorg og Forædelse til alt det Øvrige, at stakkels Frits har skrevet ske Vexler!“

„Nei, hun skal ikke“, svarede Kongsted, „det maa forhindre!“

„Ja, det er godt nok — men hvordan! Og hvor skal agene komme fra!“

„Pengene er det Mindste af det — man kan jo altid et Par Dage reise Tusend Kroner.“

„Kan man det! — Ja jeg kan sgu da ikke!“

„Nei, men det skal jeg nok!“

„Dem faaer De jo aldrig igjen, Kongsted, og —“

„Lad os ikke opholde os ved Pengespørgsmaalet — staaer jo mere end Tusend Kroner paa Spil: det gjælder om en Families Ære!“

„Jeg troede ellers ikke, at den Families Ære —“

„Enhver Families Ære er mig hellig!“ afbrød Kongsted noget nervøst Capitainen. „Men hør nu, Capitain, maa imorgen ride til Hjortholm. De tager den gamle mmerjunker afsides, og De gjør ham paa en eller den Maade begribeligt, at han kun har Eet at gjøre: vedkjende sig det Navn, som staaer bagpaa den Vexel, vil præsentere.“

„Det gjør han ikke — aldrig i Evighed!“

„Ja, men han maa dog kunne indse, at —“

„Nei! Seer De, i sin Tid har baade den Ene og den Anden misbrugt ham og faaet ham til at skrive, saa paa et Cautionsbevis, og saa paa en Vexel. Det maatte der jo sættes en Stopper for, og saa lod Tante Rosa ham dyrt og helligt love, at han aldrig skulde sætte sit Navn paa noget Andet end sine egne Breve, og hvad man lover Tante Rosa, det holder man! — Nei, vi maa gaa til Tante Rosa og lade hende give Heinrich Besked!“

„Ja, men kjære Capitain, saa bliver hun jo ikke skaanet for Sorgen og Ydmygelsen!“

„Nei, det er sandt nok!“

„Og hun vilde jo aldrig i Livet tage imod Penge af en Fremmed!“

„Det vilde hun heller ikke! — Ja, saa er der jo desværre ingen Udvei!“

„Jo, der skal og maa findes en baade for Frøken Rosas og for Frøken Fannys Skyld! At tænke sig den Mulighed, at hun — Frøken Fanny — skulde blive nødt til — aa, det er jo oprørende! — Kjære Capitain, De har nu at sørge for, at Kammerjunkeren vedkjender sig Underskriften, og saa siger De, at han kan faae Beløbet — lad mig se: paa Torsdag — men Alt selvfølgelig uden at mit Navn nævnes!“

„Ja“, svarede Capitainen grundende, „det lader sig dog maaske arrangere!“

„Hvordan?“

„Det siger jeg Dem ikke!“

„Hvorfor ikke?“

„Nei — for De vilde tro, jeg var gal! Lykkes det, saa skal De nok faae Alting at vide!“

„Ja, ja, da, saa faaer jeg vente med Taalmodighed!“

„Og jeg kommer altsaa til at beskyde de Hjortholms Høns før de Lillelunds — det er rigtignok udenfor Slagplanen, men hvad gjør man ikke for sine Venner! — De er forresten en Stadsmand, Kongsted!“

Næste Morgen red Capitainen til Hjortholm. Han appede Tante Rosa paa Skulderen, trykkede Onkel Heinrich i Haanden og kyssede Fanny paa Panden, saae paa dem alle Tre med bedrøvede, deltagende Øine, rystede paa sit ærlige Hoved, og sukkede — men saa var ogsaa hans Trøstemidler udtømte, og saa gik han paa Jagt.

Efter Frokost sad Fanny og Onkel Heinrich alene sammen. — „Den graa Dame har da ikke viist sig siden“, sagde Onkel Heinrich.

„Nei — hendes Mission er opfyldt“, svarede Fanny.

„Naa, Du mener, fordi din Broder er død!“

„Det var ikke stakkels Frits' Død, hun skulde tænke paa!“

„Hvad var det da?“

„Hun skulde fri et Menneske fra at blive lige saa lykkelig, som hun selv havde været — og det har hun gjort!“

„Naa, ja — aa, ja, saadan paa en Maade“, svarede Onkel Heinrich, der selvfølgelig ikke forstod et Ord af, hvad hun sagde, og saa gik han.

Fanny tog „Berlingske Tidende“ — hun havde sagt „Faublas“ af — og begyndte at læse i den, først ligegyldigt og springende, men pludselig med Interesse, og saa rdybet var hun i Læsningen, at hun ikke mærkede Tante Rosa, før Denne stod bøiet over hende og spurgte, hvad det var, der optog hende.

„Det er noget høist Mærkeligt, Tante Rosa!“ svarede hun ivrigt. „Tænk Dig, nu helbreder man Stammen paa den Maade, at Vedkommende i Uger ikke maa tale — man skal helt glemme det, glemme Alt, hvad han har prøvet at kæmpe imod — og saa begynde forfra som et barn. Aa, Tante Rosa, hvor maatte det være velsignet at kunne begynde forfra med ny Tro og nyt Haab og lære Alting om igjen! Sommetider synes jeg, man maatte kunne det, for der er saa underlig tomt i mig! — Aa, hvor der skulde blive godt at være paa Hjortholm saa!“

Tante Rosa sukkede. — „Ja, hvor længe er vi Hjortholm!“

„Eier jeg maaske ikke Gaarden nu?“ spurgte Fanny og kneiste.

„Jo, mit Barn — endnu!“

„Og hvem skulde tage den fra mig? Kongerne —“

„Aa, Kongstederne! Nei, de er ikke farlige, efter Terminen kan det gjerne være, Du ikke har end Vildmosen tilbage af hele Herligheden!“

„Det er ogsaa det Allerbedste af det Hele, Rosa! Alt, alt Andet kunde jeg tænke mig at miste, ikke den! — Jeg vil op paa Nonnebakkerne og se over den — jeg trænger ogsaa til at blive blæst igjennem — mit Hovede er saa tungt — saa tungt saa tomt — Farvel, Tante Rosa!“

— Og Fanny gik ud i Haven for ad Søstie komme til Nonnebakkerne, men som hun fra den Lindeallee dreiede ind imellem to af de gamle Busk-hække, hørte hun Noget rasle inde i en Udskjæring ene Hæk. Uden at gjøre sig Rede for, hvad det var raslede, veg hun tilside, men i det Samme reiste en Kone sig op og stod lige foran hende — det var Steffens.

„Hun skal ikke blive ræd, bitte Frøken“, sagde Steffens. „Jeg kommer ikke for det Onde — aa, nej, der er en stakkels gammel Kone, der har ligget her imorges forat passe hende op — jeg tænkte vel, maatte komme ud i Lunden!“

„Hvad vil De mig da?“ spurgte Fanny, der dog meget bange men tvang sig til at synes rolig.

„Jeg vil blot give hende et godt Raad, og det er, at hun ikke saa bliver det skidt baade for hende og for de Andre. Men først maa hun love mig, at hun ikke fortro sig til den gamle Frøken, for jeg har maattet se ved den store Klokke i Mullerup Kirke paa, at hun ikke ting skulde faae at vide — lover hun mig det?“

Jo, det lovede Fanny.

„Hør saa godt efter. Der vil komme en Mand
 herfra en af Dagene — hvem tør jeg ikke sige — her
 Gaarden, — og han vil spørge den gamle Junker, om
 han har skrevet sit Navn paa et Brev. Det har nu den
 gamle Junker for den Sags Skyld slet ikke gjort, men han
 vil alligevel tage sig Skylden paa — han skal svare
 — forstaaer hun det? Ellers er baade hun og hendes
 søster og Junkeren ulykkelige.“

„Men hvad er der da skeet?“ spurgte Fanny, der
 var i den Grad slaaet af Ane Steffens' overbevisende
 Maade at tale paa, at hun intet Øieblik tvivlede paa, at
 hvad hun sagde var rigtigt.

„Det tør jeg ikke sige — og jeg kan heller ikke
 sige dan rede det ud for mig selv — men sandt er det!
 Men nu, som jeg siger, og faa Junkeren til at lade være
 gaa fra sit Navn — saa er Alting godt! Farvel — og
 lad bevare hendes kjønne Ansigt fra alt det, som ondt
 — hun ligner sin Moder!“

„I har jo kjendt min Moder?“

„Aa, Gud, ja — jeg har seet hende mange Gange
 ogsaa talt med hende. Hun var god imod de Fattige,
 hun var ung, og hun var kjøn — det voldte vel hendes
 smerte!“

„Hvorfor det?“ foer det ud af Fanny, men i
 samme Nu fortrød hun sit Spørgsmaal og var bange for
 at sige mere.

„Ja, hvorfor? — Let bundet er let løst! Fordi hun
 var gift for meget af En, hun ikke var gift med — det var
 hendes Feil, men det træffer sig altid! Jeg har gjort
 det samme i min Ungdom, men da jeg blev rigtig gift
 med ham, Steffen, der var af mit eget Folk, saa prikked
 det i den her blaa Slange, hun veed, ind i min Arm —
 og jeg skal sige saa meget som S — og saa var jeg bunden
 til ham, saa hverken Degn eller Præst kunde løse mig,
 det var jo Steffens Navn, jeg bar paa. — Naa, Stef-
 fen gik det jo ellers galt med: han kunde ikke taale
 mere end en halv Pot, og saa slog han haardt, gjorde
 mig; jeg maatte jo hjælpe ham over det Sidste, som hun
 har hørt, da han var saa meget simpel, og jeg kom

selv i Uleilighed for det. Aa, Gud, ja — han var ellers en god Mand om Morgen, naar han endnu ikke var svirende!“

Fanny rystede ved at høre hende omtale den Døde, men Ane Steffens mærkede det ikke, og vedblev:

„Naa, nu lister jeg af. Gjør nu, som jeg har sagt, bitte Frøken, det er til hendes eget Bedste!“

Ane Steffens gik — et Øieblik efter var hun forsvunden nede mellem Rørene ved Søen — men i Fannys Øine var der nu et lignende Skjær af Romantik over Tatersken som om selve den graa Dame, og hun kunde ikke tænke sig at være hendes Raad overhørig.

Saasnat hun saae Onkel Heinrich, tog hun ham derfor afsides, fordrede Taushedsløfte og bad ham saa om overfor den Ubekjendte, der vilde komme, endelig ikke at fragaa, at det var ham, der havde skrevet under paa Et eller Andet.

Men Onkel Heinrich blev ligefrem forfærdet, og Onkel Heinrich var urokkelig: ikke for Alt i Verden hverken vilde eller turde han indrømme, at han skulde have — nei! Og han havde jo slet ikke gjort det! Det var jo strengelig forbudt ham! Og hvad vilde Tante Rosa sige! — Nei, det kunde der ikke være Tale om!

Onkel Heinrich blev saa altereret over hele Sagen, at han gik tidligt til Sengs, og Capitainen fik ikke engang talt med ham, da han om Aftenen kom hjem fra Jagt.

Næste Morgen var Onkel Heinrich imidlertid som forvandlet. Betagen, men værdigt og overlegent kom han ned til Kaffen, nikkede opmuntrende og forstaaende til Fanny, og da hun slet ikke lod til at forstaa ham, trak han hende hen i en Krog, blinkede hemmelighedsfuldt til hende og hviskede: „Det er en anden Sag, min Pige! Jeg anede jo ikke, at Du var hendes Bud — men nu forstaaer jeg det Hele.“

— „Hvad gaaer der af Heinrich?“ sagde Tante Rosa siden. „Han vil ikke gaa fra Gaarden, for han siger, der

kommer Fremmede, men hvem veed han ikke — han er helt underlig!“

Og der kom Fremmede! Efter Middag mødte Bro op. Med hyklet Deltagelse og efter en længere Indledning vilde han i al Ærbødighed og kun for en Ordens Skyld spørge — Gudbevares, han troede saamænd ikke et Øieblik paa det selv — om Kammerjunker Heinrich skulde have skrevet sit Navn paa en Vexel til Beløb Tusend Kroner, og om —“

„Ja,“ svarede Onkel Heinrich med Høihed, „mit Navn er mit Navn: Underskriften er min!“

„Hvad for Noget!“ raabte baade Tante Rosa og Bro, den Ene rasende, den Anden forfærdet.

„Navnet er mit!“ sagde Onkel Heinrich.

„Det er Løgn!“ skreg Bro. „Underskriften er falsk!“

„Ja, naturligvis, det maa den være!“ raabte Tante Rosa. „Heinrich har aldrig kunnet —“

„Navnet er mit!“ gjentog Onkel Heinrich endnu mere værdigt. — „Er der saa mere?“

„Om der er mere!“ brølte Bro, som nu fuldstændigt kastede Masken og saae ud som et Rovdyr. „Ja, vil De staa ved Underskriften, saa betal! Imorgen skal Vexlen blive præsenteret!“

„Og imorgen skal Pengene ligge parat!“ svarede Onkel Heinrich.

„Stodder! Hvor kan De —“

„Du er gal, Heinrich!“ raabte Tante Rosa.

Bro tog sin Hat, han ligefrem rystede af Forbitrelse. — „Vi tales ved paa anden Maade,“ sagde han, „nu kjender jeg ikke til Barmhjertighed!“ Og saa foer han ud.

— Tante Rosa var sunken fuldstændigt sammen — hun kunde ikke mere. — „Stakkels, gamle Heinrich!“ sukkede hun. „Skjærhovedet har han altid været, og nu er han da bleven bindegalt!“

Men Fanny, der følte sig draget ind i det Mystiskes Kreds, trøstede Tanten og sagde: „Ja, jeg forstaaer ikke Mere af det, end Du — men jeg troer alligevel paa, at Onkel Heinrich klarer Vanskelighederne!“

Og det gjorde han — stolt. Saa snart han næste Morgen var klædt paa, kom han ned med et gammelt, sammenfoldet Pergament i Haanden, og det overleverede han høitideligt til Fanny. — „Du er jo hendes Fortrolige“, sagde han, „Du bør derfor ogsaa aabne Papirerne — jeg befatter mig ikke med Pengesager og deslige!“

Inde i Pergamentet laa Tusind Kroner, og da op ad Dagen Vexlen præsenteredes, blev den strax indfriet. Men af Onkel Heinrich var det ikke muligt at faae nogensomhelst Oplysning, og tilsidst rystede Tante Rosa paa Hovedet og sagde til ham:

„Enten er Du gal, lille Heinrich, eller ogsaa er Du klogere end vi Andre!“

„Nei, lille Rosa,“ svarede han, „jeg er ikke klogere end Du — men nu er det jo mig, der er Familiens Overhoved — det maa Du ikke glemme!“

Og dermed var Tante Rosa jo omtrent lige saa klog som før.

— Andendagen efter mødtes Capitainen og Kongsted efter forudgaaende Aftale ved Vihøi.

„Naa, gik det?“ spurgte Kongsted.

„Brillant!“ svarede Capitainen.

„Og hvordan bar De Dem saa ad?“

„Ganske simpelt: den første Aften lagde jeg, da Heinrich sov — han sover jo som en Sten! — en Seddel paa hans Natbord, hvor der stod: „Vedkjend Dig dit Navn, naar en Mand kommer og spørger, om Underskriften er din! Ubødelig Taushed! Pengene kommer imorgen! Brænd dette!“ Og næste Dag, da jeg havde faaet Beløbet sendt fra Dem, pakkede jeg Pengene ind i et gammelt Stykke Pergament, jeg var falden over paa Pulterkammeret — der var væltet et Par Stabler Documenter — for jeg syntes, det saae mere høitideligt ud paa den Maade — og saa lagde jeg det ved hans Seng — ja, det var det Hele!“

„Men hvorfor i al Verden lystrede Kammerjunkeren den anonyme Skrivelse?“ spurgte Kongsted.

„Jo,“ svarede Capitainen med et polisk Smil, „for

den var ikke anonym: jeg skrev „Den graa Dame“ underneden — og hende lyster han!“

„Capitain, Capitain!“ udbød Kongsted. „De er stor! Den Slags Folk som De og Tante Rosa og Kammerjunkereren, dem har jeg aldrig kjendt før!“

„Nei, det vil jeg sgu nok tro! Dem maa man ogsaa helt op til Kanten af Vildmosen forat finde! Kom vi til Kjøbenhavn og gik frit om paa Østergade, kan det saamænd ogsaa gjerne være, man ikke vilde tro paa os, men sige, at vi var Figurer fra en gammeldags Komedie, der var ude at lufte Kostumerne! — Men Romantiken kan nu alligevel være godt for Noget — Farvel, Kongsted!“

— Det er October. I den brogede Skov falder allerede et enkelt Blad som en flagrende Sommerfugl, den modne Nød springer af Hasen, og Kramsfuglene holder Gilde paa de modne Tjørnebær. Blomsterne visner og tørrer ind, Frøet spredes og flyver hen over Markerne sammen med Spindelvævets endeløse Traade. — Plantelivet dør. Men først kommer der en ny Flora, som en Tid lever paa den gamles Lig — det er Svampene. Rundt omkring, paa trøskede Stubbe og under hældende Gjærder, i Mursprækker og paa frønnet Tømmer, overalt skyder de frem, disse Efteraarets lyssky Børn, snart som en Klynge runde Hoveder, der trykker hinanden forat kigge frem, snart som en flot Hat paa en tynd Stok eller som en nedslaaet kinesisk Parasol. Underlig fugtigt, muggent lugter de — som den indelukkede Luft i den gamle Pavillon — nei, saa lugter der anderledes godt, naar man inden Døre kommer i Nærheden af Æblekammeret: det er som Buketten af den fineste, berusende Most.

I Hjortholms Borggrav synker Andemaden og blotter den flaskegrønne Vandflade, hvor Lindenes citrongule Blade seiler hen over de alderstegne Karper; dødt er der inde mellem de brune Rør, borte er den blissede Vandhøne, borte de kvidrende Svaler — kun en enlig, graahvid

Terne har søgt herop fra Fjorden og balancerer i Luften, hæst skrigende og vippende paa sine spidse Vinger.

En Morgen er der falden Rim, og Ruderne dugger; Aftenerne er lange og kølige, man begynder at finde det koldt inde i Stuerne, men kan endnu ikke bekvemme sig til at lægge i. Bonden bestiller igjen den Avis, han sagde op til Maidag — nu er der atter god Tid til at følge Greven af St. Armand paa hans vildsomme Veie. Og Selskabeligheden florerer: rundt omkring høres Fiolen klinge inde fra den pyntede Lo, hvor Høstgildet holdes, Punschen gjør hed, og søger man saa — selvanden — ud i den mørke, kolde Nat, høres der andre Toner høit over Ens Hoved: det er Trækfuglenes „vilde Jagt“, som fløitende og skrigende gaaer igjennem Luften, ned mod Syd, mod de lysende, solvarme Strande.

— Capitainen var paa sin Efteraarscampagne naaet til Skovsgaard — der blev han altid en Ugestid. Grev Porse satte megen Pris paa ham, Comtesserne fandt ham umaadelig original og elskværdig, og Candidat Mathiesen taalte ham. Fra Morgenstunden af var han paa Jagt, men i god Tid før Middag kom han altid hjem og gjorde stort Toilette, og saa nød han Diner'en, var begeistret og talende — men syngte paa Skovsgaard gjorde han dog ikke.

— Klokken var To. Greven sad i sit Arbeidsværelse, og Candidat Mathiesen læste høit for ham af Aviserne, men hvad der ikke interesserede ham selv, det sprang han over, og det vidste Greven meget godt, hvorfor han ogsaa om Aftenen paa Sengen selv gik alle Bladene igjennem en Gang til, lige fra „Berlingske“ til *Mémorial diplomatique*.

Da Oplæsningen var endt, satte Candidat Mathiesen sig til at skrive Indbydelser til de store Jagter — han besørgede overhovedet den officielle Correspondance — men det gik ikke af uden adskillige Protester fra Secretairens Side, og undertiden satte han, undertiden Greven sin Villie igjennem.

— „Mon der ikke skulde komme en Fjerdemand ag!“ sagde Greven og speidede ud ad Vinduet — han tegnede altid en tilfældig Gjæst paa denne Maade. „Capin-
nen er et prægtigt Menneske, men det er Skade, at den
and ikke spiller Whist! — De skulde forresten ikke
ve inviteret i Tref igaar, Mathiesen: De kunde jo vide,
Esset maatte sidde hos Nancy, og havde De spillet en
ilkensomhelst anden Farve, havde vi gjort Slem!“

„Nei, vi havde ikke“, snærrede Candidat Mathiesen
en at se op fra sit Skriveri.

„Jo, vi havde — det kunde slet ikke undgaaes!“

„Ikke det?“

„Nei!“

„Naa!“

Efter en kort Pause sagde Greven resigneret: „Nei,
r kommer naturligvis ingen Fjerdemand! Vil De lade
aget heise, saa kan vi faae Christian herover — han
iller dog noget bedre end Henriette!“

Der var een Gang for alle truffen den Aftale, at
ar Flaget heisedes paa Porttaarnet efter Tolv og inden
e, saa betød det, at man ventede Grev Christian til
iddag, og da der ikke var mere end en halv Mil mellem
ovsgaard og Louiseholm, var det let nok at iagttage
n optiske Telegraphs Meddelelse. Flaget gik til Veirs, og
n Minuter efter var der Flag oppe paa Louiseholm:
ev Christian var altsaa hjemme og kom.

— „Hvor er mine Døtre?“ spurgte Greven lidt efter.

„De fik jo Lov til at kjøre paa Condolencevisit til
ortholm,“ svarede Candidat Mathiesen.

„Naa, ja, det er sandt, det fik de jo ogsaa — for-
sten ikke med min gode Villie!“

„Heller ikke med min! — Hvad skal vi med de
ortholmere!“

„Naa, saadan var det slet ikke ment,“ indvendte
even, „men i Tirsdags fik Pigebørnene Hest og Vogn
Lillelund, og nu idag til Hjortholm — det bliver jo
evig Farten om paa Landeveien for de stakkels Heste.
Sophus Bauditz: Hjortholm.

— Har De husket at skrive om tolv Kurve Champagne, Mathiesen?”

„Ja, naturligvis! — Men jeg har skrevet efter Heidsieck denne Gang.“

„Vi pleier jo altid at faae Mumm!“

„Ja, men jeg smagte Heidsieck paa Mullerup forleden, og den faldt mig bedre paa Tungen, egentlig rigtig godt — den er ikke saa sød. Det var da ogsaa det Eneste, der duede paa Mullerup, for Diner'en var elendig!“

„Naa—aa, elendig —“

„Jo, jeg beder! Det har den altid været, lige siden Jomfru Grønbæk kom bort. Jeg troer nok uden Ubeskedenhed at turde sige, at jeg veed, hvordan —“

„Vist veed De saa, Mathiesen, det nægter jeg ikke — Har Nancy og Henriette faaet Noget at læse?“

„Ja, jeg har lagt to engelske Dameromaner frem til dem.“

„Naa, det er godt! — Ja, saa trækker jeg mig til bage.“

Mens Greven tog sig en Middagslur, gik Candidat Mathiesen sin sædvanlige Appetittur, og paa den mødte han Capitainen, der kom fra Jagt.

„Det begynder at blive Efteraar,“ sagde Candidat Mathiesen.

„Det gjør saa,“ svarede Capitainen, „jeg hørte Regnsproverne trække iaftes.“

„Naa, Regnsproverne, ja, det er en ganske behagelig Afvexling. — Er De ikke snart kjed af Hønsetiden?“

„Nei, hvordan i al Verden skulde man kunne blive det?“

„Da veed Vorherre, jeg er kjed af den! Naar man saadan i et Par Uger har faaet Høns og Høns og ikke anden Fugl, saa suger det En jo ligefrem for Hjertekule at se den Steg komme opmarscherende!“

„Naa, paa den Maade — ja, det tænkte jeg ikke paa.“

„Jeg skal ogsaa sige Dem,“ vedblev Candidat Mathiesen docerende, „der er det ved Høns, at de ikke til lader nogen Variation: de kan ikke godt farceres, de smager flout i Salmi, og de smager flout i Postei — de

er i det Hele taget ikke Noget at stille op med den
"ugl!"

"Ja, Bekasiner er jo bedre," indrømmede Capitainen.

"Umm!" smaskede Candidat Mathiesen og var lige
ed at smile. — „Apropos, Bekasiner: De maa endelig
ere Jomfru Hansen at stege dem *en croûte*; det, veed
g, har De lært Madam Sørensen, og kan hun lære det,
a kan vel Jomfru Hansen ogsaa. — Forresten seer vi
a godt som aldrig mere Bekasiner paa Skovsgaard —
g vil slet ikke tale om Snepper! Snepper dør ud!"

"Skytten har da ellers tidligere været ivrig nok efter
ungnæbbene," indvendte Capitainen. „Han vilde jo i
i Tid have den ældste Datter døbt „Bekasine“!"

"Saa? Ja, det maa have været i hans meget unge
age! Nu leverer han aldrig Noget: enten skyder han
s, eller ogsaa klikker Geværet for ham!"

"Ja, jeg veed nok, man siger, at hans Bøsse klikker
er tredie Gang til Straf, fordi han har skudt en Hare
bædet inde paa fremmed Jagt."

"Den Fabel kjender jeg ikke. Nei, den gode Skytte
i Reglen fuld, naar han gaaer ud, og derfor faaer han
renting. Han skulde gaa ud om Morgen, mens han
inu var ædru, saa gav det maaske Noget!"

"Nei — det kan heller ikke hjælpe; naar han er
ru, ryster han paa Haanden! Han maa have sig en
e Gier forat kunne ramme!"

"Det lader til at være svært at finde det Punkt af
ukkenskaben, der giver Træffere!" bemærkede Candidat
athiesen bittert. — „Men hør, gode Capitain, nu be-
nder jo de store Jagter her paa Skovsgaard snart —
: er dog nogen Afvexling i Menuen, især i Begyndelsen
gjør mig saa den Tjeneste at se at skyde et Par Daa-
lve! Det er det bedste løbende Vildt, vi har. Umm!"

fed Daakalv, der har ligget og studeret sin Tid ud i
øde, vel stegt og med Leoville fra 64 til — hvadbe-
ger! — Glem endelig ikke at skyde et Par Daakalve!"

Denne Jagtpassiar blev afbrudt, da de kom ind i
rstuen, thi der stod Greven og bad, synligt oplivet,

Candidat Mathiesen om at hente to Flasker Rüdeshaimer og en Flaske gammel Madeira op fra Kjælderen.

„Er der kommen en Fjerdemand?“ spurgte Candidat Mathiesen interesseret.

„Nei, ikke just det,“ svarede Greven, „men Ingenieur Kongsted er kommen.“

„Ikke Andet! — Er det da for hans Skyld, at der skal tages af den gamle Madeira?“

„Ja, det er!“

„Naa!“ Og da Greven var gaaet, vendte Mathiesen sig til Capitainen og sagde formelig indigneret: „Gud maa vide, hvorfor der skal gøres saa megen Stads af denne temmelig nichtswürdige Person! Han er ikke af Familie — ganske almindelige Bureaukrater, der ovenikjøbet i sin Tid har været nationalliberale — og hvad er han selv? Grøftegraver! Grøftegraver i Kjole og hvidt Slips, men Grøftegraver alligevel! Og hvad skal han her paa Skovsgaard? Han kommer tidligt og sildigt, og Greven lukker sig inde med ham, og de taler i timevis sammen, men det er ikke muligt at høre, hvad der tales om, skjøndt jeg har — nei, der er noget Fordægtigt ved ham! Grev Christian har jeg havt fat paa, men han veed Ingenting, og Nancy og Henriette, de to smaa Ignoranter, de veed naturligvis heller Ingenting! — Veed De heller ikke Noget, Capitain?“

„Nei, hvor skulde jeg vide Noget fra! Er det Forretninger eller Politik eller saadan i det Hele taget noget Alvorligt eller Vigtigt, saa er der saamænd Ingen, der taler til mig om det!“

„Aa, nei, det kan jeg forresten tænke mig!“ svarede Mathiesen haanligt. Nu var han begyndt at blive sulten, og saa var han altid dobbelt ubehagelig. — „Ja, jeg bliver vel alligevel nødt til at hente Madeiraen!“ sukkede han, og saa gik han i Kjælderen.

Ti Minuter før Fem kom Grev Christian ridende; han fik accurat Tid til at klæde sig om — saa lød Gongongen, og man gik til Bords.

Fortrinlig Middag, fortrinlige Vine. Den store Sølv-

opsats bugnede af Frugt, Lysene blinkede i det slebne Krystal, to Tjenere i Livree serverede — „Deiligt!“ sagde Capitainen.

Det var tydeligt nok, at Grev Porse satte særlig Pris paa Kongsted, og at Kongsted var bleven hjemmевant paa Skovsgaard: Kongsted sad ved Grevens Side, og Denne drak det første Glas med ham, Kongsted kunde klappe den lille forkjælede Gravhund, uden at den gjæede af ham, og Kongsted havde forlængst lært at skjelne Comtesse Nancy fra Comtesse Henriette, selv om de var høihalsede.

Efter Bordet, da Kaffen var serveret, og det halve af Cigaren røget, reiste Greven sig og gik med et: „De undskylder, gode Capitain!“ ind i sit inderste Arbeidsværelse fulgt af Kongsted.

— „Vil De se!“ sagde Candidat Mathiesen til Capitainen. „Nu lukker de sig igjen inde, og vi er udenfor det Hele! — Stille! Jeg synes, Kongsted nævnede 40,000 Kroner! — De skal se, han er en gemen Plattenslager, og Greven er desværre godtroende — alt for godtroende — det har jeg ogsaa sagt ham!“

Da Conferencen i Grevens Arbeidsværelse ikke interesserede Capitainen i samme Grad, som den interesserede Candidat Mathiesen, gik han ind i den store Havesal og slog sig ned i det ene, hyggelige Hjørne sammen med Grev Christian og Comtesserne. Søstrene spurgte, og Capitainen fortalte, Løst og Fast, om Egnens Folk og Egnens Begivenheder, og de to smaa Comtesser morede sig lige saa godt som Prinsessen i Eventyret, der ved at stikke Fingeren i Gryden kunde faae at vide, hvem der fik Steg, og hvem der fik Grød til Middag.

Endelig, langt om længe, kom Greven og Kongsted tilbage til Havesalen, men næppe var de traadt ind, før Grev Christian, der i lang Tid havde forberedt sig paa at skulle sige Noget, ligesom tog Tilløb og endelig forlegen fik sagt: „Jeg vilde gjerne tale et Par Ord med Papa, hvis det ikke generer. Og Dem, Capitain, og Dem, Ingenieur, vilde jeg gjerne bede om at følge med.“

„Jeg er maaske overflødig?“ spurgte Candidat Mathiesen, og da Ingen modsagde ham, gik han et Par Gange

op og ned ad Gulvet paa Hælene og dreiede hurtigt Tommelfingrene mod hinanden.

„Hvad vil han sin Papa?“ spurgte han og standsede med et Ryk, men Comtesserne vidste ved Gud ikke det Mindste, og Candidat Mathiesen gik arrig op paa sit Værelse.

— „Denne Bro, Du veed, Papa, var hos mig igaar“, begyndte Grev Christian, da de fire Herrer var kommen til Sæde for lukkede Døre.

„Hvad har Du med ham at bestille?“ spurgte Greven og rynkede Panden.

„Ingenting — jeg har aldrig talt med ham før. Men han kom og spurgte mig efter mange Dikkedarer, om Frits Høibro“ — Grev Christian saae ned, da han nævnede Navnet — „ikke havde laant Penge af mig, og saa maatte jeg jo sige Ja.“

„Har han da det?“

„Ja, en Ugestid før han døde. En Bagatel — 500 Kroner.“

„Naa, og saa?“

„Ja, saa sagde Bro, at han ønskede saa vidt muligt inden December Termin at samle alle Fordringerne paa Hjortholmerne paa een Haand, og — jeg veed ikke hvorfor, men han lod til at tro, at jeg skulde være fjendtlig stemt imod dem, og derfor tilbød han mig at ville købe mit Gjældsbevis.“

„Og Du svarede?“

„Jeg svarede naturligvis, at jeg aldrig havde havt noget Gjældsbevis, og saa smed jeg ham ud.“

„Knækkede han da ikke Halsen paa den høie Sten-trappe?“ spurgte Capitainen deltaende.

„Nei, det gjorde han ikke —“

„Det var Skade!“

— „men jeg troer nok, han slog sig“, supplerede Grev Christian, „for jeg saae ham da halte hen til Vognen.“

„Naa, det var endda godt!“

„Du har baaret Dig ganske rigtigt ad, Christian“,

sagde Grev Porse, og Sønnen voxede ligefrem under den faderlige Anerkjendelse. „Naturligvis havde det maaske været bedre at kalde paa din Tjener og lade ham sætte Personen udenfor —“

„Aa, Grev Christian har vist gjort det meget godt!“ indskjød Capitainen.

„*Enfin* — det spiller heller ikke nogen Rolle. — Det Væsentlige er, at vi gennem min Søns Meddelelse nu har Vished for — hvad jeg forresten længe har frygtet — at denne Bro, dels af Hævn dels af Forfængelighed, arbejder paa at blive Herre til Hjortholm. Der maa altsaa handles hurtigt, inden December Termin. — Troer De, gode Ingenieur Kongsted, at De kan faae det Fornødne ordnet til den Tid?“

„Det haaber jeg, Hr. Greve“, svarede Kongsted. „Jeg tager i alt Fald en af Dagene til Kjøbenhavn igjen og vil da gjøre mit Bedste.“

„Godt. Paa mig kan De, som De veed, regne i den Udstrækning, vi har aftalt; dels har jeg gammelt Venskab for Frøken Rosa — vi har kjendt hinanden, fra vi var Børn — dels har min Slægt ogsaa en Del at sone overfor Høibroerne. — Det er altsaa afgjort, at De tager til Hjortholm i næste Uge.“

— „Hvad vilde vi saa inde hos Papa?“ spurgte Candidat Mathiesen senere Grev Christian.

„Aa, det var ikke saadan noget Videre“, svarede Grev Christian undvigende.

„Naa, saaledes! Vi er nok ogsaa bleven hemmelighedsfuld — efter fattig Evne!“ sagde Candidat Mathiesen og gav sin Forbitrelse yderligere Luft ved i den nærmeste Krog at mumle: „Staldkarlenatur! Privilegeret Ignorant! Han vil ogsaa lege med — det er mageløst!“

— „Skal jeg hilse paa Hjortholm?“ spurgte Capitainen Kongsted, da Denne var ifærd med at tage bort. „Jeg kommer der senest om en halv Snes Dage.“

„Tak, men saa kommer jeg der vist selv forinden — naar jeg har været i Kjøbenhavn.“

„Skal De virkelig til Kjøbenhavn — over at tage imod den faste Stilling, De har talt om?“

„Nei, den har jeg jo definitivt opgivet — jeg foretrækker det Usikre! Jeg har prøvet paa at rive mig løs herovrefra, men foreløbig kan jeg ikke.“

„Bravo, Ingenieur! Hvad sagde jeg i sin Tid om Jylland! De er nok allerede fast knyttet til Egnen, til Skovene og Engene, Bakkerne og Søerne —“

„Ja, og til Vildmosen, ikke at forglemme! Jeg synker dybere og dybere i den — og jeg har ingen Ane Steffens til at trække mig op! — Godnat, Capitain!“

Onkel Heinrich havde holdt Neglefredag, havde samlet nedfaldne Nødder i Laasby Krat og paa sin Morgentur besøgt baade Smeden og Skolelæreren, hos hvem han havde smagt paa „den italienske Dronnings“ Production. Nu stod han efter Frokost udenfor Stalden hos Anders og kastede alt imellem stjaalne Blikke ind ad den aabne Dør til Rullestuen, hvorfra der jevnligt lød Hvin og Fnisen, naar en af Karlene satte Stuepigen op paa Rullen og lod hende kjøre frem og tilbage med den.

Onkel Heinrich var bleven mere værdig, mindre indladende. Siden hin berømmelige Dag, da han reddede en Situation, han ikke selv forstod, følte han sig i stadig Pagt med høiere Autoriteter, og dette gav ham en Selvfølelse, han ikke tidligere havde kjendt. Tante Rosa rystede paa Hovedet og sagde stundom til ham: „Jeg troer, Du har Høihedsvanvid, lille Heinrich!“ men den gamle Cava-leer selv fandt det i Grunden ganske naturligt, baade at den graa Dame havde henvendt sig til ham som Familiens Chef, og at det i det Hele blev ham, der i Familien klarede alle Vanskeligheder. — „Spørg mig ikke, Rosa“, svarede han regelmæssigt, naar Søsteren trængte ind paa ham forat faae at vide, hvor han havde faaet de tusende Kroner fra. „Spørg mig ikke, for der er paalagt mig ubrødelig Taushed.“

Og saa havnede Tante Rosa i den Tro, at Pengene

aatte være kommen fra Grev Porse — ja, det maatte da allere være fra ham — naar galt skulde være — end a nogen Anden!

— „Det er rart, man igjen er begyndt at lægge i akkelovnen,“ sagde Onkel Heinrich. „Man kan saa nemt ende sin Pibe ved en Fidibus.“

„Aa, ja, saagu,“ indrømmede Anders.

„Nu er det jo mig, der er Manden paa Gaarden, anders.“

„Nei, det bliver sgu da den gamle Frøken ved at ere!“

„Naa, saadan — ja, paa den Maade — aa, ja, men ; mener, det er dog vel egentlig mig, der eier den.“

„Nei, det er sgu da den unge Frøken!“

„Naa, er det det! — Ja, men det er da mig, der Familiens Overhoved!“

„Ja, det er ikke umuligt — men det skal man ikke ve fed af!“

„Nei, ikke saadan fed af — men alligevel: Anders, ; kan ikke leve ganske, som jeg før har gjort!“

„Ikke?“

„Nei. Jeg har meget nøie overveiet det, men jeg n ikke. Skolelæreren bad mig idag ryge et Hovede l for ham — der var ovenikjøbet Blomster paa — men ; undskyldte mig, det passer sig ikke!“

„Ja, det sagde jeg jo allerede, dengang Kammerjunren røg til for den Bondetamp, Kielsen!“

„Det er noget ganske Andet, Anders — Du maa indre, at jeg har mine egne Tanker angaaende hans tter.“

„Dem skulde Kammerjunkeren sgu give op!“

„Nei, Anders, nu er det dobbelt nødvendigt!“

„Aa, Fanden heller! Kielsen har sgu ikke saa ange Kontanter, at han kan hjælpe Hjortholm over rminen, og de, han har, de sidder saa fast som æggelus!“

„Saa? — Ja, men det er nu heller ikke af Hensyn Penge, jeg mener, det er nødvendigt.“

„Hvorfor er det da nødvendigt?“

„Af Hensyn til Slægtens legitime Forplantning, Anders. Nu er jo Frits død, og saa er det min Pligt at sørge for, at Slægten ikke døer ud. *Noblesse oblige*, hedder det paa Fransk — og jeg er baade Adelsmand og Pligtmenneske!“

„Kammerjunkeren skulde lige godt før tænke paa at reise Penge end at sætte Børn i Verden.“

„Naa, Penge, de kommer af sig selv.“

„Det var som Fanden!“

„Jo, naar man skal bruge dem, saa faaer man dem!“ sagde Onkel Heinrich og nikkede høitideligt. „Desuden, veed Du, er det et gammelt Sagn, at der ligger en stor Skat gjemt i Vildmosen — saa stor, at Hjortholm kan bygges to Gange op for den.“

„Ja, de siger saa.“

„Det er ganske vist. Der ligger Guld gjemt i Mosen, men det gjælder kun om at faae det op. — Veed Du, hvad Smeden siger?“

„Nei — men han siger saa meget.“

„Han siger, at naar man blot fik en Magnet, der kunde trække Guld i Stedet for Jern, saa gik det Hele.“

„Naa, det var jo skjønt! — Men hvor faaer man en saadan Himstrigims fra?“

„Ja, Skolelæreren siger, at den Slags Magneter ikke er i Handelen.“

„Det var da en Skam! — Veed Kammerjunkeren, hvad jeg synes?“

„Nei, jeg veed ikke, Anders.“

„Jeg synes, Kammerjunkeren før skulde lægge sig efter Comtesserne paa Skovsgaard. Det er da stands-mæssigt, de er vel oplært og har baade at bide og brænde.“

„Skulde jeg lægge mig efter Comtesserne, Anders?“

„Ja, efter een af dem, begribeligvis — saa behøvede Kammerjunkeren sgu hverken at spise Fedt eller Kartoffel-smør paa sin Melmad!“

„Hm, ja — nei, det troer jeg dog ikke, jeg vil. De snakker mig saa meget, Anders.“

„Aa, hvad, saa kan man jo lade være at høre efter!“

„Ja, det kan man jo — men Maren Kielsen der-

od, hun siger ikke meget, og det er saa behageligt. —
 1 vil jeg forresten bruge min Reflectionstime idag til at
 erveie, hvad vi har talt om — Farvel, Anders!”

„Farvel, Hr. Kammerjunker!”

Saa gik Onkel Heinrich ind, og Anders striglede
 lere, men da Stuepigen lidt efter kom forbi Stalden,
 gde han: „Noget Sludder er det jo nok som oftest,
 n, Kammerjunker Heinrich, siger, men han speculerer
 e godt paa en hel Del, som en anden En ikke tænker
 a — han er sgu ikke saa taabelig, som de gjør ham
 ! Og saa gaaer det saa grumme nemt med at strigle,
 ns han snakker i een Kjørileis. Bæsterne kjender ham
 u ogsaa godt: om det saa er den røde Hoppe, der er
 den efter Regulus, og som er saa kilden af sig, saa
 aer hun rolig, saa længe Knebberen gaaer paa Kammer-
 nkeren — og det gjør den da for det meste, Gudskelov!
 Farvel med Dig, Stine!”

Fanny sad inde og læste; hun havde i den sidste
 d kastet sig over den „gamle“ Literatur — den var jo
 for hende.

Tante Rosa kom til, og Fanny saae op fra Bogen.
 „Er Verden virkelig saa lys og skøn, som den er i
 gamle Bøger?” spurgte hun.

„Nei, ikke fuldt saa god,” svarede Tante Rosa.
 Men den er meget bedre, end den er i de nye Bøger!”
 saa blev der en Pause.

Lidt efter sagde Fanny: „Jeg veed ikke, hvordan
 ; har det, Tante Rosa. Til Tider er jeg saa bedrøvet,
 a bedrøvet, at jeg slet ikke kan styre mine egne Tanker
 - de tager Magten fra mig, og jeg veed ikke, hvor de
 rer mig hen. Men saa er det alligevel, som om der
 g ved al Sorgen laa Noget, jeg er glad for — men jeg
 ed ikke selv, hvad det er — og jeg veed heller ikke,
 t er Noget, der er skeet, eller Noget, der skal ske. —
 nte Rosa, veed Du, hvad jeg sommetider synes? Jeg
 nes, jeg er et helt andet Væsen fra gamle, utænkelige
 der, der pludselig er vaagnet op; Landet er imens blevet
 ristnet rundt omkring — men mig har man glemt —

og saa gaaer det med mig som med Nøkken, der sad i Elven og græd, fordi han ikke kunde blive salig.“

„Nøkken?“ gjentog Tante Rosa. „Kjender Ingen af det Navn.“

„Det er jo et Eventyr, Tante Rosa!“

„Naa, saadan at forstaa — men Du er jo da ikke fra Eventyret!“

„Jo, jeg er, Tante Rosa — jeg er fra Vildmosen! Det Gode og det Onde strides i mig, men jeg vil saa gjerne være god. Klokkerne fra alle de mange Kirker rundt omkring lyder ud over Mosen, hvor jeg har sovet, og de kalder paa mig, og jeg vil saa gjerne følge Kaldet, men jeg kan ikke — jeg er bunden til Mosen, til den hedenske Grund.“

„Saadan maa Du ikke tale, Fanny! Vi Mennesker er nok altid bundne til Jorden, men vi har da Himlen over os!“

„Ak, ja, det har vi, Tante Rosa, men der er saa høit til Himlen, og Du veed slet ikke, hvor jeg føler mig knyttet her til Hjortholm og Alt, hvad Hjortholms er, til Gaarden og Skovene, Søen og Nonnebakkerne — for ikke at tale om Vildmosen! Vi hører sammen, den og jeg, som Dryaden og hendes Træ — jeg døde ogsaa, skulde jeg skilles fra Hjortholm!“

Tante Rosa sukkede. — „Aa, Herregud, lille Fanny,“ sagde hun bedrøvet, „brister ikke mit gamle Hjerter, naar vi maa skilles fra Hjortholm, saa holder vel dit unge ogsaa!“

„Men er der da virkelig Mulighed for —“

„Ja, desværre, lille Fanny — der er mere end Mulighed, for jeg øiner ingen Redning. Til December Termin, saa —“

„Aa, de fæle Terminer, de gjør Dig altid saa trist! Men kunde der da ikke endnu —“

„Nei, nu er det for sent!“

„Hvilket?“

„Ja, lille Fanny, var Grev Christian ikke den Dag reden herfra —“

„Men Tante Rosa dog!“ udbød Fanny heftigt.

„Vilde Du have, jeg skulde gifte mig med en Mand, jeg ikke elsker! Kan jeg elske, saa maa det være En, der er stærkere, end jeg selv er, En, der tvinger mig i Knæ — og det gjør den stakkels Grev Christian ikke. Det var jo ogsaa den Nat, min Moder — eller troer Du, det var tilfældigt! Tilfældigt, at jeg fandt hendes Billede inde bag alle de gamle Papirer! — nei! — Sæt, at jeg havde sagt Ja til Grev Christian — naar jeg saa senere traf ham, den Anden, den Stærke, og kom til at elske ham — hvad saa? Saa havde I ogsaa lukket Mindet om mig inde den gamle Pavillon og spigret Døren til!“

Det gav et Ryk i Tante Rosa ved de sidste Ord, men hun svarede roligt: „Er man gift og bunden til en Mand, hvis Navn man bærer, saa træffer man overhovedet ikke den Anden!“

„Nei — ikke naar man bærer hans Navn i blaa Slangelinie paa sin Arm!“ sagde Fanny med et svagt smil.

„Hvad skal det sige?“

„Aa, Ingenting — det er kun Noget, jeg har hørt. — Gaa blot videre, Tante Rosa!“

„Videre? Ja, der er egentlig ikke noget Videre, lille Fanny, for til December Termin skal der skaffes Penge — mange, mange Penge — og Bro har —“

„Ja, men Du skal se, det jævner sig nok, Tante Rosa — jeg kan ikke miste Hjortholm, jeg kan slet ikke tænke mig det!“

„Aa, Herregud, Barn, Du taler ligesom Onkel Heinrich, det gamle Skind! — Veed du virkelig ikke, hvordan det gik til i de Dage — det var jo Dig, han flyede Pengene!“

„Jeg veed ikke mere end Du,“ svarede Fanny, der dog ikke turde røbe sin Samtale med Ane Steffens. „Men det piner ogsaa mig ikke at vide, hvem der har —“

„Var der Convolut om Pengene?“

„Nei, ingen Convolut — kun et gammelt Stykke stift Papir.“

„Men det kunde dog maaske give nogen Oplysning — har Du, det?“

„Ja, jeg gjemte det, for der var et stort, rødt Vox-

segl under. Men der var forresten ikke noget Mærkeligt ved Papiret — jeg har kigget i det, det er kun noget Juridisk.“

„Aa, hent det alligevel, det kunde mere mig at se det!“

Da Tante Rosa havde faaet Hornbrillerne paa sin store Næse og omhyggeligt studeret det foldede Pergament igjennem, som Fanny bragte hende, saae hun op og sagde helt andægtig: „Herregud, at det dog skulde findes!“

„Hvad er det da, Tante Rosa?“

„Det er saamænd det Testament, hvorved Preben Parsbjerg overdrager Iver Høibro Hjortholm!“

„Er det muligt!“ udbød Fanny og kastede sig over Documentet. „Staaer der virkelig Sort paa Hvidt for, at det er os — mig — der med Rette eier Hjortholm! — Ja, det er ikke for det: jeg har aldrig tvivlet paa det, men alligevel — dengang Ingenieur Kongsted var her første Gang og talte om sin Ret — og da Du saa sagde, at Testamentet var borte, saa blev jeg igrunden saa bange. — Jeg har heller ikke kunnet lide Kongsted siden — men det er egentlig den eneste Grund!“

„Du, lille Nar! Hvor tidt skal jeg sige Dig, at Høibroernes Ret ikke længer støtter sig paa en Lap Papir men paa Hævd og lovlig Arv! — Nei, det er desværre ikke fra Kongstedernes Side, Faren truer!“

„Alligevel kunde jeg nok lide at vise denne Kongsted Testamentet!“ sagde Fanny med tindrende Øine. „Jeg vilde nok engang være den Overlegne overfor ham, om han igjen skulde komme her!“

„Hvad skulde han komme her for!“ sagde Tante Rosa.

„Aa, nei — hvad skulde han komme her for!“ gjentog Fanny og saae i Tanker ud ad Vinduet, op ad Indkjørselen til.

Og der kom Kongsted ridende sammen med Capitainen.

Der er jo visse Træk, der lige saa lidt i Virkeligheden som paa Skuepladsen forfeile deres Virkning, og til dem hører det, at den Person, man netop taler om, ufor-

lodet viser sig, og saa stærkt var Fanny paa Forhaand etagen baade af de Ord, hun havde udtalt, og af de anker, hun ikke havde udtalt, at Kongsteds Tilsynekomst irkede paa hende næsten som en Aabenbaring; hun blev lmode som et Barn, der gaaer alene gennem en mørk kov og siger til sig selv: „Der er Ingen bagved mig, det er kun Indbildning!“ — men i det Samme vender g om og seer den fornægtede Skikkelse staa bagved sig.

Et Øieblik efter kom Kongsted og Capitainen ind i tuen, fulgt af Onkel Heinrich, hvem de havde mødt aa Trappen.

Tante Rosa sad ved Bordet, men Fanny havde reist sig, og Gruppen af de to sortklædte Kvinder inde i det store Rum, den gamle og den unge, der begge stirrede paa den Kommende spændt imøde, mindede om et Maleri, hvor man seer, at Kunstneren har villet fremstille Indledningen til en stærkt bevæget Scene, men ikke er klar over, hvordan den vil udvikle sig.

Man hilste paa hinanden, og Fanny sagde med et smil, men med let dirrende Stemme: „Det er vel ikke Kongstederne, der kommer forat tage Hjortholm fra Høierne?“

„Nei, Frøken, tvertimod!“ svarede Kongsted ligeledes med Vægt. „Med Guds Hjælp kommer jeg forat give dem Hjortholm tilbage!“

„Hvad man med den fuldeste Ret har, behøver man ikke at faae!“ svarede Fanny.

„Tag Plads!“ sagde Tante Rosa, og Herrerne satte sig.

„Ja, jeg har tilladt mig at komme ukaldet,“ begyndte Kongsted, „men jeg kommer i Anledning af Noget, som jeg haaber vil kunne faae den største Betydning for Familien Høibro — navnlig for Dem, Frøken Fanny — og da jeg mødte Capitain Riis, der forresten ikke veed det findste om mit Ærinde, bad jeg ham som gammel Ven af Familien om at følge med. Jeg har nemlig et Forlag at gjøre. Den, der egentlig har givet mig den første impuls til min Plan, det er Kammerjunker Heinrich; han har gjentagne Gange talt om, at Vildmosen efter Sagnet gemmer en stor Skat.“

Onkel Heinrich nikkede og tog Anerkjendelsen som noget Selvfølgeligt.

„Det troer jeg ogsaa, den gjør,“ vedblev Kongsted, „og Den, der har bidraget til at give mig Troen i Hænde, det er Capitainen, som har ført mig til Mosen og over til Øxneholm. Allerede ved mit første Besøg derovre saa jeg, at Vildmosen maatte kunne udnyttes; der er ikke Noget i Veien for ved Udgrøftning at kunne sænke Grundvandets Overflade betydeligt, saa skal der spredes Grus og Sand over Tørvemassen, derpaa skal der harves og strøes med Kainit, og efter de Erfaringer, man nu har vundet paa Moseculturens Omraade, vil der i Løbet af et Par Aar kunne være værdifuld Eng og siden Ager, hvor der nu kun er værdiløs Sump. Hertil kommer saa, at Grunden mellem Mosen og Øxneholm for den allerstørste Dels Vedkommende ikke er Sand men Lerbund — Capitainen var ved at kjøre i Bløde første Gang, jeg var der, og jeg har senere anstillet omhyggelige Ungersøgelser og ladet foretage Boringer rundt omkring. Inddæmmes dette Areal, vil der, Alt i Alt, kunne indvindes omtrent 12,000 Tønder Land, og medens altsaa Vildmosen og Øxneholm nu ligger hen som et fuldstændig værdiløst Activ —“

„Værdiløst!“ afbrød Fanny ham. „Det er anden Gang, De bruger det Ord. Troer De ikke, Vildmosen har noget Værd for mig! Er Pengeværdi da det Eneste, som —“

„Og Øxneholm!“ raabte Capitainen. „Øxneholm, hvor Spoven fløiter, og Brushanen kjæmper — er den værdiløs! Den skulde cultiveres, og Poesien slaaes ihjel — nænner De det, Ingenieur?“

Kongsted smilede. „Alt har vel sin Poesi,“ svarede han, „baade den gamle og den nye Tid. Men i vore Dage gjælder det fremfor Alt om at gjøre fredelige Erobring. Tænk paa, hvor mange hundrede Hænder der i lange Tider vil faae nok at gjøre med Arbeidet derude, og tænk paa, hvor mange Hjem, der engang, naar vi forlængst er borte, vil blive Plads til paa det nye Territorium! Tænk paa, at vort Fædreland derved bliver øget med adskillige Fodsbred Jord — er det ikke en stolt Tanke! Og er det ikke en smuk Virkeliggjørelse af det gamle Sagn

om Skatten i Vildmosen, der redder Hjortholm? Er der ikke ogsaa noget Løftende i Bevidstheden om, at Intet, Intet gaaer tabt her i Verden: de Solstraaler, som for Aarsinder siden kaldte det Mos frem, som nu danner Vildmosen, de slummer endnu, bundne i anden Form, under et brune Dække — det er Guldet, som det kun gjælder om at drage frem paany og at nytte.“

Fanny lyttede, mere og mere betagen, til Kongsteds Tale — den havde, syntes hun, en hel Del af Vildmoseventyrets Klang i sig, og hun var allerede halvt afbøjet.

„De taler godt for Dem, Ingenieur!“ sagde Capitainen. „Det er næsten, som jeg hørte mig selv!“

„Ja, Smeden siger ogsaa, at en Magnet“ — begyndte Onkel Heinrich, men Tante Rosa afskar hans videre Betragtninger ved ganske tørt at sige:

„Det kan være meget godt Altsammen, men det vil koste svære Penge — hvor skal de komme fra?“

„Den Side af Sagen har jeg selvfølgelig strax tænkt paa,“ svarede Kongsted. „Jeg har gjentagne Gange været i København, og jeg har forelagt kyndige Folk — baade Teknikere og Pengemænd — mine Planer og mine Begreber, og den nødvendige Kapital vil i Løbet af ganske kort Tid kunne sikres. Hvad der i saa Henseende har julpet meget, er den Interesse for Sagen og det Tilsagn om pecuniær Støtte, som jeg fra første Færd af har opnaaet hos Grev Porse, og det er egentlig efter Samraad med ham, at jeg kommer allerede nu. I og for sig vilde det maaske have været naturligst først at lade Sagen komme frem til Foraaret, naar alle Enkeltheder var fuldtændig planlagte, men som Forholdene er — ja, jeg beder om Undskyldning, hvis jeg synes indiscret, men det kan jo ikke være nogen Hemmelighed: der maa reises betydelige Kapitaler inden December Termin, hvis det skal lykkes at bevare Hjortholm for Familien, og derfor —“

„Ja, men hvordan skal de Penge da skaffes?“ spurgte Fanny.

„Ganske simpelt derved, Frøken, at Hjortholm mod

en rundelig Afstaaelsessum overdrager Vildmosen og Øxneholm til det Actieselskab, som —“

„Skulde jeg afstaa Vildmosen!“ raabte Fanny og reiste sig blussende. „Aldrig, aldrig! Er jeg Prinsessen af Vildmosen, eller er jeg det ikke! Troer De, man frivilligt afstaaer sit Kongerige — nei! Lad dem tage det fra mig med Magt, men opgive det — fy!“

„Kjære Frøken,“ svarede Kongsted, „betænk dog blot, hvad det her dreier sig om: De skal kun opgive en i Virkeligheden værdiløs Besiddelse og derved redde Deres fædrene Eiendom!“

„Hjortholm er ikke Hjortholm uden Vildmosen!“

„Men De beholder jo Intet, naar De vil beholde Alt! De maa resignere!“

„Jeg gjør det ikke!“

„De skal! Vær dog fornuftig!“ udbød Kongsted, der talte sig mere og mere varm. „Kan De tænke Dem, at den gamle Gaard kommer i fremmede Hænder — ja, lad mig sige det rent ud: i denne modbydelige Bro's Hænder! Jeg kan ikke tænke mig det, og jeg har maaske, naar Alt kommer til Alt, lige saa megen Interesse for og Kjærlighed til Hjortholm som De! Ja, undskyld mig, hvis det skurrer i Deres Øren, men jeg maa sige det, forat De skal forstaa mig: min Slægt har engang skullet eie Hjortholm — nu er det Heibroernes — men at den i sin Tid med Urette er kommen til dem, det er min Overbevisning. Det Testamente, man paaberaaber sig, har aldrig existeret, og derfor —“

„Aldrig existeret!“ raabte Fanny. „Saa læs, læs her!“ Og triumpherende rakte hun ham det gamle Pergament.

Kongsted læste det langsomt igjennem og blev bleg. — „De har fuldkommen Ret, Frøken,“ sagde han roligt. „Deres Slægts Besiddelse har altsaa bestandig været lovlig, og jeg har ikke Skygge af moralsk Ret til at tale med om Hjortholm — det indrømmer jeg. Men nu spørger jeg Dem alligevel engang endnu — ja, jeg beder Dem om for Deres egen Skyld —“

„Aldrig!“ svarede Fanny og kneiste med Nakken.

„Ja, saa er mit Hverv her endt,“ sagde Kongsted, g jeg gaaer desværre med uforrettet Sag. — Farvel, mine Damer! Farvel, Hr. Kammerjunker!“ Og saa tog han sin Hat og gik.

— „Det var da ogsaa Fandens, at jeg skulde finde det gamle Pergament!“ sagde Capitainen til Kongsted, da han fulgte ham ud.

„De?“

„Ja, det var jo det, jeg puttede Pengene i, De veed; jeg fandt det oppe paa Pulterkammeret, men jeg saa ogsaa noget efter, hvad der stod i det.“

„Det var to af mine Illusioner, der brast!“ sagde Kongsted og saa ned.

„Aa, det klarer sig maaske nok Altsammen alligevel, naar De se,“ trøstede Capitainen. — „Fanny saa formentlig storartet ud, da Vildmoseblodet kom op i hende, og hun rettede sig og sagde: „Aldrig!“ Det var som en ungfrøken fra Middelalderen — fra det gamle Hjortholm og paa Næsset — der staaer paa de sidste Rester af det nedskudte Taarn og besvarer Beleirernes Opfordring til Overgivelse.“

„Ja — men Taarnet bliver skudt ned under hende, Grunden vakler. — Farvel, Capitain!“

Om Aftenen sad Tante Rosa og Fanny alene i Dagligstuen. Tante Rosa strikkede, Fanny prøvede paa at læse, men det blev ikke til Noget — Tankerne tog Magten over Bogen.

„Du siger Ingenting, Tante Rosa,“ begyndte Fanny oprørt. „Skjænd paa mig — sig, jeg er gaaet fra Forstanden, at jeg ikke er normal — maaske har Du Ret — men sig blot Noget, jeg kan ikke holde den Taushed ud!“

„Hvad skal jeg sige — jeg har jo ikke Noget at sige!“ svarede Tante Rosa.

„Havde Du ikke handlet som jeg?“

„Nei! — Jeg er ikke stemt for at lade os sætte paa Stier — det veed Vorherre! — men hellere dog det end det at miste vor gamle Eiendom!“

„Alt eller Intet, Tante Rosa! Har jeg Lov at splitte det ad, der hører sammen og har hørt sammen?“

„Du holder det kun sammen til Bro — han tager det Hele!“

„Min Eiendom! — Men er der da ikke Lov og Ret i Landet!“

„Jo — det er Ulykken, havde jeg nær sagt! For hans Ret er bedre end din: han har Pengenes Ret, og han lader Dig selv sætte ud ved Rettens Folk.“

„Jeg gjør Modstand!“

„Ja, det skal stort hjælpe!“

„Men det er dog saa uretfærdigt, saa uretfærdigt, Tante Rosa! Himlens Lyn maa jo ramme ham, om —“

„Aa, Vorherre pleier ikke at rutte med sine Lyn i December Maaned!“

„Men Testamentet her, Tante Rosa — kan det da være tilfældigt, at det pludselig er kommet for en Dag!“

„Ja, Capitainen har naturligvis taget, hvad der laa først for, saa det er saamænd ganske tilfældigt.“

„Capitainen?“

„Ja, at han har været Mellemand ved Heinrichs Vexelhistorie — som jeg nok strax formodede — det har han maattet tilstaa; han vil kun ikke sige, for hvem han har handlet, og hvordan —“

„Men hvorfra har han da faaet Testamentet?“

„Oppe fra Pulterkammeret. Det laa mellem en væltet Stabel Documenter.“

„Men dem har jeg væltet, Tante Rosa, den Morgen, da jeg fandt — da min Moder selv viste mig — aa, nei, nei, det er ikke tilfældigt, det kan ikke være betydningsløst! Og naar nu Testamentet lægges frem og —“

„Barn, dog! Det Document har jo Intetsomhelst at sige.“

„Saae Du da ikke, hvor Kongsted blev bleg, Tante Rosa, da jeg viste ham det! Dengang var jeg den Stærkeste — aa, hvor det gjorde godt at være det!“

— „Men Fanny, dog! Hvad er det, Du gjør!“

Fanny glattede under sin Tale ivrigere og ivrigere

paa det gamle Documents Folder, og pludselig var hun kommen til at rive det store Voxsegl løs. Under det viste sig en ganske smal, flere Gange sammenlagt Pergamentstrimmel.

„Hvad er det, Tante Rosa?“

„Ja, hvor veed jeg det! Du kan jo se ad!“

Forsigtigt foldede Fanny Strimlen ud. Med fin men tydeligt prentet Skrift stod der at læse paa den:

Ano Domini 1684 dend 11te *Februarii* hafver jeg, Christen Anderssøn Nielsen, uværdig Skriffuer udi Bodholt Birk, for gunst og Gaffue udfærdiget dette falske *Testament* i Salig Hr. Preben Parsbiergs Naffn, hvilken bekiendelse jeg som for den Almægtiges Aasiun her i denne *oubliette* aflægger til Liise for min beængstede Siel. Gud være mig Syndere naadig!

Det er Morgen, tidlig Morgen. Capitainen sidder ved sit Vindue og seer ud over sin „ræverøde“ Skov; da høres der Lyden af en galopperende Hest — nu farer den forbi: det er Fanny, der rider vesterpaa, ad Pinds Mølle til.

Et Par Timer efter kommer hun tilbage til Hjortholm. — „Ak, nei, Tante Rosa,“ siger hun, saa snart hun er staaet af Hesten, „det gik, som Du sagde: Kongsted vilde ikke tage imod det!“

„Nei, det manglede sgu ogsaa kun!“ svarede Tante Rosa.

„Men Hjortholm er jo hans — det er jo slet ikke mit, det har aldrig været det!“

„Vaas! Fordi der i 1684 er begaaet en Uret, kan der da vel nok være vundet lovlig Hævd i to Hundrede Aar!“

„Det sagde ogsaa han — men hvor kan man vinde Hævd paa Uret, det er jo forfærdeligt! — Aa, naar han saa endda havde seet haanligt paa mig eller blot triumpherende, som jeg saae paa ham igaar — men det gjorde han ikke, tvertimod: da jeg viste ham Seddelen og forklarede ham, at jeg havde fundet den under Seglet, og

at Hjortholm nu var hans, saa sagde han blot: „Stakkels lille Frøken, det maa være faldet Dem tungt at ride gennem Tvis Skov med den Oplysning!“ — Aa, var han blot optraadt som Herre, hovmodigt og selvbevidst, det vilde have trøstet mig! Men han var bevæget, han var Hensynsfuldheden og Ærbødigheden selv — aa, hvor det ydmygede mig, at han dog blev den Stærkeste! — Alt, Alt brister for mig — Alt, hvad jeg har troet paa, glipper!“

„Men hvad talte I da om?“ spurgte Tante Rosa.
„Du har jo været borte i to Timer!“

„Aa, om Vildmosen og Øxneholm — jeg har givet ham Fuldmagt!“

„Du gaaer altsaa ind paa —“

„Ja, naturligvis — han maa jo raade. Vil han ikke have Hjortholm, som er hans, saa maa han dog idetmindste træffe Bestemmelserne.“

„Naa, Gud være lovet, Barn, at Du er kommen til Fornuft — saa bliver vi vel altsaa i vort gamle Hjem?“

„Vort Hjem! Det er ikke vort! Vildmosen er tabt, og paa det, der er tilbage, lever vi af hans Naade!“

„Du er syg, Fanny! Der er ikke Menneskeforstand i, hvad Du siger!“

„Ja, jeg er syg — jeg fryser, her er saa koldt!“

„Saa gaa i Seng, og drik en stor Kop Hyldethe!“

— Men Hyldetheen hjælper ikke: Fanny bliver rigtig syg.

Raakoldt var det, mørkt og vaadt. Novemberstormen gik sin Gang gennem Landet, plukkede Skovens sidste Løv og knækkede de visne Grene, rev Huller i Bondens Straatag, raslede med den brune Rørskov i Hjortholms Grave og fik Veirmøllen til at løbe løbsk. Og Regn, Regn, Regn! Vandet drev ned ad Ruderne som lange, gjennemsigtige Igler, Gaarden var en Sø, og Veien et grødet Ælte; Kragen sad med vaade Vinger i den vaade Pil — paa Læsiden af Kjæmpehøien krøb Faarene sammen.

Trist var der overalt — tristest paa Hjortholm, thi der laa Fanny farlig syg. Sindsbevægelserne havde vel

ret for mange og for stærke, hun var bukket under dem. „Nervfeber“, sagde Tante Rosa, og Doctorip kom dagligt, var omhyggelig og opmuntrende men beskrev blot Ro, ubetinget Ro, og satte saa forresten sin til Patientens Ungdom.

Fanny laa stille hen, Uge efter Uge, uden Bevidsthed. Hun talte næsten ikke, og talte hun, kredsede hendes tanker mest om den allersidste Tids Begivenheder, om Idmosen og Kongstedernes Ret. — „Vi er hans Livegne, tante Rosa“, kunde hun da sige, „vi boer paa hans Grund, det maa vi ikke glemme! — Se paa min Arm: der bærer jeg hans Mærke indbrændt i blaa Linier, og det Baand kan aldrig brydes, siger Ane Steffens. — Ja, hun var dog den Stærkeste!“ Og havde hun talt blot et Meget, faldt hun anstrengt hen i en Døs, der kunde vare et Par Døgn, og Tante Rosa, der næsten ikke veg Sygeleiet, saae bedrøvet paa det blege Ansigt med de røde Øine.

Men alt imens Liv og Død kjæmpede den fortvivlede Kamp om Fanny, udfægtede Andre paa hendes Vegne den Kamp. Kongsted var i Kjøbenhavn, og Kongsted paa Skovsgaard, Kongsted var allevegne, og inden den sidste Sne var falden, inden December Termin kom, var Idmosen og Øxneholm overdraget til det nydannede Skab, Hjortholms Gjæld blev ordnet, og Bro derved ret uskadelig. — „Nu er Gifttænderne brækket ud af bet paa ham!“ sagde Capitainen. Alle ærgjerrige Illusioner, alle et Livs hævnfyldte, hadske Planer, Haabet om fredsstillelsen af en vanvittig Lidenskab — Alt var nu bestandig brudt. Og Bro selv følte, at Slaget var tabt, at der aldrig vilde blive Leilighed til at vinde et nyt. Hun begyndte at afvikle sine Forretninger der paa Egnen, sagde sig sine Hædershverv som Kirkeværge og som medlem af Sogneraadet og besluttede sig til at bryde op at bosætte sig i Hovedstaden.

— „En blev sgu da siddende paa sit Eget!“ grinte Ane Steffens. „Det bliver ham og ikke mig, der maa komme af Land! Nu kan han komme over og se til sin

Halvbroder i København: den ene af mine Sønner sidder i Velstand, og den anden sidder i Brændevin — det er dog skjønt, naar Ens Børn arter sig vel!“

— „Nu er vi sat paa Actier,“ sagde Onkel Heinrich med Selvfølelse til Anders. „Og nu kommer der Guld af Vildmosen — nok til at bygge hele Hjortholm to Gange op for!“

„Ja, saagu, det kan jo byde sig,“ svarede Anders, „men det behøves da ellers ikke, for nu staaer Hjortholm nok!“

„Ja, det gjør den ogsaa — men det er dog behageligt for mig som Familiens Overhoved at vide, at den kan bygges op.“

Og det indrømmede Anders.

— Fanny blev bedre. — „Nu har Doctor Prip godt Haab“, svarede der dem, som kom forat spørge til hende, og det var Mange. Kongsted hørte næsten hver Dag over til Hjortholm og fik Besked af Tante Rosa selv, men i Skumringen kam gjerne Grev Christian ridende og fik Dagens Bulletin af Forvalteren — stundom nøiedes han ogsaa med at høre ind til Capitainen, naar han var hjemme, men det var jo kun sjældent.

Tiden lider, og før man veed af det, er det Jul — hvid Jul.

Himlen bliver overtrukken, og Luften er tung og tæt som Tørverøg, trykkende og stille som før Torden. Sneen begynder at falde i enkelte, store Fjerfnug, men de bliver flere og flere, finere og finere; det blæser op, og snart driver de hvide Bølger for Stormen over Mark og Vei, det ryger og flyger, Lavninger fyldes, Høiderne dækkes.

Toget kjæmper sig med Besvær gennem, hvert Øieblik truer det med at sidde fast; snepudrede og med Kraven oppe om Ørene bevæger Conducteurerne sig henad det glatte Trinbrædt, og de Reisende skynder sig at trække Vinduet op, naar Billetten er couperet.

Paa Landstationen er der fuldt af Slæder med dansende Heste for, med Fodposer og Reisetøi indeni: Juleæsterne skal jo hentes, baade de i Zobelpels og de i Ismandskavaier, men Veien er vildsom, naar Skumringen ligger paa, og Blæsten er skarp; man vender sig halvt paa Sædet forat faae Læ og føler et eiendommeligt chag ved pludselig at se Lys blinke frem af Mørket ude: nu er man snart hjemme.

Næste Morgen er Alt stille, og Alt er saa skinnende rent, at Katten, der lister sig frem langs Huset, og som hid har været anseet for hvid, nu bliver næsten helt sort. Alt er dækket, Skjellene udviskes; fra Kristine rnepigens Hus under Sobakken maa Manden kaste sig, og Rævegravens Rør er føgne til.

Frosten strænges — nei, hvor det fryser! Fjorden tillagt langt, langt ud; kun i Horisonten seer man en himmel sortblaat Vand, og ud mod den trækker en flok vilde Svaner med gylden Solglans over de hvide isbanger. Paa Hjortholm Sø stanges der Aal i de huggede isbager, og Bodholt Gadekjær er bundfrosset: Børnene med uldne Tørklæder om Halsen og Bælgvanter paa de røde Hænder har lavet Glidebaner — Isen synger under de jærnbefæstede Træsko. I Skolen er Ruderne tilfrosne — de tører ikke op, før Ferien er forbi — og en enlig skolepige, der sidder oppe paa Gymnastikapparatet, minder om en Ravn paa en Galge.

Langs Grøfterne er der Iseskrog oppe paa Kanten, og i Bunden, hvor der blot er en aaben Plet Vand, arbejder Vildænderne og arbejder forat holde Hullet aabent. Træskojæger har været ude efter dem og gaaer nu i den blaa Aften hjem ad den hvide Vei, møder en gammel skolepige, der med Brændeknipet paa sin krogede Ryg kommer hjem fra Skoven, byder Godaften og udvexler et Par ord paa om Frosten — Sneen skriger under deres Fødder.

Frosten bliver ved, og det kuler op fra Syd. Det er næsten ikke muligt at faae Ruderne optøede, og Onkel Heinrich varmer sit Nøgleknippe paa Kakkellovnen, før han tager det i Lommen; Dagen igjennem er der mørkt i det fattigfolks Stue, og Dag og Nat fyres der i Skovsgaards

Drivhuse. Posten er halmbunden, og endda fryser den — en Morgen er Øllet i Kanden frosset inde i Borgestuen: „naar det fryser af Sønden, fryser Tappen i Tønden.“

Men Folk er paa Færde, og Folk er glade: Høitiden staaer jo for Døren. En Dragon, der har faaet Permission fra de Randers Hestfolk, er ude at vise sin Uniform paa Sneen ved Krogslev Kirke, og fra Lillelund suser et helt Kanetog gennem Tvis Skov. Der er travlt med Bagen og med Bryggen, travlt med Forberedelser og Indkjøb; udenfor „Brugsforeningen“ staaer Folk i Række og stamper med Fødderne, medens de venter paa at komme ind, og naaer de saa endelig hen til den fedtede Disk i det trange Rum, saa spares der ikke: Risengryn og Rosiner, Klipfisk og „Extract“ forlanges der, og man kjøber mere Kaffe og mindre Løvetand end ellers — det er jo kun Jul een Gang om Aaret.

— Kongsted havde i flere Uger ikke kunnet bestemme sig, om han skulde tage hjem eller blive; Forældrene vilde selvfølgelig gjerne have ham over, men selv vilde han helst blive. Saa lagde Belterne til, Istransporten var jo usikker, og han blev fri for at træffe en Bestemmelse.

Fra Grev Porse havde han faaet Indbydelse til at komme Juleaften paa Skovsgaard, men havde med Tak afslaaet den, da han havde lovet at være hos Capitainen, der ellers pleiede at tilbringe Helligaftenen paa Hjortholm.

I god Tid havde Kongsted fra Kjøbenhavn faaet en stor Kasse, og Juleaftens Formiddag gav han Presenter i Møllen — til Onkel Heinrich sendte han samtidigt en ægte Merskumspibe. Møller Sørensen fik en Gjengivelse af Otto Bache's „Hestgardens Indskibning i 48“, og Møller Sørensen var sjæleglad. — „Nei, hvor det er grangiveligt!“ sagde han. „Der staaer Prins Christian, og den kjønne, unge Karl til Venstre, det skal sgu vist være mig — ja, dengang var jeg kleinere end nu!“ Madam Sørensen fik en deilig sort Kjole — Kongsteds Moder havde selv besørget den — og Madammen tørrede Hænderne to Gange i Forklædet, førend hun med formelig Andagt følte paa det

løde Stof, som hun erklærede var meget for fint til hende. elene fik nogle Bøger, og blev saa rørt, at hun for hele en Dag glemte sin Blegst og øvrige Svagelighed og senere stroede Sognefogdens Maren, at Kongsted mere og mere om til at ligne den ædle Grev St. Armand, hvis Billede hun bar præget i sin Sjæls Dyb.

Efter Middag gik Kongsted; Mølleren vilde absolut jøre for ham, men Veiret var saa smukt, at han foretrak : gaa. Der var formelig Jul i Luften, syntes han, Sneen ar dobbelt hvid, alle Ansigter var glade, og man kunde øgte Flæsketeg og Æbleskiver helt ud paa Veien.

Oppe paa Vihøi stod han lidt stille og saae sig om. er kneiste Skovsgaard med det høie Taarn, og der øftede Hjortholms ene, takkede Gavl sig op over Skoven; er laa den tilfrosne Sø — Badehuset var sat paa Land — 3 bagved kom Nonnebakkerne og Vildmosen. Og han indedes den første Gang, han heroppe traf Capitainen. a havde Alt været ham fremmed, næsten ligegyldigt, og u — nu var han levet sammen med det, det havde aet det Kjendtes Tiltrækning og stilfærdige Poesi over g. Dengang havde han ikke kunnet tænke sig, hvordan an skulde holde ud at leve Maaneder i denne Egn — - nu kunde han ikke tænke sig at skilles fra den.

I dybe Tanker gik han gennem Tvis Skov, og før an ret vidste af det, var han hos Capitainen, der modtog am med aabne Arme.

Inde i Skovhuset var der pyntet med Grangrene, et lle bitte Juletræ stod midt paa Bordet, og Hegnsmandens one havde skilt sig rigtig godt fra Anretningen: Hjort- olmskarper, kogte i Rødvind, Andesteg og Kage.

— „Naa, hvad synes De saa om at holde Jul i min Vigwam?“ spurgte Capitainen, mens de sad og spiste Ebler og Nødder.

„Udmærket! Og Tusend Tak for al Deres Elskværighed, kjære Capitain!“

„Selv Tak! — Troer De, at De for et Aar siden unde have tænkt Dem at holde Jul i en Husmandsstue

i Skoven — nei! Men De var sgu ogsaa, mildest talt, noget kjedelig, da De kom hertil!“

„Det er jeg saamænd endnu — og jeg føler det allermost, naar jeg er sammen med Dem!“

„Passiar! — Er det første Gang, De er en Jul hjemmefra?“

„Nei, jeg har været en Vinter i Rom, men det er trist at være i et fremmed Land om Julen — ingen Jul er som en nordisk Jul! — Det er den eneste Tid paa Aaret, hvor der er virkelig Samfølelse imellem os Alle, og hvor det ene Menneske tænker paa det andet.“

„Ja, og paa Dyrene!“ supplerede Capitainen. „Jeg har da sat Neg ud til Smaafuglene og lagt to store Knipper Hø ud til mit Standvildt — troer De ellers, jeg havde kunnet spise Julenadver!“

„Det er ogsaa kjønt at tænke særligt paa Dyrene Juleaften,“ sagde Kongsted. „Det er dog Evangeliet fra Stalden med Krybben og Husdyrene, der ligger bagved Folkeskikken.“

„Ja, det er det. Men det er kun paa Landet, man har Husdyr — Jul eksisterer overhovedet kun paa Landet!“ Og saa nynnede Capitainen:

„Sne med Spor af Ræv og Raa,
Maaneskin med Skygger blaa;
Bjældeklang og Skrig af Krager,
Is paa Kjær og Fjord, der knager:
Høitidsøl og Gildessul
— Saadan er den hvide Jul.“

„Man har nu da endelig ogsaa Husdyr i Byerne!“ tillod Kongsted sig at indvende.

„Nei, man har ikke!“ paastod Capitainen. „Kalder De Grossererens Heste, som han kun seer for Landauern, Husdyr — nei! Men paa Landet lever man sammen med sine Dyr, Røgterens har seet hele Besætningen fødes, kjender og elsker hver eneste Ko, og Faaredrenge trækker sin lappede Trøje af og fryser selv forat dække et nyfødt Lam mod Kulden — det er som i Patriarkernes Dage!“

„Ja, men Julen i Byerne har dog ogsaa sine Fortrin.“

„Saa? Jeg gad nok vide, hvad det er for For-
n.“

„For Exempel den lithurgiske Gudstjeneste Juleaften i
ue Kirke.“

„Kongsted, vær ærlig: De har i Grunden tidligere
et, at Frue Kirke var den eneste Kirke i Christenheden!“

„Aa, Passiar, Capitain! Men at høre de gamle Psalmer
let høitidsfulde, oplyste Rum — fremfor alt „Deilig er
den“ og —“

„Ja, jeg er nu, som De veed, et Verdens Barn“, af-
rd Capitainen ham, „og min Yndlingspsalme er „I denne
le Juletid tør man sig ret fornøie“, — den er ogsaa
llemmet i „Biblotheke“, her kan De se! — og for-
e mig, det gjør jeg, og det har jeg Lov til, for der er
en Sorger, der trykker mig: Fanny kommer sig, og
nny og Tante Rosa beholder Hjortholm, Hurra! — Men
er Deres Skyld! Skaal! — Nu er Fanny jo bleven
godt Parti — nu skal De se, hvor Frierne melder sig!“

„Troer De?“

„Ja, naturligvis!“

„Der kunde da ogsaa være dem, der netop holdt sig
bage af den Grund,“ sagde Kongsted.

„Aa, det har sgu ingen Fare!“

„Skal vi gaa en Vending, Capitain, og trække en
ule frisk Luft?“

„Ja, det var brillant, jeg er klar til hastig Udrykning
Cantonnementet — hvor skal vi gaa hen?“

„Aa, vi kan jo gjøre et Slag ned gennem Skoven
det er saa kjønt at se Lysene fra Hjortholm speile
i de frosne Grave.“

„Hvorfra veed De egentlig, at det er kjønt?“

„Jo, det har jeg seet, naar jeg er gaaet fra Møllen
Dem — eller omvendt — og er kommen der forbi.“

„Forbi Hjortholm paa den Vei? — Det er ikke efter
mpasset!“

„Nei, men —“

„Ja, ingen Undskyldninger! — De gaaer ikke mere
er Compas, se, se! — Naa, lad os saa komme afsted!“

— Fanny havde for første Gang været oppe om Formiddagen. Tante Rosa bar hende hen til en Lænestol — hun var bleven en let Byrde — og med store, klare Øine saae Fanny ud i Haven, ned gennem den store Lindeallée og over et Glimt af Søen til Nonnebakkerne.

„Aa, hvor det er deligt at se ud!“ sagde hun. „Alt er saa frisk og nyt — det er, som saae jeg det for første Gang!“

„Det er ogsaa længe siden, Du har seet Andet, end Væggen,“ svarede Tante Rosa.

„Ja, men det er ikke blot derfor. Det er, som om jeg — ja, jeg kan ikke udtrykke, hvad jeg mener — men det er mig, som om jeg først nu skulde begynde at leve. Alt det Forbigangne, det er som Noget, der ligger langt, langt tilbage — som en Drøm eller som et Liv, jeg var gledet bort fra. Jeg synes, at jeg først nu skal til at modtage Indtryk, faae Tanker, Tro og Haab som et Barn, der begynder Livet. Og er det ikke underligt, Tante Rosa: dengang jeg blev syg — rigtig syg, for jeg havde vist egentlig længe været det — da var jeg saa grænseløs fortvivlet over, at Vildmosen gik tabt, men nu er det mig, som om det netop var til det Gode. Ja, Du kan ikke forstaa mig Tante Rosa, for jeg forstaaer det knap selv, men det er, som om det Mørke i mig var svundet. Jeg er som Prinsessen — Prinsessen af Vildmosen, Hedningebarnet — der har skudt Dyndhammen af sig, alle Juleklokkerne ringer til Fest, og min Sjæl er stemt — stemt til at fornemme Klang som af en Bebudelse — aa, hvor det er velsignet at være bleven rask igjen! — Men det var forresten ikke saa slemt at være syg, som jeg troede!“

„Nei, naar man er syg, er der kun een Ting iveien — naar man er rask, er der mange Ting iveien!“ svarede Tante Rosa.

„Og alle Mennesker har været saa gode imod mig,“ vedblev Fanny. „Du først og fremmest, Tante Rosa. Hvor har Du ikke været kjærlig og opofrende! Sommetider naar Du sad ved min Seng, og jeg saae fra Dig hen paa min stakkels Moders Billede og fra det igjen hen paa Dig, saa syntes jeg, at Du fik hendes Træk, og naar Du

bøiede Dig hen over mig, blev Du paa een Gang til graa Dame, og saa troede jeg, jeg skulde dø. Og vilde saa nødtigt dø — ikke fordi jeg var bange, men thi jeg syntes, at jeg først nu skulde til at leve. — Og lille Onkel Heinrich! Hver Morgen er han kommen inde ind i mit Værelse og har seet saa bedrøvet paa mig; — en Dag saae jeg, at han græd — han maa dog have lidt af mig, skjøndt jeg ikke har fortjent det! Og de unge, der saa venligt har spurgt efter mig — har der været Nogen idag? — Har Kongsted været her?”

„Nei, ikke idag, lille Fanny. Han er hos Capitainen — der kan han jo faae at vide, hvordan Du har det.“

„Er han saa nær ved — det vidste jeg ikke. — Tante Rosa, hvor maa vi dog være ham taknemmelige!”

„Ja—a, det er vi jo ogsaa. Jeg har været rigtig uskabelig imod ham, hvergang jeg har seet ham, og han vil ogsaa nok en Gang blive bedt sammen med dem i Skovsgaard — Mere kan man da ikke gjøre!”

„Du husker vel nok, at det er os, der er til Huse hos ham?”

„Aa, Herregud, har Du ikke svedt de Dumheder ud af din Hude!”

„Jeg glemmer det aldrig, og jeg mindes om det ved — om det saa er ved Vaabnet over Kaminen.“

„Høibroernes Vaaben! En Sparre under en vandret Stang — kan det minde Dig om Kongsted’erne!”

„Ja, det kan, Tante Rosa, for det danner jo et ligesaa stort K — har Du aldrig tænkt paa det?”

„Nei, det veed Gud, jeg ikke har! — Men nu maa jeg ikke tale mere, det anstrenger Dig!”

— Efter Middag blev Fanny igjen bragt til Ro, men hendes Seng var nu flyttet ind i Værelset ved Siden af Værelsalen, og her samlede Tante Rosa om Aftenen efter sig selv og alle Hjørtholms Folk.

En Psalme blev sunget — det lød mere velment end

egentlig smukt, men da man var kommen til sidste Vers, klang hinsides den tillagte Grav renere Toner: det var et Par kraftige Mandsrøster, der ude fra Haven fulgte med Sangen inden Døre.

— „Hvis var den Stemme?“ spurgte Fanny dybt bevæget, da Psalmen var til Ende. — „Var det ikke —“

„Jo det var, — det var Capitainens“, svarede Tante Rosa med fugtige Øine.

„Nei — den Andens!“

„Den Andens? — Jeg hørte kun ham!“

„Ja, jeg hørte for Resten ogsaa kun een Stemme,“ sagde Fanny blussende. — „Glædelig Jul, Tante Rosa!“

— Kongsted og Capitainen gik en Tidlang tause paa Hjemveien; det var Maaneskin og stjerneklart — nu faldt der et Stjernes kud.

„Aldrig har jeg hørt en Julepsalme lyde smukkere end iaften,“ sagde Kongsted.

„Ikke engang i Frue Kirke?“

„Nei!“

„Ja, vi hjalp nu ogsaa svært paa det sidste Vers ved at synge med — det var en god Idee af Dem, Kongsted!“

„Det var jo Dem, der begyndte, Capitain!“

„Nei! Det var min Tro Dem!“

De gik igjen lidt uden at tale sammen, saa sagde Capitainen: „De havde Ret i, at det saae godt ud, naar Lysene fra Hjortholm skinner ud over Gravene og ind mellem Rørene. — Og saae De Tante Rosa staa midt inde imellem alle Folkene og synge for — det var dog det Allerkjønneste!“

„Det saae jeg ikke.“

„Hvad i al Verden saae De da!“

„Jeg saae et Glimt af Frøken Fannys Ansigt inde fra den anden Stue.“

„Naa, hende saae jeg slet ikke.“

— „Det har været en deilig Juleaften!“

„Ja, velsignet!“ svarede Capitainen. „Og nu har vi hele den lange Jul for os — paa Landet varer Julen til Paaske!“

Og Julen var lang, og Glæden var stor. Bal paa Skovsgaard og Dans hos Birkedommerens, ungt Selskab med Pantelege hos Doctorens, Julebesøgelse hos Møller Sørensens og Spisebal hos Proprietair Kielsens, saadan gik det Slag i Slag, til Nytaar var skudt ind, og Skatteligningen blev fremlagt i Skolen.

— Saa bliver det endelig Tø. Farverne, der har igget i Dvale under Sneens Dække, kommer igjen til deres Ret: en Morgen er Kirketaget atter bleven rødt, og Veirøllen har faaet sin sorte Hat, der saa længe var hvid, Skoven kaster Kniplingssløret, og op af Markfladerne dukker som Mønster i den lyse Bund Grøfter og Hegn, Tuer, Stubbe og mørkegrøn Rug. Pløiejorden bliver sort- og rødstribet og seer i Skumringen ud som en Strand med anglige Bølger, tæt, klam Taage ruller ned som graa Flortepper, og Dryp i Dryp falder det, fra Birkens hængende Grene og fra det vandtrukne, hullede Tagskjæg. Langs Husene er der en hel Rende i det grødede Sjap, og i hvert Fodspor danner der sig en Sø; tilsidst svømmer der kun enkelte, gulgraa Isflager i Gadekjæret, og kun paa Nordsiden af Mure og Grøfter er der en sortsmudset, smeltende Vold — hvor er den Sne, der faldt ifjor!

— „Naa, nu er da Veiene farbare!“ siger Greven og seer med Fortrøstning ud efter en Fjerdemand.

„Ja, og nu kan man da igjen faae Fisk!“ svarer Candidat Mathiesen.

Proprietair Kielsen har saa længe været misfornøiet med Frosten, at han finder det bekvemmest at blive i Vanen og ogsaa være misfornøiet med Tøveiret, men Søllested veed ikke, om han skal være glad eller bedrøvet, thi vel var det et Slid at fungere som Snefoged, men Magten er sød, og nu er jo Magten forbi.

Hu, ha, hvor er dog Veiene opblødte! Onkel Heinrich Bauditz: Hjortholm.

richs Gamascher maa tørres ved Skorstenen hver Dag, og Pløret gaaer mangan Gang høit over Galoscherne, men han fryser ikke mere og behøver ikke længer at varme sit Nøgleknippe paa Kakkellovnen, før han tager det i Lommen.

Med Fanny gaaer det godt, hun er snart helt rask. Og rundt omkring fra Egnen strømmer Visiterne ind paa Hjortholm — hyppigst kommer dog Kongsted. Borte er al hans Sikkerhed og Ro — han sænker forlegent sit Blik, og han mangler Stof til Samtale. Og Fanny lytter Dagen igjennem efter Hovslaget af en travende Hest; hun ønsker saa inderligt at høre det, men kommer han, fortryder hun igjen sit Ønske. — Hvad er der da skeet? Alt eller Intet, det er ganske, som man tager det. Han, der er bleven Mand uden nogensinde at have følt eller troet paa Kjærlighedens Almagt, ham har den bøiet i Knæ, og den har blæst alle hans Theorier om som Korthuse, og hun — ja, hun har jo først nu begyndt Livet, forventningsfuldt rede til at modtage de store Indtryk — og de store Indtryk er kommen over hende som en Bebudelse: Kjærlighedens Evangelium, det himmelske og det jordiske, har lydt for hende siden Julens Fest. — Men hvordan? Ja, spørg Frøet, hvorfor det spirer, spørg Blomsten, hvorfor den springer ud, og Frøet og Blomsten vil selv ikke have andet Svar, end at det er, fordi Solen lyser fra Himlen. Forskeren kan trænge dybere til Bunds — et Stykke dybere — han kan paavise, hvordan Celle danner sig ved Celle, og hvordan Safterne stiger, men ogsaa han standser tilsidst ved Kimens Gaade og maa ende med som Frøet og Blomsten at pege paa den lysende, varme Livskilde, hvis Straaler sænker sig fra oven.

Og begge To, baade Fanny og Kongsted, troer de fast og inderligt paa deres egen Kjærlighed — men Ingen af dem troer paa Muligheden af den Andens.

Nede i Møllen sidder Kongsted en trist Februaften og stirrer og stirrer paa den Seddel, Fanny fandt under Seglet og bragte ham hin Morgen. Og han husker, hvor lykkelig, hvor stolt han dengang var bleven over at faae

oen paa sin kimæriske Ret bekræftet, husker, hvor hans
 rfængelighed smigredes ved, at hun maatte komme til
 .m, og hvordan han Gang efter Gang har taget Perga-
 entstrimlen frem og betragtet den næsten som en Hellig-
 m. — Men havde den igrunden været ham hellig, fordi
 n bekræftede hans Slægts Ret, eller fordi det var hende,
 r havde givet ham den — han vidste det ikke mere.
 Havde hun blot ikke fundet hin Bekjendelse fra gamle
 ge! Saa havde hun ikke bøiet sig, hans store Planer
 r bleven til Intet, Gaarden var bleven solgt, og hun
 vde været en fattig, hjemløs Pige. Men nu eiede hun
 ortholm — og Kongsted tager Sedlen frem endnu en
 ng, seer paa den og kaster den saa ind i Ovn. —
 n brænder sine Skibe, han ofrer sin Slægtsfølelse.

Og hjemme paa Hjortholm sidder Fanny i dybe
 nker oppe paa sit Værelse. — „Hans er jeg,“ tænker
 n, „ham tilhører baade Gaarden og jeg. Høibroernes
 .aben staaer over Port og paa Gavl, men det burde
 ttes ud, og hans Bomærke sættes i Stedet — Alt bør
 re dens Navn, der eier det!“ Og hun stryger sit ven-
 e Ærme op, helt op til Skulderen; først leger hun, som
 lvt i Tanker, med en Naal, prøver forsigtigt, ængsteligt
 ns Spids, men tager pludselig Mod til sig og prikker
 .ng efter Gang ind i sin Arm, der igjen er bleven fast
 rund. — Skridt nærmer sig paa Trappen, men hun
 rer dem ikke; Døren gaaer op, og Tante Rosa kom-
 er ind.

„Men Fanny dog, hvad er det, Du tager Dig for!“
 ærger hun forbauset.

„Ingenting! — Jeg prøvede kun paa at tatovere Høi-
 bernes Vaaben,“ svarer Fanny og stryger hurtigt Ær-
 st ned.

„Barnestreger!“

„Ja, det gjør ogsaa alt for ondt!“

Men Fanny er bleven rød — rød som det dryppende
 od paa den hvide Arm.

Det er sidst i Marts, Jevndøgn er overstaaet, og Stormen har draget sit sidste Suk — nu vaares det; Solen skinner varmt, og der er Grøde i Luften. Man seer ud over Markerne: Vintersæden har bare Pletter der, hvor Sneen har ligget for høit og for længe, og i Lavningerne staaer der endnu Søer, som den høiblaa Himmel speiler sig i, men Mulden er sort og skjørnet — det er gode Foraars tegn. Langt, langt bort seer man i den klare, lette Foraarsluft, helt over paa den anden Side Fjorden, hvor man næsten har glemt, hvordan der seer ud.

Skoven er endnu mørk og bar, men hvor der blot er nogenlunde aabent, skyder Blaasimmeren op gennem det visnede Løv, og Haslens lange, gule Hanrakler hænger kjælent ned og venter paa, at en barmhjertig Vind skal føre deres Støv over paa de rødmende Hunblomster.

Spættede Crocus og Violer pippet frem langs Havegjærdet, og Stikkelsbærbuskene faaer en svag, grønlig Tone, saa Smaafolk leger Sommer og hænger Tøi til Tørring paa dem.

Roserne i Skovsgaards Park har overvintret lunt og godt, og Greven af St. Armands Forlovelse med den fattige Portnerdatter har ogsaa overlevet Vinteren, men den trues alvorligt, efterat der er optraadt en rig og intrigant Markise, og baade Helene og Sognefogdens Maren er dybt bekymrede.

Al den Foraarsjubel, vore Forfædre følte, naar den mørke, kolde Tid var endt, den kjendes endnu i Dyrelivet. Skolelærerens Bier kommer helt op til Hjortholm forat søge den første Blomst, og en nysudklækket Mariehøne, der er naaet til Toppen af et Græsstraa, seer sig om og undres over, at Verden er saa stor. Stæren sidder fløitende og knebrende udenfor Gavlen og skinner med Metalglans i Solen, Skaden smutter ind og ud af Reden, Spurvenerne flyver med lange Halmstraa i Næbbet, og de tamme Høns gaaer i Marken og skraber Huller i Sæden. Mod Aften høres Agerhønsene, der kalder sammen — da knalder der et Skud, men det er nede ved Mosen, hvor en Karl i lange Træskostøvler er ude at skyde legende Gjedder.

Og er end Jubelen over Vaarens Komme ikke længer

saa stor blandt Menneskenes Børn, som den var i de Tider, da Vinteren ogsaa inden Døre var omtrent ensbetydende med Mørke og Kulde, saa speiler den sig dog endnu ude paa Landet i Alt. Man lægger Mærke til hvert lille Tegn paa vaagnende Liv, de Gamle i Fattighuset sidder paa Bænken udenfor Døren og slikker Solskin, og den Dag, da Solen første Gang naaer helt ind i Ens Stue og aabenbarer Sofabetrækkets glemte Skrøbeligheder, den Dag forbauses Gammel og Ung over, hvor mærkværdig hurtigt Dagene dog længes — Vaarens Under kommer hvert Aar lige uventet og er hvert Aar lige nyt.

— Bro reiste til Kjøbenhavn for ikke mere at komme igjen. Men forinden havde Pastor Jensen og de Hellige i det vakte Sogn holdt en Afskedsfest for ham med Bøn, koldt Bord og Psalmesang, og Bro havde skjænket Igum Kirke to af de største Alterlys, der var forskrevne fra Hovedstaden. Den sidste Aften, han opholdt sig paa Eggen, var han seet i Nærheden af Hjortholm — han vilde vel en Gang endnu kaste et Blik ud over sine skuffede Forhaabninger.

Fanny var helt rask og var forlængst begyndt at ride kortere Ture. En Eftermiddag før Paaske lod hun Bella sadle tidligere, end hun pleiede — hun vilde paa en længere Udflugt. Der, hvor Chausseen skjærer Bodholtveien, mødte hun Capitainen; han var ogsaa ridende, havde Bøssen over Skulderen og Diana efter sig, og i Afstand hørte hun ham synge:

„Nu har Viben brunliggrønne Æg,
Bøssen samled endnu Støv paa Væg;
Men iafes sprang det om til Blæst,
Regn og Rusk vi fik af lind Sydvest.
— Jæger, Jæger, faae nu Bøssen fat:
Det har været Snepetræk inat!“

— „Hvor skal Du hen?“ spurgte han og holdt Hesten an.

„Aa, jeg veed ikke — hvor det kan falde,“ svarede Fanny. „Og Du?“

„Jeg skal en Dagstid eller to til Skovsgaard og se at skyde nogle Snepper — Candidat Mathiesen har skrevet saa indstændigt til mig om at komme.“

„Ja, det vil jeg tro! — Seer Du snart hjem?“

„Tak, det kan godt være! Hils hjemme — Farvel, min Pige!“

Saa skiltes de, og Fanny red over Nonnebakkerne ad Vildmosen til — der havde hun ikke været, siden hun blev syg. Helt forandret saae der allerede ud: Barakker var der reist til Arbeiderne, Røgen stod op af Skorstenen paa Marketenderibygningen, Afgrøftningen var begyndt, og ude mellem Mosen og Øxneholm kunde man øine Spor til Dæmninger. Fanny saae langt og længe ud over det gamle Eventyrets Land — skimtede ogsaa fjernt, fjernt ude en Skikkelse, der kunde være Kongsted — og var ved at ride hjem, da Ane Steffens kom ud af sin Hytte og bød Goddag.

„Naa, den bitte Frøken er ude at se sig om,“ begyndte Tatersken. „Aa, ja, saamænd, En fik da Lov at blive siddende og blev ikke smidt ud, som han truede med, han, Thomas Bro! Ja, Vildmosen holder nok min Tid ud, inden den bliver til Eng, eller hvad den nu bliver til, men hvordan ellers Folk af min Slags skal hytte sig i Fremtiden, det er ikke godt at vide — nei, det er ikke — for Heden planter de til, og Moserne tørrer de ud — vi døer væk med Lyngen ligesom Urkokken. — Naa, hun fik da den gamle Junker til at kjende sig ved Underkriften!“

„Nei,“ svarede Fanny, „det var ikke mig, der fik ham til det; han sagde netop bestemt Nei, da jeg bad ham om det.“

„Saa? Han sagde sgu da Ja, da det kom til Stykket, veed jeg, og han, Bro, han fik da ikke heller sin Villie hverken paa den ene Maade eller paa den anden. — Men hun skulde vel ellers snart se at faae sig en Mand, skulde hun, bitte Frøken!“

„Aa, det har ingen Hast.“

„Jo, gu, har det Hast! Hun er jo moden som en

brun Nød — og hun er baade for kjøen og for god til at lade sig lokke!“

Fanny smilede og svarede: „Det har ingen Fare!“

„Ja, saadan siger de Allesammen, men Jylland er stort, og der er fler Lysthuse til end det gamle i Hjortholms Have! Se kun at blive gift, det snarest hun kan, med en god Mand, men vil hun være hans og ingen Andens, og vil hun binde baade sig selv og ham, saa er det ikke nok, at Præsten læser over hende, men saa skal hun bære de blaa Streger, hun veed nok, paa sin Arm.“

Alt Blodet strømmede Fanny til Kinderne ved den Gamles Ord. Som et Tankens Vildskud voxede der frem i hende en Lyst til bevidst at kaste sig ind i den Mystikens Verden, som hun nylig, halvt i Leg og Lune, havde nærmet sig. Det var det hedenske Vildmoseblod, som endnu en Gang kom op i hende — og det skjøndt baade Vildmosen og hun selv jo var godt paa Vei til at blive christnede.

— „Ane Steffens,“ sagde hun og dæmpede uvilkaarligt sin Røst, skjøndt intet Menneske var i Nærheden, „jeg maa hjem nu, ellers bliver man bange for mig. Men kom til Hjortholm imorgen Aften, naar det begynder at skumre — jeg maa tale med Jer. Vent mig nede ved den store Eg, saa skal jeg føre Jer ind, uden at Nogen seer det!“

Og som om hun var bange for at komme til at fortryde, hvad hun havde sagt, og hvad hun havde bestemt, skyndte hun sig at sige Farvel og red, alt hvad Bella strække kunde, ad Hjemmet til.

— Næste Aften mødte Ane Steffens i Mørkningen paa det aftalte Sted, Fanny førte hende forsigtigt ad en Bagdør til sit Værelse, og der var heller Ingen, som saae hende komme ind.

Men da Ane Steffens en Timestid senere gik fra Hjortholm, mødte hun Capitainen, der kom ridende fra Sneppejagt paa Skovsgaard — og han saae vist efter hende.

I den kølige Foraarsnat skinner der ud fra Hjortholms nordre Taarnvindue — for Enden af den graa Dames Gang — en svag Lysning som fra en blændet Hornlygte, hvis Skjær glider gennem en smal Sprække. Og Lysningen vinder i Styrke, det flammer bag Vinduet, saa man tydeligt kan se hver nøgen Kvist i Lindetræet udenfor — men Ingen seer det. Og Røgen slaaer pludselig ud af Taget, sprængte Ruder klirrer, Flammen faaer Luft — Hjortholm brænder.

Raab lyder rundt omkring, forvirrede Raab, og mørke Skikkelser, der kaster begsorte Skygger paa den oplyste Gaardsplads, bevæger sig ilsomt, planløst mellem hinanden.

Fanny er kommen ud, Onkel Heinrich er kommen ud — hvor er Tante Rosa? — Der kommer hun langsomt og roligt ned ad Hovedtrappen; under Armen har hun Familiebibelen — saa faaer det gaa med det Andet, som det kan.

Tungede Luer slikker sig lumsk frem langs Tagskjægget, buldrende som Storm brager Flammerne i Midterfløien, og Røgmasser hvirvler i Veiret som en Malstrøm af Skyer.

Viden om sees Ilden og Røgen, Folk skræmmes op af Søvn, og endelig kommer den første Sprøite, de første Vogne med Vandtønder og Slukningsmandskab. Vand er der nok af — man har jo Gravene — men Slangerne er utætte, og Ingen er der til at tage Commandoen. En og anden Sprøitefører sender paa Maa og Faa en Straale, der knitrer som en Raket, ind i Ildhavet, men snart efter opgiver han den ulige Kamp og lader brænde, hvad brænde vil.

Tante Rosa tager Commandoen, og hende lyster man dog saa nogenlunde. Hun faaer alle Sprøiter samlet i Ladegaarden og lader dem overdænge Staldbygningens Straatage med Vand; det overflødige Mandskab giver hun Ordre til paa givet Vink at redde Heste og Kreaturer, men det bliver ikke nødvendigt, Vinden bærer fra, og kun Hovedbygningen lægges i Aske. Blaa og grønne Flammer luer mod Himlen, da Ilden bryder gennem Spirets Kobbertag — nu vakler hele Taarnet, det falder og danner en ny Dæmning over den østre Borggrav.

Hen paa Morgenstunden, da det dages, er Hjortholm

i en rygende Grushob med nøgne, sværtede Mure, mellem lke der ligger ulmende Kjæmpebaal, som af og til blusser glødende, halvførtærede Bjælker rager op mellem de skjønnede Sten — alle de nærmeste Træer er forkullede i Stammen, svedne i Toppen, og om den brændte Rede i Indetoppen flyver de skræppende Skader.

Da Alting er forbi, kommer Møller Sørensen selv med Allesprøiten — men Kongsted har været paa Brandstedet lige forinden.

Tante Rosa er fattet og energisk, Fanny er stærkt ragen og staaer taus henne hos Onkel Heinrich, der som Arius paa Carthagos Ruiner sidder sammensunken paa uggeblokken og fryser, saa han ryster. — „Idag kommer jeg ikke paa Morgentur,“ siger han, „mine Gamascher er brændt, og Føret er meget daarligt — Alting kommer ud sin vante Gjænge ved saadan en Ildebrand!“

— Op ad Dagen kommer Birkedommeren — nu skal der afgives foreløbig Brandforklaring. Men der oplyses intet. Ilden er jo efter Alles samstemmende Vidnesbyrd staaet i den øverste Taarngang, hvor Ingen har været i de lange Tider, og Birkedommeren vil allerede slutte Undergangen og spørger kun for en Forms Skyld, om Nogen endnu har Noget at anbringe, da Onkel Heinrich til Alles Forbauselse rømmer sig og siger:

„Jeg vil blot tillade mig at bemærke, at jeg flere Gange har seet Lys paa den graa Dames Gang.“

„Saa? Hvornaar det, gode Kammerjunker?“

„Aa, det kan vel være en halv Snes Dage siden, jeg har seet det første Gang.“

„Naa, saa længe troer jeg dog ikke, Ilden kan have brændt!“ siger Birkedommeren med et Smil.

„Nei, det mener jeg heller ikke,“ indvender Onkel Heinrich, „men naar den graa Dame har villet varsle, har hun altid ret.“

„Naa, saaledes — ja, det er meget godt!“ afbryder Birkedommeren ham overlegent afvisende. „Vi kan nok finde paa Indicier — Gudskelov! — men paa Varsler, det gaaer, Pinedød, ikke!“

Den Guldtræssede forsvinder kort efter i Retning af Bodholt, og der er kun en Eneste, for hvem Onkel Heinrichs Udtalelse har havt Interesse — men det er ikke Birkedommeren.

En Ugestid efter Branden kom Kongsted en Eftermiddag kjørende til Birkedommeren. — „Velkommen, velkommen!“ raabte den brave Øvrighed ham imøde. „Ja, naar jeg siger velkommen, er det rigtignok i det Haab, at De kommer som Menneske og ikke som Klager!“

„Saa maa jeg desværre skuffe Birkedommerens Forhaabninger.“

„Au! Spektakler med Arbeiderne nede i Mosen — ja, jeg tænkte det nok, jeg har forudseet det! Det er da godt, man ikke længer har Gendarmerne, for saa kom der da en ugudelig Bunke Sager ud af den Arbeiderkoloni! — Men tag bare Folkene med Ro — Ro og Bestemthed, navnlig Ro, gode Ingenieur — det er sgu meget bedre end strax at blande Øvrigheden ind i det!“

„Jeg skal følge Deres gode Raad, Hr. Birkedommer, naar der bliver Brug for det,“ svarede Kongsted, „men foreløbig kommer jeg udmærket ud af det med mine Arbeidere.“

„Naa, det gjør De! — Men hvad i al Verden kommer De da for?“

„Ja, hvis jeg maa uleilige Dem en halv Timestid, skal jeg inde i Deres Kontor —“

„Men Gudbevares, De gjør mig jo ganske nysgjerrig! — Tør jeg bede Dem — det er denne Vei!“

— Da Kongsted en Time senere gik ud fra Birkedommerens Allerhelligte, fulgte Øvrigheden ham selv til Vognen og sagde ved Afskeden:

„Ja, gode Ingenieur, stol De kun paa mig! Hvad der kan gøres, det skal blive gjort — aldeles uden Hensyn til de Bryderier og den Vidtløftighed, der for mig vil blive en Følge af Sagen — Gudbevares, det maa man jo finde sig i, naar man er bleven begravet i en Landjuris-

diction! Jeg deler nu ikke ganske Deres Tro — skjøndt jeg naturligvis maa indrømme, at det Hele seer mærkeligt, høist mærkeligt ud. Nei, saa troer jeg snarere, vi er paa Sporet gennem den Meddelelse, som vor fælles Ven, Capitainen, imorges — altsaa forunderligt nok, ogsaa idag — har gjort mig, en Meddelelse, som jeg imidlertid endnu ikke anseer mig for berettiget til at communicere Dem. — Men det er altsaa en Aftale: imorgen Klokken Ti mødes vi paa Hjortholm — paa Ruinerne af Hjortholm! — Farvel, Hr. Ingenieur, og god Lykke med Deres yderligere Oplysninger! Hils den brave Sørensen! — Farvel!”

Næste Dag lidt før Ti stillede altsaa Kongsted paa Hjortholm, hvor han traf Capitainen, der mod Sædvane var hemmelighedsfuld og tilknappet. De gik sammen ind i Forvalterboligen, hvor Familien havde taget foreløbigt Ophold, og et Øieblik efter kom Birkedommeren kjørende ledsaget af sin Fuldmægtig og Ane Steffens, der under Bevogtning af Jurisdictionens Politibetjent sad paa Bagsædet af Fjedervognen og saae helt stolt ud over at være saa fint kjørende.

Brandforhøret begyndte med en Erklæring fra Birkedommeren om, at han paa Foranledning af D'Hr. Capitain Riis og Ingenieur Kongsted saae sig foranlediget til at anstille yderligere Undersøgelser, og saa refererede han som følger:

„Ingenieur Kongsted har igaar i mit private Kontor forklaret, at han strax efter Branden blev opmærksom paa den Udtalelse af Kammerjunker Heinrich Høibro, at beimeldte Kammerjunker i den sidste halve Snes Dage flere Gange vil have iagttaget en svag Lysning oppe fra et af Taarnvinduerne.“

„Ja, for Enden af den graa Dames Gang“, supplede Onkel Heinrich.

„Da den graa Dame ikke er impliceret i Sagen,“ afbrød Birkedommeren ham med et værdigt Blik, „og da hun i alle Tilfælde nu maa antages at være brændt, er

det vistnok bedst at lade hende blive udenfor Undersøgelsen. — Hvad der efter Ingenieur Kongsteds egne Udtalelser bevirkede, at han lagde særligt Mærke til Kammerjunkeren en Gang citerede Anbringende, var, at Ingeniuren selv en Aften, da han passerede forbi Hjortholm, mente at have iagttaget en lignende svag Lysning paa det nævnte Sted. Hr. Kongsted gaaer med Rette ud fra, at en Ild — den være nu paasat eller opstaaet ved Vaade — ikke kan ulme i en halv Snes Dage, men han har om den oftere nævnte Lysning sin egen Opfattelse, som jeg — skjøndt jeg ikke ganske deler den — dog maa indrømme er særdeles skarpsindig. — Ingenieur Kongsted, vil De være af den Godhed selv at udvikle Deres Iagttagelser og Deres Slutninger!“

„Som Hr. Birkedommeren ønsker,“ svarede Kongsted. „Jeg er kommen til min Antagelse ved et Blad Papir, som jeg — lad mig kalde det ved et Tilfælde — har faaet i Hænde, og som jeg heldigvis ikke har brændt. For nogen Tid siden gik jeg gennem Tvis Skov; det blæste, og Vinden drev længe et sammenrullet Stykke Papir foran mig. I Begyndelsen agtede jeg ikke paa det, men da den hvide Kugle stadig holdt sig nogle Alen foran mig paa Veien, fik jeg pludselig den Idee — ja, man kan jo falde paa saa Meget, som man i og for sig slet ikke troer paa men dog ikke kan frigjøre sig for — jeg fik den Idee, at Vinden eller Papiret ligesom havde Bud til mig, og saa løb jeg til, greb det sammenrullede Blad og lukkede det op.

Jeg blev høilig skuffet — det var ikke Andet end en Regning stilet til Kammerraad Bro. Jeg vilde allerede lade Papiret flyve igjen, da mit Blik faldt paa Indholdet af Regningen: den lød paa Alterlys afsendte fra Firmaet Asp & Co. i Kjøbenhavn. Jeg husker, at jeg strax tænkte, hvor underligt det igrunden tog sig ud, at Bro, der jo ikke er, hvad man kalder synderlig godt omtalt, skulde have sit Navn i Forbindelse med Alterlys og det Hellige overhovedet, men saa kom jeg til at tænke paa, at jeg jo havde hørt, at han i Egenskab af hidtilværende Kirkeværge havde skjænket Igum Kirke to store Alterlys, og

saa var det Hele jo ganske naturligt. Imidlertid stak jeg dog — nærmest i Tanker — Regningen i Lommen, og der fandt jeg den, da jeg forleden ledte efter den. Det slog mig nemlig pludselig, at den Lysning, som først Kammerjunkeren og siden jeg mente at have seet, muligvis kunde forklares paa den Maade, at en Person, der vilde Hjortholm og dens Beboere ilde, paa et Sted, hvor han vidste, at der i lange Tider Ingen vilde komme, havde henstillet et Alterlys i brændbare Sager, som maatte fænge, naar det tændte Lys havde brændt langt nok ned. — Jeg saae igjen paa Regningen: den lød paa tre Alterlys.

For en Sikkerheds Skyld skrev jeg strax til Firmaet Asp og Co. og udbad mig Oplysning om, hvorvidt der virkelig derfra var afsendt de tre nævnte Lys, og om hvor længe et saadant Lys kunde antages at brænde. Jeg fik Svaret iforgaars, og det gik ud paa, at Kammerraad Bro rigtigt havde faaet tre af de største Alterlys, og at et saadant omtrent vilde kunne brænde 250 Timer. Bro er seet i Nærheden af Hjortholm, Dagen før han reiste, og mellem den Dag og Branden ligger der 10 Dage — det er 240 Timer.“

Der var aandeløs Taushed, mens Kongsted talte, og der blev en Pause, inden Birkedommeren sagde: „Jeg indrømmer, at det er vægtige Indicier, men det er dog kun Indicier, og man skal være meget varsom med at dømme paa Indicier — Viborg Overret respecterer dem desværre ikke altid!“

„Ja, men jeg troer rigtignok siden igaar at have faaet Bevis,“ svarede Kongsted. „Jeg skrev over til en Ven i Kjøbenhavn, bad ham opsøge Kammerraad Bro og give ham et Brev fra mig med Anmodning om at læse det strax. I mit Brev stod der blot: Det tredie Alterlys er brændt ud, men Regningen paa dem alle tre saa vel som Deres Kvittering til Postvæsenet for rigtig Modtagelse er i god Behold.“ — Imorges fik jeg Svar fra min Ven, der skriver, at Kammerraad Bro ved Læsningen af min Meddelelse blev bleg som et Lig, og at han samme Aften har forladt Byen, uden at det har kunnet oplyses, hvorhen han er reist.“

„Naa, saa er han paa Veien til Amerika eller Australien,“ sagde Birkedommeren, synlig lettet. „Og efter hvad De der fortæller, har De utvivlsomt Ret: det har været Bro, der paa den af Dem angivne Maade har paasat Ilden! — Men derfor er vi ikke færdige,“ vedblev han. „Bro har naturligvis havt en Medskyldig — og det er Dig, min gode Ane Steffens — jo, det er! Samme Aften, som Branden opkom om Natten, mødte Capitain Riis Dig, da han kom fra Jagt paa Skovsgaard; han mødte Dig lige her ved Hjortholm, og Du søgte paa en meget iøinefaldende Maade at luske forbi uden at blive seet! Det bliver kun Tugthus paa Livstid — hun slipper godt! — Hun har naturligvis været oppe at pudse Lyset eller hvad hun ellers har gjort — men hun kjender jo Tugthuset fra den Tid, hun slog sin Mand ihjel, hvad!“

„Det var da Steffen, der slog først,“ bemærkede hans Enke sindigt.

„Det er ganske ligegyldigt — hun slog sidst!“

Fanny, der heftig bevæget havde fulgt de sidste Udtalelser, reiste sig nu op og sagde:

„Den stakkels Kone er uskyldig — det indestaaer jeg for!“

„Ja, Caution er en rar Ting, Frøken Høibro“, svarede Birkedommeren, „men kunde De skaffe Ane et Alibi, saa var hun bedre tjent med det! — Var hun maaske ikke her paa Hjortholm den Aften, Ane?“

„Jo!“

„Naa, det vil hun dog ikke benægte! — Og hvad kom hun saa her for?“

„Det tør jeg ikke vel sige.“

„Nei, det vil jeg sgu tro! Men vi skal nok faae Sandheden pillet ud af hende alligevel!“

Fanny kjæmpede et Øieblik med sig selv, saa sagde hun resolut: „Ane Steffens, sig kun Sandheden, naar det ikke kan være Andet!“

„De kan blive en udmærket Forhørsdommer, Frøken!“ erklærede Birkedommeren og gjorde en galant Bøining for Fanny. „Man skal altid begynde med at formane Delinkventerne til at holde sig til Sandheden — men det

elper forresten ikke det mindste, for de lyver saa længe, kan! — Naa, Ane Steffens, hør nu, hvad Frøkenen er, og hold Dig for en Gangs Skyld til Sandheden! kjender Du ikke, saa kommer Sylow — ja, det er ikke gen Trusel, det er kun en factisk Oplysning — hvad alde Du saa paa Hjortholm den Aften?“

„Jeg skulde prikke Frøkenen i den venstre Overarm“, m det med synlig Overvindelse fra Ane.

„Hvad for Noget! Skulde Du aarelade hende? Ja, veed nok, Du kvaksalverer, men det kan Du forresten saa godt faae en Dom for!“

„Nei, jeg skulde prikke hende noget ind i Armen gnide Krudt i.“

„Ja, saa! — Maa vi saa bede om en anden Løgn!“

„Det er sandt!“ erklærede Fanny med sagte Stemme.

„Ja, det er naturligvis — menneskelig seet — et ukt Træk af Dem, kjære Frøken, saadan at prøve paa skaane den gamle Mordbrænderske,“ sagde Birkedommeren, „men De maa blot ikke forlange, at en juridisk abedsmand godvilligt skal gaa paa den Historie!“

„Det er sandt!“ gjentog Fanny.

„Ja, saa kunde jeg rigtignok fristes til at bede Frøken forelægge *corpus delicti* i Retten, for ellers —“

„Er det absolut nødvendigt?“

„Ja — hvis jeg skulde tro paa Ane Steffens' Krønike, —“

Fanny slog Øinene ned, hun skjælvede over hele gemet, men med en hurtig Bevægelse skjød hun sit nstre Ærme op, og paa den hvide Arm stod der i blaa nier et tydeligt K.

„Det var som Fanden!“ udbød Birkedommeren. „Saa talte det gamle Liv dog sandt den ene Gang!“

„Sikken en Arm!“ mumlede Capitainen begeistret.

„Men hvad skal det betyde, lille Fanny?“ spurgte adel Heinrich. „Der staaer jo et K?“

„K!“ gjentog Tante Rosa. „Snak! Det er jo Sparren den vandrette Bjælke i vort Vaaben, der staaer paa vovedet!“

Og Fanny strøg Ærmet ned uden at slaa Blikket

op, Ane Steffens dimitteredes, og Birkedommeren t
bort.

Men Kongsted gik bleg som et Lig hen til Fann
greb hendes Haand og sagde med rystende Stemme:

„Frøken Fanny — for Guds Skyld, svar mig ærl
— ja, jeg tør ikke tro derpaa, og har ikke engang L
til det, men alligevel: er det Høibroernes Vaaben,
bærer paa Deres Arm, eller er det —“

„Det er Hjortholms Eiers“, svarede Fanny. „De
er Gaarden, og Deres er —“

„Fanny!“ raabte Kongsted. „Tør jeg virke
tro det!“

„Kongsted — jeg elsker Dem jo!“

— „Nu er da Fanny forsørget!“ sagde Onkel He
rich et Par Dage efter til Anders.

„Ja, hun er vel saa“, svarede Anders og bank
Striglen ud. „Og en pæn Mand er han sgu ogsaa, h
Kongsted, men han er jo rigtignok ikke af nogen
milie, og nogen Titular har han jo heller ikke — n
Jægermester kan han vel nok blive.“

„Troer Du?“

„Ja, det er sgu ikke umuligt — det blev jo Man
paa Løgstrup, og han hedder da kun Olsen!“

„Naa, ja, saa kan Kongsted maaske ogsaa bl
det — men Kammerjunker bliver han vist ikke, And
vel?“

„Nei, paa det Lav, der er da endnu Forskjel!“

„Veed Du hvad, Anders —“

„Nei, jeg veed sgu ikke.“

„Jeg er egentlig ganske glad ved det Hele!“

„Ja, saa kan en anden En jo ogsaa være det.“

„Jeg skal sige Dig, Anders, nu har jeg jo ikke m
nogen Forpligtelse med Hensyn til Slægtens legitime F
plantning — det maa han om!“

„Ja, det maa han vel!“

„Og derfor vil jeg vedblive at nyde min Frihed s

Familiens Overhovede og ikke mere tænke paa den lille Maren Kielsen.“

„Det er sgu meget fornuftigt af Kammerjunkeren — hun er da ellers ogsaa bleven forlovet.“

„Forlovet?“

„Ja, med den tykke Forvalter fra Louiselund.“

„Forlovet! Maren Kielsen! — Det havde jeg alligevel ikke troet om hende, Anders!“

Og dermed gik Onkel Heinrich, grundende over Kvindehertets Ubegribelighed, og dermed var Familien Kielsen for bestandig ude af Hjortholms Saga.

— „Jeg er saa bange for din Moder!“ sagde Fanny til Kongsted, da han et Par Dage efter kom ridende til Hjortholm. „Hun er vist selv saa fuldendt i alle Retninger, og hun stiller vist saa store Fordringer til Den, der skal være din Hustru — det vilde jeg forresten ogsaa gjøre i hendes Sted!“

„Vil Du se, hvad hun skriver til mig!“ svarede Kongsted. „Ja, Du behøver kun at læse Begyndelsen, der staaer: „Min kjære Erik! Den Du har valgt, er selvfølgelig den Rette“ — og det er det!“

„Men Du selv — kan Du virkelig tage til Takke med mig? Jeg veed Ingenting, og jeg kan Ingenting, og jeg er —“

„Du er den, Du er!“ afbrød Kongsted hende. „Og var Du anderledes, var Du jo ikke Den, jeg elsker!“

Fanny lagde sin Arm ind under Kongsteds, saae ham straalende ind i Øinene og spurgte saa: „Hvad troer Du, Egnen siger?“

— Ja, hvad sagde Egnen!

Capitainen sagde egentlig Ingenting, han sang kun — sang Dagen igjennem.

Grev Porse kom kjørende til Hjortholm med Tjener paa Bukken og to Døtre indeni, og mens Comtesse Nancy og Comtesse Henriette kyssede og kyssede Fanny og var saa optagne, som om det var dem selv, der med det

første skulde vandre til Brudeskamlen, trykkede Greven Tante Rosas Haand og sagde: „Jeg ønsker Dem oprigtigt til Lykke, kjære Veninde, Deres Niece faaer en fortræffelig Mand! Det var jo ganske vist ikke det, vi To havde tænkt os, men Mennesket spaaer og Gud raa'er. Jeg havde ment, at en yngre Porse maaske kunde sonè, hvad min salig Broder i sin Tid — naa, lad de Døde hvile i Fred, og riv den gamle Pavillon ned, naar De bygger det nye Hjortholm!“

„Og Grev Christian?“ spurgte Tante Rosa. „Hvordan —“

„Jo, Tak, jeg skal hilse fra ham. Han er reist forat tilbringe nogle Maaneder i Udlandet — han har godt af at se sig lidt om i Verden.“

„Han er et sjeldent Menneske!“ sukkede Tante Rosa og fik Taarer i Øinene.

„Det er Ingenieur Kongsted ogsaa!“ erklærede Greven. „Han har kun een Feil: han egner sig ikke til Fjerde-mand — men ikke desto mindre vilde jeg med Glæde have ham til Svigerson.“

Og ved de Ord af Greven rettede Tante Rosa sig de sædvanlige Tommer, og fra det Øieblik af nærde hun egentlig ikke længer nogen Betæneligheder ved Partiet.

— Hjemme paa Skovsgaard sad imens Candidat Mathiesen og saae paa Uhret og ventede paa Middagen, og blid var han ikke. — „Det er godt, det Pige-barn er gaaet af!“ sagde han endelig til sig selv. „Nu er da heldigvis al Fare fra den Kant forbi — og der har været Fare! — Pyt! Saadan En, der skamskjænder sine egne Arme, saa hun aldrig mere kan vise sig i stort Toilette — *fi donc!* — Og det er forresten Skade — for hun har ualmindelig smukke Arme! — Men godt er det, som det er, for hun havde dog aldrig forstaaet, at Konens Vei til Mandens Hjerter gaaer gennem Kjøkken og Spisekammer!“

— Birkedommeren og Doctoren var enige om ikke at have Noget at indvende mod Forlovelsen, men Frøken

Ida ærgrede sig, ikke fordi hun selv vilde have havt Kongsted — Gud, nei! — men kun i al Almindelighed og for en Ordens Skyld, og hun ærgrede sig saadan, at Moderen alvorligt maatte minde hende om endelig ikke at blive ved med det af Hensyn af Corpulencen, der jo altid tog til ved fortsat Ærgrelse.

— Mølleren lo over hele sit runde Ansigt og svedte Glædens Sved, da Kongsted fortalte ham Begivenheden. — „Det skal jeg sgu have mig en høi Knægt paa iaften,“ sagde han, „og saa skal jeg med det Samme se at faae det Søm slaaet ind til at hænge Piben paa — saa har jeg dog en Amindelse baade om Dem og om Frøkenen!“ — men Sømmet blev nok ikke slaaet ind alligevel. — Madam Sørensen tørrede endnu mere omhyggeligt end ellers Hænderne af i Forklædet, før hun rakte sin Høre til Kongsted, og derpaa sagde hun: „Ja, vor Fa'er er dog ligegodt den Klogeste af os Allesammen, for da jeg var inde at fortælle ham om Forlovelsen, saa nikkede han saadan, at jeg godt kunde mærke, det var Noget, han længe havde vidst!“ — men Helene, der fik Meddelelsen om Declarationen næsten samtidig med, at Greven af St. Armand's Forbindelse med den fattige Portnerdatter hævdes, græd og sagde: „Det havde jeg ikke ventet af ham!“ — men om det var Kongsted eller Greven af St. Armand, hun mente, blev aldrig oplyst.

— Søllested var meget interesseret i Forlovelsen og satte Piben fra sig, da han hørte om den. — „Det er jo en Forbindelse mellem By og Land“, sagde han, „det er det, vi skal have!“ Men allergladest var Ane Steffens. — „De blaa Linier, de skal nok binde“, sagde hun, „de er lige saa kraftige, som de var thinglæst! Og vil han lade være med at slaa først, saa slaaer hun sgu ikke!“

Og Tiden led, Løvspring kommer, og Pintsen nærmer

sig. Varmen er saa fugtig, Alt er svulmende og saftigt. Bøgen kaster sine Knopskjæl, jomfrueligt som Bruden, der afslører sig, og de lyse, frynsede Kræmmerhuse foldes ud, først kun i Toppen, saa paa en enkelt Sidegren, der har Sol, og en Morgen er hele Skoven grøn, grøn! Bregnen ruller sine brunhinede Bispestave op, Hæggen blomstrer, og Fuglene synger Dagen igjennem og Natten med.

Ude paa Marken er der idel Frodighed; Rugen staaer saa blaagrøn og betænker sig paa at skride, Vaarsæden begynder at komme med og krøller allerede, Køerne staaer til Bugen i den tætte Kløver, og inde paa den tarvelige Grønjord vogter den tøirede Gaas sit graagule Afkom og hvæser som en Hugorm ad Enhver, der nærmer sig.

Frugttræerne blomstrer; hvor man seer hen, er Alt hvidt og blegrodt, et Hav af Muligheder, men en Morgen ligger der som en falden Rim under Kirsebærtræerne — Blomstringens Tid er saa kort.

Stæren har Unger — en snedig Kat er krøben ud paa en af Kasserne og prøver nu paa med Poten at „fiske“ ind ad Hullet; Røgteren har fundet to Agerhønsere, da han flyttede, og nede i Klokhøi Mose jager Vandhønen efter Graaandens Ællinger; Hesteiglen krummer sig i Kjæret mellem de vevre Salamandre, Skivesneglen slikker Solskin oppe i Overfladen, og mod Aften lyder Frørnes tusendstemmede Elskovssang fra Borggrav og Sø, fra Mose og Pyt — nu gaar vi Skjærsommer imøde!

Og Capitainen rider syngende i Gaarde, ind paa Hjortholm, hvor den blaa Himmel lyser dobbelt blaa gjennem de røgsværtede Vinduesaabninger, og han har en stor, stor Buket Foraarblomster i Favnen. — „Er det ikke en velsignet Aarstid, Tante Rosa!“ udbød han. „Ja, min Bøsse har Ferie og Diana med — hun skal samle Kræfter til Efteraaret, for hun skal leve Jagttiden over — men jeg har været i Eng og Mose — der kommer Ingen, og der er dog allersukkest! Det er som en fortryllet Blomsterhave, hvor de glinsende Guldsmede er Eventyrfuglene, der flyver om mellem det fine Mosegræs med de svaie, violette Fjerbuske. — Hvad siger De

til den Buket! Engblommen er den deiligste gule Rose, Mjødurten dufter, og Kodriveren slaaer sin Skjærm ud — blæse være med alle Drivhusplanter! Der er ikke blot Skjønhed over Engblomsterne, der er Poesi! Tænk paa de Navne, de har: det er ikke Prosanavne som dem, De møder langsmed Grøftekanten, hvor Alverden kommer, og hvor De kun træffer Veibred, Hundetunge og Pericum — ja, jeg indrømmer naturligvis, at Deres Pericum smager brillant, Tante Rosa! — nei, nede i Eng og Mose, der groer Troidurt og Vibefedt, Nellikerod og Gjægeurt — allesammen Blomster, som Elverpigen kan stikke i Haaret, naar Natravnen skogrer og Hedekonen brygger! — Aa, se paa den Nellikerod, Tante Rosa, er den ikke deilig! Er Blomsten ikke som en ung, forklædt Pige, der har taget en kort brun Domino over sit luftige, bleggrøde Skjørt! — Ja, der har De Buketten, Tante Rosa — jeg har tænkt paa Dem ved hver eneste Blomst, jeg plukkede!“

„De, gamle Nar!“ siger Tante Rosa, men hun siger det kjærligt beundrende. „Hvor kan De gaa og lægge Mærke til saa mange Smaating!“

„Formodentlig fordi jeg mangler Blik for det Store!“ svarer Capitainen. „Jeg selv bestaar kun af Fragmenter, og noget Helt er der da heller aldrig kommet ud af mig!“

„Passiar!“

„Nei, der er ikke! — Heinrich, han gjør dog nogen Nytte her i Livet, for han ryger Pibehoveder til — men det gjør jeg ikke engang: jeg er overhovedet ikke til Noget!“

„De ikke!“ raabte Tante Rosa. „Maa jeg være her! De bringer Solskin ind i mange, mørke Stuer — troer De ikke, at det er noget værd! Fy, De maa skamme Dem, som De taler!“

Capitainen lader pligtskyldigst, som han skammer sig, og tier i alt Fald lidt stille, men da Tante Rosa har sat hans Blomster i Vand, begynder han igjen: „Jeg er forresten kommen forat kjøre med til Festen i Vildmosen — har De Plads til mig paa Vognen?“

„For Dem har vi altid Plads, og der er da heller

ingen Andre end Heinrich og mig, der kører — Fanny rider i Forveien.“

„Og naar kører vi?“

„Klokken To.“

„Godt! Jeg skal nok være præcis!“

Klokken To ruller Landaueren ud fra Hjortholm. Det er Pintsælørdag, Folk pynter deres Nærmestes Grave, og Kirken bliver malet. Tante Rosa har om Formiddagen været i Krogslev — der traf hun Kristine Barnepige i den fine Sorte — og nu paa Veien møder Hjortholmerne Ane Steffens med Krans i Haanden, en Krans af Lyng og Gyvel, Pors og Enebærgrene — af Hedens fattige Løv. — „Det gamle Skind, Steffen,“ siger hun forklarende, „skal da ogsaa vide, det er Pintse! Ja, han maatte jo ikke faae Lov til at blive liggende i Høien paa Skyum Hede, hvor jeg havde lagt ham — han laa ellers saa kjønt der — de gravede ham ned paa Kirkegaarden. Naa, der skal jeg jo ogsaa hen engang — glædelig Fest!“

Og Landaueren kører videre, ned til Kanten af Vildmosen.

Her er Fest: den første Hovedkanal, der skal optage Overfladevandet, er gravet, og Kongsted har samlet alle Arbeiderne og budt dem paa et Glas Vin; Dannebrogsvaier, om Fyrrebordene er der plantet store Bøgegrene, og hele Egnen møder som Tilskuere.

En af Formændene holder en kort Tale, berømmer Kongsted og udbringer et Leve for ham.

Saa træder Kongsted frem. Han holder Fanny i Haanden, men slipper hende i det Øieblik, han begynder sin Tale.

„Tak for al Venlighed, Folk!“ siger han. „I giver mig Æren for, hvad der foreløbig er skeet, men skal Nogen have Tak og Pris, saa er det Vorherre — uden ham arbejder Enhver forgjæves. Naa, jeg er ikke kommen her for at holde Præken, og I er ikke kommen forat gaa i Kirke — Alt til sin Tid. Vi er begyndt paa et stort Arbeide, og Ingen veed endnu, om det vil lykkes. I har

Alle hørt Sagn om Skatte, der fra ældgamle Dage gjemmes under Jorden, i Høie og i Moser — en saadan Skat vil vi nu søge at løfte.“

Onkel Heinrich seer interesseret op og følger fra nu af Talen med spændt Opmærksomhed.

„Det er ikke Guldhorn fra Tidernes Gry, vi søger, dem venter vi ikke at finde i Vildmosen —“

Nu seer Onkel Heinrich lidt skuffet ud.

„— men hvad der, siden vort Land hævede sig af Bølgerne, har ligget hen som en unyttet Ørken, hvor kun en forkrøblet Porsbusk trivedes paa Tuen, og hvor kun Hjeilen peb sin Klagesang, det vil vi nu søge at gjøre til nyttigt Land. — Alle kan ganske vist aldrig faae det ens, og der vil og skal altid være Forskjel paa Borg og Hytte —“

Her nikkede Tante Rosa let anerkjendende.

„— men Plads til at røre sig paa og Luft til at aande i, det har Enhver, der indordner sig i et Samfund, lovligt Krav paa at fordre, og nogen mere Plads og noget mere Luft, end mangan En hidtil har havt, det bliver der vel ogsaa efterhaanden Raad til, og her, hvor vi nu staaer, skaffes der med Guds Hjælp ad Aare nogen Plads.“

„Ja, og det baade for By og Land,“ bemærker Søllested ganske umotiveret til sin Sidemand.

„Ved Ret til frit at kunne røre sig og til frit at kunne drage Aande forstaaer jeg ogsaa aandelig Frihed. Der skal i ethvert stort Samfund — og ogsaa i vort lille — være Plads for alle Anskuelser, og de skal have Lov til uhindret at komme frem; det gjør kun Gavn og ingen Skade, saa længe den Ene respekterer den Andens Overbevisning og troer, at ogsaa han vil det Gode, og i den Tro kan alle honnerte Mennesker mødes, naar de blot vil. Derfor kræver jeg, i alt Fald saa længe vi arbejder sammen, Fred og Fordragelighed — Øvrigheden skal forhaabentlig ikke blive kaldet til Vildmosen og Øxneholm.“

„Meget godt!“ siger Birkedommeren høit.

„Kun een Klasse Mennesker kan og skal ikke taales: de Enkelte, der Intet vil uden at gjøre Fortræd. De, der river ned uden at bygge op, de, som haaner, hvad der er Andre helligt, og de, som vover at bruge raa Vold — lad

dem bliver slaaet ned som Skadedyr, hvis de nærmer sig Jer og vil bryde Freden.“

Nu pudser Birkedommeren Næsen paa en ostentativ Maade, saa at han kan gjøre Indtryk af at have overhørt den sidste, meget betænkelige Udtalelse, og for sig selv citerer han Lovens 1—1—3.

„Og nu kun Eet, om hvilket jeg veed, at vi Alle er enige, naar det kommer til Stykket: det er til vort Fædrelands Gavn og Ære, vi arbeider. Jeg veed saa sikkert, at hvis den Dag skulde komme, da Ufreden nærmer sig, og vor Konge kalder, saa staaer alle de, der nu forkjætrer hinanden, trofast Skulder ved Skulder og glemmer Alt, hvad der ellers kan være dem imellem. Men ogsaa i Fredens Dage maa man kunne enes om, at sit Fædreland skylder man Alt, og til det er man bunden ved stærkere Baand, end man maaske selv aner. — Gaa ud paa Marken en Dag i Eftersommeren. Solen gyldner den brogede Skov og de gule Stubbe; der er røde Hyben og vinblaa Slaaen paa Gjærdet, man føler sig fuglefri — Intet i Verden binder En! — Jo, man er dog bunden; hvert Øieblik er det, som holdtes man af usynlige Lænker om Ansigt og Haand, man søger at frigjøre sig for dem, men forgjæves. Det er den flyvende Sommer, de Tusinder af Traade, der er saa fine, at de næsten er usynlige for Øiet, men som man føler ved den mindste Berøring, ved den svageste Stramning. Og paa samme Maade gaaer det med de Tusinder af Traade, der knytter et Menneske til Fædrelandet: man seer dem ikke, de lader sig ikke gribe og undersøge, men de er der, man føler dem, og de binder stærkere end noget Andet, stærkest maaske i Sorgens og Ulykkens Dage. Hvem kan sønderrive de Baand, ved hvilke jeg føler mig knyttet til mit Fædreland? Ingen — hverken jeg selv eller nogen Anden — og saa vist man har Tro paa, at Tilværelsen styres af Visdom og Kjærlighed, saa vist er det ogsaa, at den Følelse, ethvert sundt Menneske har taget i Arv efter sine Fædre: Kjærligheden til Fædrenes Land — den kan hverken være falsk eller slet, den maa være den rette! — Et Leve for vort elskede, gamle Fædreland!“

Og Hurraraab, endeløse Hurraraab runger ud over Idmosen; Fanny seer straalende og stolt op paa Konged — lidt efter spredes man til alle Sider.

— „Det var meget kjønt, det, Kongsted sagde om atten,“ bemærkede Onkel Heinrich paa Hjemveien.

„Ja, jeg kunde nu bedst lide Slutningen,“ erklærer pitainen. „Men godt taler han.“

„Saamænd gjør han saa,“ indrømmer Tante Rosa, men det kommer sgu da ikke an paa at tale her i Livet, det gjør En dog ikke til en stor Mand. — I gamle Dage te man ikke, da handlede man. Den Jørgen Høibro Ex., der i Trediveaarskrigen førte et Regiment Ryttere ja, nu er han brændt ligesom de andre — han holdt ingen Taler nede i Schlesien, men han vandt en hel ovins for Kongen, gjorde han!“

„Ja, men det gjør Kongsted jo forhaabentlig ogsaa!“ svender Capitainen.

„Aa, ja, saagu, paa en Maade, det kan De have Ret — Det Hele er vel godt, som det er — det sagde saa Greven!“

„Ja, vist er det godt, og naar nu Brylluppet har laet — jeg skal naturligvis være Forlover — saa gaaer Gamle i Hi, og hvis der kommer Børn —“

„Gu' kommer der Børn!“

„— saa betragter vi dem som vore egne — vi har ingen selv.“

„Nei — jeg var Dem for grim!“

„Og jeg var Dem ikke fornem nok!“

„Vaas, Capitain! — De er fornem!“

Imens rider Fanny og Kongsted gennem Tvis Skov.

„Til næste Sommer,“ siger han, „naar det ny Hjortelms er reist —“

„Paa den gamle Tomt!“ indskyder Fanny.

„Aa, der skal blive godt at være — godt for Dig mig, og for alle de Mange, der boer paa vor Grund!“

„Ja, hvor Du er, bliver godt at være — Du stærke, ærke Mand!“

Og Kongsted bøier sig ind under Løvet og lægger sin venstre Arm om hendes Liv, og deres Læber mødes i blussende Stævne, og Hestene gaaer ganske sagte og træder let i den bløde Bund.

— „Til næste Aar!“ hvisker han. „Til næste Aar skal St. Hansblussene lyse ved vort Bryllup!“

Blodet skyder varmt op i hendes Kinder, og hendes Hjerte banker; hun læner sig op til ham, og fastere trykker han hende til sig, men hun seer ned og skjælver let — hans Ord har vakt et slumrende Minde: een Gang før lød for hendes Øren Talen om St. Hansblusset paa Nonnebakkerne, Blusset, der slukkes som Faklen i det stille Brudekammer. Dengang gled Ordene forbi hende, men nu er hun ikke længer den undinekolde Prinsesse af Vildmosen, hun er en ung, varmblodig, elskende Jomfru, hvis kyske Tanker for første Gang sky har vovet sig over Brudekamrets Tærskel — og derfor bøier hun rødmende sit Hoved, derfor tier hun uden at turde lukke ham med ind i sine Tanker.

Lempeligt drager hun sig af hans Favn, Bella faaer et Rap af Pisken, og saa suser de henad Skovveien.

Hjemme paa Hjortholm mødes de med de Andre, og ude i Haven, under de forkullede Lindetræer, sidder de om Aftenen.

— „Det nye Hjortholm bliver dog bygget op for Skatten fra Vildmosen,“ siger Onkel Heinrich.

„Ja, det gjør saa,“ svarer Tante Rosa. „Nu kunde man jo lægge det, hvor det gamle Hjortholm har ligget: ude paa Næsset i Søen. — Det var det Hjortholm, som Kong Valdemar forgjæves lod berende i to Maaneder!“

„Men i vore Dage er det ikke længer Kongerne, der forstyrrer Borgene,“ siger Kongsted med et Smil.

„Nei, det er Dem og Deres Lige!“ svarer Tante Rosa.

„Aa, han er ikke saa slem, Tante Rosa!“ siger Fanny.

„Jo, han er! Han vil ikke frede om de gamle Ege, de skaffe dem Lys og Luft og —“

„Jo, han vil!“ erklærede Kongsted. „Alle de gamle mmer, der er tilbage, og alle de unge, som der er Livsft i, de skal fredes — det straffer sig altid at øve d mod den naturlige Udvikling, og enhver Stand, en- r Race har sin Mission — det er kun de vantrevne iskud, jeg vil til Livs!“

Men nu synes Capitainen, at Samtalen truer med at re for personlig, han bryder op og beder Kongsted følge lidt paa Vei.

— „Ja,“ siger Capitainen, da han er kommen i Sad-, „der ligger jo Nonnebakkerne, og bagved ligger Vildsen og Øxneholm. Jeg indseer jo meget godt, at hvad vil, er det Rette, men, Herregud, hvor er det alligevel rdt at tænke sig, at Alt det derude snart bliver draget under Culturen, nivelleret og civiliseret! Jeg føler mig urat som den sidste Rødhud, der seer Europæerne nærme hans Jagtdistrict. Jeg og mine Lige, vi døer ud. sen og Heden forsvinder — hvor skal nu Spoven fløite Horsegjøgen skogre! Selv Storken forsvinder — hvem l bringe Deres og Fannys Børnebørn? — Det Eneste lde være, om Heiren kunde afrettes til den Bestilling den er jo fredet efter den nye Jagtlov! — Nei, trist det! — Naa, foreløbig vil jeg nu trøste mig med, at bliver storartet Andetræk i Deres Kanal til Efteraaret, haabe paa, at baade Diana og jeg maa leve Jagttiden r!“

„Ja, trøst De Dem kun med det, kjære Capitain! Og lde det engang komme saa vidt, at De slet ikke mere i skyde, saa siger De:

„Og bliver jeg saa gammel som Mosset paa Bro,
Og svagsynt og aflægs, saa har jeg nu den Tro,
At naar jeg ikke mere kan jage her, saa gi'er
Vorherre mig et andet og bedre Revier!““

— „Det er egentlig kjønt! Af hvem er det?“

„Det er jo af Dem selv!“

„Af mig?“

„Ja, jeg hørte Dem synge det den allerførste Gang, jeg traf Dem ved Vihøi — jeg kan ogsaa huske!“

„Herregud, er det virkelig af mig! — Ja, det er sgu i Grunden ganske kjønt alligevel! — Saa har De dog lært Noget af den gamle Capitain!“

„Jeg har lært Meget!“

„Ja, at drikke af en Spand og gaa med Vandstøvler — men hvad ellers?“

„Aa, f. Ex. at gaa uden Compas og at slaa ind paa Biveiene og der, hvor der slet ingen Vei er — og saa har De lært mig at se paa det Smaa, paa Enkelthederne og —“

„Ja, De var noget stiv i Ryggen til at begynde med, Kongsted!“

„Jeg havde vist for megen Theori — og for lidt Praxis.“

„Aa, ja, saamænd —

„Grau, theurer Freund, ist alle Theorie,
Und grün des Lebens goldner Baum“

— det staaer ogsaa hjemme i Bibliotheket. Livet er dejligt, og man var et Skarn, om man ikke var Vorherre taknemlig for det! — Farvel, Kongsted!“

Og dermed rider Capitainen ud af Hjortholm.



SOPHUS BAUDITZ

HISTORIER FRA SKOVRIDERGAARDEN

Med Illustr. af *R. Christiansen*
og *L. Kabell*

5 Kr. 75 Øre, eleg. ib. 7 Kr. 75 Øre.

Bogens Illustrationer ere fine og smagfulde og harmonerer paa den nydeligste Maade med Fortællingens hyggelige Stemning.

(„Adresseavisen“).

Værket fremtræder i det hele i en Form, der vil gjøre det særlig egnet til Julegave. („Dagens Nyheder“).

Som den her foreligger, er den en baade værdifuld literær og smukt udstyret Julegave. („Dannebrog“).

SPORSNE

En Vinternovelle

Illustreret af *Fr. Henningsen*

5. Oplag. — 2 Kr. 50 Øre, eleg. ib.
3 Kr. 50 Øre.

Sporsne er ypperlig fortalt; Stilen er baaren af et lige saa intelligent som gratiøst Skælmeri, hvortil kommer, at Figurerne er levende og tiltalende. („Nationaltidende“).

Sophus Bauditz's Fortælling straalere af de Fortrin, som gjør denne Forfatter til alle danske Hjems kjære Gæst. („Vort Land“).

Det er en virkelig vakker Fortælling, nærmest i Goldschmidts Maneer. („Politiken“).

JUL I SKOVRIDER- GAARDEN

3. Opl. — 3 Kr., eleg. ib. 4 Kr. 50 Øre.

Man kunde fristes til med et ofte misbrugt Udtryk at kalde den „Aarets Julebog“. („Berl. Tidende“).

Om „Jul i Skovridergaarden“ lader sig sige alt det gode, som nu i en Række Aar er sagt om hans elskværdige Bøger. („København“).

... saa sund og jævn, saa frisk og dansk. („Vort Land“).

... som Julegæst staar alle Hjem ham aabne. („Dannebrog“).

ABSALONS BRØND

3. Opl. — 6 Kr., eleg. ib. 7 Kr. 75 Øre.

Det er lykkedes Sophus Bauditz at skrive Romanen om Kjøbenhavn. „Absalons Brønd“ er i enhver Henseende en udmærket Bog, som alle bør læse. („Vort Land“).

„Absalons Brønd“ staar med et Lys og en Glans over sig som faa Bøger i vore Tider. („Dannebrog“).

„Absalons Brønd“ vil baade her og i Udlandet end yderligere grundfæste Sophus Bauditz' Renommé, og den vil gjøre een Ting til: den vil brede Kjendskabet til Kjøbenhavn i vide Kredse og skabe Bogen Venner. („Berl. Tidende“).

